

OBČINA GORNJA RADGONA

19. REDNA SEJA
OBČINSKEGA SVETA
OBČINE GORNJA RADGONA

DNE 22. 6. 2017

OBČINA GORNJA RADGONA
OBČINSKI SVET

Partizanska c. 13, 9250 Gornja Radgona

tel.: 02 564 38 38, faks: 02 564 38 14

<http://www.gor-radgona.si>

e-pošta: tajnistvo.zupana@gor-radgona.si

Številka: 013-2/2014-OS/19-F1

Datum: 8. 6. 2017

Na podlagi 21. člena Statuta Občine Gornja Radgona (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, št. 1/2015) in 21. člena Poslovnika Občinskega sveta Občine Gornja Radgona (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, št. 1/2016),

S K L I C U J E M

19. redno sejo Občinskega sveta Občine Gornja Radgona,
ki bo v četrtek, 22. junija 2017, s pričetkom ob 14.00 uri,
v veliki dvorani Doma gasilcev in civilne zaščite v Gornji Radgoni.

Za sejo predlagam naslednji DNEVNI RED:

1. Otvoritev seje in ugotovitev sklepčnosti
2. Obravnava in sprejem zapisnika 18. redne seje občinskega sveta z dne 11. 5. 2017
3. Obravnava in sprejem dnevnega reda
4. Odgovori na vprašanja in pobude postavljene na prejšnji seji ter nova vprašanja in pobude članic in članov občinskega sveta
5. Odlok o spremembah Odloka o oskrbi s pitno vodo v Občini Gornja Radgona (skrajšani postopek) – *obrazložitev Daniel VEBERIČ, višji svetovalec v občinski upravi*
6. Odlok o načinu opravljanja lokalne gospodarske javne službe urejanja in čiščenja javnih površin v občini Gornja Radgona (prva obravnava) – *obrazložitev Dragan KUJUNDŽIČ, podsekretar v občinski upravi*
7. Pravilnik o dodeljevanju občinskih enkratnih denarnih socialnih pomoči v občini Gornja Radgona (prva obravnava) – *obrazložitev Janja OSOJNIK, višja svetovalka v občinski upravi*
8. Sklep o sprejemu Strategije razvoja Občine Gornja Radgona za obdobje 2017 do 2023 – *obrazložitev Stanislav ROJKO, župan in Nuša PAVLICA JAKOVLJEVIČ, direktorica javnega zavoda PORA, razvojna agencija Gornja Radgona*
9. Sklep o sprejemu Načrta razvoja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij naslednje generacije v občini Gornja Radgona – *obrazložitev Nina SEGA, predstavnica Eurocon d.o.o. Ljubljana*

10. Sklep o nakupu delnic družbe Mariborski vodovod, javno podjetje d.d. – *obrazložitev Daniel VEBERIČ, višji svetovalec v občinski upravi*
11. Sklep o določitvi subvencije k ceni storitve pomoč družini na domu v Občini Gornja Radgona – *obrazložitev Janja OSOJNIK, višja svetovalka v občinski upravi*
12. Sklep o pridobitvi statusa grajenega javnega dobra lokalnega pomena, za 52 navedenih nepremičnin v lasti občine in predstavljajo javne površine ter so v naravi kategorizirane občinske ceste – *obrazložitev Danilo VLAJ, višji svetovalec v občinski upravi*
13. Informacija o opravljenih aktivnostih župana med dvema sejama

Gradivo je priloženo k vsem točkam dnevnega reda. Gradivo za sejo je v celoti dostopno na uradni spletni strani Občine Gornja Radgona www.gor-radgona.si pod rubriko »gradiva in sklepi občinskega sveta«.

ŽUPAN
OBČINE GORNJA RADGONA
Stanislav ROJKO, l.r.

VABILO PREJMEJO:

- članice in člani občinskega sveta
- poročevalci:
  - v.d. direktorja in uslužbenci občinske uprave
  - Nuša Pavlica Jakovljevič, direktorica PORA, razvojna agencija Gornja Radgona
  - Nina Segar, predstavnica Eurocon d.o.o. Ljubljana
- krajevne skupnosti v občini
- nadzorni odbor občine (v vednost)
- sredstva javnega obveščanja

Z A P I S N I K

18. redne seje Občinskega sveta Občine Gornja Radgona, ki je bila v četrtek, dne 11. maja 2017, s pričetkom ob 14. uri, v veliki dvorani Doma gasilcev in civilne zaščite v Gornji Radgoni.

K tč. 1: Otvoritev seje in ugotovitev sklepčnosti

Sejo je vodil Stanislav ROJKO, župan Občine Gornja Radgona (v nadaljevanju zapisnika: župan). Pričel je s sejo in pozdravil vse prisotne.

Župan je ugotovil, da je občinski svet sklepčen, saj je bilo ob pričetku seje navzočih 14 od trenutno skupno 20 članic in članov občinskega sveta. Seji sta se pri 2. točki pridružila Peter ŽNIDARIČ in Ivan KAJDIČ, pri 3. točki Dušan ZAGORC, pri 4. točki Franek RADOLIČ, pri 5. točki Alenka ROJKO in Miran DOKL. Novi članici občinskega sveta Darja ZLATNIK, je bil potrjen mandat pri 4.a točki dnevnega reda in se od takrat naprej šteje tudi njena prisotnost.

V nadaljevanju seje je bilo tako navzočih vseh 21 članic in članov občinskega sveta, in sicer: mag. Norma BALE, Miran DOKL, Vitomir DUNDEK, Vera GRANFOL, Ingeborg IVANEK, Ivan KAJDIČ, Branko KLUN, Branko KOCBEK, dr. Peter KRALJ, Urška MAUKO TUŠ, Konrad NIDERL, Miroslav NJIVAR, Franek RADOLIČ, Marija RESNIK, Alenka ROJKO, David ROŠKAR, Karolina STAROVASNIK, Dušan ZAGORC, Darja ZLATNIK, Robert ŽINKOVIČ in Peter ŽNIDARIČ.

Ostali navzoči na seji:

- v.d. direktorja Občinske uprave – Vladimir MAUKO;
- uslužbenci občinske uprave: Boštjan FLEGAR, Dragan KUJUNDŽIČ, Dominika FRAS, Marija KAUCIČ, Andrej SUBAŠIČ, Janja OSOJNIK, Marjeta ERDELA;
- podpredsednica Nadzornega odbora Občine Gornja Radgona, Marija FLEGAR;
- predstavnica ZEU, družba za načrtovanje in inženiring d.o.o., Alenka ŠUMAK;
- predsednica Mladinskega sveta Gornja Radgona, Ines ZOREC;
- novinarji oz. predstavniki sredstev javnega obveščanja.

Seja je bila posneta z digitalnim zapisom na podatkovni medij, ki se hrani. Posnetek te javne seje je javno dostopen preko spletne strani občine.

Članice in člani občinskega sveta so predlog dnevnega reda in gradivo prejeli s sklicem seje.

Vsem članicam in članom občinskega sveta ter ostalim prisotnim je bilo pred sejo na mize razdeljeno naslednje dodatno gradivo:

- mnenja in predlogi Odbora za varstvo okolja, urejanje prostora in gospodarske javne službe;
- mnenja in predlogi Odbora za družbene dejavnosti;
- mnenje in predlogi Odbora za gospodarstvo, obrt in podjetništvo;
- mnenje in predlogi Odbora za kmetijstvo in turizem;
- mnenje in predlogi Odbora za proračun, finance in premoženjske zadeve.

K tč. 2: Obravnava in sprejem zapisnika 17. redne seje občinskega sveta z dne 23. 3. 2017

Gradivo za to točko so članice in člani občinskega sveta prejeli s sklicem seje.

Župan je dal v obravnavo zapisnik 17. redne seje Občinskega sveta Občine Gornja Radgona, ki je bila dne 23. 3. 2017 ter povabil navzoče k razpravi o zapisniku.

V tem času, ob 14.06 uri, sta se seji priključila Peter ŽNIDARIČ in Ivan KAJDIČ, člana občinskega sveta, tako se je prisotnost povečala na 16 članic in članov občinskega sveta.

Prijav k razpravi ni bilo, zato je župan zaključil razpravo in prebral predlog sklepa za sprejem zapisnika 17. redne seje. Članice in člani občinskega sveta so nato soglasno (16 navzočih, od tega 16 ZA) sprejeli naslednji

S K L E P, št.: 184

Občinski svet Občine Gornja Radgona sprejme Zapisnik 17. redne seje Občinskega sveta Občine Gornja Radgona, z dne 23. 3. 2017 v predloženi vsebini.

K tč. 3: Obravnava in sprejem dnevnega reda

Župan je predstavil predlagani dnevni red, ki je bil posredovan s sklicem 18. redne seje. Povedal je, da je bilo s sklicem seje gradivo priloženo k vsem točkam predlaganega dnevnega reda, dostopno pa je v celoti na uradni spletni strani Občine Gornja Radgona. Naštel je dodatno gradivo, katero je bilo dano članicam in članom občinskega sveta na mize še pred pričetkom seje.

Župan je nato je prebral predloga dnevnega reda in povabil navzoče k razpravi o predlogu dnevnega reda.

V tem času, ob 14.08 uri, se je seji priključil Dušan ZAGORC, član občinskega sveta, tako se je prisotnost povečala na 17 članic in članov občinskega sveta.

Prijav k razpravi ni bilo, zato je župan zaključil razpravo in dal na glasovanje predloga dnevnega reda. Članice in člani občinskega sveta so nato soglasno (17 navzočih, od tega 17 ZA) sprejeli naslednji

DNEVNI RED:

1. Otvoritev seje in ugotovitev sklepčnosti
2. Obravnava in sprejem zapisnika 17. redne seje občinskega sveta z dne 23. 3. 2017
3. Obravnava in sprejem dnevnega reda
4. Mandatne in kadrovske zadeve
  - a) Sklep o potrditvi mandata nadomestni članici občinskega sveta
  - b) Sklep o ugotovitvi prenehanja članstva članici ter imenovanju nadomestnega člana v Odbor za proračun, finance in premoženjske zadeve
  - c) Sklep o ugotovitvi prenehanja članstva članici ter imenovanju nadomestnega člana v svet javnega zavoda PORA, razvojna agencija Gornja Radgona
  - d) Sklep o podaji obrazloženega mnenja h kandidatom za ravnateljja Osnovne šole Gornja Radgona
5. Odgovori na vprašanja in pobude postavljene na prejšnji seji ter nova vprašanja in pobude članic in članov občinskega sveta
6. Odlok o krajevnih skupnostih v občini Gornja Radgona (druga obravnava)
7. Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Gornja Radgona za leto 2016 (skrajšani postopek)
8. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega vzgojnoizobraževalnega zavoda Osnovna šola Gornja Radgona (skrajšani postopek)
9. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega vzgojnoizobraževalnega zavoda Osnovna šola dr. Antona Trstenjaka Negova (skrajšani postopek)
10. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega vzgojnoizobraževalnega zavoda Vrtec Manka Golarja Gornja Radgona (skrajšani postopek)
11. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda PORA Gornja Radgona (skrajšani postopek)

12. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi Zavoda za kulturo, turizem in promocijo Gornja Radgona (skrajšani postopek)
13. Poročilo o izvedbi nadzora posrednega proračunskega porabnika PORA, razvojna agencija Gornja Radgona za leto 2015
14. Sklep o sprejemu Celostne prometne strategije Občine Gornja Radgona
15. Strategija za mlade v občini Gornja Radgona za obdobje 2017 – 2021
16. Sklep o začetku priprave občinskega podrobnega prostorskega načrta na kmetijskih zemljiščih brez spremembe namenske rabe za gradnjo kmetijskih objektov na kmetiji Fujs v k. o. Sp. Ščavnica
17. Sklep o ukinitvi statusa grajenega javnega dobra lokalnega pomena, za nepremičnino parc. št. 375/3 k. o. Orehovski Vrh
18. Informacija o opravljenih aktivnostih župana med dvema sejama

K tč. 4: Mandatne in kadrovske zadeve

a) Sklep o potrditvi mandata nadomestni članici občinskega sveta

Gradivo za to točko so članice in člani občinskega sveta prejeli s sklicem seje. Obrazložitev k tej točki je podal Robert Žinkovič, predsednik Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.

Župan je povabil navzoče k razpravi. Prijav k razpravi o tej točki ni bilo, zato je župan zaključil razpravo in prebral predlog sklepa. Razprave o predlogu sklepa ni bilo, zato je župan dal predlog sklepa na glasovanje. Članice in člani občinskega sveta so nato soglasno (17 navzočih, od tega 17 ZA) sprejeli naslednji

S K L E P, št.: 185

Za preostanek mandatne dobe se potrdi mandat članici Občinskega sveta Občine Gornja Radgona, Darji ZLATNIK, s stalnim prebivališčem *****, 9250 Gornja Radgona.

S potrditvijo mandata nadomestni članici občinskega sveta, se je prisotnost na seji povečala na 18 članic in članov občinskega sveta. Župan je novi članici izrekel čestitke.

b) Sklep o ugotovitvi prenehanja članstva članici ter imenovanju nadomestnega člana v Odbor za proračun, finance in premoženjske zadeve

Gradivo za to točko so članice in člani občinskega sveta prejeli s sklicem seje. Obrazložitev k tej točki je podal Robert Žinkovič, predsednik Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.

V tem času, ob 14.14 uri, se je seji priključil Franek RADOLIČ, član občinskega sveta, tako se je prisotnost povečala na 19 članic in članov občinskega sveta.

Župan je povabil navzoče k razpravi. Prijav k razpravi o tej točki ni bilo, zato je župan zaključil razpravo in prebral predlog sklepa. Razprave o predlogu sklepa ni bilo, zato je župan dal predlog sklepa na glasovanje. Članice in člani občinskega sveta so nato soglasno (19 navzočih, od tega 19 ZA) sprejeli naslednji

S K L E P, št.: 186

1. Ugotovi se, da je Tamari ŠMELC na podlagi podane pisne odstopne izjave, z dnem 24. 2. 2017 prenehalo članstvo v Odboru za proračun, finance in premoženjske zadeve pri Občinskem svetu Občine Gornja Radgona.
2. Za nadomestno članico Odbora za proračun, finance in premoženjske zadeve se imenuje Darja ZLATNIK, članica občinskega sveta.

c) Sklep o ugotovitvi prenehanja članstva članici ter imenovanja nadomestnega člana v svet javnega zavoda PORA, razvojna agencija Gornja Radgona

Gradivo za to točko so članice in člani občinskega sveta prejeli s sklicem seje. Obrazložitev k tej točki je podal Robert Žinkovič, predsednik Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.

Župan je povabil navzoče k razpravi. Prijav k razpravi o tej točki ni bilo, zato je župan zaključil razpravo in prebral predlog sklepa. Razprave o predlogu sklepa ni bilo, zato je župan dal predlog sklepa na glasovanje. Članice in člani občinskega sveta so nato soglasno (19 navzočih, od tega 19 ZA) sprejeli naslednji

S K L E P, št.: 187

- 1. Ugotovi se, da je Tamari ŠMELC na podlagi podane pisne odstopne izjave, z dnem 24. 2. 2017 prenehalo članstvo v Svetu javnega zavoda PORA, razvojna agencija Gornja Radgona.**
- 2. Kot predstavnik občine ustanoviteljice se za nadomestnega člana Sveta javnega zavoda PORA, razvojna agencija Gornja Radgona imenuje**
  - **Vitomir DUNDEK, član občinskega sveta.**

d) Sklep o podaji obrazloženega mnenja h kandidaturi za ravnatelja Osnovne šole Gornja Radgona

Gradivo za to točko so članice in člani občinskega sveta prejeli s sklicem seje. Obrazložitev k tej točki je podal Robert Žinkovič, predsednik Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.

Župan je povabil navzoče k razpravi. Prijav k razpravi o tej točki ni bilo, zato je župan zaključil razpravo in prebral predlog sklepa. Razprave o predlogu sklepa ni bilo, zato je župan dal predlog sklepa na glasovanje. Članice in člani občinskega sveta so nato soglasno (19 navzočih, od tega 19 ZA) sprejeli naslednji

S K L E P, št.: 188

Občinski svet Občine Gornja Radgona daje pozitivno mnenje k vsem prijavljenim kandidatom za ravnatelja Osnovne šole Gornja Radgona za mandatno obdobje 2017 – 2022, in sicer:

- **Vera GRANFOL,**
- **Dejan KOKOL,**
- **Evgenija PETERNEL,**
- **Slavica TRSTENJAK.**

K tč. 5: Odgovori na vprašanja in pobude postavljene na prejšnji seji ter nova vprašanja in pobude članic in članov občinskega sveta

Župan je seznanil, da so bili v pisni obliki 13. 4. in 26. 4. 2017 na spletni strani Občine Gornja Radgona objavljeni vsi odgovori na vprašanja in pobude članic in članov občinskega sveta, podana na 17. redni seji občinskega sveta.

Nato je župan pozval članice in člane občinskega sveta k besedi.

Miroslav NJIVAR, član občinskega sveta, je postavil eno VPRAŠANJE in podal eno POBUDO:
VPRAŠANJE:

»Član občinskega sveta Občine Gornja Radgona Miroslav Njivam sprašujem, zakaj občinski svet do danes ni bil seznanjen z vsebino poročila revizijske hiše v Javnem zavodu Knjižnica Gornja Radgona. Mar nismo občinski svetniki zahtevali, da dobimo na vpogled navedeno revizijsko poročilo?

Upam, da občinska uprava ne želi na takšen način prikriti nepravilnosti v predmetnem javnem zavodu pred nami občinskimi svetniki. Morebiti iz tega razloga ne želi, da bi se seznanili z revizijskim poročilom, saj bi to vendarle pomenilo, da je naš Nadzorni odbor ves čas opozarjal na nepravilnosti v tem zavodu ter je potem svoje delo opravil strokovno in korektno.«

POBUDA:

»Nadzorni odbor je v svojem poročilu zelo korektno opozoril na neracionalno trošenje proračunskih sredstev, kar pa občinska uprava ni upoštevala! Kot gradivo je občinska uprava priložila dopis PORE, za katerega je NO ocenil, da ne sme biti obravnavano pri točki »Poročilo o izvedbi nadzora posrednega proračunskega porabnika PORA, razvojna agencija Gornja Radgona za leto 2015«. Tako je občinska uprava grobo kršila Poslovnik o delu nadzornega odbora Občine Gornja Radgona, saj je pri tej točki dnevnega reda priložila gradivo, ki ga ni posređoval NO, ampak nadzorovana stranka.

Kljub vsemu, da so opozorila o trošenju proračunskih sredstev v PORI tako očitna, da jih ni mogoče spregledati, občinska uprava Občine Gornja Radgona torej podpira in celo zagovarja neracionalno trošenje proračunskih sredstev v PORI. Namesto, da bi zavzeli stališče, da je potrebno nemudoma upoštevati opozorila NO, poskuša občinska uprava na vse možne načine upravičiti takšno ravnanje PORE. Kar je nedopustno in v nasprotju s Statutom Občine Gornja Radgona. V kolikor bi občinska uprava resno pristopila k odpravi nepravilnosti, ki jih je navedel NO (tudi v drugih zavodih: knjižnica, Komunala,...), bi lahko z racionalizacijo javnih zavodov ostalo več finančnih sredstev za infrastrukturo in druge projekte. Namesto tega, da občinska uprava nenehno tarna, kako primanjkuje sredstev za izgradnjo in sanacijo občinskih cest, bi z resnim pristopom že zdavnaj lahko rešili marsikateri projekt, tudi na račun opozoril NO.«

Ingeborg IVANEK, članica občinskega sveta, je podala eno POBUDO:

»V imenu meščanov Radgone imam pobudo, in sicer glede poti pri Tušu. Tam dejansko ni mogoče iti peš, ker je cestišče ozko, in če se srečujeta dva avtomobila, pešci nimajo kje hoditi. Predlagajo, tisti, ki so mi to predlagali, da bi se tam odvzelo eno parkirišče pred trgovino in bi dejansko lahko bila tam speljana pešpot z majhnimi sredstvi. Prosim, če bi se to vzelo resno, ker mislim, da so mnogi ogroženi, predvsem ženske z vozički.«

Ivan KAJDIČ, član občinskega sveta, je podal dve POBUDI:

1. »Najprej zahvala za sprejetje moje prejšnje pobude v zvezi z odvozom grezničnih gošč v smislu, da se poračunajo stroški občanom, ki so morali odvoz izvesti v lastni režiji v prvih mesecih letošnjega leta. Odgovor, ki smo ga prejeli je bil pozitiven in upam, da pri realizaciji te pobude ne bo prihajalo do nepotrebnih zapletov. Žal pa je s tem v zvezi že potrebna kritika izbranega izvajalca odvozov, ki je po informacijah več občanov iz naše krajevne skupnosti aroganten, neodziven in se ne drži dogovorjenih terminov. S tem v zvezi dajem prvo pobudo občinski upravi oz. Komunali Radgona, da izvajalca opozori, da tak način dela ni sprejemljiv in ga po potrebi tudi zamenja.

S tem je povezano tudi vprašanje, zakaj in po kakšnem postopku je bil izbran izvajalec odvoza grezničnih gošč, ki ni iz naše občine?«

2. »Druga pobuda pa je prav tako povezana z izvajanjem obvezne gospodarske javne službe čiščenja odpadne vode. V veljavnem odloku imamo določilo, da občani, ki niso priključeni na kanalizacijsko omrežje in imajo lastne greznice, plačujejo okoljsko dajatev v 100% višini

glede na porabljeno vodo, omrežnino za čiščenje v znesku, ki je odvisen od dimenzij vodovodnega priključka ter storitev čiščenja, v kateri je vključen odvoz greznične gošče in čiščenje na čistilni napravi glede na količino porabljene vode. Ta tretja postavka je v bistvu do občanov z greznicami zelo nepravilna ali diskriminatorna, saj stroški enega odvoza in čiščenja greznične gošče v treh letih niso linearno povezani s porabljeno količino vode. Dajem pobudo, da se pripravi pravičnejša rešitev za obračunavanje storitve odvoza in čiščenja odpadne vode za občane, ki imajo lastne greznice.«

»Člani Nove Slovenije smo posredovali županu odprto pismo, ki smo ga posredovali tudi medijem. Mislim g. župan, da ste ga dobili in da se ne gremo skrivalnic in da se ve, da je bilo to poslano z naše strani.«

Urška MAUKO TUŠ, članica občinskega sveta, je podala dve POBUDI in postavila eno VPRAŠANJE:

POBUDA:

»Želela bi podati zahvalo oziroma pohvalo. Pohvalila bi letošnje kresovanje, in sicer organizatorja KULTPROTUR, ki je skupaj z radgonskimi gasilci pripravil zelo dobro obiskan dogodek ob praznovanju praznika dela. Potem bi želela seznaniti člane občinskega sveta s pobudo, ki sem jo naslovila na nadzorni odbor občine Gornja Radgona med obema sejama, in sicer: Dajem pobudo, da nadzorni odbor občine Gornja Radgona nemudoma opravi izredni nadzor v javnem zavodu KULTPROTUR. Nadzorni odbor naj skrbno preveri poslovanje javnega zavoda v celoti, še posebej pa na naslednjih področjih: S katerimi soorganizatorji in izvajalci je javni zavod pogodbeno sodeloval v zadnjih petih letih. Kako so potekala plačila soorganizatorjem in izvajalcem. Kdaj in s kom je zavod sklenil pogodbe o sodelovanju pri organizaciji salona traminec na gradu Negova. Preverijo naj se podatki o transparentnosti pogodbenih razmerij salona traminec. Preveri naj se, ali so pogodbe za salon traminec zapisane v skladu z zakonodajo. Preveri naj se ali pogodbe za salon traminec dopuščajo možnost enostranskega odstopa od le teh. Kako in na podlagi katerih dokumentov so si soorganizatorji delili stroške in dobiček pri izvedbi prireditve salona traminec, med drugim tudi prodane vstopnice. Ali je bil pri odstopu s položaja nekdanje direktorice upoštevan zakonsko določen odpovedni rok? Kdaj natančno je bila po odstopu s položaja bivše direktorice opravljena primopredaja delovnih nalog in kdo od občine ustanoviteljice zavoda je pri tem prisostvoval? Še posebej pozorno naj se preveri morebitno izginotje poslovne dokumentacije javnega zavoda tako v papirni kot elektronski obliki. Želela sem vas s to pobudo seznaniti in lahko vam samo še sporočim, da je nadzorni odbor to pobudo sprejel in jo uvrstil na njihovo zadnjo sejo.«

POBUDA:

»Predlagam, da se vsa končna poročila, ki jih zapiše nadzorni odbor Občine Gornja Radgona, čimprej uvrstijo na naslednji dnevni red redne seje. To se pravi, če je poročilo izdelano v mesecu aprilu, predlagam, da se umesti na naslednjo redno sejo, če je ta v maju.«

VPRAŠANJE:

»Vprašanje županu. Glede na odgovor, ki sem ga dobila na zadnji seji, sprašujem župan vas, kdaj je bila sprejeta odločitev, da se v javnih zavodih PORA in KULTROPTUR ne pristopi k racionalizaciji in reorganizaciji? Iz odgovora je namreč razvidno, da se do tega niste opredelili v pozitivnem smislu. Odgovor si lahko tudi preberete v prejšnji seji.«

Župan je članice in člane občinskega sveta opozoril na spoštovanje določil Poslovnika Občinskega sveta Občine Gornja Radgona pri podajanju pobud ali postavljanju vprašanj.

Dr. Peter KRALJ, član občinskega sveta, je podal eno POBUDO in postavil štiri VPRAŠANJA:

POBUDA:

»Dajem pobudo okrog zgodbe v Negovi. Namreč občani Negove so me klicali in sem si šel tudi ogledat. Tam se gradi še - zadnja zelenica se asfaltira. Cesta iz postajališča do dvorišča osnovne

šole, ki je zadnje prosto mesto v šoli, sicer zabetonirano in asfaltirano. S tem ko bo ta cesta zgrajena, se bo služnostna pravica za cesto, ki gre mimo trgovine do tega področja, verjetno lahko ukinila. S tem bo se zgradilo približno 100 m nove ceste in uničilo zadnje površino za učence. Osebnostno smatram, da je ta cesta »kiks«. Jaz sem hodil v to šolo. Takrat je bilo sicer čisto drugače, takrat je bilo še vse zeleno okrog šole. Določenih objektov ni bilo. Sedaj pa je ta majhen hribček že popolnoma urbaniziran. S tem se bo uničila zadnja zelena površina na tem hribu. Domnevam, da to glede na ljudi, ki ne želijo biti imenovani, da bo s tem uničen zadnji prostor, kjer lahko učenci v miru počakajo na avtobus, ker je okrog in okrog zelo prometno. Dajem pobudo, da se gradnja te ceste ustavi in da se naredi obstoječo cesto v obliki, ki bo primerna tudi za intervencijska vozila in da se dvorišče uredi tako, da ne bo možno na njem parkirati, predvsem učiteljem, ampak da se bodo tam lahko zadrževali otroci, ko bodo čakali na avtobus.«

VPRAŠANJA:

1. »Ali je Komunala Radgona izpolnila sklep, ki smo ga sprejeli na zadnji seji, da pripravi elaborat - kakšne površine želi za svojo dejavnost zbiranje odpadkov. In v kolikor ni, kako misli župan ukrepati na dogajanje, ko nekdo ignorira sklepe občinskega sveta.«
2. »V naslednji točki imamo obravnavo zaključnega računa. Ugotovljeno je bilo da za Dom starejših občanov sredstva niso bila porabljena. Vemo, da je bila pritožba glede predkupne pravice na sodišču občini odobrena. Da je bilo ugotovljeno, da je župan ob pravem času poslal dopis o prednostni predkupni pravici, celo stečajno upraviteljico je na to opozarjal. Je pa v prejšnjem mandatu skupina svetnikov takratnega župana ovadila za krivična dejanja. Se pravi, da tega dejanja ni storil. Sprašujem: Kako daleč je ta stvar - ali bomo ta delež v domu kupili ali ne bomo? Kaj se s tem dogaja? Drugič pa ali bo ta skupina svetnikov, ki je prijavila župana, in se je izkazalo, da je bila ta prijava krivična, se opravičila ali pa pomeni to samo, kar je legalno še ni moralno.«
3. »Kako daleč je s tožbo zadaj za Lidlom, ko vemo, da je tožbo občina izgubila. Ali smo že plačali odškodnino, v kakšni višini, oziroma v kakšni vazi je ta postopek?«
4. »Vprašanje za g. župana, kjer ne pričakujem pisnega odgovora, ker bo lahko ustno odgovoril. Mi smo že na začetku mandata sprejeli sklep, da naj ne bi seje občinskega sveta imele več kot 14 točk. Prejšnja pa je imela skoraj 20 in današnja ima 18 točk. Ali se mogoče župan norčujete iz občinskih svetnikov?«

V tem času, ob 14.37 uri, se je seji priključila Alenka ROJKO, članica občinskega sveta, tako se je prisotnost povečala na 20 članic in članov občinskega sveta.

David ROŠKAR, član občinskega sveta, je podal dve POBUDI:

»Občinski upravi hvala lepa za vsaj 2 realizirani pobudi, ki sem ju podal. Upajmo, da se tudi tretja uresniči, da bomo članice in člani občinskega sveta obiskali infrastrukturo projekta, ki nas je stal ca 50 milijonov evrov. Gre za vodovod sistem C, tako da bomo videli, kam je šel ta denar.«

1. »Večkrat sem že na tem mestu postavil problem ulice, ki gre odcep Delavska cesta proti Rosenbauerju. Na eni strani je pločnik, na drugi pa je precej zaraščeno. Kaj se pojavlja sedaj, ko je narava v polni vegetaciji? Luči imamo namreč sredi krošnje, kar pomeni, da te luči ne služijo svojemu namenu, predvsem varstvu pešcev in kolesarjev, ki hodijo na drugi strani tega pločnika, posebej v temi, ko avti pripeljejo na hrib navzgor in te popolnoma zaslepijo. Te luči nam delajo le reklamo – krošnja. Ko je listje precej gosto, te luči ne služijo ničemur. Občinsko upravo prosim, da pristojne opozori, da te veje malce posekajo, ali pa luči postavijo na drugo stran.«
2. »Sami veste, da so naši zelo dobri gasilci, ki so bili nagrajeni s strani predsednika Republike Slovenije, imeli pred kratkim nesrečo blizu mene, v kateri so popolnoma poškodovali reševalno vozilo za posredovanje za nevarne situacije. Vozilo je ocenjeno, če se lahko izrazim in upam da mi ne bo nihče zameril, na »totalno«. Veste kdo pride prvi na kraj prometne

nesreče, ob primeru potresov, požarov – naši vrli gasilci. In če so bili s strani predsednika republike nagrajeni, dobili so najvišje priznanje in na tem mestu iskrene čestitke našim gasilcem, smo mi člani občinskega sveta dolžni, da tem gasilcem tudi pomagamo. Moja pobuda je, naj občinska uprava in vsi pristojni, ki so vpleteni v to zadevo, skušajo v našem žaklju, ki je že tako ali tako suh, najti sredstva, da bodo ti gasilci dobili vozilo, oziroma da bodo to vozilo na nek način kupili nazaj. Kot sami veste so naši gasilci s tem vozilom zadostili zakonom, da lahko rešujejo tudi na avtocesti in v nesrečah v predoru. Apeliram na vse, predvsem bi moral župan odigrati glavno vlogo, da gasilcem ko rabijo pomoč, jim je treba pomagati. V času odmora vas bo župan povabil, da si lahko to poškodovano vozilo ogledate in ocenite potrebo. Predsednik gasilskega društva pa vam bo povedal par stavkov.«

Alenka ROJKO, članica občinskega sveta, je podala naslednjo POBUDO:

»Dajem pobudo, da g. župan obišče s svojo ekipo Osnovno šolo Negova, in sicer oddelek, kjer se nahajata enoti vrtca. Da si ogleda sanitarije, ki so namenjene malčkom, katerim omet dobesedno pada na glavo. Vzgojiteljice morajo dnevno sproti odstranjevati omet v sanitarijah. Morali bi najti sredstva in ustrezno sanacijo teh sanitarij, kajti počitnice so pred vrati in je pravi čas, da se to zadevo uredi.

Prav tako v teh dveh oddelkih vrtca v prostorih OŠ v učilnicah nimajo možnosti do tople vode. Mislim, da je treba to nujno urediti, kajti malčki si morajo v mrzli vodi umivati zobe. Mislim, da takšna stvar ne more biti v osnovni šoli oziroma malčkom v starosti 5, 6 let, da si v mrzli vodi umivajo zobe. Čas počitnic je pred vrati, zato dajmo to urediti.«

Župan je v nadaljevanju podal ustni ODGOVOR na vprašanje dr. Petra KRALJA, glede obsega dnevnega reda sej občinskega sveta in posebej izpostavil pohvalo občinski upravi in pripravljalcem gradiv. Nadalje je podal ustni ODGOVOR na pobudo dr. Petra KRALJA, glede ceste v Negovi. V nadaljevanju je podal ustni ODGOVOR na pobudo Urške MAUKO TUŠ, glede uvrstitve končnih poročil nadzornega odbora na dnevne rede rednih sej občinskega sveta.

V tem času, ob 14.54 uri, se je seji priključil Miran DOKL, član občinskega sveta, tako se je prisotnost povečala na 21 članic in članov občinskega sveta.

Drugih vprašanj, pobud ali predlogov ni bilo, zato je župan zaključil to točko.

Pri 6. točki dnevnega reda je v okviru razprave **Ivan KAJDIČ**, član občinskega sveta, podal naslednjo POBUDO:

»V teh zadnjih dveh treh mesecih je bilo dosti govora o funkcijah krajevnih skupnosti. Sprejete so bile neke zaveze za delovanje, ki pa v Odloku o krajevnih skupnostih v občini Gornja Radgona v bistvu niso upošteevane, oziroma glede na naravo odloka ne pašejo zraven. V odloku je govora o teh bolj tehničnih zadevah v zvezi s samim delovanjem krajevnih skupnosti, ne pa toliko z operativnimi nalogami. Zato predlog, v kolikor bi bil sprejemljiv, da sklep dopolnimo z novo alinejo in sami sebe, občinski svet in občinsko upravo zavežemo, da v nekem obdobju pol leta ali enega leta, zadevo okrog KS predvsem v smislu tistega, kar smo se zavezali, pa ni nikjer zapisano in formalizirano, damo na papir. Ta ali pa drug ustrezen odlok dopolnimo z našimi zavezami. Čez leto dni so volitve. Lahko se ekipa zamenja in bo imela drugačne poglede. Vsa tista pripravljenost in dobra volja, ki je sedaj prisotna, lahko potem usahne. V kolikor pa mi imamo zadeve urejene v odloku, s katerimi se strinjamo, pa do tega ne bi moglo priti.«

Pri 7. točki dnevnega reda je v okviru razprave **Branko KOCBEK**, član občinskega sveta, postavil naslednje VPRAŠANJE:

»V zaključnem računu je postavka: regresiranje prevoza učencev. Za to postavko smo v letu 2016 planirali 209.069,50 eur, realizirali pa smo jo v višini 206.698,59 eur, kar pomeni 98,9 %

realizacijo. V obrazložitvi te postavke piše: V skladu s 56. členom Zakona o osnovni šoli ima učenec pravico do brezplačnega prevoza, če je njegovo prebivališče oddaljeno več kot štiri kilometre od osnovne šole. Na podlagi navedenega člena ima učenec pravico do brezplačnega prevoza ne glede na oddaljenost njegovega prebivališča od osnovne šole v 1. razredu, v ostalih razredih pa, če pristojni organ za preventivo v cestnem prometu ugotovi, da je ogrožena varnost učenca na poti v šolo. Kako pa v praksi poteka to v naši občini. Konec koncev sem eden izmed tistih, ki sem šel po svojega sina, ki hodi v 2. razred OŠ. Jaz osebno in marsikdo drug smo oddaljeni od šole več kot 4 km. Mi smo po pravilih šole dolžni otroka voziti vsak dan v šolo in nazaj. Ali je to v skladu z dikcijo tega zakona, ki nam daje pravico brezplačnega prevoza do šole. Ali smo starši, ki to sedaj delamo oziroma vozimo otroke v šolo, upravičeni do kakšnega povračila ali karkoli. Ne pričakujem odgovora na tej seji, ampak v prihodnje.«

K tč. 6: Odlok o krajevnih skupnostih v občini Gornja Radgona (druga obravnava)

Gradivo za to točko so članice in člani občinskega sveta prejeli s sklicem seje.

Obrazložitev k tej točki je podal Dragan KUJUNDŽIČ, podsekretar v občinski upravi.

Dr. Peter KRALJ je kot predsednik odbora podal mnenje Odbora za varstvo okolja, urejanje prostora in gospodarske javne službe, ki glasi: »Odbor za varstvo okolja, urejanje prostora in gospodarske javne službe je obravnaval predlog Odloka o krajevnih skupnostih v občini Gornja Radgona – druga obravnava in predlaga občinskemu svetu, da ga obravnava in sprejme v predloženi vsebini.«

Župan je povabil navzoče k razpravi.

Razpravljal je Ivan KAJDIČ (razprava se je oblikovala v pobudo) in župan.

Drugi prijavi k razpravi ni bilo, zato je župan zaključil razpravo. V nadaljevanju je prebral predlog sklepa. Razprave o predlogu sklepa ni bilo, zato je župan dal predlog sklepa na glasovanje. Članice in člani občinskega sveta so nato soglasno (20 navzočih, od tega 20 ZA) sprejeli naslednji

S K L E P, št.: 189

Občinski svet Občine Gornja Radgona sprejme predlog Odloka o krajevnih skupnostih v Občini Gornja Radgona (druga obravnava).

K tč. 7: Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Gornja Radgona za leto 2016 (skrajšani postopek)

Gradivo za to točko so članice in člani občinskega sveta prejeli 14. 4. 2017 in s sklicem seje.

Obrazložitev k tej točki sta podala Stanislav ROJKO, župan in Dominika FRAS, računovodja v občinski upravi.

Dr. Peter KRALJ je kot predsednik odbora podal mnenje Odbora za varstvo okolja, urejanje prostora in gospodarske javne službe, ki glasi: »Odbor za varstvo okolja, urejanje prostora in gospodarske javne službe je obravnaval predlog Odloka o zaključnem računu proračuna Občine Gornja Radgona za leto 2016, z vsemi bilancami in predlaga občinskemu svetu, da ga obravnava in sprejme v predloženi vsebini.«

Mag. Norma BALE je kot predsednica odbora podala mnenje Odbora družbene dejavnosti, ki glasi: »Odbor za družbene dejavnosti je obravnaval predlog Odloka o zaključnem računu proračuna Občine Gornja Radgona za leto 2016, z vsemi bilancami in predlaga občinskemu svetu, da ga obravnava in sprejme.«

Konrad NIDERL je kot predsednik odbora podal mnenje Odbora za gospodarstvo, obrt in podjetništvo, ki glasi: »Odbor za gospodarstvo, obrt in podjetništvo je obravnaval predlog Odloka o zaključnem računu proračuna Občine Gornja Radgona za leto 2016, z vsemi bilancami in predlaga občinskemu svetu, da ga obravnava in sprejme v predloženi vsebini.«

Peter ŽNIDARIČ je kot predsednik odbora podal mnenje Odbora za kmetijstvo in turizem, ki glasi: »Odbor za kmetijstvo in turizem je obravnaval predlog Odloka o zaključnem računu proračuna Občine Gornja Radgona za leto 2016, z vsemi bilancami in predlaga občinskemu svetu, da ga obravnava in sprejme v predloženi vsebini.«

Dušan ZAGORC je kot predsednik odbora podal mnenje Odbora za proračun, finance in premoženjske zadeve, ki glasi: »Odbor za proračun, finance in premoženjske zadeve je obravnaval predlog Odloka o zaključnem računu proračuna Občine Gornja Radgona za leto 2016, z vsemi bilancami in predlaga občinskemu svetu, da ga obravnava in sprejme v predloženi vsebini.«

Župan je povabil navzoče k razpravi.

Razpravljali so: Branko KOCBEK (razprava se je oblikovala v vprašanje), dr. Peter KRALJ, Urška MAUKO TUŠ in župan.

Drugih prijav k razpravi ni bilo, zato je župan zaključil razpravo. V nadaljevanju je prebral predlog sklepa. Razprave o predlogu sklepa ni bilo, zato je župan dal predlog sklepa na glasovanje. Članice in člani občinskega sveta so nato soglasno (20 navzočih, od tega 17 ZA – 3 PROTI) sprejeli naslednji

S K L E P, št.: 190

Občinski svet Občine Gornja Radgona sprejme predlog Odloka o zaključnem računu proračuna Občine Gornja Radgona za leto 2016, z vsemi bilancami.

K tč. 8: Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega vzgojnoizobraževalnega zavoda Osnovna šola Gornja Radgona (skrajšani postopek)

Gradivo za to točko so članice in člani občinskega sveta prejeli s sklicem seje.

Obrazložitev k tej točki je podala Marija KAUČIČ, višja svetovalka v občinski upravi.

Mag. Norma BALE je kot predsednica odbora podala mnenje Odbora družbene dejavnosti, ki glasi: »Odbor za družbene dejavnosti je obravnaval predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega vzgojnoizobraževalnega zavoda Osnovna šola Gornja Radgona – skrajšani postopek in predlaga občinskemu svetu, da ga obravnava in sprejme v predloženi vsebini.«

Župan je povabil navzoče k razpravi. Prijav k razpravi ni bilo, zato je župan zaključil razpravo. V nadaljevanju je prebral predlog sklepa. Razprave o predlogu sklepa ni bilo, zato je župan dal predlog sklepa na glasovanje. Članice in člani občinskega sveta so nato soglasno (21 navzočih, od tega 21 ZA) sprejeli naslednji

S K L E P, št.: 191

Občinski svet Občine Gornja Radgona sprejme predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega vzgojnoizobraževalnega zavoda Osnovna šola Gornja Radgona – skrajšani postopek.

K tč. 9: Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega vzgojnoizobraževalnega zavoda Osnovna šola dr. Antona Trstenjaka Negova (skrajšani postopek)

Gradivo za to točko so članice in člani občinskega sveta prejeli s sklicem seje.

Obrazložitev k tej točki je podala Marija KAUČIČ, višja svetovalka v občinski upravi.

Mag. Norma BALE je kot predsednica odbora podala mnenje Odbora družbene dejavnosti, ki glasi: »Odbor za družbene dejavnosti je obravnaval predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega vzgojnoizobraževalnega zavoda Osnovna šola dr. Antona Trstenjaka – skrajšani postopek in predlaga občinskemu svetu, da ga obravnava in sprejme v predloženi vsebini.«

Župan je povabil navzoče k razpravi. Prijav k razpravi ni bilo, zato je župan zaključil razpravo. V nadaljevanju je prebral predlog sklepa. Razprave o predlogu sklepa ni bilo, zato je župan dal predlog sklepa na glasovanje. Članice in člani občinskega sveta so nato soglasno (21 navzočih, od tega 21 ZA) sprejeli naslednji

S K L E P, št.: 192

Občinski svet Občine Gornja Radgona sprejme predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega vzgojnoizobraževalnega zavoda Osnovna šola dr. Antona Trstenjaka Negova – skrajšani postopek.

K tč. 10: Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega vzgojnoizobraževalnega zavoda Vrtec Manka Golarja Gornja Radgona

Gradivo za to točko so članice in člani občinskega sveta prejeli s sklicem seje.

Obrazložitev k tej točki je podala Marija KAUČIČ, višja svetovalka v občinski upravi.

Mag. Norma BALE je kot predsednica odbora podala mnenje Odbora družbene dejavnosti, ki glasi: »Odbor za družbene dejavnosti je obravnaval predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega vzgojnoizobraževalnega zavoda Vrtec Manka Golarja Gornja Radgona – skrajšani postopek in predlaga občinskemu svetu, da ga obravnava in sprejme v predloženi vsebini.«

Župan je povabil navzoče k razpravi. Prijav k razpravi ni bilo, zato je župan zaključil razpravo. V nadaljevanju je prebral predlog sklepa. Razprave o predlogu sklepa ni bilo, zato je župan dal predlog sklepa na glasovanje. Članice in člani občinskega sveta so nato soglasno (21 navzočih, od tega 21 ZA) sprejeli naslednji

S K L E P, št.: 193

Občinski svet Občine Gornja Radgona sprejme predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega vzgojnoizobraževalnega zavoda Vrtec Manka Golarja Gornja Radgona – skrajšani postopek.

K tč. 11: Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda PORA Gornja Radgona (skrajšani postopek)

Gradivo za to točko so članice in člani občinskega sveta prejeli s sklicem seje.

Obrazložitev k tej točki je podala Marija KAUČIČ, višja svetovalka v občinski upravi.

Konrad NIDERL je kot predsednik odbora podal mnenje Odbora za gospodarstvo, obrt in podjetništvo, ki glasi: »Odbor za gospodarstvo, obrt in podjetništvo je obravnaval predlog Odloka

o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda PORA Gornja Radgona – skrajšani postopek in predlaga občinskemu svetu, da ga obravnava in sprejme v predloženi vsebini.«

Župan je povabil navzoče k razpravi. Prijav k razpravi ni bilo, zato je župan zaključil razpravo. V nadaljevanju je prebral predlog sklepa. Razprave o predlogu sklepa ni bilo, zato je župan dal predlog sklepa na glasovanje. Članice in člani občinskega sveta so nato soglasno (21 navzočih, od tega 21 ZA) sprejeli naslednji

S K L E P, št.: 194

Občinski svet Občine Gornja Radgona sprejme predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda PORA Gornja Radgona – skrajšani postopek.

K tč. 12: Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi Zavoda za kulturo, turizem in promocijo Gornja Radgona (skrajšani postopek)

Gradivo za to točko so članice in člani občinskega sveta prejeli s sklicem seje.

Obrazložitev k tej točki je podala Marija KAUČIČ, višja svetovalka v občinski upravi.

Mag. Norma BALE je kot predsednica odbora podala mnenje Odbora družbene dejavnosti, ki glasi: »Odbor za družbene dejavnosti je obravnaval predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi Zavoda za kulturo, turizem in promocijo Gornja Radgona – skrajšani postopek in predlaga občinskemu svetu, da ga obravnava in sprejme v predloženi vsebini.«

Peter ŽNIDARIČ je kot predsednik odbora podal mnenje Odbora za kmetijstvo in turizem, ki glasi: »Odbor za kmetijstvo in turizem je obravnaval predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi Zavoda za kulturo, turizem in promocijo Gornja Radgona – skrajšani postopek in predlaga občinskemu svetu, da ga obravnava in sprejme v predloženi vsebini.«

Župan je povabil navzoče k razpravi.

Razpravljal je Peter ŽNIDARIČ.

Drugih prijav k razpravi ni bilo, zato je župan zaključil razpravo. V nadaljevanju je prebral predlog sklepa. Razprave o predlogu sklepa ni bilo, zato je župan dal predlog sklepa na glasovanje. Članice in člani občinskega sveta so nato soglasno (21 navzočih, od tega 21 ZA) sprejeli naslednji

S K L E P, št.: 195

Občinski svet Občine Gornja Radgona sprejme predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi Zavoda za kulturo, turizem in promocijo Gornja Radgona – skrajšani postopek.

ODMOR

Ob 15.56 je župan odredil 15-minutni odmor. Seja se je nadaljevala ob 16.23 uri. Župan je ugotovil, da je bilo ob nadaljevanju na seji v dvorani navzočih 14 članic in članov občinskega sveta.

K tč. 13: Poročilo o izvedbi nadzora posrednega proračunskega porabnika PORA, razvojna agencija Gornja Radgona za leto 2015

Gradivo za to točko so članice in člani občinskega sveta prejeli s sklicem seje.

Obrazložitev k tej točki je podala Marija FLEGAR, podpredsednica Nadzornega odbora Občine Gornja Radgona.

Konrad NIDERL je kot predsednik odbora podal mnenje Odbora za gospodarstvo, obrt in podjetništvo, ki glasi: »Odbor za gospodarstvo, obrt in podjetništvo se je seznanil s strani nadzornega odbora posredovanim Poročilom o izvedbi nadzora posrednega proračunskega porabnika PORA, razvojna agencija Gornja Radgona za leto 2015 in predlaga občinskemu svetu, da ga obravnava in sprejme na znanje.«

Dušan ZAGORC je kot predsednik odbora podal mnenje Odbora za proračun, finance in premoženjske zadeve, ki glasi: »Odbor za proračun, finance in premoženjske zadeve se je seznanil s strani nadzornega odbora posredovanim Poročilom o izvedbi nadzora posrednega proračunskega porabnika PORA, razvojna agencija Gornja Radgona za leto 2015 in predlaga občinskemu svetu, da ga obravnava in sprejme na znanje.«

Župan je povabil navzoče k razpravi.

Razpravljali so: župan, Miroslav NJIVAR, Urška MAUKO TUŠ, Miran DOKL, Miroslav NJIVAR (replika), Urška MAUKO TUŠ (replika), dr. Peter KRALJ, David ROŠKAR, Dušan ZAGORC, Urška MAUKO TUŠ (replika), dr. Peter KRALJ (replika), Dušan ZAGORC (replika), župan, Miroslav NJIVAR.

Drugih prijav k razpravi ni bilo, zato je župan zaključil razpravo. V nadaljevanju je prebral predlog sklepa. Razprave o predlogu sklepa ni bilo, zato je župan dal predlog sklepa na glasovanje. Članice in člani občinskega sveta so nato soglasno (21 navzočih, od tega 21 ZA) sprejeli naslednji

S K L E P, št.: 196

Občinski svet Občine Gornja Radgona je obravnaval in se seznanil s strani Nadzornega odbora Občine Gornja Radgona posredovanim Poročilom o izvedbi nadzora posrednega proračunskega porabnika PORA, razvojna agencija Gornja Radgona za leto 2015.

K tč. 14: Sklep o sprejemu Celostne prometne strategije Občine Gornja Radgona

Gradivo za to točko so članice in člani občinskega sveta prejeli s sklicem seje.

Obrazložitev k tej točki je podala Alenka ŠUMAK, predstavnica ZEU, družba za načrtovanje in inženiring d.o.o.

Dr. Peter KRALJ je kot predsednik odbora podal mnenje Odbora za varstvo okolja, urejanje prostora in gospodarske javne službe, ki glasi: »Odbor za varstvo okolja, urejanje prostora in gospodarske javne službe je obravnaval predlog Sklepa o sprejemu Celostne prometne strategije Občine Gornja Radgona in predlaga občinskemu svetu, da ga obravnava in sprejme v predloženi vsebini.«

Župan je povabil navzoče k razpravi.

Razpravljala sta: dr. Peter KRALJ in župan.

Drugih prijav k razpravi ni bilo, zato je župan zaključil razpravo. V nadaljevanju je prebral predlog sklepa. Razprave o predlogu sklepa ni bilo, zato je župan dal predlog sklepa na glasovanje. Članice in člani občinskega sveta so nato soglasno (16 navzočih, od tega 16 ZA) sprejeli naslednji

S K L E P, št.: 197

Občinski svet Občine Gornja Radgona sprejme Celostno prometno strategijo Občine Gornja Radgona (CPS GR), ki jo je pripravila in izdelala ZEU, družba za načrtovanje in inženiring d.o.o. iz Murske Sobote.

K tč. 15: Strategija za mlade v občini Gornja Radgona za obdobje 2017 - 2021

Gradivo za to točko so članice in člani občinskega sveta prejeli s sklicem seje.

Obrazložitev k tej točki sta podali Janja OSOJNIK, višja svetovalka v občinski upravi in Ines ZOREC, predsednica Mladinskega sveta Gornja Radgona.

Mag. Norma BALE je kot predsednica odbora podala mnenje Odbora družbene dejavnosti, ki glasi: »Odbor za družbene dejavnosti je obravnaval predlog Strategije za mlade v občini Gornja Radgona za obdobje 2017 – 201 in predlaga občinskemu svetu, da jo obravnava in sprejme v predloženi vsebini.«

Župan je povabil prisotne k razpravi.

Razpravljala sta: mag. Norma BALE in župan.

Drugih prijav k razpravi ni bilo, zato je župan zaključil razpravo. V nadaljevanju je prebral predlog sklepa. Razprave o predlogu sklepa ni bilo, zato je župan dal predlog sklepa na glasovanje. Članice in člani občinskega sveta so nato soglasno (16 navzočih, od tega 16 ZA) sprejeli naslednji

S K L E P, št.: 198

Občinski svet Občine Gornja Radgona sprejme Strategijo za mlade v Občini Gornja Radgona 2017 – 2021.

K tč. 16: Sklep o začetku priprave občinskega podrobnega prostorskega načrta na kmetijskih zemljiščih brez spremembe namenske rabe za gradnjo kmetijskih objektov na kmetiji Fujs v k. o. Sp. Ščavnica

Gradivo za to točko so članice in člani občinskega sveta prejeli s sklicem seje.

Obrazložitev k tej točki je podal Vladimir MAUKO, v. d. direktorja občinske uprave

Dr. Peter KRALJ je kot predsednik odbora podal mnenje Odbora za varstvo okolja, urejanje prostora in gospodarske javne službe, ki glasi: »Odbor za varstvo okolja, urejanje prostora in gospodarske javne službe je obravnaval predlog Sklepa o začetku priprave občinskega podrobnega prostorskega načrta na kmetijskih zemljiščih brez spremembe namenske rabe za gradnjo kmetijskih objektov na kmetiji Fujs v k. o. Spodnja Ščavnica in predlaga občinskemu svetu, da ga obravnava in sprejme v predloženi vsebini.«

Peter ŽNIDARIČ je kot predsednik odbora podal mnenje Odbora za kmetijstvo in turizem, ki glasi: »Odbor za kmetijstvo in turizem je obravnaval predlog Sklepa o začetku priprave občinskega podrobnega prostorskega načrta na kmetijskih zemljiščih brez spremembe namenske rabe za gradnjo kmetijskih objektov na kmetiji Fujs v k. o. Sp. Ščavnica in predlaga občinskemu svetu, da ga obravnava in sprejme v predloženi vsebini.«

Župan je povabil navzoče k razpravi.

Razpravljal je Peter ŽNIDARIČ.

Drugih prijav k razpravi ni bilo, zato je župan zaključil razpravo. V nadaljevanju je prebral predlog sklepa. Razprave o predlogu sklepa ni bilo, zato je župan dal predlog sklepa na

glasovanje. Članice in člani občinskega sveta so nato soglasno (19 navzočih, od tega 19 ZA) sprejeli naslednji

S K L E P, št.: 199

Občinski svet Občine Gornja Radgona sprejme predlog Sklepa o začetku priprave občinskega podrobnega prostorskega načrta na kmetijskih zemljiščih brez spremembe namenske rabe za gradnjo kmetijskih objektov na kmetiji Fujs v k. o. Sp. Ščavnica.

K tč. 17: Sklep o ukinitvi statusa grajenega javnega dobra lokalnega pomena, za nepremičnino parc. št. 375/3 k. o. Orehovski Vrh

Gradivo za to točko so članice in člani občinskega sveta prejeli s sklicem seje.

Obrazložitev k tej točki je podal Andrej SUBAŠIČ, svetovalec v občinski upravi.

Dr. Peter KRALJ je kot predsednik odbora podal mnenje Odbora za varstvo okolja, urejanje prostora in gospodarske javne službe, ki glasi: »Odbor za varstvo okolja, urejanje prostora in gospodarske javne službe je obravnaval predlog Sklepa o ukinitvi statusa grajenega javnega dobra lokalnega pomena, za nepremičnino parc. št. 375/3 k. o. Orehovski Vrh v velikosti 144 m² in predlaga občinskemu svetu, da ga obravnava in sprejme v predloženi vsebini.«

Župan je povabil navzoče k razpravi.

Drugih prijav k razpravi ni bilo, zato je župan podal dodatno pojasnilo in zaključil razpravo. V nadaljevanju je prebral predlog sklepa. Razprave o predlogu sklepa ni bilo, zato je župan dal predlog sklepa na glasovanje. Članice in člani občinskega sveta so nato soglasno (18 navzočih, od tega 18 ZA) sprejeli naslednji

S K L E P, št.: 200

Občinski svet Občine Gornja Radgona sprejme predlog Sklepa o ukinitvi statusa grajenega javnega dobra lokalnega pomena, s katerim se ukine status grajenega javnega dobra lokalnega pomena za nepremičnino parc. št. 375/3, k. o. Orehovski Vrh, ki v naravi ni več cesta.

K tč. 18: Informacija o opravljenih aktivnostih župana med dvema sejama

Župan je pri tej točki naštel in obrazložil najnovejša in najpomembnejša dogajanja, ki so se odvijala med prejšnjo in sedanjo sejo občinskega sveta ter podal druge aktualne informacije, in sicer o:

- trenutno veljavni ceni za vodo in nadaljevanju dogovarjanja glede sprejema skupnega elaborata o ceni vode na območju občin sistema C;
- dokončani cesti v Zagajskem Vrh, ki meji z Občino Benedikt;
- dokončani Panonski ulici v Gornji Radgoni in nadaljnjih prizadevanjih za čimprejšnjo rekonstrukcijo državne ceste Gornja Radgona – Grabonoš z ureditvijo krožnega križišča v mestu Gornja Radgona;
- prisostvovanju na posvetu županov štajerske in pomurske regije v Državnem svetu na temo regijskih projektov in možnosti črpanja sredstev;
- pojavljanju težav pri reševanju dostopa do osnovne šole v Negovi zaradi neurejenega stanja in napačnega dela pred več kot 30 leti;
- objavljenih javnih razpisih občine za vsa društva in ostalih področnih financiranjih programov za leto 2017 po sprejetem proračunu;

- izbranem ponudniku Dom starejših občanov Gornja Radgona v postopku podelitve koncesije za pomoč družini na domu, ki je v zaključni fazi;
- o prometni nesreči radgonskih gasilcev in poškodovanem gasilskem vozilu, katerega bo potrebno nadomestiti;
- o želji, da se v prihodnje v predvolilnem času dvigne nivo politične kulture.

S tem je župan končal svoje izvajanje in ugotovil, da je dnevni red seje izčrpan. Članicam in članom občinskega sveta ter ostalim navzočim se je zahvalil za prisotnost in sodelovanje ter ob 18.18 uri zaključil 18. redno sejo občinskega sveta.

ZAPISNIK PRIPRAVILA:
Marjeta ERDELA

SEJO VODIL:
ŽUPAN OBČINE GORNJA RADGONA
Stanislav ROJKO

**PREDLOG
SKRAJŠANI POSTOPEK**

Na podlagi 21. in 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO in 76/16 – odl. US), 3., 7. in 35. člena Zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPPO, 127/06 – ZJZP, 38/10 – ZUKN in 57/11 – ORZGJS40) ter 18. člena Statuta Občine Gornja Radgona (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, št. 1/2015) je Občinski svet Občine Gornja Radgona na svoji ____ redni seji dne _____ sprejel

**ODLOK
o spremembah Odloka o oskrbi s pitno vodo
v Občini Gornja Radgona**

1. člen

V Odloku o oskrbi s pitno vodo v Občini Gornja Radgona (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, št. 6/2016) se 7. člen spremeni tako, da se glasi:

»Izvajalca javne službe sta javni podjetji, in sicer:

- Javno podjetje Prlekija d.o.o., Ljutomer, ki zagotavlja javno službo na celotnem območju občine razen na območjih in obsegu iz naslednje alineje in
- Javno podjetje Mariborski vodovod d.d., Maribor, ki:
  - a) po transportnih vodovodih dobavlja pitno vodo v sekundarna vodovodna omrežja naslednjih naselij v občini: Ivanjski Vrh, Kunova, Lokavci, Radvenci, Zagajski Vrh in del Spodnje Ščavnice in
  - b) zagotavlja javno službo na območju naselij iz točke a) te alineje, in sicer za uporabnike, katerih stavbe so priključene na javno vodovodno omrežje občin Benedikt, Sveta Ana in Sveta Trojica.

2. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem glasilu Občine Gornja Radgona.

Številka: 007-5/2016-U110

Datum: _____

**ŽUPAN
OBČINE GORNJA RADGONA
Stanislav ROJKO**

OBRAZLOŽITEV:

Razlogi za sprejem odloka

Občinski svet Občine Gornja Radgona je dne 7. 12. 2016 sprejel Odlok o oskrbi s pitno vodo v Občini Gornja Radgona. V 7. členu tega veljavnega odloka je določen izvajalec javne službe, to je Javno podjetje Prlekija d.o.o., ki izvaja javno službo na celotnem območju občine.

Na dveh mejnih mestih občine (Negova 68 – Purgaj in Lokavci 32 – Rajšp), kjer pride sekundarni vodovod iz mariborske smeri v našo občino, sta že bila postavljena merilna jaška (kjer se meri dobava vode, ki jo distribuira Mariborski vodovod v našo občino), na dveh mestih (Kunova 15 – Mulec in Zagajski Vrh 38 – Potrč) pa sta se konec leta 2016 izvedla še dva nova merilna jaška.

Na mejnem območju pa v nekaterih naseljih potekajo sekundarni vodovodi po občinski cesti, kjer je na eni strani naša občina, na drugi strani pa druga občina in se vzdrževanje take linije in končnih porabnikov praktično ne more ločiti, zato je za izvajalca na tem mejnem območju določen Mariborski vodovod d.d. Maribor.

Ocena finančnih in drugih posledic

Odlok o spremembah Odloka o oskrbi s pitno vodo v Občini Gornja Radgona nima nikakršnih finančnih posledic za proračun Občine Gornja Radgona.

Pravne podlage

Pravne podlage so v:

- 21. in 29. členu Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO in 76/16 – odl. US),
- 3., 7. in 35. členu Zakonom o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPPO, 127/06 – ZJZP, 38/10 – ZUKN in 57/11 – ORZGJS40),
- 18. členu Statuta Občine Gornja Radgona (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, št. 1/2015).

Ker gre zgolj za manjšo spremembo osnovnega odloka, se Občinskemu svetu Občine Gornja Radgona predlaga, da sprejme spremembe odloka v predlagani obliki po skrajšanem postopku.

PREDLOG SKLEPA:

Občinski svet Občine Gornja Radgona sprejme predlog Odloka o spremembah Odloka o oskrbi s pitno vodo v Občini Gornja Radgona – skrajšani postopek.

Gornja Radgona, junij 2017

PRIPRAVILA:
OBČINSKA UPRAVA

ŽUPAN
OBČINE GORNJA RADGONA
Stanislav ROJKO, l.r.

**ODLOK
o načinu opravljanja lokalne gospodarske javne službe
urejanja in čiščenja javnih površin v občini Gornja Radgona**

I. UVOD

Na območju občine Gornja Radgona je v veljavi Odlok o javni snagi, čiščenju javnih površin, površin za pešce in zelenih površin (Prepih – Uradne objave Občine Gornja Radgona, št. 22/99 z dne 15.4.1999 in Uradni list RS, št. 66/2000). Navedeni odlok ureja način in izvajanje gospodarske javne službe javna snaga, čiščenje javnih površin, površin za pešce in zelenih površin.

II. OBRAZLOŽITEV

Temeljni cilj, ki ga zasleduje nov predlog odloka, je normativna ureditev gospodarske javne službe in usklajitev s priporočili Računskega sodišča Republike Slovenije. Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06– ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09 – ZPNačrt-A, 108/09, 48/12 in 57/12) v 149. členu določa vrste obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja, med katere spadajo oskrba s pitno vodo, odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode, zbiranje določenih vrst komunalnih odpadkov, obdelava določenih vrst komunalnih odpadkov, odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov ter urejanje in čiščenje javnih površin.

Občina Gornja Radgona ima javno službo urejanja in čiščenja javnih površin že urejeno v Odloku, ki je citiran v uvodnem poglavju.

Pri urejanju javne službe je predlagatelj sledil tudi ugotovitvam in priporočilom revizijskega poročila Računskega sodišča Republike Slovenije, ki je v letu 2007 izvedlo prečno revizijo pravilnosti in učinkovitosti poslovanja pri zagotavljanju urejanja javnih zelenih površin v Občini Črnomelj, Mestni občini Murska Sobota, Mestni občini Nova Gorica, Občini Postojna in Mestni občini Slovenj Gradec. Kot izhaja iz zbirnega prikaza ugotovitev je za učinkovito zagotavljanje urejanja javnih površin potrebna vzpostavitev katastra javnih površin, izvedba kategorizacije le teh ter opredelitev standardov in normativov, ki se bodo uporabljali tudi pri obračunu storitev. Ker država standardov in normativov ni nikoli sprejela, mora za to poskrbeti občina. Z odlokom je na novo predvidena tudi priprava letnega izvedbenega programa urejanja in čiščenja javnih površin, ki ga mora izvajalec javne službe pripraviti najkasneje do 1. novembra tekočega leta za prihodnje leto.

III. OCENA FINANČNIH POSLEDIC

Sredstva za urejanje in čiščenje javnih površin v Občini Gornja Radgona so predvidena v proračunu občine za leto 2017. Sprejetje odloka ne bo imelo dodatnih finančnih posledic za proračun Občine Gornja Radgona za leto 2017.

Občinskemu svetu Občine Gornja Radgona predlagamo, da predlog odloka (prva obravnava) obravnava in sprejme v predloženi vsebini.

PREDLOG SKLEPA:

Občinski svet Občine Gornja Radgona sprejme predlog Odloka o načinu opravljanja lokalne gospodarske javne službe urejanja in čiščenja javnih površin v občini Gornja Radgona (prva obravnava). Obravnava predloga odloka traja 30 dni.

Gornja Radgona, junij 2017

PRIPRAVILA:
OBČINSKA UPRAVA

ŽUPAN
OBČINE GORNJA RADGONA
Stanislav ROJKO, l.r.

IV. VSEBINA ODLOKA

Na podlagi 61. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO in 76/16 – odl. US), drugega odstavka 3. člena in 7. člena Zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPPO, 127/06 – ZJZP, 38/10 – ZUKN in 57/11 – ORZGJS40), 149. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15 in 30/16), 3. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US in 32/16) in 18. člena Statuta Občine Gornja Radgona (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, št. 1/2015) je Občinski svet Občine Gornja Radgona na svoji _____ redni seji dne _____ 2017 sprejel

Obrazložitev:

V skladu z določilom 61. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO in 76/16 – odl. US) občina zagotavlja opravljane javnih služb, za katere je tako določeno z zakonom (lokalne javne službe). Zakon o varstvu okolja /ZVO-1/ (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15 in 30/16) v prvem odstavku 149. člena določa, da je občinska javna služba varstva okolja, urejanje in čiščenje javnih površin. Kot je določeno z 62. členom Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ način in pogoje opravljanja javne službe predpiše občina, če zakon ne določa drugače. Vsebinsko enako določilo zasledimo v 3. členu Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPPO, 127/06 – ZJZP, 38/10 – ZUKN in 57/11 – ORZGJS40), ki v drugem odstavku določa, da način opravljanja lokalne gospodarske javne službe predpiše lokalna skupnost (občina) z odlokom tako, da je zagotovljeno njihovo izvajanje v okviru funkcionalno in prostorsko zaokroženih oskrbovalnih sistemov. Z navedenim predpisom se za posamezno gospodarsko javno službo določi: - organizacijska in prostorska zasnova njihovega opravljanja po vrstah in številu izvajalcev (v režijskem obratu, javnem gospodarskem zavodu, javnem podjetju, na podlagi koncesije ali javnih kapitalskih vložkov); - vrsta in obseg javnih dobrin ter njihova prostorska razporeditev; - pogoji za zagotavljanje in uporabo javnih dobrin; - pravice in obveznosti uporabnikov; - viri financiranja gospodarskih javnih služb in način njihovega oblikovanja; - vrsta in obseg objektov in naprav, potrebnih za izvajanje gospodarske javne službe, ki so lastnina lokalne skupnosti ter del javne lastnine, ki je javno dobro in varstvo, ki ga uživa; - drugi elementi pomembni za opravljanje in razvoj gospodarske javne službe. Med druge elemente, ki so pomembni za opravljanje in razvoj gospodarske javne službe štejemo tudi predpisovanje prekrškov in globe zanje. V skladu z določilom 3. člena Zakona o prekrških /ZP-1/ (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US in 32/16) se prekrški lahko določijo tudi z odlokom samoupravne lokalne skupnosti (občine). Z odlokom samoupravne lokalne skupnosti (občine) se smejo določiti prekrški in predpisati zanj globe samo v določenem znesku ter samo za kršitev predpisov, ki jih same izvajajo v okviru svojih pristojnosti, ter če jih zakon ali uredba še ne sankcionira.

ODLOK

o načinu opravljanja lokalne gospodarske javne službe urejanja in čiščenja javnih površin v občini Gornja Radgona

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (javna služba)

(1) Ta odlok ureja pogoje in način izvajanja obvezne občinske gospodarske javne službe urejanja in čiščenja javnih površin (v nadaljnjem besedilu: javna služba) ter urejanje in čiščenje drugih površin na območju občine Gornja Radgona (v nadaljnjem besedilu: občina).

(2) Ta odlok se šteje tudi kot koncesijski akt na podlagi katerega se lahko podeli koncesija za izvajanje javne službe.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano v skladu z določilom 62. Člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina predpiše način in pogoje opravljanja lokalnih javnih služb, če zakon ne določa drugače. Vsebinsko enako določilo zasledimo v 3. Členu Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGSJ/, ki v drugem odstavku določa, da način opravljanja lokalne gospodarske javne službe predpiše lokalna skupnost (občina) z odlokom tako, da je zagotovljeno njihovo izvajanje v okviru funkcionalno in prostorsko zaokroženih oskrbovalnih sistemov.

**2. člen
(vsebina odloka)**

(1) S tem odlokom se določi:

- organizacijska in prostorska zasnova opravljanja javne službe,
- vrsta in obseg javnih dobrin ter njihova prostorska razporeditev,
- pogoji za zagotavljanje in uporabo javnih dobrin,
- pravice in obveznosti uporabnikov,
- viri financiranja javne službe,
- vrsta in obseg objektov in naprav, potrebnih za izvajanje javne službe, ki so v lasti občine ter del javne lastnine, ki je javno dobro in varstvo, ki ga uživa,
- nadzor nad izvajanjem odloka,
- kazenske določbe.

(2) V odloku uporabljeni izrazi v slovnični obliki za moški spol se uporabljajo kot nevtralni za ženski in moški spol.

Obrazložitev:

(1) Besedilo je oblikovano v skladu z določilom 7. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGSJ/, ki določa, da se z odlokom o načinu opravljanja gospodarske javne službe za posamezno gospodarsko javno službo določi:

- organizacijska in prostorska zasnova njihovega opravljanja po vrstah in številu izvajalcev (v režijskem obratu, javnem gospodarskem zavodu, javnem podjetju, na podlagi koncesije)
- vrsta in obseg javnih dobrin ter njihova prostorska razporeditev,
- pogoji za zagotavljanje in uporabo javnih dobrin,
- pravice in obveznosti uporabnikov,
- viri financiranja gospodarskih javnih služb in način njihovega oblikovanja,
- vrsta in obseg objektov in naprav, potrebnih za izvajanje javne službe, ki so lastnina lokalne skupnosti, ter del javne lastnine, ki je javno dobro in varstvo, ki ga uživa,
- drugi elementi pomembni za opravljanje in razvoj gospodarske javne službe.

(2) Besedilo je oblikovano v skladu z določili Zakona o uresničevanju načela enakega obravnavanja /ZUNEO/ (Uradni list RS, št. 93/2007-UPB-1), ki v 7. členu določa, da mora občinski svet v okviru svoje pristojnosti ustvarjati pogoje za enako obravnavanje oseb, ne glede na katerekoli osebno okoliščino z osveščanjem in spremljanjem položaja na tem področju, ter z ukrepi normativne in politične narave.

**3. člen
(pojmi)**

Pojmi uporabljeni v tem odloku imajo enak pomen, kot ga določajo predpisi s področja varstva okolja, graditve objektov, prostorskega načrtovanja, javnih cest, varnosti cestnega prometa ter drugi predpisi.

Obrazložitev:

Besedilo določa pomen pojmov, uporabljenih v odloku, ki v skladu z določili veljavnega Zakona o graditvi objektov /ZGO-1/ (Uradni list RS, št. 19/15) v 2. členu pod točko 1.5.1 določa, da je javna površina, katere raba je pod enakimi pogoji namenjena vsem, kot so javna cesta, ulica, trg, tržnica, igrišče, parkirišče, pokopališče, park, zelenica, rekreacijska površina in podobna površina.

4. člen **(javne površine in objekti)**

- (1) Za javne površine se po tem odloku štejejo:
  - občinske kategorizirane ceste,
  - ne kategorizirane ceste v lasti Občine,
  - ulice in trgi,
  - pločniki, kolesarske steze, pasovi za pešce, pešpoti,
  - avtobusna postajališča,
  - javna parkirišča,
  - javne zelene površine, kot so javni parki drevoredi, nasadi, zelenice in druge urejene zelene površine,
  - športna igrišča, otroška in druga javna igrišča, rekreacijske površine, tržnice.
- (2) Za objekte in opremo na javnih površinah se po tem odloku štejejo:
  - urbana in druga parkovna oprema, kot so klopi in mize, otroška igrala, koši za smeti, ptičnice, peskovniki, pasja stranišča in podobno,
  - fontane, cvetlična korita, zaščitne ograje za drevje,
  - stebriči in jambori,
  - ograje,
  - stojala za kolesa,
  - konfini,
  - spomeniki in spominska obeležja.
- (3) Za druge površine na območju Občine Gornja Radgona se po tem odloku štejejo:
  - zasebne površine, ki mejijo na javne površine ali so vidne z javnih površin tako, da njihov izgled vpliva na zunanjo podobo naselja ali krajine,
  - dovozne ceste in pristopi do stanovanjskih stavb in ne stanovanjskih stavb namenjenih javni rabi.
- (4) Za urejanje in čiščenje javnih površin iz prvega odstavka tega člena se uporabljajo določbe tega odloka, v kolikor ta področja niso urejena v posebnem odloku.

Obrazložitev:

Besedilo določa pomen pojmov, uporabljenih v odloku, ki v skladu z določili veljavnega Zakona o graditvi objektov /ZGO-1/ (Uradni list RS, št. 19/15) v 2. členu pod točko 1.5.1 določa, da je javna površina, katere raba je pod enakimi pogoji namenjena vsem, kot so javna cesta, ulica, trg, tržnica, igrišče, parkirišče, pokopališče, park, zelenica, rekreacijska površina in podobna površina.

5. člen **(uporaba predpisov)**

Za vprašanja v zvezi z izvajanjem javne službe iz prvega člena tega odloka, ki niso posebej urejena s tem odlokom, se uporabljajo republiški predpisi, ki urejajo opravljanje javne službe iz prvega člena tega odloka.

Obrazložitev:

Z besedilom se določa t.i. subsidiarna (nadomestna) uporaba predpisov s področja varstva okolja. V skladu z navedenim se za vsa vprašanja v zvezi z izvajanjem javne službe, ki niso posebej urejena s tem odlokom, uporabljajo predpisi s področja varstva okolja. Ob tem velja opomniti na določilo 3. odstavka 149. člena Zakona o varstvu okolja /ZVO-1/, ki določa, da vlada podrobneje predpiše:

- vrste nalog, ki se izvajajo v okviru občinskih javnih služb varstva okolja ter
- metodologijo za oblikovanje cen, oskrbovalne standarde in tehnične, vzdrževalne, organizacijske ter druge ukrepe in normative za opravljanje občinskih javnih služb varstva okolja.

II. ORGANIZACIJSKA IN PROSTORSKA ZASNOVA OPRAVLJANJA JAVNE SLUŽBE

6. člen

(izvajanje javne službe)

Javna služba se lahko izvaja neposredno v okviru občinske uprave, v režijskem obratu, s sklenitvijo pogodbe o izvajanju javne službe z javnim podjetjem, ki izpolnjuje pogoje za opravljanje te službe ali s podelitvijo koncesije pravni ali fizični osebi. Javna služba se izvaja na celotnem ali določenem območju občine. O območjih, oblikah in obsegu izvajanja javne službe odloči župan s posebnim aktom.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano v skladu z določilom 6. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ in 61. člena Zakona o lokalni samoupravi, ki določata, da lahko lokalna skupnost zagotavlja gospodarske javne službe:

- neposredno v okviru občinske uprave,
- v režijskem obratu, kadar bi bilo zaradi majhnega obsega ali značilnosti službe neekonomično ali neracionalno ustanoviti javno podjetje ali podeliti koncesijo,
- v javnem gospodarskem zavodu, kadar gre za opravljanje ene ali več gospodarskih služb, ki jih zaradi njihove narave ni mogoče opravljati kot profitne oziroma če to ni njihov cilj,
- v javnem podjetju, kadar gre za opravljanje ene ali več gospodarskih javnih služb večjega obsega ali kadar to narekuje narava monopolne dejavnosti, ki je določena kot gospodarska javna služba, gre pa za dejavnost, ki jo je mogoče opravljati kot profitno,
- z dajanjem koncesij.

III. VRSTE IN OBSEG STORITEV JAVNE SLUŽBE TER NJIHOVA PROSTORSKA RAZPOREDITEV

7. člen

(vrsta in obseg storitev javne službe)

(1) Javna služba po tem odloku obsega naslednje storitve:

1. urejanje in čiščenje javnih površin, ki vključuje:

- ročno in strojno pometanje ter pobiranje in odstranjevanje odpadkov,
- pranje utrjenih javnih površin,
- odstranjevanje plevela in odpadlega listja z javnih površin,
- praznjenje košev za odpadke in košev za pasje iztrebke,
- urejanje in čiščenje zelenih javnih površin,
- redno košnjo trave, obnavljanje in nego travnatih površin ter zatiranje plevela,
- sajenje, obnavljanje, oskrbo in nego grmovnic, živih mej in drevesnih krošenj,
- sajenje in nego dreves ter odstranjevanje in nadomeščanje bolnih in nevarnih dreves,
- urejanje in vzdrževanje cvetličnih nasadov,
- urejanje in vzdrževanje okrasnih rastlin v betonskih koritih in cvetličnih posodah na javnih površinah,
- vzdrževanje in obnavljanje parkovne opreme in objektov,
- vzdrževanje in obnavljanje pešpoti na območju zelenih površin,
- postavitev in vzdrževanje opozorilnih in označevalnih tabel,
- urejanje in vzdrževanje otroških igrišč,
- zimsko čiščenje javnih površin,
- čiščenje odtočnih jaškov na javnih površinah;

2. vzdrževanje in nameščanje urbane opreme: košev za odpadke, klopi, stojal za kolesa, nosilcev za zastave, kemičnih WC-jev in drugih montažnih kabin ter druge podobne urbane opreme;

3. vzdrževanje in upravljanje javnih sanitarij, ki obsega:

- urejanje, čiščenje in vzdrževanje objektov in opreme javnih sanitarij,
  - varovanje objektov in opreme javnih sanitarij,
  - zagotavljanje redne oskrbe z energijo in vodo za nemoteno obratovanje javnih sanitarij;
4. vzdrževalna dela za ohranjanje javnih površin v dobrem stanju, za zagotavljanje varnosti in prehodnosti javnih površin, nadzor nad stanjem varnosti in prehodnosti javnih površin;
5. organiziranje vzdrževalnih del, ki se na javnih površinah opravljajo v daljših časovnih obdobjih zaradi izboljševanja in obnavljanja njihovega stanja.
- (2) Javna služba po tem odloku obsega tudi nameščanje zastav na drogove na javnih površinah v času praznikov in prireditvev ter vzdrževanje in nadomeščanje zastav.
- (3) V javno službo po tem odloku je vključeno tudi:
- urejanje ekoloških otokov,
  - urejanje spominskih obeležij,
  - urejanje otokov krožišč in urejanje ločilnih otokov križišč v občini.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 3. alineje 7. člena Zakona o gospodarskih javnih službah, ki določa, da se s podpisom (odlokom) občine o načinu opravljanja javne službe določi vrsta in obseg javnih dobrin ter njihova prostorska razporeditev.

IV. POGOJI ZA ZAGOTAVLJANJE IN UPORABO JAVNIH DOBRIN

8. člen

(letni izvedbeni program)

- (1) Urejanje in čiščenje javnih površin iz 4. člena in storitve iz 7. člena tega odloka izvaja izvajalec javne službe v skladu z izvedbenim programom urejanja in čiščenja javnih površin na območju občine kjer javno službo izvaja.
- (2) Letni izvedbeni program temelji na katastru javnih površin in se v njem predvidi vrsto aktivnosti, ki bodo izvajane, okvirne roke in sredstva izvedbe. Sestavni del letnega izvedbenega programa je tudi predlog cen storitev izvajalca javne službe in ocena stroškov urejanja in čiščenja javnih površin v občini.
- (3) Letni izvedbeni program urejanja in čiščenja javnih površin na območju občine za prihodnje leto pripravi izvajalec javne službe najkasneje do 1. novembra tekočega leta za prihodnje leto in ga posreduje v uskladitev strokovnim službam občine.
- Letni izvedbeni program za prihodnje leto se uskladi s sprejetim proračunom za prihodnje leto, usklajenega pa potrdi župan.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 2. odstavka 2. člena Zakona o javnih financah /ZJF/ (Uradni list RS, št. 11/2011-UPB4), ki določa, da se sredstva proračuna uporabljajo za financiranje funkcij občinskih organov, za izvajanje njihovih nalog in druge namene, ki so opredeljeni z ustavo, zakoni ali občinski predpisi ter v višini, ki je nujna za delovanje in izvajanje njihovih nalog in programov. Izhajajoč iz navedenega je z besedilom določena obveznost izvajalca javne službe, ki mora do 1. novembra tekočega leta pripraviti izvedbeni program urejanja in čiščenja ter vzdrževanja javnih površin in ga posredovati v uskladitev strokovnim službam občine. Sestavni del izvedbenega načrta pa je ocena stroškov urejanja in čiščenja javnih površin v občini in predlog cen storitev izvajalca javne službe. Izvedbeni program za prihodnje leto se uskladi s sprejetim proračunom za prihodnje leto.

9. člen

(izvajalski kataster)

Izvajalec javne službe mora voditi izvajalski kataster in druge evidence v skladu s predpisi, ki veljajo za področje izvajanja javne službe.

Obrazložitev:

Z besedilom se določa obveznost izvajalca javne službe, ki mora v okviru opravljanja dejavnosti javne službe voditi evidence, določene s predpisi, ki veljajo za področje izvajanja javne službe.

10. člen **(javna obvestila in naznanila)**

Izvajalec javne službe mora uporabnike javnih površin redno obveščati o stanju javnih površin v občini ter omejitvah uporabe na krajevno običajen način in na svetovnem spletu.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 1. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja /ZDIJZ/ (Uradni list RS, št. 51/2006-UPB2, 117/2006-ZDavP-2), ki ureja postopek, ki vsakomur omogoča prost dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja s katerimi razpolagajo državni organi, organi lokalnih skupnosti, javne agencije, javni skladi in druge osebe javnega prava, nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb. V skladu z določilom 8. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja /ZDIJZ/, je vsak organ dolžan redno vzdrževati in na primeren način javno objavljati (uradno glasilo organa, svetovni splet...), ter dati na vpogled proslincu po vsebinskih sklopih urejen katalog informacij javnega značaja, s katerimi razpolaga.

V. PRAVICE IN OBVEZNOSTI UPORABNIKOV

11. člen **(pravice in obveznosti uporabnikov javnih površin)**

- (1) Javne površine v občini so splošnega pomena in jih lahko vsak prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi s predpisi, ki urejajo javne površine na območju občine.
- (2) Uporabnik javne površine mora izvajalcu javne službe sporočiti vsako poškodbo ali spremembo na javni površini, ki lahko vpliva na varno uporabo javnih površin na območju občine.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 1. in 2. odstavka 9. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določata, da se objekti in naprave, namenjeni za izvajanje obveznih gospodarskih javnih služb, ki so določeni kot javno dobro, lahko uporabljajo samo na način in pod pogoji, določenimi z zakonom. Lokalna skupnost (občina), lahko predpiše pogoje in način javne, posebne in podrejene rabe objektov in naprav, namenjenih za izvrševanje lokalnih gospodarskih javnih služb. Določilo 2. člena Zakona o graditvi objektov /ZGO-1/, pod točko 1.5.1 določa, da je javna površina, katere raba je pod enakimi pogoji namenjena vsem, kot so javna cesta, ulica, trg, tržnica, igrišče, parkirišče, pokopališče, park, zelenica, rekreacijska površina in podobna površina.

12. člen **(prepovedi)**

Na javnih površinah na območju občine je prepovedano:

- odmetavati odpadke izven košev za odpadke,
- odlagati kosovne odpadke, gradbeni material, embalaže, komunalne odpadke, zemljo, listje in veje, izrabljena vozila iz različnih vrst transporta, odpadke iz električne in elektronske opreme ter druge vrste odpadkov,
- sekati, obsekovati, lomiti, puliti, trgati ali kako drugače poškodovati oziroma odstranjevati drevje in njegove dele, grmovje, živo mejo, okrasne rastline, čebulnice in ostalo vegetacijo,
- uporabljati objekte nameščene na teh površinah v nasprotju z njihovo naravo in namenom, jih prevračati, premeščati, poškodovati ali odstranjevati
- zažigati travne površine, suhe veje, odpadke in podobno,
- kuriti, razen na za to določenih mestih,
- odvajati komunalno vodo in izlivati okolju nevarne snovi,
- odvajati padavinsko odpadno vodo,
- kopanje psov ali drugih domačih živali v fontanah,
- čistiti stroje in naprave ter stanovanjsko in drugo opremo,
- postavljati šotore, bivalna vozila in bivalne priklopnike, razen na za to določenih mestih,

- deponirati gradbeni material, material od raznih izkopov, drva ali druge predmete brez soglasja pristojnega občinskega organa,
- izvajati športno rekreativne dejavnosti, če za to niso posebej urejene in bi s tem povzročili poškodbe zelenih površin ali objektov nameščenih na teh površinah, ogrožali varnost ostalih uporabnikov, stanovalcev v sosednjih stanovanjskih objektih ali povzročili škodo na objektih ob javnih zelenih površinah.
- javne površine, infrastrukturne objekte in opremo poslikati z grafiti brez predhodnega soglasja pristojnega organa občinske uprave.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 9. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da se z uporabo objektov in naprav, namenjenih za izvajanje gospodarskih javnih služb, ali s pogoji za njihovo rabo ne sme omejevati osnovni namen objekta ali naprave, razen če to zahteva ohranitev njegove substance.

VI. VIRI FINANCIRANJA JAVNE SLUŽBE

13. člen

(viri financiranja storitev)

Sredstva za izvajanje javne službe se zagotavljajo iz proračuna občine in drugih virov.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 60. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da se iz sredstev proračuna financirajo gospodarske javne službe, s katerimi se zagotavljajo javne dobrine, katerih uporabniki niso določljivi ali katerih uporaba ni izmerljiva.

VII. VRSTA IN OBSEG OBJEKTOV IN NAPRAV, POTREBNIH ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE, KI SO LAST OBČINE TER DEL JAVNE LASTNINE, KI JE JAVNO DOBRO IN VARSTVO, KI GA UŽIVA

14. člen

(vrste in obseg objektov in naprav, potrebnih za izvajanje javne službe)

- (1) Za izvajanje javne službe se namenijo javne površine na območju občine. Javne površine so last občine ter del javne lastnine.
- (2) Izvajalec javne službe izvaja kataster javnih površin.
- (3) S katastrom javnih površin, ki ga sprejme župan, se določi kategorizacija javnih površin ter opredeli standarde in normative za opravljanje javne službe, ki se tudi uporabljajo pri obračunu opravljenih storitev.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 6. alineje 7. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da se s predpisom (odlokom) občine o načinu opravljanja javne službe določi vrsta in obseg objektov in naprav, potrebnih za izvajanje javne službe.

15. člen

(javne površine)

Javne površine na območju občine Gornja Radgona so javno dobro in so izven pravnega prometa. Na javnih površinah, ki imajo status grajenega javnega dobra lokalnega pomena, ni mogoče pridobiti lastninske pravice s priposestvanjem ali drugih stvarnih pravic.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 2. člena Zakona o graditvi objektov /ZGO-1/, ki pod točko 2.2 določa, da je grajeno javno dobro lokalnega pomena, grajeno javno dobro, ki sodi v omrežje gospodarske javne infrastrukture lokalnega pomena in javna površina na njih, kakor tudi objekti ali del objektov, katerih

uporaba je pod enakimi pogoji namenjena vsem, kot so cesta, ulica, trg, pasaža in druga javna prometna površina lokalnega pomena, tržnica, igrišče, parkirišče, pokopališče, park, zelenica, športna oziroma rekreacijska površina in podobno.

VIII. PODELITEV KONCESIJE

16. člen (pogoji)

(1) Koncesionar je lahko fizična ali pravna oseba, če izpolnjuje pogoje za opravljanje dejavnosti, ki je predmet koncesionirane gospodarske javne službe. Koncesionar je lahko tudi tuja oseba, če zakon ne določa drugače.

(2) Pogoji, ki jih mora izpolnjevati koncesionar za opravljanje dejavnosti, ki je predmet koncesionirane gospodarske javne službe so:

- da je registriran za opravljanje dejavnosti, ki je predmet javne službe,
- da je organizacijsko, kadrovsko in tehnično usposobljen za izvajanje javne službe,
- da razpolaga s tehničnimi sredstvi za izvajanje javne službe,
- da ima ustrezna dovoljenja za izvajanje dejavnosti, če so z zakonom predpisana.

(3) Koncesionar mora za podelitev koncesije koncedentu predložiti Program izvajanja javne službe z oceno stroškov.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila 30. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da je koncesionar lahko fizična ali pravna oseba, če izpolnjuje pogoje za opravljanje dejavnosti, ki je predmet koncesionirane gospodarske javne službe. Koncesionar je lahko tudi tuja pravna oseba, če zakon ne določa drugače.

Z besedilom drugega odstavka so določeni pogoji, ki jih mora izpolnjevati koncesionar za opravljanje dejavnosti, ki je predmet koncesionirane gospodarske javne službe.

17. člen (splošni pogoji za izvajanje javne službe)

Koncesionar izvaja javno službo v skladu z zakonom, ki ureja področje varstva okolja, podzakonskimi akti, sprejetimi na njegovi podlagi, tem odlokom in drugimi predpisi občine.

Obrazložitev:

Z besedilom se določajo splošni pogoji za izvajanje javne službe.

18. člen (obseg monopola)

(1) Koncesija za opravljanje dejavnosti javne službe iz tega odloka na celotnem ali posameznemu območju občine se podeli enemu koncesionarju.

(2) Koncesionar pridobi posebno in izključno pravico za izvajanje dejavnosti javne službe na območju iz prejšnjega odstavka tega člena.

Obrazložitev:

Z besedilom se določa obseg monopola. Koncesija za opravljanje dejavnosti javne službe na posameznem zaokroženem območju občine se podeli enemu koncesionarju, ki s tem pridobi posebno in izključno pravico za izvajanje dejavnosti javne službe. Besedilo je oblikovano na podlagi določila šeste alineje 33. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da koncesijski akt vsebuje vrsto in obseg monopola ali način njegovega preprečevanja.

19. člen (začetek koncesije)

Koncesijsko razmerje se začne s podpisom koncesijske pogodbe.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila sedme alineje 33. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da koncesijski akt vsebuje začetek in čas trajanja koncesije.

**20. člen
(trajanje koncesije)**

Koncesija se podeli za obdobje 5 (pet) let.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila sedme alineje 33. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da koncesijski akt vsebuje začetek in čas trajanja koncesije.

**21. člen
(prenehanje koncesijskega razmerja)**

Koncesijsko razmerje preneha:

- s prenehanjem koncesijske pogodbe,
- z odvzemom koncesije,
- s prevzemom javne službe v režijo,
- v drugih primerih določenih s koncesijsko pogodbo.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 41. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da razmerje med koncedentom in koncesionarjem preneha:

- s prenehanjem koncesijske pogodbe,
- z odvzemom koncesije,
- s prevzemom koncesionirane gospodarske javne službe v režijo.

**22. člen
(prenehanje koncesijske pogodbe)**

(1) Koncesijska pogodba preneha:

- po preteku časa, za katerega je bila sklenjena,
- z odpovedjo,
- z razdrtjem.

(2) Razlogi in pogoji za odpoved in razdrtje pogodbe ter druge medsebojne pravice in obveznosti ob odpovedi oziroma razdrtju pogodbe se določijo v koncesijski pogodbi.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 42. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da koncesijska pogodba preneha:

- po preteku časa, za katerega je bila sklenjena,
- z odpovedjo, če je bila sklenjena za nedoločen čas,
- z razdrtjem.

Razlogi in pogoji za razdrtje, odpovedni rok in druge medsebojne pravice in obveznosti ob odpovedi ali razdrtju pogodbe se določijo v koncesijski pogodbi.

**23. člen
(odvzem koncesije)**

(1) Koncedent odvzame koncesijo koncesionarju ne glede na določila koncesijske pogodbe:

- če ne začne z izvajanjem dejavnosti javne službe v za to določenem roku,
- če je v javnem interesu, da se dejavnost preneha izvajati kot gospodarska javna služba ali kot koncesionirana gospodarska javna služba,
- če dejavnosti ne izvaja redno, strokovno in pravočasno, skratka tako, da so povzročene motnje v izvajanju dejavnosti,
- če dejavnosti ne izvaja v skladu s predpisi, standardi in navodili koncedenta,

- zaradi ponovljenih in dokazanih grobih kršitev predpisov in določil koncesijske pogodbe,
  - če koncesionar kot fizična ali pravna oseba preneha obstajati.
- (2) Koncedent mora koncesionarju, pred odvzemom koncesije, dati primeren rok za odpravo kršitev iz tretje, četrte in pete alineje prvega odstavka tega člena.
- (3) V primeru odvzema koncesije v skladu z drugo alinejo prvega odstavka tega člena ima koncesionar pravico do odškodnine v skladu z določili zakona, ki ureja področje gospodarskih javnih služb.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 44. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da koncedent lahko odvzame koncesijo koncesionarju:

- če ne začne z opravljanjem koncesionirane gospodarske javne službe v za to določenem roku;
- če je v javnem interesu, da se dejavnost preneha izvajati kot gospodarska javna služba ali kot koncesionirana gospodarska javna služba.

Pogoji odvzema koncesije se določijo v koncesijskem aktu ali v koncesijski pogodbi. V primeru odvzema koncesije v javnem interesu je koncedent dolžan plačati koncesionarju odškodnino, ki se določa po predpisih o razlastitvi.

24. člen

(prevzem javne službe v režijo)

- (1) Koncedent lahko prevzame javno službo v režijo.
- (2) Pogoji in način prevzema se določijo v koncesijski pogodbi.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 45. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da koncedent lahko prevzame koncesionirano gospodarsko javno službo v režijo. Pogoji in način prevzema pa se določijo v koncesijskem aktu ali v koncesijski pogodbi.

25. člen

(javni razpis)

- (1) Koncedent pridobiva koncesionarje na podlagi javnega razpisa.
- (2) Javni razpis se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in na spletnih straneh občine.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da koncesionarje pridobiva koncedent na podlagi javnega razpisa.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila četrtega odstavka 36. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da se javni razpis objavi v uradnem glasilu Republike Slovenije.

26. člen

(oblika in postopek javnega razpisa)

- (1) Javni razpis se opravi po določbah tega odloka, v skladu z določili zakona, ki ureja področje gospodarskih javnih služb.
- (2) Javni razpis je veljaven, če se nanj prijavi vsaj en ponudnik, ki izpolnjuje s tem koncesijskim aktom določene pogoje.
- (3) Če javni razpis ni uspel se lahko ponovi.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 36. člena Zakona o gospodarskih javnih službah, ki določa, da je podlaga za javni razpis koncesijski akt, s katerim se določita tudi oblika in postopek javnega razpisa.

27. člen

(vsebina javnega razpisa)

- (1) Vsebina javnega razpisa se določi ob smiselni uporabi zakona, ki ureja področje o javno-zasebnem partnerstvu.
- (2) Javni razpis mora ob vsebini iz prejšnjega odstavka tega člena vsebovati tudi pogoje, ki jih mora izpolnjevati koncesionar in so določeni v 16. členu tega odloka.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 36. člena Zakona o gospodarskih javnih službah, ki določa, da je podlaga za javni razpis koncesijski akt, s katerim se določita tudi oblika in postopek javnega razpisa.

28. člen

(postopek izbire koncesionarja)

- (1) Za izbiro koncesionarja se uporabi postopek konkurenčnega dialoga v skladu z določili zakona, ki ureja javno naročanje.
- (2) Za vodenje postopka razpisa in oceno ponudb imenuje župan občine strokovno komisijo, ki jo sestavljajo predsednik in dva člana. Vsi člani strokovne komisije morajo imeti delovne izkušnje z delovnega področja, z namenom strokovne presoje vlog.
- (3) Izbira koncesionarja se izvede po postopku določenem z zakonom, ki ureja področje gospodarskih javnih služb.

Obrazložitev:

Z besedilom se določa postopek izbire koncesionarja. Za izbiro koncesionarja se uporabi postopek konkurenčnega dialoga v skladu z določili zakona, ki ureja javna naročanja.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 52. člena Zakona o javno-zasebnem partnerstvu /ZJZP/, ki določa, da javni partner (koncedent) imenuje strokovno komisijo za izbiro zasebnega partnerja (koncesionarja) za izvedbo predmeta javno-zasebnega partnerstva ali sklenitev statusnega partnerstva, ki jo sestavljajo predsednik in najmanj dva člana. Vsi člani komisije pa morajo imeti najmanj visokošolsko izobrazbo in delovne izkušnje z delovnega področja, da omogočajo strokovno presojo vlog. V primeru izvedbe skupnega javnega razpisa pa mora imeti občina vsaj enega predstavnika v strokovni komisiji, ki ga imenuje župan.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila 37. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da o izbiri koncesionarja odloča koncedent z upravno odločbo. V postopku izbire pa imajo vsi kandidati, ki so sodelovali v postopku javnega razpisa, položaj stranke.

29. člen

(organ, ki opravi izbor koncesionarja)

- (1) Koncesionarja izbere občinska uprava z upravno odločbo na podlagi predloga strokovne komisije iz drugega odstavka 28. člena tega odloka.
- (2) V postopku izbire koncesionarja imajo vsi kandidati, ki so sodelovali v postopku javnega razpisa, položaj stranke.

Obrazložitev:

Besedilo prvega in drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila 37. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da o izbiri koncesionarja odloča koncedent z upravno odločbo. V postopku izbire pa imajo vsi kandidati, ki so sodelovali v postopku javnega razpisa, položaj stranke. Na tem mestu moramo opomniti na določilo drugega odstavka 67. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da o upravnih stvareh iz občinske pristojnosti odloča na prvi stopnji občinska uprava, na drugi stopnji pa župan, če ni z zakonom drugače določeno.

30. člen

(organ, pooblaščen za sklenitev koncesijske pogodbe)

Koncesijsko pogodbo v imenu občine sklene župan občine.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da župan predstavlja in zastopa občino.

31. člen**(prenos koncesije)**

- (1) Koncesionar lahko prenese izvajanje javne službe na drugo osebo samo z dovoljenjem koncedenta.
- (2) Koncedent lahko v celoti ali delno prenese izvajanje javne službe samo v primerih določenih z zakonom, ki ureja področje gospodarskih javnih služb ali zaradi razlogov, določenih v koncesijski pogodbi, drugače pa samo s soglasjem koncesionarja.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 46. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da lahko opravljanje koncesionirane gospodarske javne službe koncesionar prenese na drugo osebo samo, če je prenos predviden v koncesijski pogodbi in v predvidenem obsegu. V nasprotnem primeru je prenos možen samo z dovoljenjem koncesionarja. Koncedent pa lahko v celoti ali delno prenese opravljanje koncesionirane gospodarske javne službe samo v primerih, določenih s tem zakonom ali zaradi razlogov, določenih v koncesijski pogodbi, drugače pa samo s soglasjem koncesionarja (47. člen ZGJS).

32. člen**(dolžnosti in pravica koncesionarja)**

- (1) Koncesionar mora v okviru objektivnih možnosti izvajati javno službo tudi v nepredvidljivih okoliščinah, nastalih zaradi višje sile.
- (2) V primeru iz prejšnjega odstavka tega člena ima koncesionar pravico od koncedenta zahtevati povračilo stroškov, ki so nastali zaradi izvajanja javne službe na območju občine oz. območju občine v nepredvidljivih okoliščinah.
- (3) Zaradi nepredvidljivih okoliščin, ki so nastale zaradi višje sile, lahko koncesijsko razmerje preneha, vendar samo sporazumno med koncedentom in koncesionarjem.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 50. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da mora koncesionar v okviru objektivnih možnosti opravljati koncesionirano gospodarsko javno službo tudi ob nepredvidljivih okoliščinah, nastalih zaradi višje sile. V teh primerih ima koncesionar pravico zahtevati od koncedenta povračilo stroškov, ki so nastali zaradi opravljanja koncesionirane gospodarske javne službe v nepredvidljivih okoliščinah.

33. člen**(odgovornost za škodo)**

Koncesionar je v skladu z zakonom odgovoren za škodo, ki jo pri izvajanju ali v zvezi z izvajanjem javne službe povzročijo pri njem zaposleni ljudje uporabnikom ali drugim osebam.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 51. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da je koncesionar v skladu z zakonom odgovoren za škodo, ki jo pri opravljanju javne službe povzročijo pri njem zaposleni ljudje uporabnikom ali drugim osebam.

34. člen**(začasen prevzem)**

Če koncesionar v primerih, ki so posledica ravnanja pri njem zaposlenih ljudi, ne zagotovi izvajanja javne službe, lahko njeno izvajanje začasno zagotovi koncedent s prevzemom javne službe v režijo ali na drug način, določen v koncesijski pogodbi.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 52. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da lahko koncedent začasno zagotovi opravljanje javne službe s prevzemom javne službe v režijo ali

na drug način, določen v koncesijski pogodbi, če koncesionar v primerih, ki so posledica pri njem zaposlenih ljudi, ne zagotovi opravljanja koncesionirane gospodarske javne službe.

35. člen

(vrsta odgovornosti)

Koncedent subsidiarno odgovarja za škodo, ki jo pri izvajanju javne službe povzroči koncesionar uporabnikom ali drugim osebam na območju občine, če ni s koncesijsko pogodbo dogovorjena drugačna odgovornost.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 53. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da koncedent subsidiarno odgovarja za škodo, ki jo pri opravljanju koncesionirane gospodarske javne službe povzroči koncesionar uporabnikom ali drugim osebam, če s koncesijsko pogodbo ni dogovorjena drugačna vrsta odgovornosti.

36. člen

(zavarovanje)

(1) Koncesionar mora biti ustrezno zavarovan za škodo, ki jo pri izvajanju ali v zvezi z izvajanjem javne službe povzročijo pri njem zaposleni ljudje uporabnikom ali drugim osebam in za škodo, ki pri tem nastane koncedentu.

(2) Obseg zavarovanja iz prejšnjega odstavka se določi s koncesijsko pogodbo.

Obrazložitev:

Z besedilom se določa obveznost sklenitve zavarovanja za škodo, ki jo pri izvajanju javne službe povzročijo pri koncesionarju zaposleni ljudje uporabnikom ali drugim osebam.

IX. NADZOR NAD IZVAJANJEM DOLOČIL ODLOKA

37. člen

(nadzorni organ)

(1) Nadzor nad izvajanjem določil tega odloka v okviru pooblastil izvaja pristojna medobčinska inšpekcija in občinska uprava.

(2) Pristojna medobčinska inšpekcija ima pravico kadarkoli vpogledati v evidence, ki jih v zvezi z izvajanjem javne službe vodi izvajalec javne službe, pri čemer je dolžna spoštovati določila zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

(3) Organ iz prejšnjega odstavka, pri opravljanju nadzora izdaja odločbe, ter odreja druge ukrepe, katerih namen je zagotoviti izvrševanje določb tega odloka.

(4) Izvajalec javne službe in uporabniki so dolžni kršitelje prijaviti medobčinskemu inšpektoratu.

(5) Občinska uprava ima pravico kadarkoli vpogledati v evidenco, ki jo je dolžan voditi izvajalec javne službe, pri čemer je dolžna spoštovati določila zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 50.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinska uprava opravlja nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi občina ureja zadeve iz svoje pristojnosti. Za opravljanje navedenega nadzorstva se v okviru občinske uprave lahko ustanovi občinska inšpekcija. Inšpekcijsko nadzorstvo neposredno opravljajo občinski inšpektorji kot uradne osebe s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, v skladu z zakonom, s katerim je urejen inšpekcijski nadzor.

X. KAZENSKE DOLOČBE

38. člen (prekrški)

(1) Z globo 1.500,00 EUR se kaznuje za prekršek pravna oseba ali posameznik, ki opravlja dejavnost, ali samostojni podjetnik, ki ravna v nasprotju z določilom 12. člena tega odloka.

(2) Z globo 500,00 EUR se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki opravlja dejavnost.

(3) Z globo 100,00 EUR se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje fizična oseba.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 3. člena Zakona o prekrških /ZP-1/, ki določa, da se prekrški lahko določijo z odlokom samoupravne lokalne skupnosti. Z odlokom samoupravne lokalne skupnosti se smejo določiti prekrški in predpisati zanje globe samo v določenem znesku, ter samo za kršitve predpisov, ki jih same izdajajo v okviru svojih pristojnosti, če jih zakon ali uredba še ne sankcionirata. V skladu z določilom 7. odstavka 17. člena veljavnega Zakona o prekrških /ZP-1/ se z odlokom samoupravne lokalne skupnosti (občine) lahko predpiše samo globa v določenem znesku:

- za posameznika od 40 do 1.250 eurov;
- za samostojnega podjetnika in posameznika, ki opravlja dejavnost, od 100 do 30000 eurov;
- za pravno osebo od 100 do 75.000 eurov, če se pravna oseba po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednje veliko ali veliko gospodarsko družbo, pa od 250 do 125.000 eurov;
- za odgovorno osebo pravne osebe ali odgovorno osebo samostojnega podjetnika posameznika in za odgovorno osebo v samoupravni lokalni skupnosti od 40 do 2.500 eurov.

XI. PREHODNI IN KONČNI DOLOČBI

39. člen (prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati Odlok o javni snagi, čiščenju javnih površin, površin za pešce in zelenih površin (Prepih - Uradne objave Občine Gornja Radgona, št. 22/99 z dne 15.4.1999 in Uradni list RS, št. 66/2000).

Obrazložitev:

Z besedilom je določena t.i. abrogacijska (lat. *abrogatio* = popolna razveljavitev, tudi odprava) klavzula s katero mlajši pravni akt popolnoma razveljavlja starejši pravni akt.

40. člen (objava in veljavnost odloka)

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem glasilu Občine Gornja Radgona.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 66. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da morajo biti statut in predpisi občine objavljeni, veljati pa začnejo petnajsti dan po objavi, če ni v njih drugače določeno. Statut in drugi predpisi občine se objavijo v uradnem glasilu.

Številka: 007-6/2017-U132

Datum: _____

ŽUPAN
OBČINE GORNJA RADGONA
Stanislav ROJKO

**PREDLOG
PRVA OBRAVNAVA**

Na podlagi 21. in 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07-uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10 in 40/12-ZUJF) in 18. člena Statuta Občine Gornja Radgona (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, št. 1/2015) je Občinski svet Občine Gornja Radgona na svoji ___ redni seji dne ____ sprejel

**P R A V I L N I K
o dodeljevanju občinskih enkratnih denarnih socialnih pomoči v občini
Gornja Radgona**

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

- (1) Pravilnik določa upravičence do dodelitve občinske enkratne denarne socialne pomoči (v nadaljevanju: denarne pomoči), namen dodelitve, merila in višino denarne pomoči ter postopek uveljavljanja in dodelitve denarne pomoči iz občinskih proračunskih sredstev.
- (2) Denarna pomoč po tem pravilniku se dodeli upravičencu enkrat letno, kot pomoč pri razrešitvi trenutne materialne stiske.
- (3) Letni obseg razpoložljivih sredstev za dodelitev denarnih pomoči je določen v odloku o proračunu občine za tekoče leto, na posebni proračunski postavki, kjer se določi višina razpoložljivih sredstev po posameznih namenih iz 3. člena in 8. člena tega pravilnika.

II. UPRAVIČENCI IN NAMEN DODELITVE DENARNE POMOČI

2. člen

- (1) Upravičenci do denarne pomoči so posamezniki in družine, ki imajo najmanj šest mesecev pred oddajo vloge prijavljeno stalno prebivališče v občini Gornja Radgona.
- (2) Do denarne pomoči iz občinskega proračuna so upravičene osebe, katerih dohodki na družinskega člana ne presegajo višine, ki jo za odobritev denarne socialne pomoči določi država, to je osnovni znesek minimalnega dohodka.
- (3) Do denarne pomoči iz občinskega proračuna je upravičena oseba, ki je v zadnjih 8 mesecih uveljavila pravico do izredne denarne socialne pomoči po Zakonu o socialno varstvenih prejemkih in ni prejemnik redne denarne socialne pomoči na centru za socialno delo.

3. člen

- (1) Denarna pomoč socialno ogroženim posameznikom in družinam je namenjena za:
- pomoč za premostitev trenutne materialne ogroženosti (nakup osnovnih življenjskih potrebščin, nakup hrane, oblačil, obutve, stroški najemnine, obratovalni stroški bivanja (voda, kanalščina, odpadki, elektrika, plin, kurjava ...), doplačilo zdravil, ortopedski pripomočki, zdravstvene storitve, stroški za ureditev minimalnih standardov bivanja (nakup opreme, pohištva ipd.)),

- pomoč pri stroških šolanja (nakup šolskih potrebščin, subvencioniranje letovanj otrok in mladostnikov ter šole v naravi za osnovnošolce in drugi stroški povezani z izobraževanjem otrok in mladostnikov).

III. MERILA IN VIŠINA DENARNE POMOČI

4. člen

(1) Osnova za določitev višine denarne pomoči je osnovni znesek minimalnega dohodka posameznika ali družine, katerega višina se določi po merilih Zakona o socialno varstvenih prejemkih (v nadaljevanju: ZSVarPre).

5. člen

(1) Višina prejete denarne pomoči za namen pomoči za premostitev trenutne materialne ogroženosti lahko znaša največ enkratni znesek osnovnega minimalnega dohodka po merilih ZSVarPre.

(2) Višina prejete denarne pomoči za namen pomoči pri stroških šolanja lahko znaša največ toliko, kot znaša delež, katerega bi starši morali financirati iz lastnih sredstev, vendar ne več kot znaša enkratni znesek osnovnega minimalnega dohodka po merilih ZSVarPre za eno odraslo osebo.

(3) Denarna pomoč se vlagatelju ne dodeli:

- če se ugotovi, da je dejansko socialno stanje vlagatelja in družinskih članov drugačno kot izhaja iz podatkov in dokazil v vlogi vlagatelja;
- če je vlagatelj ali družinski član, s katerim prebiva, v tekočem letu že prejel denarno pomoč iz občinskih proračunskih virov;
- če se ugotovi, da je vlagatelj v vlogi navajal neresnične in zavajajoče podatke;
- če se ugotovijo kakršni koli utemeljeni drugi razlogi za neupravičenost do denarne pomoči.

V. POSTOPEK UVELJAVLJANJA IN DODELITEV DENARNE POMOČI

6. člen

(1) Pravico do denarne pomoči po tem pravilniku vlagatelj uveljavlja pri občinski upravi s pisno vlogo na predpisanem obrazcu.

(2) Vlogi iz prejšnjega odstavka mora biti priložena zadnja veljavna odločba o izredni denarni socialni pomoči izdana s strani centra za socialno delo, ki jo upravni organ potrebuje pri vodenju postopka.

(3) Denarna pomoč se dodeljuje do porabe predvidenih proračunskih sredstev za tekoče leto, po zaporedju vloženih popolnih vlog. Kolikor je vloga nepopolna, občinska uprava pozove vlagatelja k dopolnitvi. Če vlagatelj vloge ne dopolni v roku, se jo s sklepom zavrže.

(4) O pravici do denarne pomoči na podlagi popolne vloge odloči občinska uprava z odločbo v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek. Zoper odločbo je možno vložiti pritožbo županu Občine Gornja Radgona v roku 15 dni od prejema odločbe. O pritožbi odloči župan z odločbo v roku 15 dni od prejema pritožbe. Odločitev župana je dokončna.

7. člen

(1) Denarna pomoč se praviloma izplača neposredno izvajalcu, izdajatelju računa za blago ali opravljeno storitev, za katero je upravičenec vložil prošnjo. Denarna pomoč se lahko nakaže na osebni račun upravičenca, ko ni razlogov, da sredstva ne bi bila porabljena namensko.

(2) Upravičencu do denarne pomoči se prioritetno poravnajo neporavnani dolgovi do občine in dolgovi iz naslova najemnin in drugih stroškov povezanih z najemom stanovanj v lasti občine.

(3) O namenski porabi sredstev iz 3. člena tega pravilnika je upravičenec dolžan v roku 60 dni od nakazila denarne pomoči na njegov osebni račun predložiti občinski upravi dokazila o namenski porabi sredstev. V kolikor upravičenec ne predloži dokazil o namenski porabi sredstev, v naslednjem proračunskem letu izgubi pravico zahtevati denarno pomoč po tem pravilniku.

VI. IZREDNA DENARNA POMOČ

8. člen

Ne glede na določbe tega pravilnika lahko župan v izjemnih primerih (elementarne oz. naravne nesreče, bolezni, smrt, invalidnost ter druge nesreče in podobno), s sklepom dodeli izredno denarno pomoč posameznikom ali družinam, ki so se zaradi trenutne materialne ogroženosti, ki ni nastala po lastni krivdi in nimajo zadostnih sredstev za preživetje znašli v posebej hudi socialni stiski.

Višina prejete izredne denarne pomoči lahko znaša največ dvakratni znesek osnovnega minimalnega dohodka po merilih ZSVarPre.

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

9. člen

Pri odločanju o dodelitvi denarne pomoči se poleg določb tega pravilnika smiselno uporabljajo tudi določbe ZSVarPre.

10. člen

Z dnem, ko začne veljati ta pravilnik, preneha veljati Pravilnik o dodeljevanju občinskih denarnih pomoči v Občini Gornja Radgona (Uradni list RS, št. 104/00, 94/02 in Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, lokalni časopis Preprih, št. 43/08).

11. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem glasilu Občine Gornja Radgona, uporabljati pa se začne v letu 2018.

Številka: 007-5/2017-U102

Datum: _____

ŽUPAN
OBČINE GORNJA RADGONA
Stanislav ROJKO

OBRAZLOŽITEV:

1. UVOD

Razlog za sprejem pravilnika in ocena stanja

Občina Gornja Radgona od leta 2000 uporablja Pravilnik o dodeljevanju občinskih denarnih pomoči v Občini Gornja Radgona (Uradni list RS, št. 104/00, 94/02 in Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, lokalni časopis Prepih, št. 43/08). S predlogom novega pravilnika se na novo določa upravičence do občinske enkratne denarne socialne pomoči (v nadaljevanju: denarne pomoči), namen dodelitve, merila in višino denarne pomoči ter postopek uveljavljanja in dodelitve denarne pomoči iz občinskih proračunskih sredstev. Nov pravilnik je usklajen z veljavnim Zakonom o socialnovarstvenih prejemkih (Uradni list RS, št. 61/10, 40/11, 14/13, 99/13, 90/15 in 88/16 - ZSVarPre).

Občani občine Gornja Radgona se zaradi socialne stiske obračajo za pomoč na občino, saj jim pomoč, ki jim jo nudi država vedno ne zadošča. Z novim pravilnikom se na novo opredeljuje namene (namenjeni so navedeni v 3. in 8. členu) denarne pomoči, za katere se mora posamično določiti višina proračunskih sredstev. Na ta način se skuša porabo občinskih sredstev za posamezne namene urediti še bolj transparentno. Na podlagi predlaganega pravilnika so upravičenci do denarne socialne pomoči osebe, katerih mesečni dohodki so pod osnovnim zneskom minimalnega dohodka (ta trenutno znaša 292,56 eur) in so na robu preživetja ter izpolnjujejo s pravilnikom predpisane pogoje.

Cilji in načela pravilnika

Cilj pravilnika je določiti upravičence do občinske denarne pomoči, opredeliti namene dodelitve, merila in višino denarne pomoči ter postopek uveljavljanja in dodelitve denarne pomoči iz občinskih proračunskih sredstev.

Ocena finančnih sredstev

Sredstva za dodeljevanje občinskih enkratnih denarnih pomoči v Občini Gornja Radgona se bodo zagotavljala v proračunu občine za posamezno leto. Skupni letni obseg sredstev za podeljevanje občinskih denarnih pomoči za vse tri namene se ocenjuje na najmanj 15.000 eur letno, ki jih bo potrebno zagotoviti v odloku o proračunu občine za tekoče leto.

2. OBRAZLOŽITEV ČLENOV PRAVILNIKA

K 1. 2. in 3. členu:

Denarna pomoč se dodeli upravičencu enkrat letno, kot pomoč pri razrešitvi trenutne materialne stiske. Letni obseg razpoložljivih sredstev se vselej določi v odloku o proračunu občine za tekoče leto, kjer se določi višina razpoložljivih sredstev po posameznih namenih, in sicer za:

- pomoč za premostitev trenutne materialne ogroženosti (nakup osnovnih življenjskih potrebščin, nakup hrane, oblačil, obutve, stroški najemnine, obratovalni stroški bivanja (voda, kanalščina, odpadki, elektrika, plin, kurjava ...), doplačilo zdravil, ortopedski pripomočki, zdravstvene storitev, stroški za ureditev minimalnih standardov bivanja (nakup opreme, pohištva ipd.)),

- pomoč pri stroških šolanja (nakup šolskih potrebščin, subvencioniranje letovanj otrok in mladostnikov ter šole v naravi za osnovnošolce in drugi stroški povezani z izobraževanjem otrok in mladostnikov),
- izredno denarno pomoč v izjemnih primerih (elementarne oz. naravne nesreče, bolezni, smrt, invalidnost ter druge nesreče in podobno) (8. člen).

Pogoji za dodelitev denarne pomoči so, da ima posameznik ali družina najmanj šest mesecev pred oddajo vloge prijavljeno stalno prebivališče v občini Gornja Radgona, da dohodek na družinskega člana ne presega višine, ki jo za odobritve denarne socialne pomoči določi država v skladu z ZSVarPre ter, da je oseba v zadnjih 8 mesecih uveljavila pravico do izredne denarne socialne pomoči na centru za socialno delo in ni prejemnik redne denarne socialne pomoči na centru za socialno delo.

K 4. in 5. členu

Osnova za določitev višine denarne pomoči je osnovni znesek minimalnega dohodka posameznika ali družine po merilih Zakona o socialno varstvenih prejemkih (trenutno znaša 292,56 eur), ki pa se usklajuje na podlagi objavljenega indeksa rasti cen življenjskih potrebščin (http://www.mdds.gov.si/si/delovna_podrocja/sociala/denarna_socialna_pomoc/). Višina prejete denarne pomoči za namen šolanja in letovanja znaša največ toliko, kot znaša delež, katerega bi starši morali financirati iz lastnih sredstev. V primeru, da je strošek letovanja višji kot znaša enkratni znesek osnovnega minimalnega dohodka po merilih ZSVarPre na eno odraslo osebo, se upravičencu dodeli pomoč v višini minimalnega dohodka ene odrasle osebe. Določeni so tudi razlogi, v katerih primerih se denarna pomoč vlagatelju ne dodeli.

K 6. členu

Ta člen opredeljuje postopek uveljavljanja pravice z oddajo vloge na predpisanem obrazcu pri občinski upravi in obvezno prilogo k vlogi za dodelitev enkratne denarne pomoči – veljavna odločba o izredni denarni socialni pomoči s centra za socialno delo. Denarna pomoč se dodeljuje vse do porabe predvidenih proračunskih sredstev za tekoče leto, po zaporedju vloženih popolnih vlog.

K 7. členu

Ta člen določa način izplačila denarne pomoči. Občina denarno pomoč praviloma izplača neposrednemu izvajalcu oz. izdajatelju računa za blago ali opravljeno storitev, za katero je upravičenec vložil prošnjo. V kolikor ima upravičenec neporavnan dolg do občine ali dolg iz naslova najemnin in drugih stroškov povezanih z najemom stanovanja v lasti občine, se prioriteten poravnajo ti dolgov, ne glede na socialno ogroženost posameznika ali družine. Upravičenec, ki prejme denarno pomoč nakazano na njegov osebni račun, mora o namenski porabi sredstev v roku 60 od nakazila predložiti občinski upravi dokazila o namenski porabi sredstev. V kolikor upravičenec ne predloži dokazil o namenski porabi sredstev, v naslednjem proračunskem letu izgubi pravico zahtevati denarno pomoč. Ta način se določa, ker se je namreč v preteklosti v praksi izkazalo, da nekateri upravičenci, katerim so bila sredstva neposredno nakazana, le-teh niso porabili točno za namene, za katere so pomoč zaprosili.

K 8. členu

Ta člen določa, da v izjemnih primerih lahko župan s sklepom dodeli izredno denarno pomoč posameznikom ali družinam, ki so se zaradi trenutne materialne ogroženosti, ki ni nastala po

lastni krivdi in nimajo zadostnih sredstev za preživetje znašli v posebej hudi socialni stiski (elementarne oz. naravne nesreče, bolezni, smrt, invalidnost ter druge nesreče in podobno). Višina prejete izredne denarne pomoči lahko znaša največ dvakratni znesek osnovnega minimalnega dohodka po merilih ZSVarPre za posameznika ali družino.

Občinskemu svetu Občine Gornja Radgona predlagamo, da predlog Pravilnika o dodeljevanju občinskih enkratnih denarnih socialnih pomoči v občini Gornja Radgona obravnava in sprejme v predloženi vsebini.

PREDLOG SKLEPA:

**Občinski svet Občine Gornja Radgona sprejme predlog Pravilnika o dodeljevanju občinskih enkratnih denarnih socialnih pomoči v občini Gornja Radgona (prva obravnava).
Obravnava predloga pravilnika traja 30 dni.**

Gornja Radgona, junij 2017

PRIPRAVILA:
Janja Osojnik, dipl. upr. org., l.r.

ŽUPAN
OBČINE GORNJA RADGONA
Stanislav ROJKO, l.r.

**OBČINA GORNJA RADGONA
OBČINSKI SVET**

Partizanska c. 13, 9250 Gornja Radgona
tel.: 02 564 38 38, faks: 02 564 38 14
<http://www.gor-radgona.si>
e-pošta: tajnistvo.zupana@gor-radgona.si

Številka: 013-2/2014-OS/19-U10

Datum: _____

Na podlagi 18. člena Statuta Občine Gornja Radgona (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, št. 1/15) je Občinski svet Občine Gornja Radgona na svoji .... redni seji, dne ..... sprejel naslednji

S K L E P

Občinski svet Občine Gornja Radgona sprejme Strategijo razvoja Občine Gornja Radgona 2017 – 2023, ki jo je z datumom junij 2017 izdelala PORA, razvojna agencija Gornja Radgona v sodelovanju s Občinsko upravo Občine Gornja Radgona in zainteresirano javnostjo.

ŽUPAN
OBČINE GORNJA RADGONA
Stanislav ROJKO

OBRAZLOŽITEV:

Po poteku veljavnosti Razvojnega programa Občine Gornja Radgona 2009-2013 je občina pristopila k pripravi Strategije Občine Gornja Radgona za naslednje programsko obdobje. Žal se je zaradi različnih pogledov in predlogov dopolnitev strategije s strani različnih deležnikov, le-ta usklajevala in pripravljala vse do leta 2017, ko Občinskemu svetu Občine Gornja Radgona dajemo v obravnavo in sprejem Strategijo Občine Gornja Radgona za obdobje 2017 – 2023, katero je pripravila in izdelala PORA, razvojna agencija Gornja Radgona (v nadaljevanju: PORA).

Pri pripravi strategije so s PORO sodelovale javne inštitucije v občini, Občinska uprava Občine Gornja Radgona, zainteresirani člani Občinskega sveta Občine Gornja Radgona, zainteresirani predstavniki krajevnih skupnosti, društev ter posamezniki. Strategija predstavlja vizijo nadaljnjega razvoja občine na vseh področjih njenega delovanja in jo sestavlja pet poglavij.

V uvodu so opredeljena izhodišča in vsebina za pripravo strategije, zajeti in na kratko opisani so izvedeni projekti Razvojnega programa občine v obdobju 2009 – 2016 iz katerih izhaja, da je bilo v navedenem obdobju v Občini Gornja Radgona izvedenih za cca. 40,5 MIO EUR investicij, kar v povprečju pomeni letno cca. 5,7 MIO EUR investicij. V drugem poglavju so oblikovane strateške usmeritve ter določeni cilji in prioritete. V tretjem poglavju je opisano razvojno območje na ravni pomurske regije ter območje Lokalne akcijske skupine Prlekije. Četrto poglavje kot najpomembnejše za nadaljnji razvoj občine kot celote, zajema analizo stanja na področjih gospodarstva, turizma, kmetijstva, človeških virov ter okolja in infrastrukture, podaja oceno stanja vsakega področja ter analizo potreb in ključnih problemov ter usmeritev. V okviru predmetnega poglavja so podani tudi predlogi projektov in ukrepov s predvidenimi cilji in kazalniki ter ocenami finančnih posledic izvedbe navedenih projektov. V petem poglavju so vsi predvideni projekti zbrani in naveden njihov finančni okvir s predvidenimi viri financiranja.

Predmetna strategija nakazuje, kot že zapisano, pot po kateri želi Občina v prihodnosti hoditi in se razvijati. Vsi navedeni projekti še niso v popolnosti razdelani in pripravljani, a so določeni oz. zaznani kot pomembni za nadaljnji razvoj občine na posameznem področju njenega delovanja. Glede na v preteklosti (2009 – 2016) izjemno investicijsko naravnost občinskih proračunov in posledično dinamičnost izvajanja projektov, bodo v predmetni strategiji navedeni projekti izvajani v skladu s finančnimi zmožnostmi vsakoletnega proračuna in morebitnimi razpoložljivimi in dosegljivimi drugimi viri financiranja predvidenih projektov. Prav tako je strategija živ dokument, ki je rdeča nit nadaljnjega razvoja občine, katerega pa bo glede na dejstvo, da živimo v hitro spreminjajočem se okolju in glede na zgoraj navedena dejstva povezana s proračunskimi zmožnostmi, potrebno tako terminsko kot tudi znotraj zastavljenih ciljev sprotno dopolnjevati in nadgrajevati.

Občinskemu svetu Občine Gornja Radgona predlagamo, da izdelano Strategijo Občine Gornja Radgona za obdobje 2017 – 2023 obravnava in sprejme.

Gornja Radgona, junij 2017

Pripravil:
Vladimir MAUKO, l.r.

ŽUPAN
OBČINE GORNJA RADGONA
Stanislav ROJKO, l.r.

Priloga:
– Strategija Občine Gornja Radgona 2017 – 2023

STRATEGIJA RAZVOJA
OBČINE GORNJA RADGONA
2017 – 2023

NAROČNIK: OBČINA GORNJA RADGONA
ŽUPAN: Stanislav ROJKO

PREDMET: STRATEGIJA RAZVOJA OBČINE GORNJA RADGONA 2017 - 2023

IZDELOVALEC: PORA, razvojna agencija Gornja Radgona
Trg svobode 12, 9250 Gornja Radgona

v sodelovanju z: javnimi institucijami v občini,
Občinsko upravo Občine Gornja Radgona,
člani Občinskega sveta Občine Gornja Radgona,
krajevnimi skupnostmi,
društvi,
zainteresiranimi posamezniki

ODGOVORNA OSEBA: Nuša Pavlica Jakovljevič, vodja priprave

STROKOVNI KOORDINATOR: Tatjana Methans, dr. Milan Svetec, Mateja Coklin

OŽJA PROJEKTNA SKUPINA: dr. Tatjana Fulder, direktorica občinske uprave (od 14. 11. 2014 do 30. 11. 2016)
Vladimir Mauko, športna infrastruktura, v.d. direktorja občinske uprave (od 1. 12. 2016)
Boštjan Flegar, splošne zadeve
Andrej Subašič, cestna dejavnost
Danilo Vlaj, upravne zadeve na področju infrastrukture
Valerija Frangež, stanovanjske in premoženjske zadeve
Majda Ferenc, kmetijstvo, turizem, kultura
Daniel Veberič, oskrba s pitno vodo in civilna zaščita
Tomi Roškar, javna snaga in ravnanje z odpadnimi vodami
Suzana Rakuša, urejanje prostora in javna naročila
Janja Osojnik, sociala, mladi, zdravstvo, upravne zadeve
Marjeta Erdela, požarna varnost in občna uprava

FOTOGRAFIJE: arhiv PORA

DATUM: Junij 2017

1 VSEBINA

SLOVAR POGOSTO UPORABLJENIH KRATIC	5
POVZETEK 6	
1 UVOD	8
1.1 IZHODIŠČA ZA PRIPRAVO STRATEGIJE RAZVOJA OBČINE GORNJA RADGONA 2017 - 2023	8
1.1.1 PROGRAMSKO OBDOBJE 2017-2023 ZA IZVAJANJE KOHEZIJSKE POLITIKE EU	9
1.2 VSEBINSKA PODROČJA STRATEGIJE RAZVOJA OBČINE GORNJA RADGONA 2017 - 2023	11
1.2.1 METODOLOGIJA DELA	11
1.3 IZVEDENI PROJEKTI IZ RAZVOJNEGA PROGRAMA OBČINE GORNJA RADGONA ZA OBDOBJU 2009 - 2016.....	12
1.3.1 INFRASTRUKTURA IN OKOLJE	12
1.3.2 RAZVOJ ČLOVEŠKIH VIROV	14
1.3.3 PODJETNIŠTVO IN INVESTICIJE V GOSPODARSTVU.....	15
2 STRATEŠKE USMERITVE IN RAZVOJNE MOŽNOSTI.....	17
2.1 OBLIKOVANJE VIZIJE RAZVOJA OBČINE GORNJA RADGONA.....	17
2.2 CILJI RAZVOJNEGA PROGRAMA	21
2.3 DOLOČITEV PRIORITET, PROGRAMOV IN UKREPOV	22
3 RAZVOJNO OBMOČJE OBČINE	25
3.1 SPLOŠEN OPIS OBMOČJA	25
3.1.1 KRATKA STATISTIKA OBČINE.....	27
3.2 PREDSTAVITEV POSAMEZNIH NASELIJ.....	28
3.2.1 POMURSKA STATISTIČNA REGIJA (SKTE 3)	30
3.2.2 LOKALNA AKCIJSKA SKUPINA PRLEKIJA.....	31
3.2.3 PODPORNO OKOLJE ZA RAZVOJNE DEJAVNOSTI OBČINE	33
4 ANALIZA STANJA POSAMEZNIH PODROČIJ.....	36
4.1 GOSPODARSTVO	36
4.1.1 GOSPODARSKE DRUŽBE	36
4.1.2 ANALIZA POTREB IN POTENCIALOV ZA RAST NA PODROČJU GOSPODARSTVA	41
4.1.3 ANALIZA KLJUČNIH PROBLEMOV IN USMERITVE NA PODROČJU GOSPODARSTVA	42
4.1.4 NAČRTOVANE NALOŽBE IN PROJEKTI.....	43
4.2 KMETIJSTVO IN PODEŽELJE.....	45
4.2.1 ANALIZA POTREB IN POTENCIALOV ZA RAST NA PODROČJU KMETIJSTVA IN PODEŽELJA.....	52
4.2.2 ANALIZA KLJUČNIH PROBLEMOV IN USMERITVE NA PODROČJU KMETIJSTVA IN PODEŽELJA.....	52
4.2.3 NAČRTOVANE NALOŽBE IN PROJEKTI.....	54
4.3 TURIZEM	57
4.3.1 TURISTIČNA INFRASTRUKTURA	57

4.3.2	ANALIZA PONUDNIKOV TURISTIČNIH STORITEV	63
4.3.3	PODPORNO OKOLJE ZA RAZVOJ TURIZMA.....	64
4.3.4	ANALIZA POTREB IN POTENCIALOV ZA RAST NA PODROČJU TURIZMA.....	66
4.3.5	ANALIZA KLJUČNIH PROBLEMOV IN USMERITVE NA PODROČJU TURIZMA	66
4.3.6	NAČRTOVANE NALOŽBE IN PROJEKTI.....	66
4.4	ČLOVEŠKI VIRI.....	69
4.4.1	DEMOGRAFSKE ZNAČILNOSTI	69
4.4.2	TRG DELA.....	71
4.4.3	SOCIALNO PODJETNIŠTVO	73
4.4.4	NEVLADNE ORGANIZACIJE	74
4.4.5	IZOBRAŽEVANJE IN IZOBRAZBENA STRUKTURA	76
4.4.6	ZDRAVSTVO.....	77
4.4.7	SOCIALA	78
4.4.8	ŠPORT	78
4.4.9	KULTURA	79
4.4.10	MLADI.....	80
4.4.11	ANALIZA POTREB IN POTENCIALOV ZA RAST NA PODROČJU ČLOVEŠKIH VIROV	81
4.4.12	ANALIZA KLJUČNIH PROBLEMOV IN USMERITVE NA PODROČJU ČLOVEŠKIH VIROV	82
4.4.13	NAČRTOVANE NALOŽBE IN PROJEKTI.....	85
4.5	OKOLJE IN INFRASTRUKTURA	89
4.5.1	VODOOSKRBA.....	89
4.5.2	ODPADKI	91
4.5.3	ODVAJANJE IN ČIŠČENJE ODPADNIH VODA.....	91
4.5.4	TRAJNOSTNA ENERGIJA.....	94
4.5.5	PROMETNA INFRASTRUKTURA.....	97
4.5.6	URBANI IN PROSTORSKI RAZVOJ.....	101
4.5.7	TELEKOMUNIKACIJSKA OMREŽJA.....	102
4.5.8	ANALIZA POTREB IN POTENCIALOV ZA RAST NA PODROČJU OKOLJA IN INFRASTRUKTURE	103
4.5.9	KLJUČNI PROBLEMI IN USMERITVE.....	104
4.5.10	NAČRTOVANE NALOŽBE IN PROJEKTI.....	104
5	FINANČNI OKVIR IZVAJANJA SOGR ZA OBDOBJE 2017 – 2023	112
5.1	OCENA VREDNOSTI RAZVOJNEGA PROGRAMA	112
5.2	ZBIR PROJEKTOV V SOGR 2017 - 2023.....	112

SLOVAR POGOSTO UPORABLJENIH KRATIC

CPS	Celostna prometna strategija
CLLD	mehanizem »Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost«
EKSRP	Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
ESRR	Evropski sklad za regionalni razvoj
ESS	Evropski socialni sklad
ETS	Evropsko teritorialno sodelovanje
KS	Kohezijski sklad
KV	Kohezijska regija Vzhodna Slovenija
LPK 2017 – 2019	Lokalni program za kulturo
MGRT	Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
MZI	Ministrstvo za infrastrukturo
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
MDDSZ	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
OGR	Občina Gornja Radgona
OP	Operativni program
OPKP 17 – 20	Operativni program za obdobje 2014-2020 za izvajanje kohezijske politike
OP IPA SI-HR	Operativni program IPA Slovenija-Hrvaška 2007-2013
OP RČV	Operativni program razvoja človeških virov
OP ROPI	Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture
OP RR	Operativni program krepitve regionalnih razvojnih programov
OP SI-AT	Operativni program Slovenija-Avstrija 2007-2013
OP SI-HU	Operativni program Slovenija-Madžarska 2007-2013
ORA	Območne razvojne agencije
PGZ	Pomurska gospodarska zbornica
PORA	PORA, razvojna agencija Gornja Radgona
PRP 2007-2013	Program razvoja podeželja za obdobje 2007–2013
PRA giz	Prleška razvojna agencija giz Ljutomer
PS	Partnerski sporazum Slovenije z EU 2014-2020
PUN 2000	Operativni program upravljanja območij Natura 2000 Regijski izvedbeni načrt na področju socialnega varstva 2014-2017 za Pomurje
RRM	Regijska razvojna mreža
RRP 2007-2013	Regionalni razvojni program 2007-2013 Pomurske regije
RRP 2014-2020	Regionalni razvojni program 2014-2020 Pomurske regije
SOGR 17 - 23	Strategija razvoja Občine Gornja Radgona 2017 - 2023
SLR	Strategija lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost
SPRS	Strategija prostorskega razvoja Slovenije
SRS	Strategije razvoja Slovenije 2014-2020
SPS	Strategija pametne specializacije 2014-2020
ZRPPR1015	Zakon o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010-2015
ZSRR-2A	Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja

POVZETEK

Strategija razvoja občine Gornja Radgona za obdobje 2017 – 2023 (v nadaljevanju SOGR 17-23) je temeljni strateški dokument, ki omogoča lažje načrtovanje, sistematično izvajanje projektov ter primerno dinamiko investicij, s ciljem doseganja vizije, da s trajnostnim delovanjem na vseh področjih človekovega delovanja in z upoštevanjem vzdrževanja ravnovesja v okolju, omogočamo uspešno gospodarsko rast in socialno pravičnost.

Strategija razvoja občine Gornja Radgona obsega 7 - letno obdobje, od leta 2017 do leta 2023, znotraj katerega je vključena finančna perspektiva za obdobje 2014 – 2020, ki je temelj SOGR 17-23. Nekateri projekti presegajo to obdobje, predvsem tisti, ki so načrtovani v zadnji tretjini. Odločitev je, da se po 5 letnem obdobju strategija novelira in prilagodi novi finančni perspektivi.

V nastajanje SOGR 17 - 23 so bili vključeni predstavniki Občinske uprave Občine Gornja Radgona, člani Občinskega sveta Občine Gornja Radgona, člani Krajevnih skupnosti na območju občine Gornja Radgona, javne institucije na območju občine Gornja Radgona, vsa društva iz registra društev v občini Gornja Radgona, NVO-ji na območju občine Gornja Radgona, podjetja, s sedežem v občini Gornja Radgona. Možnost sodelovanja je bila omogočena tudi vsem prebivalcem na območju občine Gornja Radgona.

SOGR 17 – 23 je razdeljen na pet poglavij. V uvodu so opredeljena izhodišča in vsebina za pripravo strategije razvoja, zajeti so doseženi rezultati prejšnjega programskega obdobja 2007 – 2013 ter kratek opis le teh.

V drugem poglavju je oblikovanje strateških usmeritev, določitev ciljev in prioritet. Tretje poglavje opisuje razvojno območje občine Gornja Radgona s splošnim opisom območja, nadaljuje z opisom razvojnega območja na ravni pomurske regije ter območja Lokalne akcijske skupine Prlekija (LAS Prlekija).

Četrto poglavje je najobsežnejše. Zajema analizo stanja na petih področjih: gospodarstvo, turizem, kmetijstvo in podeželje, človeški viri, okolje in infrastruktura. Ocena stanja vsakega področja se zaključi z analizo potreb in potencialov ter analizo ključnih problemov in usmeritev. Na koncu vsakega področja so predlagani projekti, uvrščeni v ustrezno investicijsko področje ter ustrezen ukrep z navedenim ciljem, predvidenimi viri, predvidenimi ciljnim skupinami ter kazalniki. Vsakemu projektu, ki napoveduje, kaže stanje ali nakazuje razvoj česa, je poleg opisa dodana okvirna dinamika izvajanja in okvirna finančna ocena. V petem poglavju je predviden finančni okvir izvajanja ukrepov v tem obdobju ter zbir najpomembnejših predlogov projektov, ki so uvrščeni v SOGR 17 – 23.

Prispelo je več kot 110 predlogov, ki so se oblikovali v 57 projektov.

Po razvojnih prioritetah (RP) to pomeni:

RP 1 – Konkurenčno in zeleno gospodarstvo: **20 projektov;**

RP 2 – Znanje, tolerantnost in zdravje: **13 projektov;**

RP 3 - Zeleno življenjsko okolje in učinkovita raba energije: **17 projektov;**

RP 4 - Trajnostni razvoj podeželja: **7 projektov.**

UVOD

Strategija razvoja občine Gornja Radgona za obdobje 2017 – 2023 je temeljni programski dokument na občinski ravni, ki opredeljuje prednosti občine in določa razvojne prioritete, programe, ukrepe in projekte za bodočnost.

1 UVOD

1.1 IZHODIŠČA ZA PRIPRAVO STRATEGIJE RAZVOJA OBČINE GORNJA RADGONA 2017 - 2023

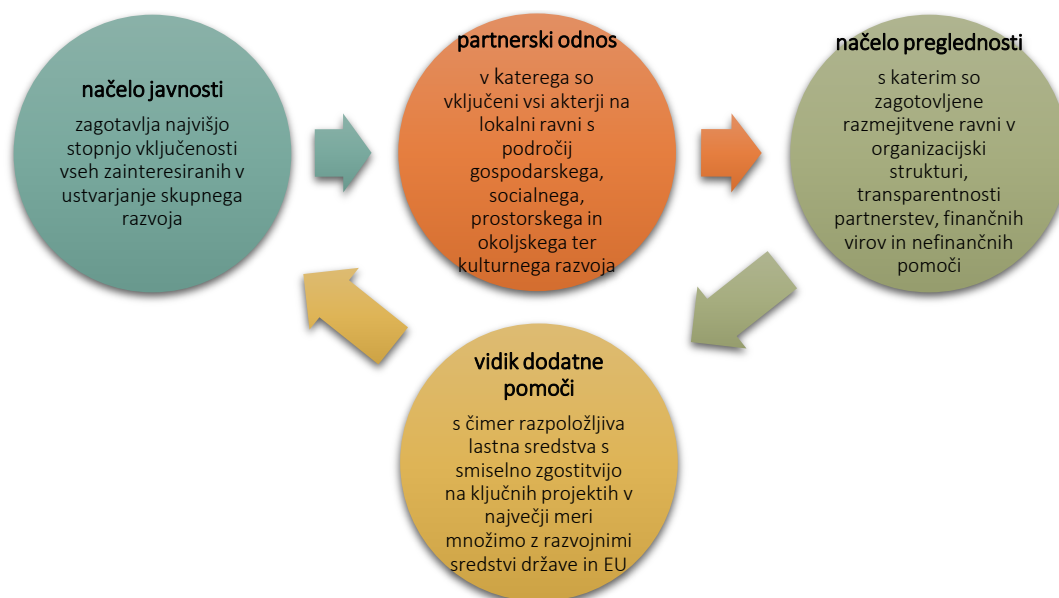
SIGR 17 - 27 sloni na izvajanju smernic iz osnovnih dokumentov za izvajanje programskega obdobja 2014 - 2020:

- Strategija EU 2020
- Državni razvojni program 2014 - 2017
- Strategija razvoja Slovenije 2014-2020
- Strategija pametne specializacije 2014-2020
- Regionalni razvojni program Pomurske regije 2014 - 2020
- Območni razvojni program za območje Prlekije 2014 - 2020
- Operativni program za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014 -2020
- Program razvoja padeželja RS za obdobje 2014 – 2020
- Strategija lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost
- Strategija prostorskega razvoja Slovenije

Namen SOGR 17 -23 je doseganje dogovora med vsemi akterji razvoja na občinskem nivoju glede prioritet, programov, ukrepov in aktivnosti za približevanje vrednostim kazalnikov slovenskega povprečja, predvsem na področjih, ki jih na občinskem nivoju ne dosegamo.

Cilj SOGR 17 - 23 je uskladitev predvidevanj in nalog občine Gornja Radgona na področju gospodarskega, socialnega, prostorskega in okoljskega ter kulturnega razvoja.

SOGR 17 - 23 je izdelana po vzoru Operativnega programa za obdobje 2017 – 2020 za izvajanje kohezijske politike, drugih Operativnih programov posameznih področij, RPP 17 -20, razvojnih programov občin ter na podlagi **načel**, ki se med seboj dopolnjujejo:

1.1.1 PROGRAMSKO OBDOBJE 2017-2023 ZA IZVAJANJE KOHEZIJSKE POLITIKE EU

Osnovni dokumenti za izvajanje programskega obdobja 2014-2020:

- Partnerski sporazum Slovenije z EU 2014-2020;
- Strategija razvoja Slovenije;
- Strategije pametne specializacije 2014-2020;
- Operativni program za obdobje 2014-2020;

Evropska unija s finančnimi sredstvi podpira projekte in programe na raznih področjih:

- regionalni in urbani razvoj,
- zaposlovanje in socialno vključevanje,
- kmetijstvo in razvoj podeželja,
- pomorske zadeve in ribištvo,
- raziskave in inovacije,
- humanitarna pomoč.

Upravljanje finančnih sredstev urejajo stroga pravila, ki zagotavljajo natančen nadzor nad namensko uporabo sredstev ter transparentno in odgovorno porabo denarja.

Osnovno politično odgovornost za pravilno porabo sredstev EU nosi kolegij 28 evropskih komisarjev. Ker finančna sredstva večinoma upravljajo države prejemnice, so nacionalne vlade pristojne tudi za izvajanje nadzora in letne revizije.

Upravljanje več kot 76 % proračunskih sredstev EU poteka v partnerstvu z nacionalnimi in regionalnimi organi in sicer predvsem upravljanje **sredstev 5 velikih skladov**:

- Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR),
- Evropski socialni sklad (ESS),
- Kohezijski sklad (KS),
- Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP),
- Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR).

Ti skladi skupaj omogočajo izvajanje strategije Evropa 2020.

Delovanje vseh 5 evropskih strukturnih in investicijskih skladov urejajo skupna pravila.¹

Namen teh pravil je:

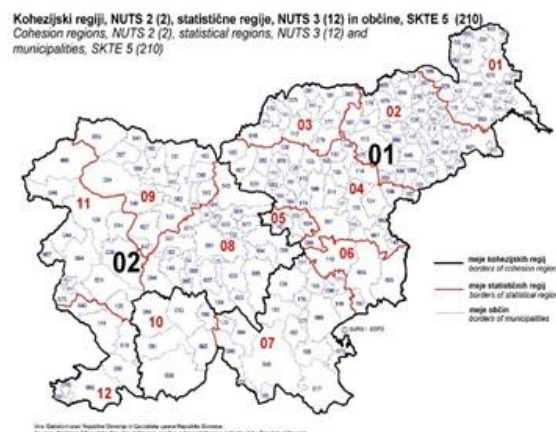
- sklade jasno povezati s Strategijo Evropa 2020,
- izboljšati koordinacijo skladov,
- zagotoviti dosledno izvajanje,
- upravičencem omogočiti čim bolj enostaven dostop do sredstev skladov.

Operativni program za obdobje 2014-2020 za izvajanje kohezijske politike

V dokumentu so predstavljene prednostne osi izbranih prednostnih naložb, kamor bo Slovenija vlagala sredstva evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2014 – 2020, z namenom doseganja nacionalnih ciljev v okviru ciljev EU 2020. SOGR 17 – 23 presega časovne okvire tega finančnega obdobja ter evidentira tudi projekte, ki so nastali tekom aktivacije ciljnih skupin, ki kažejo smer razvoja občine Gornja Radgona na vsem območju.

Slovenija je na podlagi EU metodologije razdeljena na **Vzhodno** in **Zahodno kohezijsko regijo**. Zahodna kohezijska regija je upravičena do **855 milijonov evrov**, Vzhodna pa do **1,27 milijarde evrov** sredstev **Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR)** in **Evropskega socialnega sklada (ESS)**.²

Slika 1: Kohezijski regiji, NUTS (Vir: SURS)

¹Vir:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/guides/blue_book/blue_guide_sl.pdf

²Vir: http://EUropa.eu/about-eu/funding-grants/index_sl.htm

SOGR 17 – 27 se navezuje na dolgoročne cilje Evropske unije, ki segajo do leta 2020 ter druge strateške dokumente, ki so navedeni v tem dokumentu.

Uresničevanje Strategije EU 2020 bo potekalo preko:

- vlaganja v raziskave, razvoj in inovacije (**RRI**); konkurenčnost; zaposlovanje ter usposabljanje (**ESRR, ESS**) in
- infrastrukture za doseganje boljšega stanja okolja, trajnostna raba energije in trajnostna mobilnost ter učinkovito upravljanje z viri (**KS, ESRR, ESS**).

Strukturni skladi so finančni instrument regionalne politike EU. Podpirajo razvoj tistih evropskih regij, ki zaradi različnih vzrokov zaostajajo v razvoju. Njihov cilj je zmanjšati razlike in ustvariti okolje za enakomeren in uravnotežen razvoj vseh držav in regij Evropske unije.

Pod skupnim imenom **strukturni skladi** obstajajo štiri skladi:

Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) - prispeva k zmanjševanju razlik v gospodarski in socialni razvitosti evropskih regij, tako da podpira vlaganja v proizvodnjo in infrastrukturo, zdravstvo in izobraževanje. Skupaj z ESS predstavljata del proračuna Skupnosti. Črpanje sredstev strukturnih skladov se izvaja po principu deljene odgovornosti med Evropsko komisijo in organi držav članic.

Evropski socialni sklad (ESS) - je finančni instrument, ki je namenjen vlaganju v ljudi. Njegovo poslanstvo je zmanjševanje nezaposlenosti, spodbujanje zaposljivosti in razvijanje podjetniškega duha, vlaganje v znanje, skrb za enake možnosti in socialno vključenost vseh v trg delovne sile.

Evropski kmetijski usmerjevalni in jamstveni sklad (EKUJS) - podpira gospodarsko prestrukturiranje kmetijstva in razvoj podeželja.

Finančni instrument za usmerjanje ribištva (FIUR) - podpira prizadevanja za ravnovesje med ribolovnimi viri in njihovim izkoriščanjem, pomaga ohranjati konkurenčnost ribištva in oživlja območja, odvisna od ribištva.

Obstajajo štiri pobude skupnosti: **Interreg, Equal, Leader +** in **Urban**. Te delujejo na področ-

jih, ki zadevajo EU kot celoto in niso omejeni na posamezno državo. Vsaka pobuda deluje v okviru enega od skladov.

Sredstva ESRR in ESS bodo namenjena predvsem vlaganju v raziskave in razvoj, krepitvi in razvoju človeških virov, vlaganjem v izobraževalni sistem in sistem usposabljanja za hitrejši prehod na trg dela, spodbujanju podjetništva, zagonu novih podjetij, internacionalizaciji, razvoju novih poslovnih modelov za mala in srednja podjetja ter posledično ustvarjanju novih delovnih mest. Vlaganja bodo usmerjena v področja, ki imajo jasen tržni potencial, povečujejo dodano vrednost in bodo prispevala k večji dostopnosti do finančnih virov. S spodbudami bo Slovenija ustvarila pogoje za dolgoročno stabilno okolje, kar bo, upoštevajoč družbene izzive (demografska gibanja, pritiski na okolje, dostop do hrane, itd.), spodbudilo razvoj novih, kakovostnih delovnih mest in ohranjanje obstoječih s spremenjeno strukturo gospodarstva.

Vlaganja bodo prednostno usmerjena v **podporo mehkim vsebinam** in bodo zagotavljala ustrezno kombinacijo ukrepov, ki bo združevala investicije v človeške vire, aktivacijo, mobilnost, raziskave, razvoj in inovacije ter v večjo energetsko in snovno učinkovitost. V obdobju 2014–2020 se tako ne govori več o samo regijskih in/ali sektorskih projektih, temveč o celovitih projektih, ki bodo prispevali k doseganju ciljev in rezultatov. Ne govori se več o »porabi denarja« temveč »ustvarjanju denarja«.

Regijske projekte bo mogoče financirati v okviru opredeljenih vsebinskih prednostnih osi in na podlagi razdelitve na Vzhodno in Zahodno kohezijsko regijo. Ker je obseg razpoložljivih nepovratnih finančnih sredstev v tej perspektivi manjši, se predvideva, da bo treba na vseh področjih v večji možni meri uporabiti povratne vire.

Kohezijski sklad (KS) je strukturni instrument, ki od leta 1994 državam članicam pomaga zmanjševati ekonomska in socialna neskladja in stabilizirati gospodarstvo. Kohezijski sklad financira do 85 % upravičenih izdatkov večjih projektov s področja okoljske in prometne infrastrukture.³

³ Vir: <http://www.eu-skladi.si/sl/ekp>

1.2 VSEBINSKA PODROČJA STRATEGIJE RAZVOJA OBČINE GORNJA RADGONA 2017 - 2023

SOGR 17 – 20 je sestavljena iz dveh delov:

Strateški del vsebuje:

- prikaz doseženih rezultatov v predhodnem Razvojnem programu občine Gornja Radgona za obdobje 2007 – 2013 za posamezna področja,
- problemsko analizo za posamezna področja z analizo prednosti, slabosti, priložnosti in tveganj, ki so podlaga za oblikovanje vizije razvoja občine,
- določitev prioritet, programov, ukrepov s kvantificiranimi cilji ter opisom izbranih strategij za doseganje teh ciljev.

Programski del vsebuje **4 razvojne prioritete, 9 investicijskih področij in 18 ukrepov.**

Znotraj teh ukrepov smo evidentirali več kot 110 predlogov, ki so se zaradi doseganja istih ciljev združevali. Na tak način se je izoblikovalo **57 projektov.**

Združeni in posamični projekti so se uvrstili v naslednje razvojne prioritete (RP):

RP 1 – Konkurenčno in zeleno gospodarstvo: **20 projektov.**

RP 2 – Znanje, tolerantnost in zdravje: **13 projektov.**

RP 3. - Zeleno življenjsko okolje in učinkovita raba energije: **17 projektov.**

RP 4 - Trajnostni razvoj podeželja: **7 projektov.**

1.2.1 METODOLOGIJA DELA

Na podlagi analize statističnih podatkov in smeri, ki so zastavljene za Evropsko unijo in Slovenijo v obdobju 2014-2020, je bila pripravljena raziskava o stanju v Občini Gornja Radgona. V raziskavo so bili vključeni:

- predstavniki Občinske uprave Občine Gornja Radgona,
- člani Občinskega sveta Občine Gornja Radgona,
- Krajevne skupnosti na območju občine Gornja Radgona,
- javne institucije na območju občine Gornja Radgona,
- vsi prebivalci na območju občine Gornja Radgona,
- vsa društva iz registra društev v občini Gornja Radgona,
- NVO-ji na območju občine Gornja Radgona,
- podjetja, s sedežem v občini Gornja Radgona.

Sestavljeno je bilo povabilo k sodelovanju in publicirano v lokalnem časopisu Prepah in lokalni

televiziji TV Studio Radgona, Kanal 11, z namenom, da se zajame celotno območje in vključi čim večje število občanov in občank vseh starosti. Izdelani so bili plakati, ki so pozivali k sodelovanju ter brošura, razposlana vsem gospodinjstvom v občini Gornja Radgona. Vzpostavljena je bila dodatna stran na spletni strani javnega zavoda PORA Gornja Radgona in povezava na spletni strani Občine Gornja Radgona. Posebej je bil odprt profil na modernih komunikacijskih omrežjih (Facebook).

V juniju 2016 je bil osnutek dokumenta predložen članom občinskega sveta, da podajo še zadnje pripombe in dopolnitve. Po prispevkih se je dokument dopolnil ter bil sprejet na Občinskem svetu Občine Gornja Radgona, dne .

Dokument je dosegljiv na spletnem portalu javnega zavoda Pora Gornja Radgona in Občine Gornja Radgona.

1.3 IZVEDENI PROJEKTI IZ RAZVOJNEGA PROGRAMA OBČINE GORNJA RADGONA ZA OBDOBJU 2009 - 2016

V preteklem razvojnem obdobju 2009-2013 je bila vizija Občine Gornja Radgona postati prepoznavna ter gospodarsko obetajoča občina, ki upošteva socialno pravičnost ter je okoljsko ozaveščena. Občina je v obdobju do leta 2016 dosegla večino zadanih ciljev in je preko javnih razpisov uspešno izvedla številne projekte. Najodmevnejši projekti so opisani v tem poglavju.

1.3.1 INFRASTRUKTURA IN OKOLJE

Ravnanje z odpadki

Sanacija in izgradnja regijskega Centra za ravnanje z odpadki Puconci (CERO Puconci), sanacija odlagališča odpadkov Hrastje – Mota, ureditev občinskega zbirnega centra za odpadke ter sanacija divjih odlagališč. Vrednost projekta: 33,1 mio EUR, od tega nepovratna sredstva 29,2 mio EUR, delež sofinanciranja Občine je 301.860 EUR

Kanalizacijsko omrežje

Gradnja komunalne kanalizacije Črešnjevci-Trplan. Vrednost projekta 89.700 EUR.

Gradnja fekalne kanalizacije v Ulici pod gozdom. Vrednost projekta 133.980 EUR.

Gradnja sekundarne kanalizacije v občini Gornja Radgona, naselje Radgona, Črešnjevci, Podgrad in Norički vrh. Vrednost projekta 1.014.290 EUR.

Gradnja kanalizacijskega omrežja Mele s črpališčem. Vrednost projekta 532.960 EUR.

Gradnja sekundarnega kanalizacijskega omrežja G. Radgona v naseljih Lomanoše in Podgrad. Vrednost projekta 126.331 EUR.

Gradnja komunalnega javnega kanalizacijskega omrežja - odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Mure. Vrednost projekta 10.252.103,40 EUR, od tega nepovratna sredstva 6.359.19,50 EUR.

Vodovodni sistemi

Oskrba prebivalstva s pitno vodo in varovanje vodnih virov Pomurja – izgradnja vodovodnega omrežja za sistem C in SV Slovenije. Vrednost

celotnega projekta: 49,4 mio EUR, od tega nepovratna sredstva 39,7 mio EUR, Vrednost projekta za Občino je 3,4 mio EUR, od tega so nepovratna sredstva 2,26 mio EUR.

Cestna infrastruktura

Investicijsko vzdrževanje in gradnja občinskih cest. Okvirna vrednost projekta 9,3 mio EUR.

Javna razsvetljava

Obnova in vzdrževanje javne razsvetljave po občini Gornja Radgona – zamenjava z varčnimi svetilkami. Okvirna vrednost projekta 1,3 mio EUR.

Redarska služba

Vzpostavitev in pričetek delovanja redarske službe, ki je del Skupne občinske uprave občina Gornja Radgona, Apače, Sveti Jurij ob Ščavnici.

Širokopasovno omrežje v optični izvedbi

Izgradnja manjkajočega širokopasovnega omrežja (internet, telefon, televizija) v KS Negova, KS Spodnji Ivanjci in KS Spodnja Ščavnica. Okvirna vrednost projekta 1,48 mio EUR, od tega nepovratna sredstva 1,22 mio EUR.

Vzpostavitev brezžičnega omrežja za sive lise. Okvirna vrednost projekta 2,7 mio EUR.

Energetska sanacija javnih stavb

Energetska obnova upravne zgradbe Občine Gornja Radgona (zamenjava oken). Okvirna vrednost projekta 345.600 EUR.

Energetska obnova Javnega zavoda Vrtec Man-ka Golarja Gornja Radgona. Okvirna vrednost projekta je 3,5 mio EUR, od tega nepovratna sredstva 631.002EUR.

Energetska obnova OŠ Gornja Radgona ter prilagoditev prostorov za učence s posebnimi potrebami. Vrednost projekta 1,51 mio EUR, od tega nepovratna sredstva 361.969 EUR.

Izgradnja novega nizkoenergijskega vrtca v Črešnjevcih. Vrednost projekta 699,740,00 EUR, od tega nepovratna sredstva 495.649,17 EUR.

Energetska sanacija OŠ dr. Antona Trstenjaka Negova. Vrednost projekta 358.828 EUR, od tega nepovratna sredstva 146.451 EUR.

Negovsko jezero

Revitalizacija naravnega in turističnega bisera Ščavniške doline - Negovsko jezero (Ekoremediacijski pristopi k ohranjanju naravne dediščine in biotske pestrosti). Vrednost projekta 26.332,00 EUR, od tega nepovratna sredstva 19.095,53 EUR

Murska kolesarska pot

V okviru projekta Izgradnja Murske kolesarske poti (I. faza) je bila urejena kolesarska pot od meje z občino Apače, od koder je pot pripeljala do Gubčeve ceste in nadalje do mosta čez Muro ter naprej po Lackovi cesti nekaj sto metrov, nato pa zavila na visokovodni nasip. Tako je bila v okviru projekta asfaltirana makadamska pot od Lackove ulice do visokovodnega nasipa ter izgradnja makadamske kolesarske poti na visokovodnem nasipu. Vrednost celotnega projekta 917.011 EUR, od tega nepovratna sredstva 643.543 EUR. Vrednost projekta za Občino: 377.257 EUR, od tega nepovratna sredstva 264.752 EUR.

1.3.2 RAZVOJ ČLOVEŠKIH VIROV

Športna infrastruktura v občini Gornja Radgona

Postavitev igrišča za odbojko na mivki.

Obnova košarkarskega igrišča ter teniških in nogometnih igrišč.

Obnova tekališča, izgradnja skakališča za skok v daljino in troskok pri OŠ Gornja Radgona, nabava športne opreme.

Obnova igrišča in oprema z javno razsvetljavo v Spodnji Ščavnici.

Obnova kontejnerjev Teniškega kluba Gornja Radgona.

Okvirna vrednost projektov 250.000 EUR, od tega nepovratna sredstva 121.500 EUR

Turistični športni center Trate

Izgradnja večnamenskega športnega objekta – slačilnice (1. faza). Vrednost projekta 712.295 EUR.

Uvajanje eko, lokalne in zdrave hrane

Projekt Jem lokalno – celovito reševanje problema zdravega prehranjevanja v OŠ in vrtcih in nabava potrebne opreme za zdravo pripravo hrane. Vrednost projekta 39.744 EUR, od tega nepovratna sredstva 28.183,70 EUR

Zaključna faza obnove kulturnega spomenika Špital Gornja Radgona

Obnova objekta, ureditev in postavitve stalne muzejske zbirke ter postavitve muzejskega parka Špital. Vrednost projekta 610.431 EUR, od tega nepovratna sredstva 432.388,70 EUR.

Mestni park z Lisjakovo strugo

3PARKI – ureditev mestnega in gozdnega parka. Vrednost projekta 669.467,50 EUR, od tega nepovratna sredstva 624.209 EUR

Mesto sejmov in penin

Razvoj in pozicioniranje blagovne znamke, izdelana celostna grafična podoba.

Ureditev prostorov v stavbi na Mastrovem trgu 2

Ureditev prostorov bivše Osnovne šole dr. Janka Šlebingerja za potrebe Rdečega križa, zasebne glasbene šole in društev. Vrednost projekta 49.130 EUR.

Staro mestno jedro

Ureditev in revitalizacija starega mestnega jedra mesta Gornja Radgona – Kerenčičeva ulica. Vrednost projekta 136.000 EUR.

City cooperation – Čezmejno sodelovanje mest

Skupni projekt 24-ih mest iz 3 držav – čezmejno sodelovanje in skupne predstavitve. Vrednost projekta 25.000 EUR.

Vzpostavitev Mladinskega centra Gornja Radgona

Obnova prostorov ter vzpostavitev Mladinskega centra za ustvarjanje mladih. Vrednost projekta 125.000 EUR.

Pristava na gradu Negova

Ureditev in nabava notranje opreme pristave za potrebe Turistično informativnega centra. Vrednost projekta 21.000 EUR.

Obnova knjižnice Gornja Radgona

Obnova in širitev prostorov splošne knjižnice Gornja Radgona. Vrednost projekta 465.413 EUR, od tega Občina Gornja Radgona 136.948

EUR.

1.3.3 PODJETNIŠTVO IN INVESTICIJE V GOSPODARSTVU

Reka Mura in urbani razvoj mest Gornja Radgona in Bad Radkersburg

Projekt Skupaj – rekonstrukcija področja mejnega prehoda z ureditvijo nabrežja reke Mure. Ureditve nabrežja reke Mure ob vstopu v Slovenijo, ureditev otroškega igrišča. Vrednost projekta 940.021 EUR, od tega nepovratna sredstva 799.018 EUR.

Industrijska cona Mele

V industrijski coni na cca. 57 ha se nahaja 24 podjetij z različnimi dejavnostmi, med katerimi prevladujejo kovinskopredelovalna, steklarska in elektronska industrija.

Trajnostna raba naravnih virov

Preko 20 delavnic, namenjenih osveščanju prebivalstva o pomembnosti ohranjanja naravnega okolja, uporabi obnovljivih virov energije ter ohranjanja pitne vode. Vrednost projekta 13.701 EUR, od tega nepovratna sredstva 11.564 EUR

Projekt Radgonski biseri

Izboljšava samopodobe in prepoznavnosti kulturnozgodovinskih in etnoloških znamenitosti, ter naravne dediščine občine Gornja Radgona. Vrednost projekta 19.714 EUR, od tega nepovratna sredstva 8.214,29EUR

Mreženje vinskih poti Gornja Radgona

Posodobitev turistične infrastrukture na Vinski poti Gornja Radgona. Vrednost projekta 2.010.000 EUR, od tega nepovratna sredstva 1.299.426 EUR

Podpora razvoju ekološkega kmetijstva

Vzpostavitev kmečke tržnice v Gornji Radgoni.

Obnova večnamenskih zgradb skupnega pomena

Obnova vaško-gasilskih domov v vaseh Orehovci, Spodnji Ivanjci, Ivanjševci, Črešnjevci, Stavešinci, Mele, Negova, Očeslavci, Spodnja Ščavnica. Vrednost projekta 355.885 EUR, od tega nepovratna sredstva 147.482 EUR

STRATEŠKE USMERITVE IN RAZVOJNE MOŽNOSTI

Razvoj občine Gornja Radgona naj bo trajnosten na vseh področjih človekovega delovanja, ki ob uspešni gospodarski rasti upošteva socialno pravičnost ter je v ravnovesju z zapovedmi varstva okolja.

2 STRATEŠKE USMERITVE IN RAZVOJNE MOŽNOSTI

V predhodnih poglavjih smo obravnavali ključna področja človekovega delovanja. Posamezno področje predstavlja razvojno enoto, ki izkazuje določene potrebe, potenciale, ključne probleme in usmeritve. V tem poglavju je s pomočjo analiz oblikovana vizija razvoja občine, določeni so tudi strateški cilji razvoja za obdobje 2017 - 2023.

Projekti, ki so evidentirani in zasledujejo horizontalni pristop in stremijo k celostnem razvoju, se bodo lahko sofinancirali iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov ter različnih programov ter državnih razpisov. Ostali projektni predlogi se bodo izvajali glede na razpoložljiva finančna sredstva občine in iz zasebnega kapitala.

2.1 OBLIKOVANJE VIZIJE RAZVOJA OBČINE GORNJA RADGONA

Kaj pomeni *trajnostni razvoj* najbolje opiše definicija iz poročila komisije Brundtlandove (Gro Harlem Brundtland, norveška političarka) iz leta 1987, ki pravi:

»Trajnostni razvoj zadovoljuje potrebe sedanjega človeškega rodu, ne da bi ogrozili možnosti prihodnjih rodov, da zadovoljijo svoje potrebe.«

Strateški dokumenti na ravni EU - kohezijski sklad in strukturni skladi

- UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, ki jih zajema splošni strateški okvir, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu
- UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o posebnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj in cilju naložbe za rast in delovna mesta
- UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o Kohezijskem skladu
- UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 glede finančnih sredstev za nekatere države članice iz Evropskega socialnega sklada
- UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o Evropskem socialnem skladu

- UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o Evropskem skladu za prilagoditev globalizaciji (2014 - 2020)
- UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o Programu Evropske unije za socialne spremembe in inovacije
- UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o posebnih določbah za podporo cilju evropsko teritorialno sodelovanje iz Evropskega sklada za regionalni razvoj
- UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spremembi Uredbe (ES) št. 1082/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o ustanovitvi evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS), kar zadeva razjasnitev, poenostavitev in izboljšanje ustanavljanja in izvajanja takih združenj
- DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE Elementi za skupni strateški okvir za obdobje 2014 – 2020 za Evropski sklad za regionalni razvoj, Evropski socialni sklad, Kohezijski sklad, Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja in Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo

Strateški dokumenti na ravni EU - Obzorje 2020

- Obzorje 2020 - okvirni program za razvoj in raziskave
- Delovni programi Obzorje 2020

Strateški dokumenti na ravni EU - COSME 2020

- Program za konkurenčnost podjetij ter mala in srednja podjetja (2014 - 2020) COSME

Strateški dokumenti na ravni EU - Erasmus +

- Program EU za izobraževanje, usposabljanje, mlade in šport za obdobje 2014 – 2020 Erasmus +

Strateški dokumenti na ravni EU - LIFE

- LIFE 2014 - 2020 (program za okoljske in podnebne ukrepe)

Strateški dokumenti na ravni EU - energetika in okolje

- UREDBA KOMISIJE o oblikovanju kodeksa omrežja za mehanizme za dodeljevanje zmogljivosti v prenosnih sistemih plina
- UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o smernicah za vseevropsko energetska infrastrukturo
- DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o energetske učinkovitosti
- PRIPOROČILO KOMISIJE o pripravah za uvedbo pametnih merilnih sistemov
- UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga
- DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o energetske učinkovitosti stavb
- DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o navajanju porabe energije in drugih virov izdelkov, povezanih z energijo, s pomočjo nalepk in standardiziranih podatkov o izdelku
- UREDBA KOMISIJE o določitvi smernic glede mehanizma nadomestil med operaterji prenosnih sistemov in skupnega regulativnega pristopa k zaračunavanju prenosa
- UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o ukrepih za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe s plinom
- UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o ustanovitvi Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev
- UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o pogojih za dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije
- UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o pogojih za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina
- DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo
- DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo
- DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom

- DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida
- DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov
- DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o enotnem postopku Skupnosti za večjo preglednost cen plina in električne energije, ki se zaračunavajo industrijskim končnim uporabnikom
- DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o ukrepih za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe z električno energijo in naložb v infrastrukturo
- DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spodbujanju soproizvodnje, ki temelji na rabi koristne toplote, na notranjem trgu z energijo

Program državnih razvojnih prioritet in investicij (DRPI)

Državni razvojni program prioritet in investicij (DRPI) 2014-2017 predstavlja izvedbeni načrt za izvajanje Strategije razvoja Slovenije (SRS) 2014 – 2020 in zajema vse politike in javno finančne vire, vsebinsko pa definira in finančno ovrednoti razvojne prioritete na vseh razvojnih področjih za obdobje štirih let (2014-2017).

Razvojne prioritete in investicijska področja DRPI:

- 1) Znanje
- 2) Podjetnost
- 3) Zeleno
- 4) Vključujoča družba
- 5) Učinkovit javni sektor in pravna država

Strateški dokumenti na ravni RS - splošno

Strategija razvoja Slovenije 2014 - 2020

Program državnih razvojnih prioritet in investicij Republike Slovenije za obdobje 2014 - 2017

Partnerski sporazum

(predstavlja pogodbo med EK in RS glede izvajanja kohezijske politike v obdobju 2014 - 2020)

Strategija pametne specializacije

Strateški dokumenti na ravni RS - operativni programi

Operativni program za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014 - 2020

Operativni programi za Evropsko teritorialno sodelovanje

Program razvoja podeželja 2014 - 2020

Operativni program za ribištvo

Strateški dokumenti na ravni RS - kmetijstvo in gozdarstvo

Akcijski načrt za povečanje konkurenčnosti gozdno-lesne verige v Sloveniji do leta 2020

»Les je lep«

Resolucija o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva do leta 2020 - »Zagotovimo si hrano za jutri« (ReSURSKŽ)

Strateški dokumenti na ravni RS - industrija.

Slovenska industrijska politika

Strateški dokumenti na ravni RS - turizem.

Strategija razvoja slovenskega turizma 2012 – 2017: "Partnerstvo za trajnostni razvoj"

Strateški dokumenti na ravni RS - energetika in okolje.

Nacionalni energetski program do leta 2030

Drugi nacionalni akcijski načrt za energetske učinkovitost za obdobje 2011 - 2017 (AN URE 2)

Operativni program zmanjševanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020

Strategija razvoja elektroenergetskega sistema Republike Slovenije 2011 - 2020

Načrt razvoja distribucijskega omrežja električne energije v Republiki Sloveniji za desetletno obdobje od leta 2011 do 2020

Razvojni načrt prenosnega plinovodnega omrežja za obdobje 2011 do 2020

Nacionalni akcijski načrt za obnovljive vire energije za obdobje 2010 - 2020 (AN OVE) Slovenija

Državni program gospodarjenja z mineralnimi surovinami - splošni načrt

Strateški dokumenti na ravni RS – Strategija prostorskega razvoja Slovenije.

Razvojni dokumenti na ravni regije

Regionalni razvojni program (RRP) Pomurske regije 2014 - 2020 je temeljni programski dokument na regionalni ravni za Pomurje

Strateški dokumenti na ravni regije

Uredba o izvajanju endogene regionalne politike

Uredba o porabi sredstev evropske kohezijske politike v RS v programskem obdobju 2014 – 2020 za cilj naložbe za rast in delovna mesta

Uredba o regionalnih razvojnih programih

Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (ZSRR-2)

Regionalni razvojni program (RRP) Pomurske regije 2014 - 2020

Območni razvojni program (ORP) za območje Prlekije 2014 - 2020

Razvojni dokumenti na ravni občine

Strategija razvoja občine Gornja Radgona za obdobje 2017 - 2023

2.2 CILJI RAZVOJNEGA PROGRAMA

Razvojni trajnostni strateški cilji so naslednji:

- večanje ekonomske blaginje z razvojem malih in srednjih podjetij, turizma in kmetijstva,
- dvig zavesti prebivalstva in lokalnih skupnosti o pomenu trajnostnega ravnanja z okoljem, trajnostne rabe obnovljivih virov energije ter varčevanja z energijo,
- povečanje zaposljivosti in zaposlenosti za starejše in mlade,
- dvig kakovosti bivanja ter zagotovitev možnosti vračanja mladih izobraženih kadrov nazaj v občino,
- povečanje privlačnosti podeželja za delo in bivanje,
- dvig splošnega zdravstvenega in socialnega stanja prebivalcev občine.

Našteti splošni cilji nakazujejo na razvojne prioritete, iz katerih so izpeljani primerni programi in ukrepi, s katerimi se lahko uresničijo zadani cilji.

V okviru vsake razvojne prioritete bodo podprti projekti, ki bodo skladni s *horizontalnim pristopom* in hkrati prispevali k pričakovanim strateškim ciljem posamezne razvojne prioritete.

Horizontalna načela za izbor projektov:

- osredotočanje na ustvarjanje novih delovnih mest in rasti v vseh sektorjih,
- izkazan pozitiven vpliv na stanje okolja/narave,
- izkazana realna izvedljivost projekta v obdobju, za katerega velja podpora, in jasna dodana vrednost,
- prispevek projekta k doseganju ciljev/rezultatov na ravni prioritet in investicijskih področij,
- upoštevanje načel nediskriminatornosti in enakih možnosti,
- prispevek k uravnoteženemu regionalnemu razvoju,
- izkazovanje celovitosti doseganja sinergijskih učinkov,
- podpora razvojni specializaciji regije.

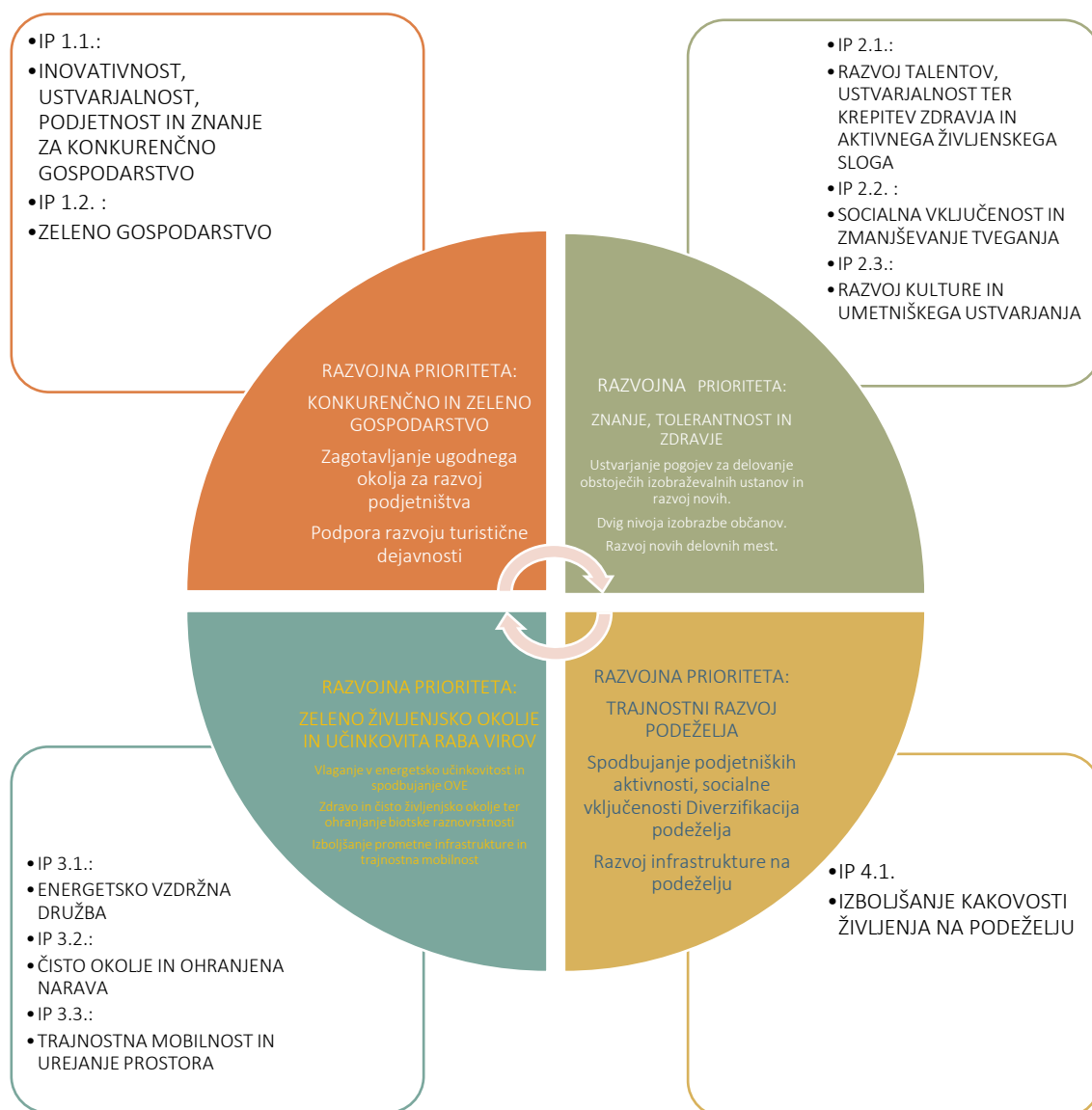
Splošna načela za izbor projektov:

- skladnost projekta z nacionalnimi programskimi dokumenti in politikami,
- skladnost projekta z RRP 2014 – 2020,
- merljivost učinkov in rezultatov projekta,
- zaprtost finančne konstrukcije projekta,
- izvedljivost projekta v načrtovanem časovnem obdobju.

2.3 DOLOČITEV PRIORITET, PROGRAMOV IN UKREPOV

V skladu z razvojnimi prioritetami **Strategije razvoja Slovenije 2014 - 2020, Državnega razvojnega programa 2014 – 2017, Regionalnega razvojnega programa za Pomurje 2014 - 2020, Območnega razvojnega programa Prlekije 2014 – 2020**

ter operativnih programov posameznih področij za obdobje 2014 – 2020 so bile definirane štiri razvojne prioritete Strategije razvoja občine Gornja Radgona, ki so smiselno dopolnjene z investicijskim področjem, ukrepi in indikativni projekti, s katerimi se bodo uresničevali zgoraj našteti cilji.

1. RAZVOJNA PRIORITETA: KONKURENČNO IN ZELENO GOSPODARSTVO z 2 Investicijskima področjema:

IP 1.1. INOVATIVNOST, USTVARJALNOST, PODJETNOST IN ZNANJE ZA KONKURENČNOST z 2 ukrepoma:

Ukrep 1.1.1. – Podpora zagonu in rasti podjetij

Ukrep 1.1.2. – Trajnostni razvoj urbanih področij

IP 1.2. ZELENO GOSPODARSTVO z 2 ukrepoma:

Ukrep 1.2.1. – Sonaravno kmetijstvo in gospodarstvo

Ukrep 1.2.2. – Razvoj turistične destinacije in inovativnih turističnih produktov

2. RAZVOJNA PRIORITETA: ZNANJE, TOLERANTNOST IN ZDRAVJE s 3 investicijskimi področji:

IP 2.1. RAZVOJ TALENTOV, USTVARJALNOST TER KREPITEV ZDRAVJA IN AKTIVNEGA ŽIVLJENJSKEGA SLOGA z 2 ukrepoma:

Ukrep 2.1.1. – Vlaganje v znanje za boljšo zaposljivost

Ukrep 2.1.2. – Krepitev zdravja in spodbujanje aktivnega življenjskega sloga

IP 2.2. SOCIALNA VKLJUČENOST IN ZMANJŠANJE TVEGANJA z 2 ukrepoma:

Ukrep 2.2.1. - Spodbujanja socialnega podjetništva

Ukrep 2.2.2. – Dostopnost do integriranih socialnih in zdravstvenih storitev in infrastrukture ter spodbujanje medgeneracijskega povezovanja

IP 2.3. RAZVOJ KULTURE IN UMETNIŠKEGA USTVARJANJA z 1 ukrepom:

Ukrep 2.3.1. – Spodbujanje dostopnosti do kulturnih vsebin in aktivacija kulturno-umetniškega potenciala

3. RAZVOJNA PRIORITETA: ZELENO ŽIVLJENJSKO OKOLJE IN UČINKOVITA RABA VIROV s 3 investicijskimi področji:

IP 3.1. ENERGETSKO VZDRŽNA DRUŽBA z 2 ukrepoma:

Ukrep 3.1.1. – Vlaganje v energetske učinkovitost

Ukrep 3.1.2. – Spodbujanje rabe obnovljivih virov energije

IP 3.2. ČISTO OKOLJE IN OHRANJENA NARAVA s 3 ukrepi:

Ukrep 3.2.1. – Čisto in zdravo življenjsko okolje

Ukrep 3.2.2. – Prilagajanje na podnebne spremembe

Ukrep 3.2.3. – Ohranjanje biotske raznovrstnosti

IP 3.3. TRAJNOSTNA MOBILNOST IN UREJANJE PROSTORA z 2 ukrepoma:

Ukrep 3.3.1. – Izboljšanje prometne infrastrukture

Ukrep 3.3.2. – Spodbujanje uporabe javnega prometa in podpora trajnostni mobilnosti

4. RAZVOJNA PRIORITETA: TRAJNOSTNI RAZVOJ PODEŽELJA z 1 investicijskim področjem:

IP 4.1. IZBOLJŠANJE KAKOVOSTI ŽIVLJENJA NA PODEŽELJU z 2 ukrepoma:

Ukrep 4.1.1. – Spodbujanje podjetniških aktivnosti, socialne vključenosti in razvojnih partnerstev na podeželju

Ukrep 4.1.2. – Razvoj infrastrukture na podeželju

RAZVOJNO OBMOČJE

Gornja Radgona je srednje velika občina na severovzhodu Slovenije, ki je staro tržišče za vino, sadje in druge kmetijske pridelke. Leži ob reki Muri in meji na Avstrijo, obronke Slovenskih goric, Apaško polje in Ščavniško dolino.

3 RAZVOJNO OBMOČJE OBČINE

3.1 SPLOŠEN OPIS OBMOČJA

Občina Gornja Radgona je bila ustanovljena 4. oktobra 1994 po Zakonu o ustanovitvi občin ter o določitvi njihovih območij – ZUODNO, z objavo v Uradnem listu RS 60/94. Leži v severovzhodni Sloveniji in je obmejna občina, saj vzdolž reke Mure na 22 km meji na Avstrijo. V Sloveniji so njene sosede občine Apače, Radenci, Sv. Jurij ob Ščavnici, Cerkvenjak, Benedikt, Sv. Ana in Sv. Trojica v Slovenskih Goricah.

Gornja Radgona je staro tržišče za vino, sadje in druge kmetijske pridelke in meji na Avstrijo, obronke Slovenskih goric, radgonsko-kapelski vinorodni okoliš, Apaško polje in Ščavniško dolino. Skozi mesto pelje glavna cesta 1. reda Maribor-Murska Sobota. Od nje se odcepita cesti za Apače in za mejni prehod Gornja Radgona / Bad Radkersburg.

Ozemlje mesta je bilo naseljeno že v prazgodovinski dobi, kar so dokazale najdbe gomil na vzhodni strani gradu (*orožje, čelade, meči, črepinje*), pri opekarni je odkopana gomila odkrila skeletni pokop iz starejše železne dobe z vsemi pridelki (*meč, sekira, sulice, igla, žara in bronast voziček*), pri železniški postaji so najdene črepinje iz bronaste dobe in pri avtobusni postaji preperelo okostje z ročno izdelanimi glinastimi posodicami. Južni del območja občine Gornja Radgona se razteza v pobočja Slovenskih goric, z razloženimi naselji in nasadi vinske trte. Preko reke Ščavnice, ki je ustvarila dolino, bogato z naravnimi vrelni in mofetami in se na nekaterih mestih še zmerom vije v meandrih ter njivami visoke kakovosti, se južno na hribu nahaja bogat zgodovinski kraj Negova z obnovljenim renesančnim gradom. V neposredni bližini Negove se razprostira Krajinski park Negova in Negovsko jezero.

Vzhodni del mesta se širi v panonsko nižino z povečini strnjenimi naselji in obdelanimi njivami. Na začetku mesta je umeščena industrijska cona, kasneje pa se pogled razširi na obdelane njive in zaplate gozda.

Celotno območje občine je bogato tako z zgodovinsko dediščino kot naravnimi biseri.

Gospodarstvo občine Gornja Radgona je po letu 1990 prizadela splošna gospodarska kriza, posledice so bile občutnejše tudi zaradi značaja najmočnejših nosilcev gospodarskega razvoja v preteklosti kot so Avtoradgona, Elrad, Kmetijstvo Črnci, Lina Apače idr. V naslednjih 10-ih letih se je zaradi ugodnejših pogojev za rast gospodarstva stanje spreminjalo, tako da je z novo nastajajočimi podjetji v Industrijski coni Mele ter novimi podjetji brezposelnost padala, kar je neposredno vplivalo na višji bruto domači proizvod v občini, ki je najpomembnejši agregat računov in najboljše merilo celotne ekonomske aktivnosti. Po primerjavi podatkov na Statističnem uradu RS in Eurostatom je razvidno, da so se med letoma 2003 in 2007 naložbe (kot delež BDP), ki so sledile gospodarskemu ciklusu, rahlo povečale. Zaradi pretresov na finančnih trgih in gospodarske krize se je porušilo zaupanje gospodinjstev in podjetij, zato so se tudi naložbe zmanjšale. Zmanjšanje naložb na najnižjo raven v desetletju, za približno 19 % med letoma 2009 in 2011, je bila predvsem posledica rezov v poslovnem sektorju. Med letoma 2000 in 2012 je raven prihrankov gospodinjstev v EU sledila gospodarskemu ciklusu. Prihranki gospodinjstev so se med gospodarskim vzponom v obdobju 2003–2007 zmanjšali, vendar se je ta trend z gospodarskim pretresom in večjo tržno negotovostjo po krizi obrnil.

Dejanska individualna potrošnja na prebivalca v standardih kupne moči v Sloveniji je bila v 2015 za 26 % nižja od povprečja v EU-28. Bruto domači proizvod na prebivalca v standardih kupne moči v Sloveniji je bil v 2015 za 17 % nižji od povprečja v EU-28.⁴

Analiza razvoja gospodarstva je pokazala, da je v letu 2016 v občini poslovalo 621 podjetij, katerih skupen prihodek je bil 373.452.000 evrov ter zaposlujejo 4037 oseb.

⁴ Vir: <http://www.stat.si/StatWeb/News/Index/6012>

Kmetijstvo je za kvaliteten razvoj podeželja ključnega pomena, saj neposredno učinkuje na kulturno krajino in na kvaliteto življenjskega prostora. Razvoj podeželja je splet kmetijske, prehranske in okoljske politike.

Lokalno okolje nima vpliva na oblikovanje kmetijske politike, vendar lahko pri načrtovanju razvojnih projektov upošteva smernice trajnostnega razvoja, ki upošteva celostni razvoj podeželja kot usklajenost človeka in narave. Prav zaradi tega je potrebno skrbno ravnanje z naravnimi viri in kulturno dediščino. S spodbujanjem izobraževanja podeželskega prebivalstva, spodbujanjem podjetništva in dopolnilnih dejavnosti na podeželju, s spodbujanjem uvajanja predelave v kmetijska gospodarstva lahko dosežemo izboljšanje demografske slike na podeželju in s tem dvig kakovosti življenja na podeželju in kulturne krajine.⁵

Kmetijska proizvodnja s predelovalno industrijo je ena od pomembnejših panog v občini. V občini je združena celotna reproviveriga proizvodnje mesa. Panvita MIR d.d. kot končni proizvajalec slovi po kvalitetnih mesnih in suhomesnih izdelkih.

Vinogradništvo je panoga, po kateri je Gornja Radgona, poleg sejmov, najbolj prepoznavna. Slovimo po izredno kvalitetni kleti podjetja Radgonske gorice d.d., kjer se negujejo vrhunska vina in penine. V občini so nosilci predelovalne proizvodnje Radgonske gorice d.d., Panvita MIR d.d. in kot kmetijsko trgovska organizacija KZ Radgona.

Za uspešno trženje kmetijskih pridelkov in izdelkov je potrebno zasnovati blagovne znamke in zagotoviti celovito predstavitev na sejmi in drugih predstavitev. Nosilec sejemske dejavnosti je Pomurski sejem d.d. Gornja Radgona s 50-letno tradicijo Kmetijsko živilskega sejma.

⁵ Vir: www.program-podezelja.si/images/.../razvojne_osi/4.../prirocnik_2007_2013.pdf

Turizem je v svetu ena izmed pomembnejših gospodarskih panog. Turistična ponudba občine Gornja Radgona je zelo obsežna. Osredotočena je predvsem na izletniški turizem in enodnevne goste. Bogata naravna in kulturna dediščina, bližina že uveljavljenih turističnih destinacij, zdraviliški turizem sosednjih krajev, stoletna tradicija vinogradništva in sadjarstva ter gostoljubnost ljudi so priložnosti, ki jih je potrebno povezati v kakovostne turistične produkte in jih tržiti kot skupne produkte celotnega območja občine. Potenciali turizma so v bogati naravni in kulturni dediščini, tradiciji, termalnih virih, kmečkem turizmu in drugih oblikah turizma na podeželju, kar se kaže v povečanem številu obiskovalcev. V zadnjih letih se močno razvija kraj Negova, kjer je del gradu že obnovljen. V pristavi gradu se injicirajo novi turistični programi ter turistični potenciali.

V občini se vse bolj razvija kulturni turizem, z obnovo stavbe Muzeja Špital pa je občina pridobila izjemno izobraževalno - turistično infrastrukturo, ki jo lahko trži. Turistična in druga aktivna društva, javni zavodi, ki pokrivajo turizem in razvoj ter turistični ponudniki lahko igrajo pomembno vlogo za razvoj celotne občine in omogočijo lokalnemu prebivalstvu dvig kakovosti življenja na podeželju in v mestnem okolju.

Na območju občine so številni objekti kulturno - zgodovinskega pomena, ki se s primerno in kvalitetno vsebino lahko postopoma obnovijo in ponovno pridobijo svoj čar.

3.1.1 KRATKA STATISTIKA OBČINE

Sedež Občine je v Gornji Radgoni, kjer je tudi sedež Upravne enote Gornja Radgona za občine Gornja Radgona, Apače, Radenci in Sv. Jurij ob Ščavnici. Občina Gornja Radgona zajema **30 naselij**, kjer živi skupno **8.471 ljudi**, od tega 4.271 žensk in 4.200 moških (Vir: Statistični urad RS, leto 2016). Po številu prebivalcev se je leta 2016 med slovenskimi občinami uvrstila na 61. mesto. Gostota naseljenosti znaša **113,6 prebivalca na km²**. Povprečna starost prebivalstva znaša **44,3 let**. Stopnja rasti prebivalstva je negativna (**-4,4 na 1000 preb.** za leto 2015).⁶

⁶ Vir: SURS

Na območju občine je **3.358 gospodinjstev**. Povprečno število članov gospodinjstva je **2,5**. Na dan 31. 12. 2016 je bilo v občini registriranih **621 poslovnih subjektov**, ki zaposlujejo **4.037 ljudi**.⁷

Novembra 2016 je bilo v občini registriranih **2.944 delovno aktivnih prebivalcev**, gledano po občini prebivališča. Stopnja registrirane brezposelnosti je znašala **14,8 %**.⁸

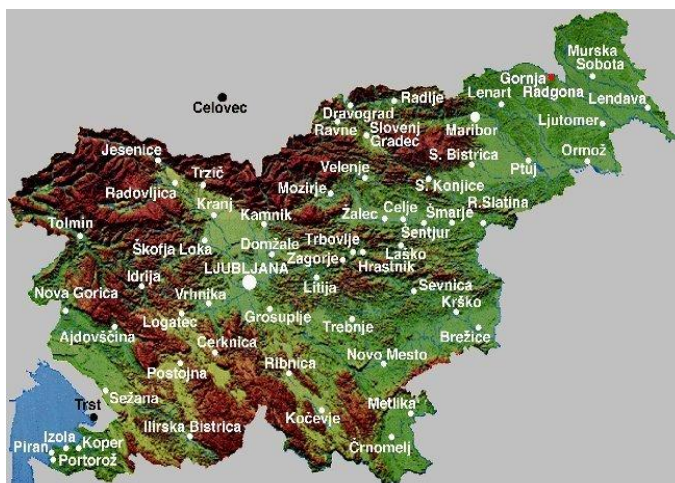
Površina občine je **74,6 kvadratnega kilometra**, od tega je približno **5.000 hektarjev kmetijskih površin** in **2.350 hektarjev gozdov**.⁹

⁷ Vir: AJPES

⁸ Vir: SURS

⁹ Vir: SURS

UMESTITEV OBČINE GORNJA RADGONA

Slika 2: Umestitev Občine Gornja Radgona (Vir: www2.arnes.si/~sopmcvet/slike/radgona.jpg)

Slika 3: Zemljevid Občine Gornja Radgona (Vir: www.panon.si/)

3.2 PREDSTAVITEV POSAMEZNIH NASELIJ

Na območju občine Gornja Radgona je ustanovljenih **5 krajevnih skupnosti s 30 naselij**:

- KS Črešnjevci-Zbigovci - 6 naselij: Črešnjevci, Orehovci, Orehovski Vrh, Police, Ptujška Cesta in Zbigovci;
- KS Gornja Radgona - 5 naselij: Gornja Radgona, Hercegovščak, Mele, Norički Vrh in Podgrad;
- KS Sp. Ivanjci - 5 naselij: Ivanjski Vrh, Očeslavci, Sp. Ivanjci, Stavešinci in Stavešinski Vrh;
- KS Negova - 8 naselij: Gornji Ivanjci, Ivanjševci ob Ščavnici, Ivanjševski Vrh, Kunova, Lokavci, Negova, Radvenci in Rodmošci;
- KS Sp. Ščavnica – 6 naselij: Aženski Vrh, Lastomerci, Lomanoše, Plitvički Vrh, Sp. Ščavnica in Zagajski Vrh.

Preglednica 1: Statistični podatki občine Gornja Radgona (Vir: Statistični urad Republike Slovenije, 2016)

	Vrednost, občina G. Radgona	Indeks ravni, občina G. Radgona (SLO=100)	Vrednost, Pomurje	Indeks ravni, Pomurje (SLO =100)	Vrednost, SLO
Površina (km ²)	74,6	-	1.338	-	20.273
Prebivalstvo (31. 12. 2016)	8.471	-	115.818	-	2.064.241
Gostota poselitve (preb./km ²)	113,6	111,59	86,6	85,07	101,8
Povprečna starost	44,3	103,26	44,5	103,73	42,9
Indeks staranja (31. 12. 2016)	152,7	121,77	153,8	122,65	125,4
Skupni prirast na 1000 prebivalcev (leto 2015)	-4,4	-	-5,1	-	0,6
Bruto povprečna plača v € (31. 12. 2016)	1.545,57	93,46	1.473,71	89,12	1.653,67
Neto povprečna plača v € (31. 12. 2016)	1.026,02	95,51	980,69	91,29	1.074,27
Delovno aktivno prebivalstvo (31. 12. 2016)	2.923	-	39.570	-	824.485
Stopnja brezposelnosti v % (31. 12. 2016)	14,8	145,37	17,3	160,19	10,8

Preglednica 2: Naselja v občini Gornja Radgona (Vir: Statistični urad Republike Slovenije, leto 2016)

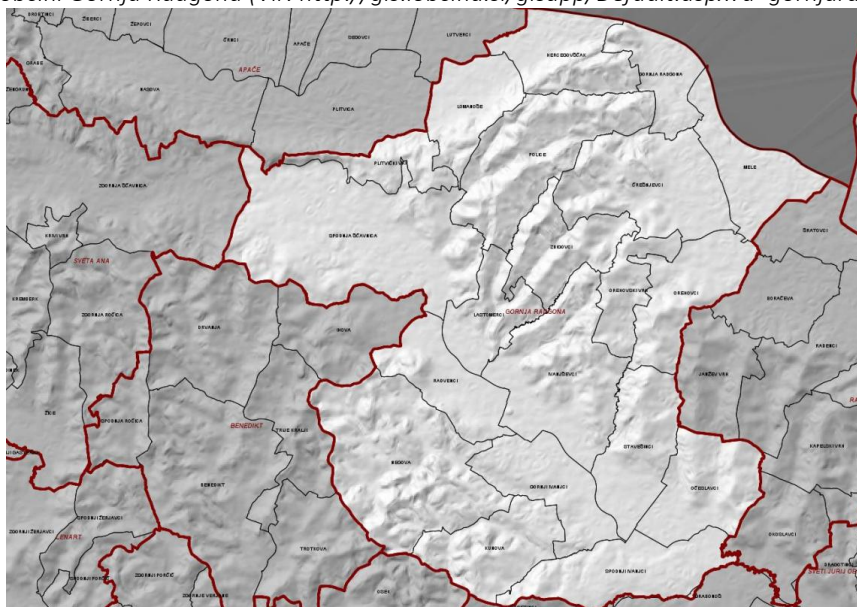
	Prebivalstvo - SKUPAJ	Površina teritorialne enote (km ²)	Gostota naseljenosti	Povprečna starost (leta)	Indeks staranja	Gospodinjstva - SKU-PAJ	Povprečna velikost gospodinjstva
Aženski Vrh	60	0,6	93,7	42,1	100	18	3,1
Črešnjevci	778	4,8	162,3	43,2	127,8	285	2,8
Gornja Radgona	3070	3	1031,2	46,8	202	1343	2,2
Gornji Ivanjci	80	3	26,8	41,8	123,1	26	3
Hercegovščak	136	1,4	95,5	42,3	117,6	49	2,8
Ivanjski Vrh	66	0,7	89,9	42,2	142,9	28	2,6
Ivanjševci ob Ščavnici	90	1,9	47,6	37	40	28	3,3
Ivanjševski Vrh	160	2,4	67,6	44,6	175	68	2,3
Kunova	127	3,1	40,9	40,4	105	40	3,1
Lastomerci	120	2,3	52,6	38,7	52	39	2,9
Lokavci	164	2,7	59,7	37,6	56,1	60	2,9
Lomanoše	246	2,6	94,8	42,9	131,3	97	2,6
Mele	152	2,3	65,9	45,2	150	54	2,9

Negova	353	4,7	74,9	41,6	107,1	129	2,7
Norički Vrh	173	0,5	322,3	45,4	184,6	63	2,7
Očeslavci	171	3,1	54,8	40,1	89,7	71	2,5
Orehovci	69	1,4	50,9	42,3	185,7	25	2,8
Orehovski Vrh	129	1,8	72,8	47,6	290	52	2,5
Plitvički Vrh	170	1,7	99,9	44,4	166,7	63	2,7
Podgrad	153	1,5	100,5	46,6	217,6	68	2,2
Police	378	4	94,5	46,3	200	156	2,4
Ptujska Cesta	206	1,9	108,7	44	161,9	81	2,7
Radvenci	141	2,7	51,4	43,7	223,1	52	2,6
Rodmošci	46	1,3	35,5	46,7	350	22	2,3
Spodnja Ščavnica	461	8	57,4	40,1	101,6	162	2,8
Spodnji Ivanjci	142	3,2	44,9	39,1	80,8	52	2,7
Stavešinci	75	1,4	53,2	42,7	171,4	26	3
Stavešinski Vrh	136	2	66,8	43,2	109,1	53	2,7
Zagajski Vrh	151	1,7	88,9	41,3	104,5	57	2,6
Zbigovci	264	2,7	96	42,8	110,3	91	2,8
SKUPAJ	8467	74,4	113,40	42,8	145,90	3358	2,71

Preglednica 3: Teritorialne enote in hišne številke, občina Gornja Radgona (Vir: SURS, Ministrstvo za notranje zadeve – Centralni register prebivalstva, 2015)

Površina km2	Število naselij	Število prostorskih okolišev	Število statističnih okolišev	Število ulic	Število hišnih številk	Število prebivalcev na hišno številko	Povprečna površina naselij km2
74,6	30	99	46	55	2858	...	2,5

Slika 3: Naselja v občini Gornja Radgona (Vir: <http://gis.iobcina.si/gisapp/Default.aspx?a=gornjaradgona>)

3.2.1 POMURSKA STATISTIČNA REGIJA (SKTE 3)

Občina Gornja Radgona leži v Pomurski statistični regiji. Regija meri 1.338 km² in je sedma slovenska regija po velikosti. Leži na skrajnem

severovzhodnem delu Slovenije. Meji na Avstrijo, Madžarsko in Hrvaško. Središče regije je Murska Sobota.

Slika 4: Prikaz statističnih regij v Sloveniji.

Pomurska statistična regija med vsemi slovenskimi statističnimi regijami že desetletja najbolj zaostaja v razvoju. Stanje se zaradi posledic finančne in gospodarske krize, ki je regijo še posebej močno prizadela, slabša, zato je Vlada RS sprejela Zakon o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010-2015 (ZRPPR1015), ki določa naslednje ukrepe razvojne podpore:

- 1) izvedba programa spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije v obdobju 2010-2015,
- 2) spodbude za zaposlovanje,
- 3) davčne olajšave za investiranje,
- 4) prednostna obravnava programov in projektov iz Pomurske regije pri kandidiranju za sredstva iz nacionalnih programov, programov evropske kohezijske politike in politike razvoja podeželja:
  - a. vzpostavitev medpodjetniškega izobraževalnega centra,
  - b. vzpostavitev regijskega gospodarskega središča v Pomurski regiji,
  - c. vlaganja v prestrukturiranje in dvig konkurenčnosti kmetijstva in gozdarstva ter živilsko-

- predelovalne industrije in diverzifikacija v ne-kmetijske dejavnosti,
- d. vlaganja v infrastrukturo za oskrbo s pitno vodo,
- 5) vzpostavitev vladne projektne pisarne v Pomurski regiji.¹⁰

V okviru prvega ukrepa, ki ga sestavlja 5 instrumentov, je bilo na voljo 33 milijonov evrov sredstev za izvedbo razpisov na področjih gospodarstva, človeških virov, socialnega podjetništva, promocije regije in priprave skupnih regijskih projektov. Do konca leta 2015 predvidena sredstva niso bila porabljena, zato je vlada RS izvajanje zakona podaljšala do konca leta 2017. V okviru tega ukrepa je bilo največ sredstev porabljenih na instrumentu št. 1 (Spodbujanje investicij in nova delovna mesta), ki predvideva vlaganje sredstev v razvoj lokalnega gospodarstva. Izvedlo se je 8 razpisov, na katere so se lahko prijavila podjetja s sedežem ali poslovno

¹⁰ Povzeto po Regionalnem programu Pomurja 2014 - 2020

enoto na območju Pomurja. Na razpisih je bilo razdeljenih 23.127.292,19 evrov sredstev. V ostalih instrumentih ni bilo večjih vlaganj, razen v instrumentu št. 4 (Promocija regije za nove investitorje), kjer je bilo za namene promocije, porabljenih 802.834,88 evrov. Na področju človeških virov in socialnega podjetništva ni bilo izvedenega nobenega projekta. Skupaj je bilo do konca leta 2016 porabljenih 25.355.424,59 evrov. Ker sredstva tudi do konca 2017 ne bodo porabljena, je bilo predlagano, da se veljavnost zakona podaljša še za dve leti, da se izkoristijo vsa sredstva, ki so bila v zakonu za območje Pomurja tudi namenjena.

V okviru prvega instrumenta so podjetja v občini G. Radgona pridobila za 3.444.324 EUR nepovratnih sredstev.¹¹

Regija je v letih 2012-2015 pripravljala Regionalni razvojni program 2014-2020 v katerem je opredelila svojo vizijo in pripravila nabor projektov, ki bi naj regijo popeljali v načrtovano bodočnost leta 2020. V okviru izvajanja Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja sodi tudi Dogovor za razvoj regije, ki je dokument v katerem so opredeljeni prioritetni projekti regije, ki se financirajo neposredno iz proračuna RS. V okviru predloga pomurske regije je bilo 5 tovrstnih projektov. V njih so bili vključeni tudi projekti občine Gornja Radgona (kanalizacija, vodovod, sanacija lagun in območja ob Muri

¹¹ Vir: MGRT

(Lisjakova struga), razvoj človeških virov, socialno podjetništvo).

Razvojna ogroženost regije

Na podlagi Pravilnika o razvrstitvi razvojnih regij po stopnji razvitosti za programsko obdobje 2014 - 2020« (Ur. l. RS, št. 34/2014), se izkazujejo naslednji indeksi razvojne ogroženosti:

- 1) Osrednjeslovenska (35,5),
- 2) Jugovzhodna Slovenija (64,7),
- 3) Gorenjska (66,6),
- 4) Obalno-kraška (81,4),
- 5) Savinjska (92,6),
- 6) Goriška (100,4),
- 7) Posavska (101,5),
- 8) Koroška (121,6),
- 9) Podravska (123,9),
- 10) Primorsko-notranjska (124,8),
- 11) Zasavska (125,1) in
- 12) **Pomurska (161,8).**

Pomurska regija je najmanj razvita regija v Sloveniji.

Financiranje regij:

- ZRPPR1015 Zakon o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010-2015;
- ZSRR-2A Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja;
- Dogovor za razvoj regije v okviru priprave Regionalnega razvojnega programa 2014-2020.

3.2.2 LOKALNA AKCIJSKA SKUPINA PRLEKIJA

V izvajanje **Uredbe o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost v programskem obdobju 2014-2020 (v nadaljevanju CLLD)** so vključeni trije skladi, Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (v nadaljevanju: EKSRP), Evropski sklad za regionalni razvoj (v nadaljevanju: ESRR) in Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (v nadaljevanju: ESPR).¹²

¹² Vir: http://www.mkgp.gov.si/nc/si/medijsko_sredisce/novica/article/1328/7846/

Namen izvajanja CLLD je spodbujanje celovitega in uravnoteženega razvoja lokalnih območij po pristopu »od spodaj navzgor«, ob upoštevanju notranjih razvojnih možnosti in zmogljivosti, v smislu krepitve socialnega kapitala. Pri tem se v skupno načrtovanje in odločanje o lastnem lokalnem razvoju po načelu subsidiarnosti in participativne demokracije aktivno vključujejo lokalni prebivalci.

Tematska področja ukrepanja so:

- Ustanavljanje novih delovnih mest.
- Osnovne storitve na podeželju.
- Varstvo okolja.
- Večja vključenost mladih, žensk in drugih ranljivih skupin na podeželju.

V programskem obdobju 2014–2020 je izvedbi CLLD skupno namenjenih 95.782.281,19 evrov. Iz naslova PRP 2014–2020 bo namenjenih 52.365.613,75 evrov, iz naslova OP EKP 2014–2020 36.750.000,44 evrov in iz naslova OP ESPR 2014–2020 6.666,667,00 evrov.¹³

Iz tega naslova je namenjeno za območje LAS Prlekija za obdobje 2014 - 2020 (izvajanje do leta 2022) **2.374.835 evrov**. Iz naslova EKSRP 1.214.915 evrov, iz naslova ESRR 1.159.920,00 evrov.

Pogoji za ustanovitev LAS:

- na območju LAS mora živeti 10.000 do 150.000 prebivalcev,

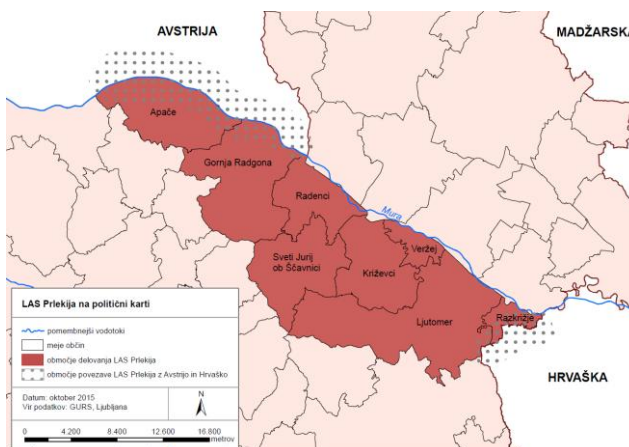
¹³ Vir: https://www.program-podezelja.si/images/Predstavitev_CLLD_februar.pdf

- meje LAS-a morajo biti skupne, geografsko povezane,
- identificirati se morajo potrebe in izzivi ter določiti cilji z upoštevanjem ciljev EU in posameznih operativnih programov,
- pooblastilo izbrani organizaciji za izvedbo strategije lokalnega razvoja.

LAS Prlekija je lokalna akcijska skupina, ki je ustanovljena na pobudo osmih občin (Apače, Gornja Radgona, Križevci, Ljutomer, Radenci, Razkrižje, Sveti Jurij ob Ščavnici in Veržej), ki se umeščajo v dve Upravni enoti (Gornja Radgona in Ljutomer). Celotno območje LAS Prlekija leži v razvojni regiji Pomurje. Območje LAS Prlekija šteje 38.113 prebivalcev in se razprostira na 388,7 km² površine.

Strategijo lokalnega razvoja (SLR) Lokalne akcijske skupine Prlekija (LAS Prlekija) za programsko obdobje 2014 – 2020 je izdelala Prleška razvojna agencija giz, pooblaščenca organizacija za pripravo gradiv in ponovnega konstituiranja LAS Prlekija v sodelovanju s partnerskimi organizacijami in posamezniki, udeleženci delavnic, sestankov in strokovnih posvetov v letu 2015.

Slika 5: Zemljevid LAS Prlekija na območju RS (Vir: Las Prlekija)

3.2.3 PORA GORNJA RADGONA - PODPORNO OKOLJE ZA RAZVOJNE DEJAVNOSTI OBČINE

VIZIJA javnega zavoda PORA, razvojna agencija Gornja Radgona je postati pomemben partner pri razvoju območja občine Gornja Radgona in Pomurja, ki bo skupaj z občani učinkovito soustvarjal okolje v katerem bo prijetno živeti in prijetno delati.

Javni zavod je bil ustanovljen v septembru 2004. Ustanovljen je bil z namenom pospešiti razvoj občine Gornja Radgona na vseh področjih človekovega delovanja. V okvir nalog sodijo storitve za zainteresirane občane, društva, podjetnike, nevladne organizacije idr. Javni zavod je član Sveta Pomurske razvojne regije, Regijske razvojne mreže in partnerska institucija RRA za Pomurje pri izvajanju Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja – ZSRR-2 splošne (in druge) razvojne naloge na regionalni ravni, ki se opravljajo v javnem interesu. Opravlja naloge regionalne razvojne agencije na področju človeških virov.

Po stečaju Regionalne razvojne agencije Mura d.o.o. v oktobru 2015 sta Svet Pomurske razvojne regije in Razvojni svet Pomurske regije v mesecu decembru 2015 za opravljanje splošnih razvojnih nalog v programskem obdobju 2014 - 2020 poleg javnega zavoda PORA Gornja Radgona izbrala:

- Razvojni center Murska Sobota, nosilna institucija z nazivom RRA,
- Razvojno agencijo Sinergija d.o.o.,
- Prleško razvojno agencijo giz in
- Organ skupne občinske uprave občin Lendava, Dobrovnik in Kobilje.

Pogodbeno partnerstvo je bilo vpisano v evidenco RRA z Odločbo MGRT št. 3030-11/2013/178 z dne 26.2.2016.

V letih 2017 – 2022 bo javni zavod PORA Gornja Radgona nosilec regijske štipendijske sheme za celotno regijo Pomurje.

Prav tako sodeluje v Območnem razvojnem partnerstvu Prlekija ter pri ustvarjanju Strategije

lokalnega razvoja ter Lokalnega programa za kulturo.

Cilji in naloge javnega zavoda PORA, razvojna agencija Gornja Radgona temeljijo na naslednjih dokumentih:

- Strategija razvoja Občine Gornja Radgona 2017 - 2023
- Regionalni razvojni program za Pomurje za obdobje 2014 - 2020,
- Območni razvojni program za območje Prlekije za obdobje 2014 - 2020,

Glavne dejavnosti javnega zavoda PORA, razvojna agencija Gornja Radgona so priprava projektov, iskanje dodatnih finančnih sredstev iz različnih virov za potrebe projektov ustanoviteljice ter drugih zainteresiranih, pomoč zainteresiranim pri pripravi razpisne dokumentacije, priprava investicijske dokumentacije, izdelava razvojnih programov na različnih področjih, izdelava študij, ipd.

Skupni cilj celotnega delovanja javnega zavoda je hitrejši trajnosti razvoj območja na petih temeljnih področjih:

- gospodarstvo,
- človek in socialno okolje – človeški viri,
- razvoj kmetijstva in podeželja,
- turizem in okolje in infrastruktura.

V preteklem obdobju je javni zavod PORA Gornja Radgona v sodelovanju z Občino Gornja Radgona uspešno prijavil in izvedel 58 večjih projektov. V mnogih je sodeloval kot partner ali zunanja strokovna pomoč. Projekti so bili vezani na različna področja in vsebine ter so pokrivali tako mlade, kulturo, turizem, šport, kot tudi okolje, izobraževanje, infrastrukturo in podoben.

Projekti:

Obnova objekta Špital, Izgradnja nizkoenergijskega vrtca v Črešnjevcih, Rekonstrukcija področja mejnega prehoda z ureditvijo nabrežja reke Mure in Ureditev mestnega parka, Izgradnja kanalizacije s čistilno napravo, vodovod,

širokopasovno omrežje in modernizacija cest, Obnova Kulturnega doma v Gornji Radgoni, Vinske poti Gornja Radgona, Doživljajski in izobraževalni zeliščni park Negova, Ureditev športne infrastrukture, Energetska sanacija vrtca Manka Golarja Gornja Radgona, Ločevanje odpadkov, Obnova večnamenskih zgradb skupnega pomena v občini Gornja Radgona (Gasilski domovi), Obnova in širitev Knjižnice Gornja Radgona, Uvajanje eko, lokalne in zdrave hrane v OŠ in vrtce, Revitalizacija naravnega in turističnega

bisera Ščavniške doline – Negovsko jezero, Investicijsko vzdrževanje OŠ Gornja Radgona, Energetska obnova OŠ dr. Antona Trstenjaka Negova, Pot med vreli življenja in mnogi drugi. V sklopu rednega delovanja je javni zavod izvajal še vrsto projektnih nalog in študij, strategij razvoja, razvojnih programov ter izdelal več kot 100 investicijskih programov, ki jih v skladu z zakonodajo občina mora imeti. Različne razvojne in investicijske dokumente je javni zavod pripravljala tudi za sosednje občine.

ANALIZA STANJA

Ključna razvojna področja in priložnosti za občino Gornja Radgona so: gospodarstvo in podjetništvo, turizem, kmetijstvo in podeželje, okolje in infrastruktura ter človeški viri.

4 ANALIZA STANJA POSAMEZNIH PODROČIJ

4.1 GOSPODARSTVO

4.1.1 GOSPODARSKE DRUŽBE

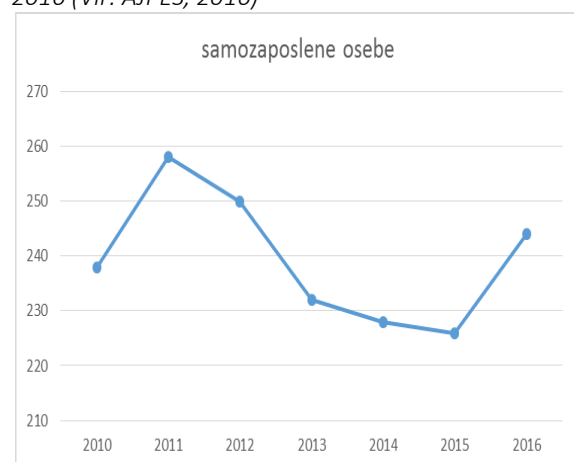
Analiza razvoja gospodarstva je pokazala, da je v letu 2015 v občini poslovalo **621 gospodarskih družb**, kar predstavlja 0,35 % vseh gospodarskih družb v Sloveniji in 7,79 % vseh pomurskih gospodarskih družb. Omenjenih 153 gospodarskih družb je skupaj **zaposlovalo 4.037 ljudi**. Število družb se je v primerjavi z letom 2007 povečalo, saj je na območju občine Gornja Radgona takrat delovalo 375 gospodarskih družb.

Če pogledamo razmere na trgu dela v zadnjih nekaj letih, lahko ugotovimo, da je trend padanja zaposlenih v vseh gospodarskih subjektih v občini prenehal leta 2014, ko se je število zaposlenih začelo povečevati.

Na področju samozaposlovanja so trendi podobni, a je zaznati povečanje števila s.p. šele v letu 2015. V začetku leta 2015 je bilo tako 8 % več

samozaposlenih kot leto prej, kar lahko razberemo tudi iz spodnjega grafa.

Graf 1: Trend samozaposlovanja v letih 2010 do 2016 (Vir: AJPES, 2016)

Preglednica 4: Statistični pregled podjetij in meritve (Vir: AJPES, 2015)

	Število podjetij	Število oseb, ki delajo	Prihodek (1000 EUR)	Število oseb, ki delajo na podjetje v kohezijski/statistični regiji
SLOVENIJA	191863	837454	95298760	4,4
Pomurska	7970	31265	2664445	3,9
Gornja Radgona	621	4037	373452	6,5

Preglednica 5: Gospodarske družbe po velikosti, občina Gornja Radgona (Vir: AJPES, 2015)

Velikost družb	Družbe		Zaposleni		Čisti prihodki od prodaje		Vrednost aktive na dan 31.12.2015	
	št.	delež (%)	št.	delež (%)	v 1000 €	delež (%)	v 1000 €	delež (%)
Mikro	133	87,6	347	13,3	35.805	13,5	34.267	14,9
Majhne	10	6,5	255	9,8	23.634	8,9	36.155	15,7
Srednje	5	3,3	642	24,5	35.900	13,5	57.418	25,0
Velike	4	2,6	1.374	52,5	170.740	64,3	102.056	44,4
SKUPAJ	152	100,0	2.618	100,0	266.080	100,0	229.896	100,0

Med družbami, glede na velikost, najbolj prevladujejo **mikro družbe** (87,6 %). To so družbe,

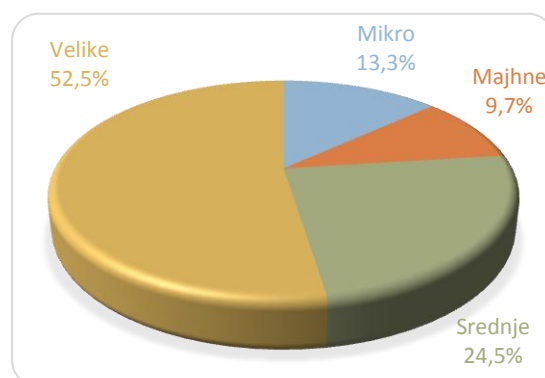
katerih povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega deset in je čisti prihodek od

prodaje nižji od 2 mio. evrov. Sledijo **majhne družbe** z do 50 zaposlenimi in čistim prihodkom od prodaje, nižjim od 8,8 mio evrov. **Srednje velikih družb** je v občini 5 in imajo do 250 zaposlenih in čisti prihodek od prodaje do 35 mio. evrov. **Velike družbe** so le štiri in zavzemajo le 2,6 % delež gospodarskih družb.

Največ zaposlenih v občini Gornja Radgona dela v velikih družbah, in sicer 1.374 (52,5 %), najmanj jih je zaposlenih v majhnih družbah, le 255 (9,8 %).

Poleg že navedenih gospodarskih družb, na območju občine deluje še **291 samostojnih podjetnikov posameznikov**.

Graf 2: Gospodarske družbe po številu zaposlenih, občina Gornja Radgona (Vir: AJPES, 2015)

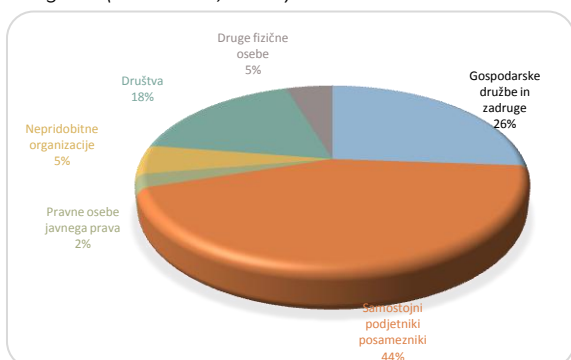
Preglednica 6: Samostojni podjetniki posamezniki v občini Gornja Radgona (Vir: AJPES, 2015)

Oblika družbe	Družba	Zaposleni	Čisti prihodki od prodaje	Vrednost aktive na dan 31.12.2015
	št.	št.	v 1000 €	v 1000 €
s.p.	291	285	25.526	16.011

Navedene družbe pa lahko medsebojno ločimo tudi glede na njihovo obliko upravljanja. Tako so na obravnavanem območju v letu 2015 delovale:

- **4 delniške družbe** (Arcont, Panvita MIR, Pomurski sejem in Radgonske gorice),
- **148 družb z omejeno odgovornostjo,**
- **291 samostojnih podjetnikov posameznikov.**

Graf 3: Struktura poslovnih subjektov v občini Gornja Radgona (Vir: AJPES, 2015)

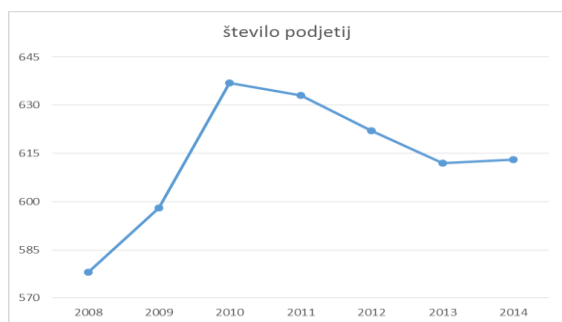

V Poslovnem registru Slovenije je na območju občine Gornja Radgona po stanju na dan 31. 12. 2015 delovalo skupaj **621 poslovnih subjektov**. Od tega je po razvrščanju poslovnih subjektov

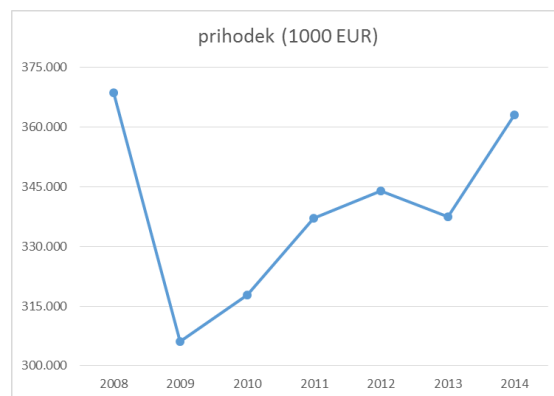
poslovalo 152 gospodarskih družb in zadrug, 291 samostojnih podjetnikov posameznikov, 16 pravnih oseb javnega prava, 37 nepridobitnih organizacij, 93 društev in 32 drugih fizičnih oseb, ki opravljajo registrirane dejavnosti. Teh 621 poslovnih subjektov je zaposlovalo **4037 ljudi**.

V primerjavi s pomursko regijo so podjetja v občini Gornja Radgona z 11,42 % vseh pomurskih sredstev in 12,71 % vsega pomurskega kapitala ustvarila 12,97 % prihodkov in 14,12 % čistega dobička pomurske regije. Zanimiva je primerjava med številom podjetij in njihovim ustvarjenim prihodkom. Pri tem lahko vidimo, da je število podjetij izredno naraščalo v obdobju 2008 - 2010, a so podjetja beležila upad prihodkov iz 369 mio. evrov na 306 mio. evrov. Od leta 2010 je število podjetij polagoma upadalo, prihodek pa se je vztrajno povečeval. To pomeni, da so obstala podjetja, ki so lahko ponudila dovolj dobičkonosne in kvalitetne proizvode in storitve.

Graf 4: Število podjetij v občini Gornja Radgona med leti 2008 do 2014

Graf 5: Prihodek podjetij v občini Gornja Radgona med leti 2008 do 2014

Koeficient gospodarnosti poslovanja znaša v letu 2014 v občini Gornja Radgona 0,99 % in je s tem blizu pomurskega koeficienta gospodarnosti poslovanja.

Prihodki na zaposlenega v občini Gornja Radgona, ki kažejo **produktivnost poslovanja** so v letu 2013 znašali 103.573 evrov. **Neto dodana vrednost na zaposlenega** je znašala 29.231 evrov, kar je več kot v Pomurju, vendar manj v primerjavi s Slovenijo.

Preglednica 7: Število podjetij v Občini Gornja Radgona in meritve (Vir: SURS, 2015)

	2015			
	Število podjetij	Število oseb, ki delajo	Prihodek (1000 EUR)	Število oseb, ki delajo na podjetje v občini
Gornja Radgona	621	4037	373452	6,5

Preglednica 8: Razvrstitev družb po dejavnosti (Vir: SURS, 2015)

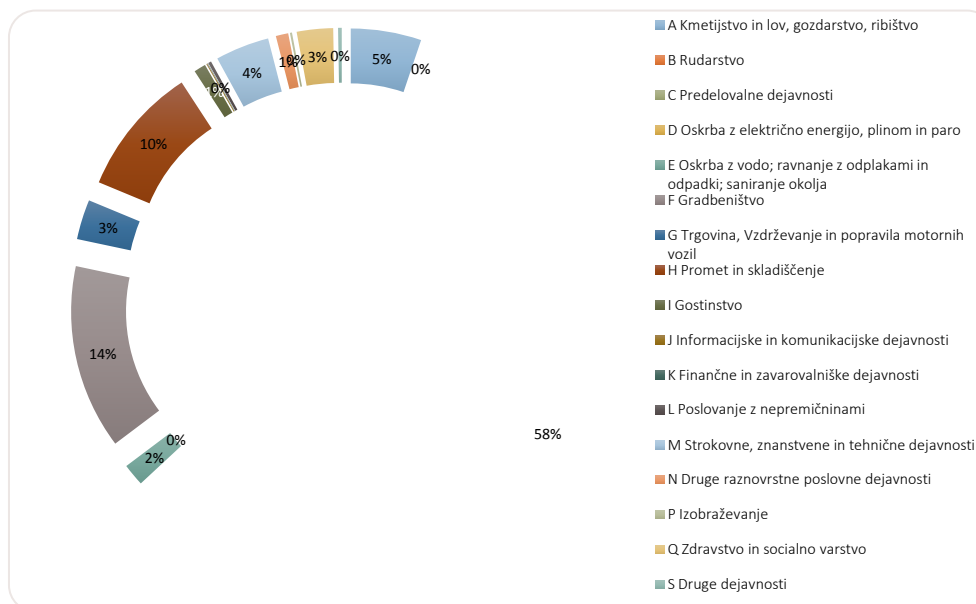
	Število gospodarskih družb	Število zaposlenih	Čisti prihodki od prodaje	Vrednost aktive na dan 31.12.2015	Neto dobiček /neto čista izguba	čisti /neto
A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	5	136	12.823	23.778	1.101	
B Rudarstvo	1	0	0	301	-3	
C Predelovalne dejavnosti	24	1.517	186.255	118.043	4.687	
D Oskrba z električno energijo, plinom in paro	1	0	1.400	560	2	
E Oskrba z vodo; ravnanje z odpadki in saniranje okolja	2	43	1.678	1.670	29	
F Gradbeništvo	15	356	29.997	27.519	-8.389	
G Trgovina, Vzdrževanje in popravila motornih vozil	42	77	12.457	12.250	227	
H Promet in skladiščenje	6	250	7.298	9.689	227	
I Gostinstvo	5	23	1.039	3.553	131	
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	4	2	155	163	10	
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	5	1	33	3.189	-172	
L Poslovanje z nepremičninami	4	6	246	437	13	
M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	24	104	6.503	16.601	-928	
N Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	6	24	2.499	3.582	195	
P Izobraževanje	3	4	188	226	10	
Q Zdravstvo in socialno varstvo	3	70	3.032	7.922	60	

S Druge dejavnosti	2	7	476	411	24
SKUPAJ	152	2.618	266.080	229.896	-2.777

Največje število gospodarskih družb se ukvarja s **trgovino**, sledijo **predelovalne dejavnosti**, strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti ter gradbeništvo, pri čemer pa nudijo največ

zaposlitev podjetja, ki se ukvarjajo s **predelovalno dejavnostjo (58 %)**, gradbeništvom (14 %), prometom in skladiščenjem (10 %).

Graf 6: Dominantni sektorji v gospodarstvu po SKD, število in delež zaposlenih (Vir: AJPEŠ, 2014)

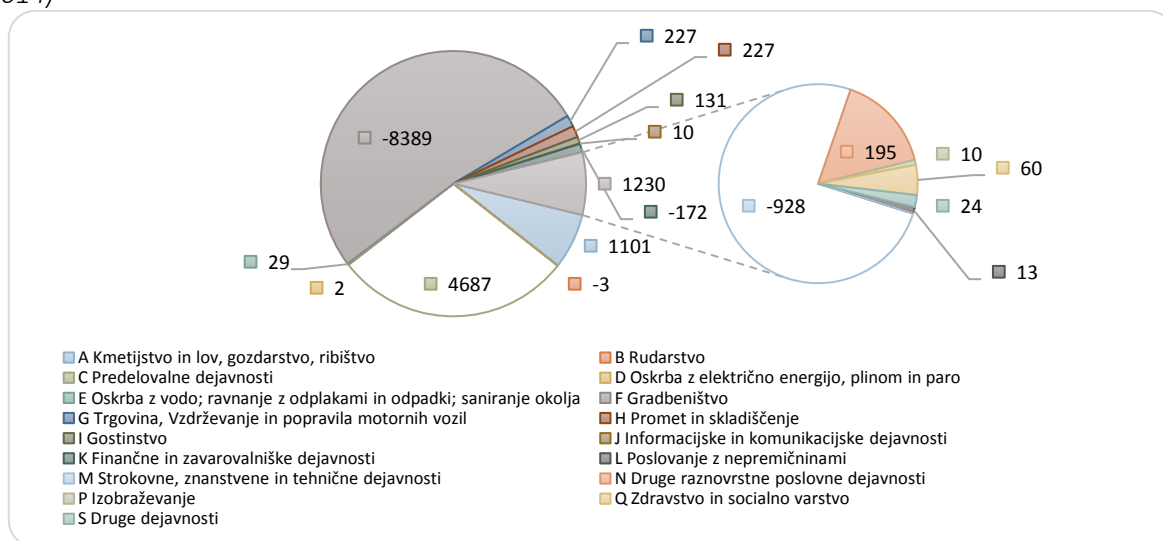
Preglednica 9: Dejavnosti po SKD po dobičku, občina Gornja Radgona (Vir: AJPEŠ, 2014)

Leto	Rang dejavnosti po dobičku (v 1000 €)									
	1		2		3		4		5	
	Dejavnost	Dobiček	Dejavnost	Dobiček	Dejavnost	Dobiček	Dejavnost	Dobiček	Dejavnost	Dobiček
2013	Predelovane dejavnosti	4.687	Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	1.101	Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil	227	Promet in skladiščenje	227	Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	195

Največji **neto čisti dobiček** je v predelovalni dejavnosti in pomeni dobrih 4,687 mio evrov, sledi kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo z 1,101 mio evrov, ter trgovina, vzdrževanje in

popravila motornih vozil z 227.000 evri ter promet in skladiščenje z 227.000 evri neto čistega dobička. Druge raznovrstne dejavnosti zasedajo peto mesto s 195.000 neto čistega dobička.

Graf 7: Dominantni sektorji v gospodarstvu po SKD, razmerje neto čisti dobiček/izguba (Vir: AJPES, 2014)

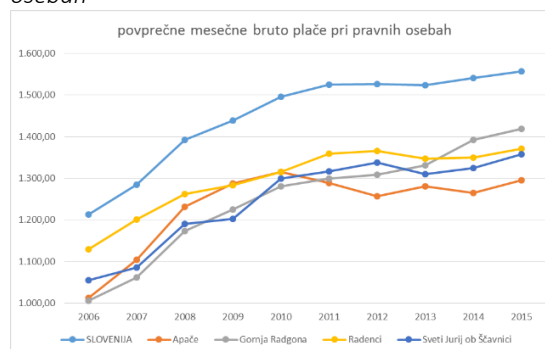

Preglednica 10: Povprečna mesečna bruto/neto plača zaposlenega (Vir: SURS, 2015)

	Povprečna mesečna bruto plača			Povprečna mesečna neto plača		
	2010	2013	2015	2010	2013	2015
Slovenija	1494,88	1523,18	1555,89	966,62	997,01	1013,23
Pomurje	1309,78	1336,85	1383,76	873,88	897,19	922,87
Gornja Radgona	1280,71	1331,53	1418,12	851,58	887,92	937,7

Povprečna bruto plača v občini Gornja Radgona je v letu 2007 znašala 1.061,36 evra, kar je predstavljalo približno 85 % povprečno bruto plače v Sloveniji in skoraj 99 % povprečne bruto plače v Pomurski regiji. V letu 2015 je znašala povprečna bruto plača v občini 1.418,12 evrov, kar je višje od povprečja v pomurski regiji, a še zmeraj nižje od državnega povprečja. Če primerjamo povprečne mesečne bruto plače pri pravnih osebah na nivoju Upravne enote Gornja Radgona v zadnjem desetletju, ugotovimo, da je bila višina bruto plače v letu 2006 najnižja prav v radgonski občini in je znašala nekaj več kot 1.000 evrov. Za slovenskim povprečjem je zaostajala za dobrih 206 evrov. V letu 2014 je povprečna bruto plača v občini Gornja Radgona dosegla najvišji znesek na nivoju Upravne enote in v letu 2015 še narasla. V mesecu decembru 2016 je znašala 1.545,57 evrov in se od povprečne slovenske razlikuje za slabih 108,10 evrov.

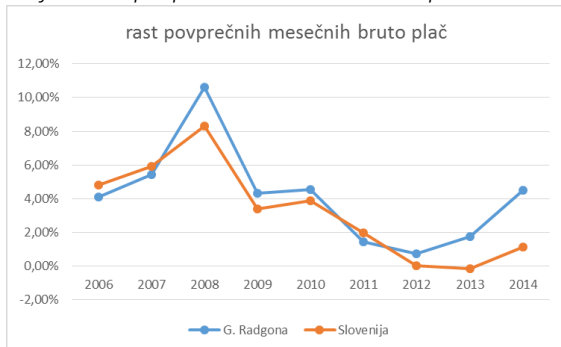
Graf 8: Povprečne mesečne bruto plače pri pravnih osebah

Zanimiva je tudi primerjava medletne rasti plač med občino Gornja Radgona in slovenskim povprečjem. Tukaj lahko vidimo, da so plače povprečno v Sloveniji rasle hitreje od plač v občini v letih do 2007 in med 2010 in 2012. V vseh ostalih vmesnih obdobjih so plače rasle hitreje v občini Gornja Radgona. Največje razlike se kažejo od leta 2012. V letu 2012 je Slovenija zabeležila skoraj ničelno rast plač, medtem ko so plače v naši občini narasle za 0,75 % glede na prejšnje leto. V letu 2013 je bila povprečno v Sloveniji zabeležena negativna rast (-0,15 %), v naši

občini pa smo beležili rast v višini 1,74 %. Še večja razlika pa se je pokazala v letu 2014, ko je rast plač v občini Gornja Radgona dosegla 4,50 %, povprečje v Sloveniji pa samo 1,12 %. Podatke so prikazani na spodnjem grafu.

Graf 9: Rast povprečnih mesečnih bruto plač

Industrijska cona Mele

Občina Gornja Radgona ima dobro razvito industrijsko cono Mele, ki ima dobre možnosti za širitev, vendar je prostorsko omejena. Industrijska cona Mele se nahaja na jugu mesta Gornja Radgona in predstavlja skoraj edino industrijsko cono v Pomurju, ki se nemoteno razvija, kljub vsesplošni gospodarski krizi. Lokacija (obmejna lega, lega ob regionalni cesti in železnici), industrijska tradicija ter uspešnost in stabilnost obstoječih podjetij so glavni dejavniki, ki umeščajo obstoječo industrijsko cono med najuspešnejše in največje zaposlovalce v Pomurju.

Trenutno se v industrijski coni na 57 ha nahaja 24 podjetij z različnimi dejavnostmi, med kate-

rimi prevladujejo kovinskopredelovalna, steklarska in elektronska industrija.

Viri financiranja za področje gospodarstva:

- bančni viri (kratkoročna in dolgoročna posojila),
- državni javni viri (javni razpisi, subvencije, druge državne pomoči),
- lokalni javni viri (javni razpis o dodeljevanju pomoči za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v občini Gornja Radgona)
- rizični kapital (skladi in družbe tveganega kapitala, poslovni angeli),
- faktoring (z zavarovanjem ali brez zavarovanja terjatev),
- leasing (finančni ali operativni leasing),
- drugi viri (evropska sredstva).

Med naštetimi viri financiranja spadajo:

- Občina Gornja Radgona,
- Slovenski podjetniški sklad,
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- SID – Slovenska izvozna in razvojna banka d.d., Ljubljana,
- Slovenski regionalno razvojni sklad,
- COSME Program za konkurenčnost podjetij ter mala in srednja podjetja,
- Kohezijski skladi,
- Horizon 2020,
- Tehnološki parki,
- Javna agencija za podjetništvo SPIRIT.

4.1.2 ANALIZA POTREB IN POTENCIALOV ZA RAST NA PODROČJU GOSPODARSTVA

POTREBE

- Zaposlovanje domačega kadra.
- Izkoriščanje OVE.
- Ustrezen prostorski razvoj.
- Uveljavljanje in trženje lastnih blagovnih znamk.

POTENCIALI ZA RAST

- Industrijska cona Mele.
- Razpoložljiva delovna sila.
- Tradicija podjetništva, industrije in domače obrti.
- Podjetja z odličnimi bonitetnimi ocenami.
- Projektne izkušnje s programi EU.

4.1.3 ANALIZA KLJUČNIH PROBLEMOV IN USMERITVE NA PODROČJU GOSPODARSTVA

Glede na analizo lahko izpostavimo naslednje ključne probleme za področje gospodarstva:

- slab pretok informacij in slaba informiranost ter povezanost, predvsem pri malem gospodarstvu, glede možnosti financiranja,
- pomanjkanje podjetniške miselnosti in inovativnosti,
- pomanjkanje finančnih sredstev in znanja za vlaganje v razvoj,
- pomanjkanje lokacij za izvajanje storitveno - podjetniških zamisli,
- pomanjkanje ustrezno izobražene delovne sile,
- nepovezanost podpornih institucij,
- nesodelovanje podjetij z okoljem in obratno,
- nevrčanje izobraženega kadra na območje občine, med drugim tudi zaradi nižjih osebnih dohodkov.

Problemi na področju gospodarstva v občini Gornja Radgona se na splošno ne razlikujejo od problemov regije. V prihodnosti imajo lahko mala in srednja podjetja večji vpliv na razvoj gospodarstva na obravnavanem območju, kar je za domača podjetja prednost. Naloga lokalne skupnosti pri podpori gospodarstvu je, da omogoči nemoten razvoj v smislu učinkovitega podpornega okolja za aktivnosti, ki jih podjetja v svoji poslovni funkciji ne obvladujejo ter imajo javni značaj. Ena od teh je širitev industrijske cone

Mele ter pridobitev oz. odkup zemljišč (7 ha) bi bila za celotno območje velika pridobitev.

Ključni problem pri razvoju gospodarstva je zelo slaba cestna povezava do avtoceste, kar onemogoča podjetjem hiter transport in temu pripadajočo logistiko.

K pospeševanju razvoja podjetništva spadajo aktivnosti, kot so:

- zagotovitev prometne, komunalne infrastrukture ter ustrezno opremljena zemljišča za razvoj domačega podjetništva in gospodarstva (*širitev industrijske cone, podjetniško-storitveni inkubator, »coworking«, start up podjetja...*),...
- pospeševanje tujih vlaganj,
- spodbujanje podjetništva, kreativnosti in tehničnega ustvarjanja pri mladih,
- učinkovitejše in tesneje povezano podporno okolje za pridobivanje finančnih sredstev, premagovanje birokratskih ovir ter promoviranje dobrih gospodarskih praks in povezovanje gospodarskih panog.

Bistvena področja za gospodarski razvoj (za ta področja, predvsem za vrhunsko tehnologijo, bo namenjenih 50 % razvojnih sredstev, ki bodo razpoložljiva do leta 2020):

- raziskave in razvoj ter inovacije (RRI),
- zagon, rast in razvoj malih in srednje velikih podjetij,
- zaposlovanje, izobraževanje, usposabljanje, znanje in kompetence (mladi in starejši).

RAZVOJNA PRIORITETA 1: KONKURENČNO IN ZELENO GOSPODARSTVO

Investicijsko področje 1.1 – INOVATIVNOST, USTVARJALNOST, PODJETNOST IN ZNANJE ZA KONKURENČNO GOSPODARSTVO

Ukrep 1.1.1 Podpora zagonu in rasti podjetij

Cilj ukrepa: spodbuditi nastanek novih podjetij.

Predvideni EU viri: ESRR, ESS, EKSRP.

Ciljna skupina: podjetja (mala in srednja podjetja), ranljive ciljne skupine (mladi, brezposelni, ženske).

Kazalnik	Enota	Izhodišče	Cilj do leta 2023	Vir
Število podjetij, ki bodo izvedla nove investicije na območju občine	število	0	100	spremljanje
Število novonastalih podjetij	število	0	10	SURS

Indikativni projekti:

Širitev industrijske cone Mele

Predvidena vrednost: 3.000.000 EUR

Povzetek: Ustrezna širitev industrijske cone bi ustvarila ugodne pogoje za obstoječa podjetja in povečala sinergije med podjetji, hkrati pa bi omogočila vselitev novih podjetij in razvoj prepotrebnih delovnih mest, ki jih v statistični regiji Pomurje močno primanjkuje.

Viri financiranja: nepovratna sredstva (vendar le v primeru, da je zemljišče že v lasti občine in je pripravljena investicijska dokumentacija ter predvidena zasedenost novo opremljenih uporabnih površin poslovne cone v višini 70% in je projekt opredeljen v veljavnem proračunu- NRP), javno-zasebno partnerstvo, financiranje z zadolževanjem.

Dinamika financiranja: od 2019 -

Pripravljenost projekta: pridobitev lokacije

Potrebni dokumenti za izvedbo: OPPN, projektna in investicijska dokumentacija

Podpora zagonu novih podjetij

Okvirna vrednost: 30.000 EUR

Nosilci projektov: Občina Gornja Radgona, Pora Gornja Radgona, nova podjetja;

Povzetek: Podpora zagonu novih podjetij je ena od primarnih vlog občine, saj si tako zagotavlja višji bruto domači dohodek, večja ekonomsko blaginjo ter ustavlja odhod mladih v večja urbana središča in tujino. Projekt zajema določitev in ureditev primerne lokacije, vzpostavitev inkubatorja/coworkinga/kreativne sobe v občini Gornja Radgona.

Viri financiranja: občinski proračun, nepovratna sredstva (LAS Prlekija, državni viri).

Dinamika financiranja: do leta 2020

Pripravljenost projekta: pridobitev lokacije

Potrebni dokumenti za izvedbo: investicijska dokumentacija

Promocija lokalnih obrtnikov in podjetij – GLAMUR

Okvirna vrednost: 10.000 EUR

Nosilci projektov: Prleška razvojna agencija (LAS Prlekija)

Povzetek: Blagovna znamka »Genuss am Fluss – Užitek ob reki« združuje ponudnike, ki skupno stopajo na trg. Blagovna znamka je namenjena prepoznavnosti regije, povezovanju kulinarike, obrti ter življenj-

skega sloga v regiji. Občina Gornja Radgona je pristopila k projektu Genuss am Fluss – Užitek ob reki, ki je v fazi širitve in tako je omogočila ponudnikom na njenem območju vključitev na zemljevid blagovne znamke Genuss am Fluss – Užitek ob reki. Namen širitve projekta preko meje je omogočiti vsem našim ponudnikom vključitev v promocijo in trženje znotraj omenjene blagovne znamke tudi na avstrijski strani meje. Ponudniki nimajo neposrednih stroškov z vključitvijo; lahko pa stroški nastanejo kasneje, v kolikor se odločijo za uporabo skupnega promocijskega materiala (kot npr. posebna embalaža za produkte).

Viri financiranja: nepovratna sredstva (EU in državni viri),

Dinamika financiranja: 2017 - 2018

Pripravljenost projekta: projekt kandidira na javnem pozivu programa Sodelovanje LAS

4.2 KMETIJSTVO IN PODEŽELJE

V letu 2010 je bilo na območju občine Gornja Radgona 532 kmetijskih gospodarstev, kar predstavlja 5,9 % vseh kmetijskih gospodarstev v Pomurju in 0,7 % kmetijskih gospodarstev v Sloveniji ¹⁴. Zadnji popis kmetijstva je bil v letu 2010.

Za kvaliteten razvoj podeželja je kmetijstvo ključnega pomena, saj neposredno učinkuje na kulturno krajino in na kvaliteto življenjskega prostora.

Razvoj podeželja je splet kmetijske, prehranske in okoljske politike. Vse politike so naravnane trajnostno, kar pomeni **zagotavljanje kvalitetne, zdrave hrane, ohranjanje vitalnega podeželja in zaščito naravnih virov**. Ker lokalno okolje nima vpliva na oblikovanje kmetijske politike, mora pri načrtovanju razvojnih projektov upoštevati smernice trajnostnega razvoja, ki upoštevajo **celostni razvoj podeželja kot usklajenost človeka in narave**. Prav zaradi tega je potrebno skrbno ravnanje z naravnimi viri in kulturno dediščino. Kmetijska zemljišča so naravni pogoj za proizvodnjo hrane in agrarnih surovin. Glede na naravne danosti in primernost za proizvodnjo hrane so zemljišča v ravninskem delu občine Gornja Radgona uvrščena v 1. kategorijo in so v 1. območju kmetijskih zemljišč. Na tem območ-

ju so zasebna zemljišča in zemljišča, ki so v lasti Republike Slovenije, s katerimi upravlja ter z njimi razpolaga Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije. Vinogradov v ravninskem delu praktično ni.

Tudi v hribovitejšem delu se zemljišča na območju občine uvrščajo v 1. kategorijo (vinogradniške in sadjarske lege). Tudi na tem območju so zasebna zemljišča in zemljišča, ki so v lasti Republike Slovenije, s katerimi upravlja ter z njimi razpolaga Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije. Več kot 90 % zemlje je v zasebni lasti. Od skupnih površin v hribovitem predelu občine Gornja Radgona prevladujejo vinogradi, sledijo sadovnjaki, ostalih površin je nekoliko manj, vendar so kljub temu pomembne.

V občini je nekaj podjetij, ki se ukvarjajo s kmetijsko proizvodnjo ter predelavo kmetijskih pridelkov. Izpostavimo lahko podjetje Radgonske gorice d.d., ki reprezentativno predstavljajo naše območje in presenečajo z vedno novimi in kvalitetnimi produkti ter podjetje Panvita d.d., ki obvladuje celotno mesno-proizvodno verigo.

V nadaljevanju so predstavljeni statistični podatki, pripravljeni in izračunani na podlagi podatkov Statističnega urada Republike Slovenije, ki so javno dostopni. Zadnji dostopni podatki so iz leta 2010, ko je bil izveden zadnji popis kmetijstva.

¹⁴Vir: SURS, 2010

Preglednica 11: Kmetijska gospodarstva po rabi vseh in kmetijskih zemljišč v uporabi v občini (Vir: SURS, 2010)

	Površina (ha)	Število kmetijskih gospodarstev
1. VSA ZEMLJIŠČA V UPORABI	4753	532
1.1. KMETIJSKA ZEMLJIŠČA	3760	532
1.1.1. KMETIJSKA ZEMLJIŠČA V UPORABI	3748	532
Njive	2295	454
Žita	1716	420
Pšenica in pira	600	306
Ječmen	304	204
Koruza za zrnje	715	358
Krompir	7	134
Industrijske rastline	146	197
Krmne rastline	418	180
Silažna koruza	234	68
Zelenjadnice	5	60
Trajni travniki in pašniki	870	426
Travniki in pašniki: z enkratno rabo	17	13
Travniki in pašniki: z dvokratno rabo	164	146

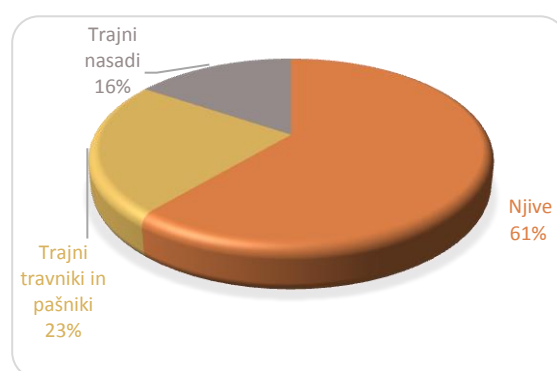
Travniki in pašniki: s trikratno rabo	482	220
Travniki in pašniki: s štiri in večkratno rabo	207	66
Trajni Nasadi	584	307
Sadovnjaki	43	101
Površina vinogradov	537	261
GOZD	880	414
NERODOVITNA ZEMLJIŠČA	114	532

Preglednica št. 11 kaže, da je v občini Gornja Radgona od vseh zemljišč v uporabi 79,11 % namenjenih kmetijski rabi, od teh kmetijskih zemljišč jih je v uporabi kar 99,68 %. Iz teh podatkov lahko sklepamo, da so skoraj vsa kmetijska zemljišča v občini tudi v uporabi in da zaraščanje kmetijskih površin na našem območju ni aktualno. Primerjava z nacionalno statistiko kaže, da je v občini uporaba kmetijskih zemljišč nad povprečjem, saj je na nacionalni ravni od vseh zemljišč v uporabi le 56,49 % namenjenih kmetijski rabi, od teh pa je 93,56 % površin tudi v uporabi.

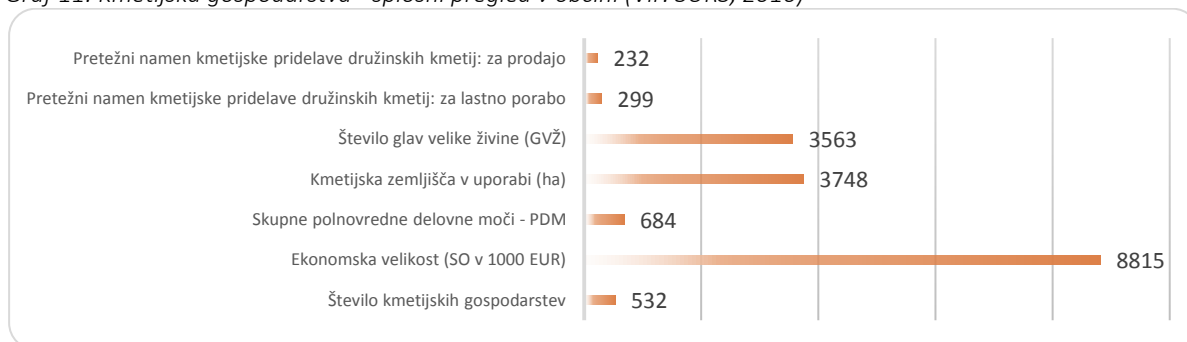
Iz preglednice lahko razberemo tudi, da je območje Gornje Radgone vinogradniški okoliš, saj kar več kot 14 % kmetijskih zemljišč pokriva-

jo vinogradi, medtem ko je na nacionalni ravni takih površin le 3,45 %.

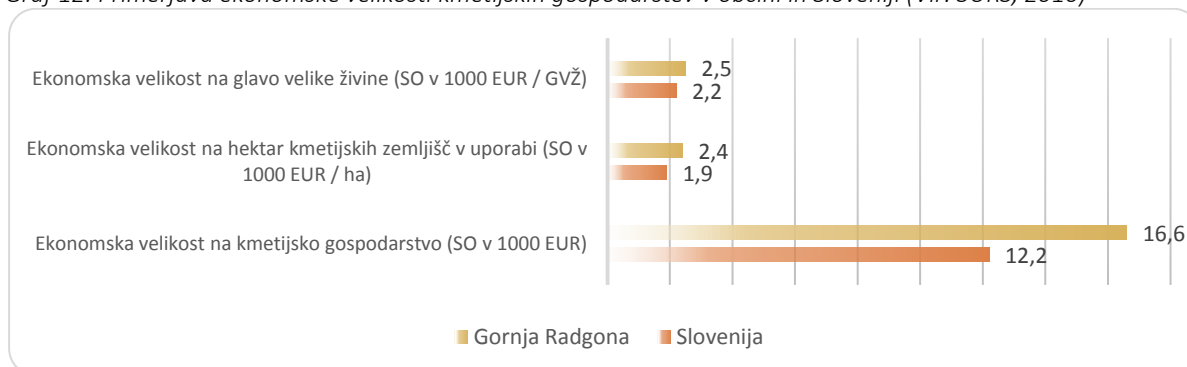
Graf 10: Kmetijska gospodarstva po rabi vseh in kmetijskih zemljišč v uporabi v občini (Vir: SURS, 2010)

Graf 11: Kmetijska gospodarstva - splošni pregled v občini (Vir: SURS, 2010)

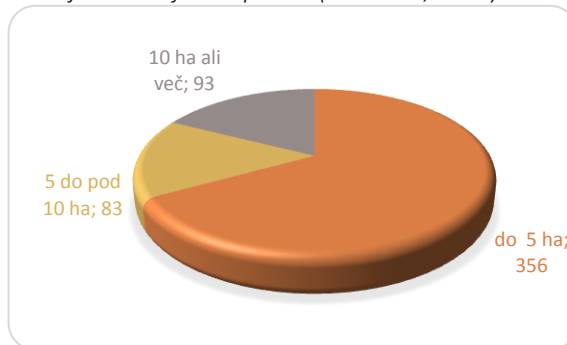

Graf 12: Primerjava ekonomske velikosti kmetijskih gospodarstev v občini in Sloveniji (Vir: SURS, 2010)

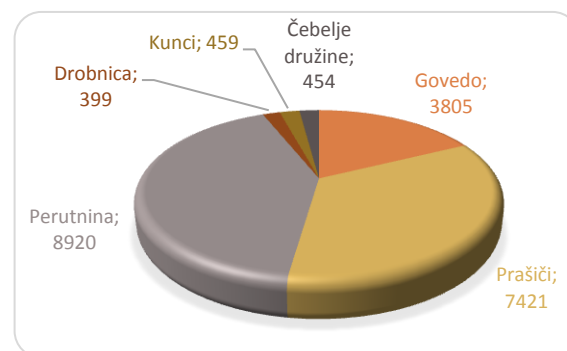
V letu 2010 je bilo v občini Gornja Radgona 532 kmetij. Največ kmetij v občini Gornja Radgona je v velikostnem razredu do 5 hektarjev (356 kmetij), sledijo kmetije, ki imajo 10 hektarjev ali več kmetijskih zemljišč, takšnih je 93. Kmetij, ki imajo od 5 do 10 hektarjev kmetijskih zemljišč, je 83. Iz navedenih podatkov lahko razberemo, da je stanje na področju posestne strukture na tem območju neugodno, saj prevladujejo male kmetije oziroma razdrobljene majhne posesti.

Graf 13: Družinske kmetije po velikostnih razredih kmetijskih zemljišč v uporabi (Vir: SURS, 2010)

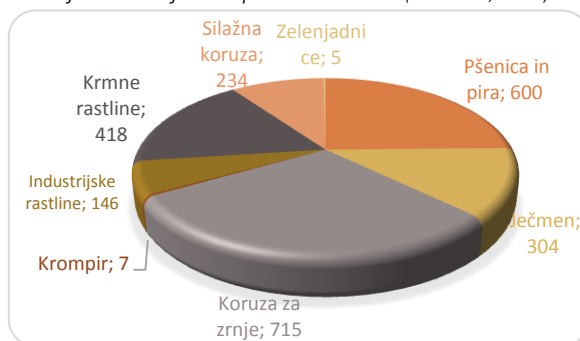
Največ kmetijskih gospodarstev se ukvarja z mešano rastlinsko pridelavo in živinorejo. Teh kmetij je 132. Sledi pašna živina na 96 kmetijskih gospodarstvih ter trajni nasadi (82 kmetij) in mešana živinoreja (79 kmetij). Na zadnjem mestu je vrtnarstvo (3 kmetije oziroma z 1 % delež), kar je za to območje zelo malo, saj bi s pravilnim pristopom lahko z zelenjavo oskrbovali javne institucije in večja urbana središča in se s tem približali konceptu kratkih oskrbovalnih verig, kar je tudi usmeritev države in Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in podpira projekte, ki gredo v to smer. V primerjavi z letom 2000 se je število teh kmetij sicer malenkostno povečalo, vendar je to še zmeraj pre malo za resen nastop na trgu in za zagotavljanje samooskrbe. V primerjavi z letom 2000 se je število vseh tipov kmetij zmanjšalo skoraj za polovico..

Graf 14: Delež posameznega tipa kmetovanja v občini (Vir: SURS, 2010)

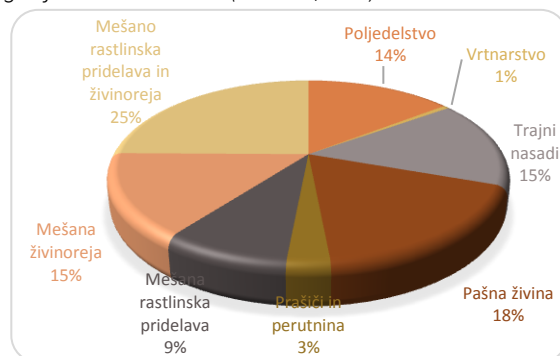
V občini Gornja Radgona je vsega skupaj okrog 2430 hektarjev površin, zasejanih s poljščinami, najbolj je zastopana koruza za zrnje, ki je posejana na 715 hektarjih na 358 kmetijskih gospodarstvih. To pomeni, da ima ena kmetija posajene koruze na povprečno 2 hektarjih. Koruzi sledita pšenica in pira na 600 ha, krmne rastline na 420 ha in ječmen na nekaj več kot 380 ha. Najmanj je zastopan krompir, približno 7 hektarjev na 134 kmetijah. Pri tej analizi se spet izkaže, da je v prednosti konvencionalno kmetijstvo s pridelavo monokultur, ki naravne vire ireverzibilno slabi.

Graf 15: Kmetijska gospodarstva po rabi vseh in kmetijskih zemljišč v uporabi v občini (Vir: SURS, 2010)

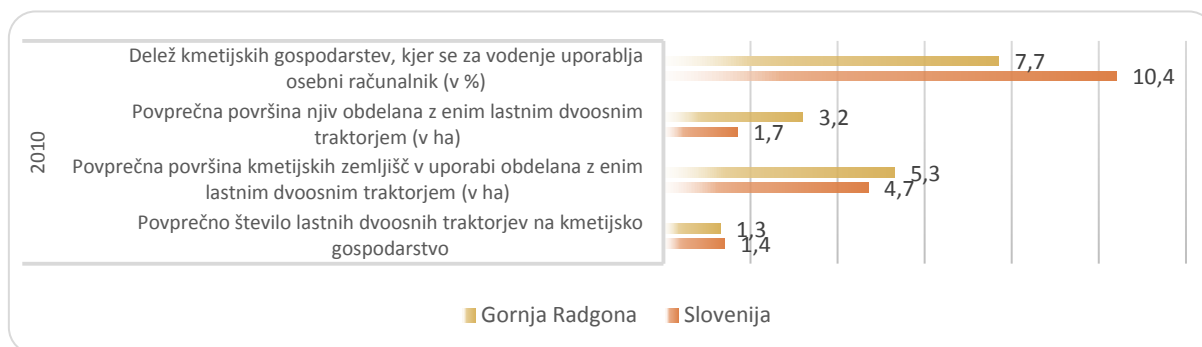

Primerjava reje živali kaže, da se s perutnino ukvarjajo na 218 kmetijah, sledi prašičereja na 186 kmetijah ter govedoreja na 96 kmetijah. Kmetij, kjer redijo drobnico je 10, enako število je dosegla reja kuncev in čebeljih družin. Rejci živali na tem območju imajo skoraj zagotovljen odkup živali, saj le tega vrši Panvita d.d. in še drugi predelovalni obrati v bližini.

Graf 16: Kmetijska gospodarstva po vrstah in kategorijah živali v občini (Vir: SURS, 2010)

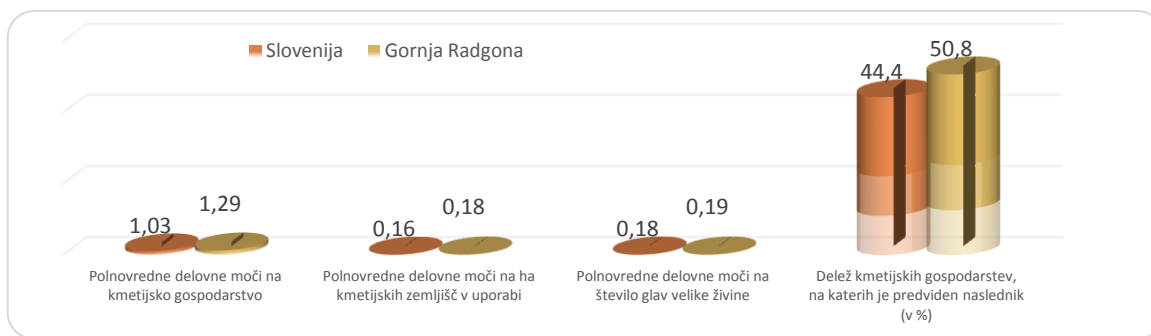
Graf 17: Primerjava uporabe mehanizacije na kmetijskih gospodarstvih v občini in Sloveniji (Vir: SURS, 2010)

Čeprav je bil v letih 2000 – 2010 delež kmetijskih gospodarstev, ki za vodenje uporabljajo osebni računalnik v skokovitem porastu (iz 1,9 na 7,7%), je iz zgornjih podatkov razvidno, da je uporaba osebnega računalnika za vodenje kmetijskih gospodarstev na območju občine še zme-

raj pod slovenskim povprečjem. Pri drugih kazalnikih je povprečna obdelana površina kmetijskih zemljišč rahlo nad slovenskim povprečjem, povprečno število lastne mehanizacije pa malo pod povprečjem.

Graf 18: Primerjava vložka dela v kmetijstvu (PDM) med občino in Slovenijo (Vir: SURS, 2010)

V primerjavi s Slovenijo je v občini Gornja Radgona pri vseh treh primerljivih kazalnikih nekoliko več polnovredne delovne moči na kmetijsko gospodarstvo, na hektar kmetijskih zemljišč in na število glav živine, kar je lahko posledica več dejavnikov: bodisi slabša mehanizacija, večja razdrobljenost kmetijskih zemljišč, slabši pogoji

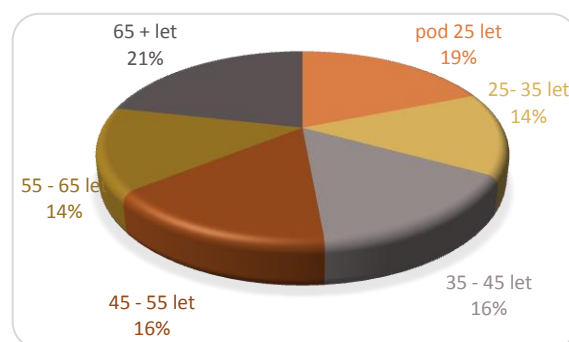
reje, slabša kmetijska infrastruktura, računalniška neopremljenost ipd.

Več kot polovica kmetijskih gospodarstev ima predvidenega naslednika, kar zanika trditev, da se na območju občine mladi ne odločajo za kmetovanje.

Neugodno stanje na kmetijah kaže tudi starostna struktura gospodarjev kmetij. Kmetije zaradi visokega deleža gospodarjev, ki so stari 65 let in več, nazadujejo. V letu 2010 jih je bilo takšnih 111. Po drugi strani je nekaj manj gospodarjev (na 100 kmetijah) v starostni skupini pod 25 let, na 85 kmetijah so gospodarji stari od 35 do 55 let. Najmanj je gospodarjev, ki so stari od 25 do 35 let (75 kmetij) in od 55 do 65 let (75 kmetij). Iz vsega navedenega lahko sklepamo, da se mladi raje odločajo za življenje v urbanih območjih, ne vračajo se več na podeželje. Njihovi starši ostajajo gospodarji kmetij še v pozno starost. Vendar statistika hkrati kaže tudi porast števila kmetij z mladimi gospodarji, ki se vračajo na podeželje in prevzemajo kmetije. Tu se izrazijo povezave medgeneracijskega sodelovanja, saj nemalokrat živi tradicionalna družina, to je

tri ali celo štiri generacije skupaj, kar je v urbanih okolju praktično izumrlo.

Graf 19: Gospodarji na družinskih kmetijah po starostnih skupinah gospodarjev (Vir: SURS, 2010)

Preglednica 12: Družinski člani in redno zaposleni na družinskih kmetijah, občina Gornja Radgona (Vir: SURS, 2010)

	Delajo na kmetiji	Ne delajo na kmetiji	Skupaj
Gornja Radgona	2.694	804	3.498
Pomurje	35.119	9.604	44.723
Slovenija	252.725	70.453	323.178

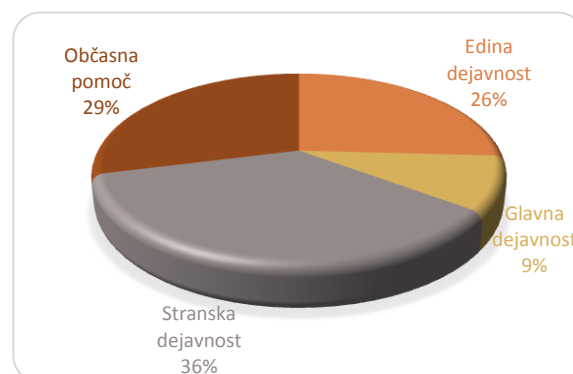
Iz preglednice razberemo, da ima največ oseb službo in hkrati delajo na kmetijah. Teh je 2.694 oziroma skoraj 32 % vseh prebivalcev občine

Gornja Radgona. Sledijo osebe, ki delajo samo na kmetijah, teh je 28 %, 10 % oseb ima kmetijo kot stransko dejavnost.

Statistika beleži porast oseb, ki imajo službo in delajo na kmetiji. To kaže, da kmetije ne zaslužijo dovolj in da se mora zaslužek pridobiti še izven kmetije.

Iz pridobljenih statističnih podatkov lahko sklepamo, da je kmetovanje kot glavna dejavnost neatraktivno in da se mladi še zmeraj premalo odločajo za prevzeme kmetij. Razlog za to lahko iščemo v nepravilni politiki usmerjevanja mladih že v izobraževalnem procesu, kmetijski politiki in politiki zaposlovanja. Čeprav so možnosti v izobraževanju velike, pa je izkupiček oziroma rezultat premajhen (premalo prevzemov kmetij, neugodne finančne podpore, neugodna tržna razmerja, ...).

Graf 20: Oblika dela na kmetijah

Preglednica 13: Dopolnilne dejavnosti na družinskih kmetijah (Vir: UE Gornja Radgona)

Dopolnilna dejavnost	Število kmetij	
	2008	2013
Vrtnarstvo	-	1
Turizem na kmetiji (vinotoč, izletniške kmetije)	6	7
Dejavnosti povezane s tradicionalnimi znanji na kmetijah	1	2
Izdelovanje okrasnih in dekorativnih predmetov	-	1
Drugo izobraževanje na kmetijah	1	1
Kmetijska mehanizacija	3	3
SKUPAJ	11	15

Iz navedenih statističnih podatkov je razvidno, da se je v občini Gornja Radgona leta 2013 ukvarjalo z dopolnilno dejavnostjo 15 družinskih kmetij, to pomeni le 2,83 % vseh kmetijskih gospodarstev v občini. V primerjavi z letom 2008, se je število kmetij z dopolnilno dejavnostjo minimalno povečalo, vendar premalo za razvoj podeželskega turizma, ki bi lahko nudil enakovreden standard.

Za kvaliteten in stalen razvoj podeželja ter za povečanje konkurenčnosti podeželja so pomembne **dopolnilne dejavnosti**, ki se ustvarijo na podeželju. Sem spadajo dopolnilne dejavnosti, ki so **neposredno vezane na kmečko dejavnost**, npr. peka kruha, turizem na kmetiji, predelava mleka, vrtnarstvo, peka peciva, izdelava sekancev (OVE), žganjekuha in podobno. V razvoju so tudi dejavnosti, ki **niso neposredno vezane na kmečka opravila**. To so različne storit-

vene dejavnosti, kot so frizerstvo, računalništvo, prevozi, URE, ipd.

Dopolnilne dejavnosti, ki se uveljavljajo na območju občine Gornja Radgona, so: **turizem na kmetiji, vrtnarstvo, tradicionalna znanja in kmetijska mehanizacija**. Dopolnilne dejavnosti, ki so obetavne, vendar nekatere še zmeraj premalo zastopane, so: **turizem na kmetiji, predelava mesa, nabiranje gozdnih sadežev, čebelarstvo, predelava sadja, predelava mleka, žganjekuha, pletenje košar in predelava lesa**.

Razvoj dopolnilnih dejavnosti na podeželju je velikega pomena z vidika zagotavljanja ustreznega dohodka kmetijam in ohranjanja poselitve.

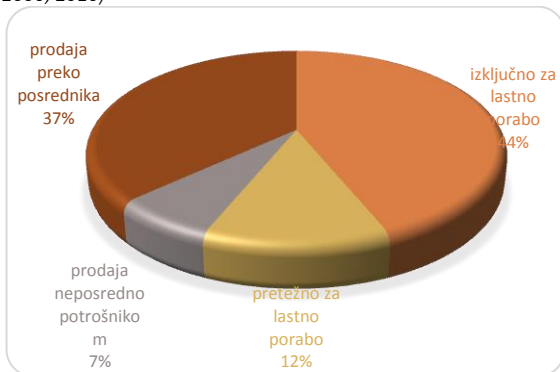
Kmetijskih gospodarstev, ki pridelujejo izključno za lastno porabo je 233. Kmetijskih gospodarstev, ki prodajajo izdelke preko posrednika je

196. Samo 37 kmetij od 532 kmetij prodaja svoje pridelke neposredno potrošnikom.

Iz teh statističnih podatkov razberemo, da je delež kmetij, ki pridelujejo izključno za lastno uporabo velik. S primerno kmetijsko politiko bi lahko dosegli, da bi se kmetijsko/prehranski viški plasirali na trg, s čimer bi delno omogočili **kratke oskrbne verige**, hkrati pa dvignili dohodek kmetije. Delež kmetijskih gospodarstev, ki prodajajo neposredno potrošnikom, je najmanjši, kar pomeni, da se možnosti povečanja dohodka na kmetijah preko neposredno prodaje premalo zavedajo. S primerno promocijo in angažiranostjo se lahko ta delež poveča, kar bi pripomoglo k višjim prihodkom na podeželju in s tem večji blaginji. Naloga javnih institucij je, da priskrbijo dovolj dobre temelje in možnosti za razvoj podeželja, ki hrani oziroma skrbi za prehrano ožjega območja. Še zmeraj je preveč nakupov tujega sadja in zelenjave v velikih trgovskih centrih. Tudi ekološka hrana na teh trgih je vprašljiva, saj po navadi prihaja iz daljnih krajev in ne zadosti smernicam trajnostnega razvoja.

Graf 21: Namen kmetijske pridelave, občina Gornja Radgona (Vir: SURS, Popis kmetijskih gospodarstev, Slovenija, 2000, 2010)

V Sloveniji in po svetu je ekološko kmetijstvo enakovredna panoga kmetijstva. Ekološko kmetovanje bo tudi v Sloveniji postalo ena pomembnejših prioritetenih nalog, državne podpore ekološkemu kmetijstvu bodo prav tako vedno aktualnejše, vendar se v občini Gornja Radgona kmetije ne odločajo za tovrstno pridelavo hrane. V občini je samo ena (1) kmetija, ki je ekološko usmerjena, kar je spet ena izmed neuresničenih priložnosti. Iz tega lahko sklepamo, da še

zmeraj velja trditev iz preteklega razvojnega programa, da so kmetje slabo informirani, kar je posledica neustrezne kmetijske politike in sistemske ureditve kmetijstva. Starost gospodarjev (21 % v starosti 65 in več), ki so naučeni konvencionalnega pridelovanja je lahko eden izmed dejavnikov, ki zavira razvoj tovrstne dejavnosti na kmetijah.

Občina Gornja Radgona podpira ekološko pridelavo hrane, saj daje javna sredstva za razvoj le tega preko vsakoletnega javnega razpisa za kmetijstvo. Prav tako daje pogoje za dve ekološki tržnici v mestu. Kljub temu je ekološka pridelava hrane v občini zelo slabo zastopana, zato je še nadaljnja naloga občine in drugih javnih institucij, da promovirajo ter v obsegu svojih zmoglosti podpirajo razvoj ekološkega kmetovanja. Ekološko kmetovanje podpira tudi država in evropska skupnost. Ekološko kmetijstvo se lahko poveže tudi s primernimi dopolnilnimi dejavnostmi.

Občina želi omogočiti kvalitetno življenje tudi na podeželju, zato v smislu možnosti in priložnosti zaposlovanja na podeželju in krepitve podjetnosti ter podjetniškega pristopa na podeželju (diverzifikacija podeželja) vsako leto razpisuje *Javni razpis o dodeljevanju pomoči za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva in podeželja v občini Gornja Radgona* v skupni vrednosti 135.000 EUR do leta 2020. Znotraj tega razpisa je tudi podpora ekološkemu kmetovanju.

Viri financiranja za področje kmetijstva

- bančni viri (kratkoročna in dolgoročna posojila),
- državni javni viri (javni razpisi, subvencije, druge državne pomoči),
- lokalni javni viri (javni razpis Občine Gornja Radgona o dodeljevanju pomoči za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva in podeželja v občini Gornja Radgona),
- drugi viri (evropska sredstva).

Med naštetimi viri financiranja spadajo:

- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, EKSRP

4.2.1 ANALIZA POTREB IN POTENCIALOV ZA RAST NA PODROČJU KMETIJSTVA IN PODEŽELJA

POTREBE

- možnosti ekološkega kmetovanja,
- razvoj dopolnilnih dejavnosti,
- povezava kmetijstva in turizma,
- kmečke tržnice,
- skupni nastop na trgu/blagovna znamka/logotip.

POTENCIALI ZA RAST

- ugodni naravni pogoji za kmetijsko dejavnost,
- ugodne naravne razmere za razvoj ekološkega kmetijstva,
- kmetijam in dopolnilnim dejavnostim na kmetijah je omogočena prodaja v mestu dvakrat tedensko, kar je ena od priporočenih oblik prodaje kmetijskih pridelkov, polizdelkov in izdelkov,
- zadovoljiva ohranjenost naravnega okolja,
- možnosti za dodelavo in predelavo kmetijskih izdelkov,
- prevzemniki - nasledniki

4.2.2 ANALIZA KLJUČNIH PROBLEMOV IN USMERITVE NA PODROČJU KMETIJSTVA IN PODEŽELJA

Na področju kmetijstva in podeželja je analiza pokazala naslednje ključne probleme:

- večje število majhnih kmetij,
- majhno število tržno usmerjenih kmetij,
- prenizka motiviranost nosilcev kmetijskih dejavnosti za predelavo in finalizacijo živil,
- slaba tržna povezanost podeželja z urbanimi središči,
- neizkoriščen potencial za pridelavo vrtnin,
- neizkoriščen potencial dopolnilnih dejavnosti,
- zelo nizek delež ekološko usmerjenih kmetij,
- nizka izobrazbena struktura nosilcev kmetijskih dejavnosti,
- premajhna podjetnost prebivalcev podeželja,
- premajhna povezanost kmetijstva s turizmom,
- izguba skladnosti z etnološko gradnjo in arhitekturo.

Zakon o promociji kmetijskih in živilskih proizvodov ter Strateški načrt promocije kmetijskih in živilskih proizvodov 2013-2018 temelji na :

- izboljšavi kakovosti ponudbe kmetijskih pridelkov in izdelkov,
- povezavi proizvajalcev v prehransko verigo in skupnem nastopanju na trgu,

- povečanju zaupanja v varno hrano ob hkratnem promoviranju lokalno pridelanih pridelkov,
- informiranju ter izobraževanju potrošnikov.

Na lokalnem nivoju se lahko s primernimi projekti spodbuja izobraževanje in usposabljanje podeželskega prebivalstva, spodbuja se lahko podjetništvo in dopolnilne dejavnosti. Z uvajanjem predelave na kmetijska gospodarstva lahko dosežemo izboljšanje demografske slike na podeželju in s tem dvig kakovosti življenja. Zato je eden od strateški ciljev Občine Gornja Radgona podpora zaposlovanju na podeželju. Lokalne institucije lahko promovirajo uvajanje ekoloških kmetij ter dobrih praks. Kmetijski svetovalci na lokalnem nivoju ter druge primerne javne institucije bi morali intenzivneje izobraževati gospodarje kmetij, ki bi lahko z višjimi nepovratnimi subvencijami za preusmeritev v ekološko kmetijstvo preživeli premostitvena leta. **Ekološko kmetijstvo** je ena od alternativ na majhnih, družinskih kmetijah. Na območju občine Gornja Radgona je največ malih kmetij (do 5 ha), kar bi lahko bil vzorčni primer množične preusmeritve kmetij v ekološke kmetije in ponudnike vrtnin. Zaradi klimatskih sprememb, višanja ogljikovega odtisa in vedno večje potrebe po samooskrbi (lastni, področni), bo v prihodnosti nujna podpora razvoju ekološkega kme-

tijstva, vrtnarstva in zeliščarstva. Zaradi zakonskih omejitev, ki pa jih določa država, se kljub izjemni rasti povpraševanja po ekoloških pridelkih kmetije ne odločajo za tovrstno pridelavo.

Druga ključna usmeritev, ki jo lahko navedemo, je **uvajanje dopolnilnih dejavnosti na podeželju**. Poleg vseh že naštetih (domača obrt ipd.) bi izpostavili dopolnilne dejavnosti na področju obnovljivih virov energije (OVE).

Ker eno delovno področje brez drugega ne more obstati in se razvijati, je povezovanje kmetijstva z vsemi panogami: izobraževalni proces (že osnovna šola), turizem, gospodarstvo, socialni programi, zaposlitveni programi idr., nujno potrebno.

Program razvoja podeželja (PRP) je skupni programski dokument Slovenije in Evropske komisije, ki predstavlja programsko osnovo za črpanje

finančnih sredstev iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP).

PRP 2014–2020 se osredotoča na tri glavna področja, s katerimi Slovenija zagotavlja izboljšanje biodiverzitete (29 % vključenih kmetijskih zemljišč), stanje voda (25 % vključenih kmetijskih zemljišč) in tal (27 % vključenih kmetijskih zemljišč), konkurenčnost kmetijskega sektorja (3,4 % kmetijskih gospodarstev bo prejelo podpore za naložbe) in socialno vključenost ter lokalni razvoj podeželskih območij (kar 66 % prebivalstva bo vključenega v lokalne razvojne strategije in vzpostavljenih bo skoraj 600 novih delovnih mest), s čimer se v največji meri odraža nacionalne prednostne naloge, ki jih je Slovenija opredelila na podlagi analize danosti in stanja kmetijstva, živilstva in gozdarstva, pa tudi vpetosti teh gospodarskih panog v dogajanje na podeželju in celotnem prostoru.

	ZNAK EKOLOŠKE PRIDELAVE V EVROPSKI UNIJI, EVROPSKI LOGOTIP
	NEKDANJI ZNAK EKOLOŠKE PRIDELAVE V EVROPSKI UNIJI (PONEKOD ŠE VEDNO NA IZDELKIH)
	SLOVENSKI LOGOTIP EKOLOŠKE PRIDELAVE (NACIONALNI ZAŠČITNI ZNAK)
	BLAGOVNA ZNAMKA BIODAR
	MEDNARODNA BLAGOVNA ZNAMKA BIODINAMIČNE KMETIJSKE PRIDELAVE
	ZNAK INŠTITUTA KON-CERT

4.2.3 NAČRTOVANE NALOŽBE IN PROJEKTI

RAZVOJNA PRIORITETA 1: KONKURENČNO IN ZELENO GOSPODARSTVO

Investicijsko področje 1.2. – ZELENO GOSPODARSTVO

Ukrep 1.2.1 - Sonaravno kmetijstvo in gozdarstvo

Cilj ukrepa: povečati samooskrbno verigo.

Predvideni EU viri: ESRR, EKSRP.

Ciljna skupina: kmetje, prebivalci, nosilci dopolnilnih dejavnosti na kmetiji.

Kazalnik	Enota	Izhodišče	Cilj do leta 2020	Vir
Število ekoloških kmetij	število	1	2	spremljanje, MKGP
Število »zelenih« podjetij v občini	število	0	2	Spremljanje
Število novih dopolnilnih dejavnosti na kmetijah	število	15	18	Spremljanje, MKGP

Drugi evidentirani predlogi:

Spodbujanje okolju prijazne kmetijske proizvodnje
Spodbujanje snovne in energetske učinkovitosti (OVE, URE)

RAZVOJNA PRIORITETA 4: TRAJNOSTNI RAZVOJ PODEŽELJA

Investicijsko področje 4.1. – IZBOLJŠANJE KAKOVOSTI ŽIVLJENJA NA PODEŽELJU

Ukrep 4.1.1: Spodbujanje podjetniških aktivnosti, socialne vključenosti in razvojnih partnerstev na podeželju

Cilj ukrepa: nova delovna mesta in znižati revščino na podeželju, zvišati socialno vključenost.

Predvideni EU viri: EKSRP, ESS, ESRR.

Ciljna skupina: kmetje, prebivalci, nosilci dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, brezposelni, podjetniki.

Kazalnik	Enota	Izhodišče	Cilj do leta 2023	Vir
Ohraniti število prebivalcev, ki živijo na območjih LAS Prlekija	število	8.473	8.473	spremljanje, MKGP
Število novih delovnih mest na podeželju	število	0	10	spremljanje
Delež koriščenja razpoložljivih sredstev za izvajanje projektov v okviru LRS Prlekija	%	0	15	spremljanje

Ukrep 4.1.1: Spodbujanje podjetniških aktivnosti, socialne vključenosti in razvojnih partnerstev na podeželju

Indikativni projekti:

Projekt Jem Lokalno II- mreženje v kratke oskrbne verige

Okvirna vrednost: 55.419,14 EUR (z DDV) - 39.962,34 EUR (85 % upravičenih stroškov EKSRP, 15.456,80 EUR (15 % upravičenih in ostalih stroškov in) bodo zagotovile občine na območju LAS Prlekija glede na število prebivalcev.

Leto izvedbe: junij 2017 – junij 2018

Nosilci projekta: Pora Gornja Radgona;

Povzetek: Projekt izboljšuje pogoje za učinkovito delovanje lokalne ekonomije, s ciljem povečanja lokalne hrane v javnih ustanovah in ukrepom usposabljanje ponudnikov in potrošnikov.

Aktivnosti: izvedba delavnic za posamezne ciljne skupine (lokalne pridelovalce, kuharje, organizatorje prehrane, starše, vodilne v institucijah), izdelava nabora ponudnikov lokalne hrane ter njihovo medsebojno povezovanje, izdelava pilotne računalniške aplikacije, ki bo omogočala izboljšanje nabave hrane, večjo kontrolo na nabavljeno in porabljeno hrano, večjo ekonomičnost, finančne prihranke, kalorične vrednosti, ipd. Pomembna aktivnost je promocijska kampanja, v katero bodo vključeni lokalni pridelovalci, šole, vrtci in strokovna javnost. Glavni kazalnik projekta je povečanje števila javnih ustanov, ki naročajo lokalno hrano. Merljivi kazalnik je število lokalnih ponudnikov hrane, vključenih v usposabljanje.

Viri financiranja: EKSRP - Projekt je prijavljen na 1. javni poziv LAS Prlekija.

Dinamika financiranja: 2017 - 2018

Pripravljenost projekta: Projekt je pripravljen za izvedbo.

Potrebni dokumenti za izvedbo: Izdelana je investicijska dokumentacija (DIIP).

Drugi evidentirani predlogi:

Postavitev interaktivnega muzeja vinarstva.

Postavitev muzeja vprežnih vozil in gasilstva v Gornji Radgoni.

Ukrep 4.1.2: Razvoj infrastrukture na podeželju

Cilj ukrepa: z izvajanjem programa lokalnega razvoja (CLLD) izgraditi manjkajočo infrastrukturo na podeželju za doseg višje kvalitete bivanja

Predvideni EU viri: EKSRP, ESRR,

Ciljna skupina: kmetje, podeželski prebivalci, lokalne skupnosti, podjetniki posamezniki,

Kazalnik	Enota	Izhodišče	Cilj do leta 2023	Vir
Število izvedenih projektov obnove vasi	število	0	1	spremljanje, MKGP
Število gospodinjstev, deležnih novih ali izboljšanih IKT storitev	število	461	577	spremljanje, MKGP

Indikativni projekti

Gradnja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij naslednje generacije v občini Gornja Radgona

Okvirna vrednost: 4.305.570 EUR

Nosilec projekta: zasebni partner.

Povzetek: Občina Gornja Radgona želi svojim občanom zagotoviti možnost širokopasovnih priključkov in jim s tem omogočiti dostop do raznovrstnih digitalnih vsebin in storitev. Z vzpostavitvijo ustrezne širokopasovne infrastrukture na celotnem območju Občine Gornja Radgona bo ključno prispevala h konkurenčnosti obstoječih in k razvoju novih inovativnih gospodarskih subjektov in z omogočanjem dostopa do elektronskih storitev povečala kvaliteto življenja vseh občanov. Z nadaljnje spodbujanje odprtega širokopasovnega omrežja želi Občina Gornja Radgona vsaj 98 % uporabnikom zagotoviti dostop do interneta s hitrostjo vsaj 100 Mb/s.

Obnova vaškega središča Negova

Okvirna vrednost: 500.000 EUR

Nosilec projekta: Občina Gornja Radgona

Povzetek: Obnova vaškega središča po predlogu dokumenta *Urbanistična zasnova Negove*, v kateri se na podlagi vedut, pogledov, prostorskega jezika, prometne sheme in sodobnega vzorca pozidave podajajo naslednji predlogi obnove vasi: zaokrožanje notranjih »lukenj«/plomb v naselju; širitev naselja; odprti prostori naselja, parkiranje, koncept prostorskih povezav v naselju, zasnova krajinskih ureditev, osrednji trg, grajski vrtički, spodnji trg, pokopališče.

Izgradnja prizidka vrtca Negova

Vrednost projekta: 25.000,00 EUR za projektno dokumentacijo; vrednost adaptacije še ni ocenjena.

Nosilci projekta: Občina Gornja Radgona.

Povzetek: Načrtovana investicija predvideva širitev vrtca v Negovi na pet oddelkov. Mansarda v OŠ dr. Antona Trstenjaka Negova se bo po načrtu predelala in opremila za potrebe osnovne šole – 2 novi učilnici. V pritličnih prostorih se posledično dva prostora izpraznita in predelata za potrebe enote vrtca.

Viri financiranja: Občinski proračun, Slovenski regionalno razvojni sklad – ugodni krediti za Občine, Eko sklad – krediti.

Dinamika financiranja: projektna dokumentacija v letu 2017.

Pripravljenost projekta / potrebni dokumenti za izvedbo: projektna in investicijska dokumentacija.

Drugi evidentirani predlogi:

Zagotovitev prostorov za potrebe vaških skupnosti (Lomanoše, Police).

4.3 TURIZEM

Turizem je v svetu **ena od vodilnih gospodarskih panog**, ki ima v **bodočnosti velik razvojni potencial**. Poleg velikih turističnih središč, ki so najbolj obiskana, se vse bolj razvija podeželski/ruralni turizem z zaledjem, ki ima specifično ponudbo.

Turistična ponudba občine Gornja Radgona ne vsebuje posebnih turističnih atrakcij, ima pa obsežno ponudbo, ki je namenjena predvsem **izletniškemu turizmu** in **enodnevnim gostom**.

Bogata naravna in kulturna dediščina, ugodna geografska pozicija, bližina že uveljavljenih turističnih destinacij, zdraviliški turizem sosednjih krajev, stoletna tradicija vinogradništva in sadjarstva, nove investicije v infrastrukturo (športni center, mestni park, Lisjakova struga, ...), izkoriščanje obnovljenih kulturnih spomenikov (razni kulturni dogodki, predstavitve, razstave, ...) so priložnosti, ki se lahko povezujejo v kakovostne turistične produkte.

4.3.1 TURISTIČNA INFRASTRUKTURA

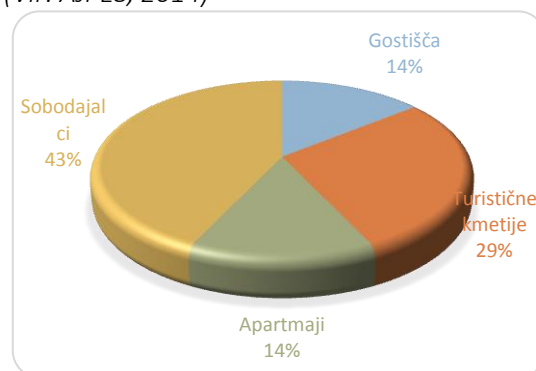
V letu 2014 je bilo na območju občine Gornja Radgona **7 turističnih nastanitvenih objektov**, ki imajo skupaj **28 sob** in **67 ležišč**. V omenjenem okviru nastanitvenih objektov je:

- eno (1) gostišče,
- dve (2) turistični kmetiji,
- dva (2) registrirana sobodajalca in
- en (1) apartma.

Največje nočitvene zmogljivosti imajo **turistične kmetije** s skupaj 14 sobami in 34 ležišči. Obravnavano območje je zabeležilo v letu 2014 skupaj **1383 nočitev**, od tega 32 % nočitev domačih turistov in 68 % nočitev tujih turistov.¹⁵

¹⁵ Vir: SURS, TIC Gornja Radgona

Graf 22: Turistično nastanitveni objekti v občini (Vir: AJ PES, 2014)

Preglednica 14: Prihodi in prenočitve turistov v občini (Vir: SURS, 2014)

	Turisti	Prihodi turistov	Število nočitev
Skupine nastanitvenih objektov - SKUPAJ	Tuji turisti	381	937
	Domači turisti	246	446
	SKUPAJ	627	1383

Številni aktivni počitniški programi in športna doživetja v vseh letnih časih bogatijo turistično ponudbo: **reka Mura** (spust po reki z gumenjakom in splavarjenje), **jezera** (čolnarjenje in ribištvo), **številne zelene površine** (kolesarjenje, tenis, pohodništvo, jahanje in nordijska hoja) in **gozdne površine** (lov in gobarjenje).

Občina Gornja Radgona se ob bogati ponudbi značilne **domače kulinarike** ponaša predvsem z

dolgoletno tradicijo vinogradništva, uspešnimi vinogradniki in kakovostnimi vini. V to obravnavano območje spadajo naslednji vinorodni okoliši: Radgonsko-kapelske gorice, Hercegovščak, Police, Črešnjevci, Zbigovci, Orehovski Vrh, Ivanjševski Vrh, Janžev Vrh, Stavešinski Vrh idr. Največji pridelovalec vina v občini Gornja Radgona so Radgonske gorice d. d., njihov najbolj poznani produkt sta Zlata in Srebrna radgonska

penina. Ob omenjeni družbi deluje tudi veliko zasebnih pridelovalcev. Vinogradništvo je, ne samo pomembna gospodarska panoga, ampak tudi turistična zanimivost. Obisk vinogradniške kulturne krajine, manjših in večjih kleti, vinotočev, obogaten z vinogradniškimi običaji je zanimivo turistično doživetje, ki lahko domačinom daje dodatni zaslužek.

Bogata kulturna dediščina omogoča razvoj turizma v povezavi z ostalimi področji in je ena od priložnosti, ki jih je treba izkoristiti. Občina Gornja Radgona se lahko ponaša z bogato zgodovino in tradicijo. Ima veliko kulturnih znamenitosti, gomilna in druga najdišča, gradove in dvorce (Radgonski grad, Kunejev dvorec, Negovski grad), kužna znamenja, kapelice, kultivirane parke (Mestni park, zeliščni vrt v Negovi, Kunejev park) idr. V Gornji Radgoni se nahaja tudi obnovljen muzej Špital v katerem si je moč ogledati zbirke: Radgonski mostovi, Zgodbo radgonskega Špitala in stalno likovno razstavo.

Pomembno vlogo pri bogatenju turistične ponudbe imajo **tradicionalne prireditve, šege in običaji ter domača in umetna obrt.**

Velika turistična priložnost je tudi Grad Negova, grajski kompleks, ki je arhitekturna, turistična in poslovna celota, primerna za poslovna srečanja, izobraževalno dejavnost, prireditve in organizacijo praznovanj ter porok. V sklopu grajskega kompleksa je urejen zeliščni park, v Pristavi pa nastanjen Turistično informacijski center. Na gradu se izvajajo različne prireditve, nekatere so postale v tem času že tradicionalne in prepoznavne (Salon Traminec, Kresna noč, Grajski tabor, "Mala maša" v Negovi, Evropski dan

judovske kulture, Stari kmečki običaji- grajska trgatev, krst grajskega vina in martinovanje, FOTOGRAD Negova, Teden otroka na gradu Negova, Koncert ob občinskem prazniku).

Območje občine Gornja Radgona je zaradi raznolikosti reliefa, panoramskih pogledov ter ohranjene naravne zapuščine zanimivo za razvoj kolesarstva, pohodništva ter drugih oblik aktivnega preživljanja prostega časa. Prav zaradi tega je na območju občine veliko tematskih poti.

Blagovna znamka mesto sejmov in penine

Občina Gornja Radgona je v širšem prostoru prepoznavna po odličnih vinarjih in tradiciji sejmarstva, enotna blagovna znamka pa naj bi povezala tako turistični, kulturni kot tudi industrijski segment.

Občinski svet Občine Gornja Radgona je na 18. redni seji 10. 7. 2014 soglasno potrdil idejno zasnovo celostne grafične podobe blagovne znamke »Gornja Radgona – mesto sejmov in penine«, na podlagi katere se pristopi k izvajanju aktivnosti za dokončno izvedbo celostne grafične podobe in implementacijo blagovne znamke. Slogan MESTO SEJMOV IN PENINE napeljuje na prepletanje poslovnega in užitkov.

Preglednica 15: Tematske poti in aktivne počitnice v občini Gornja Radgona (Vir: TIC Gornja Radgona)

Tematske poti	Vinske ceste	Radgonsko-kapelska vinska turistična cesta (VTC 16), Vinske poti Gornja Radgona
	Planinske poti, pešpoti in učne poti	Obmejna panoramska pot (30 km)
		Trstenjakova pot (35 km)
		Pot med vrelci življenja
		Apolonijina pot
		Doživljajski in zeliščni park Negova
		Evropska pešpot
		Pomurska planinska pot, Pot ob Muri, Lisjakova struga
	Kolesarske poti	Marijina romarska pot
		Kolesarska in sprehajalna pot ob Muri – Murska kolesarska pot
Kolesarska pot po Slovenskih goricah		
	Radgonska kolesarska pot, G. Radgona - Negova (15 km)	
Aktivne počitnice, športno-turistična ponudba	tenis, odbojka, rokomet, nogomet, jahanje, lov, ribolov, nordijska hoja, gobarjenje, spust po reki Muri z gumenjakom, kolesarjenje, pohodništvo	

V nadaljevanju so opisane lokacije, kjer že je ali bi bilo mogoče izvajati različne dejavnosti in aktivnosti:

Izbrane lokacije za kampiranje (K) in piknike (P)

- Gornja Radgona: Lisjakova struga (P), Piramida (P), grad – drevored (P), grajski hrib (P), površine ob Muri (K), TŠC Trate (P),
- Mestni park Gornja Radgona,
- Negova: Negovsko jezero (K,P), turistična kmetija Kaučič (K,P), lovski dom (K,P),
- Očeslavci: Slipica – gozdna jasa (K), vaški dom (P),
- Stavešinci: Gasilski dom v Stavešincih (P),
- Sp. Ivanjci: Sp. Ivanjci, Žlabrova graba (K,P),

Navedene lokacije niso infrastrukturno opremljene in bi jih bilo potrebno še v celoti urediti (elektrika, voda, sanitarije, kanalizacija).

Lokacije pomembnih razgledišč

- Gornja Radgona: Piramida, Radgonski grad, stari del mesta Gornja Radgona,
- Negova: Negovski grad, Breznikova vila, Kebrov križ,
- Očeslavci: Očeslavski Vrh pri gozdu, Štičev breg, Klemenčičeva kmetija,
- Ptujška Cesta: Mlinarič,
- celotno območje Stavešinskega Vrha, Orehovskega Vrha, Zbigovcev,
- Črešnjevci: Hudrga,
- Spodnja Ščavnica: Kraljeva slatina, Plitvički Vrh - zidanica, Niderlov hrast.

Lokacije za rekreacijske dejavnosti

- Gornja Radgona: reka Mura - sprehajališča, TŠC Trate - nogometna igrišča, tenis, odbojka na mivki, pozimi drsališče, Radgonski grad – turistična pot,
- Spodnja Ščavnica: stara šola in igrišče ob šoli (ples, igre, šah, tečaji, npr. kuharski, rolkanje, steza ob kmečkem turizmu Hari),
- nogometna igrišča v Očeslavcih, Sp. Ivanjcih in v Stavešincih,
- pohodne in kolesarske tematske poti: Apolonijina pot, Obmejna panoramska pot, Trstenjakova pot, Pot med vrelni življenja, zeliščni park Negova.

Naravna in kulturna dediščina omogočata pove-zovanje v turistično atraktivno območje.

Možnost razvoja turizma je tudi v **ohranjanju naravne dediščine**. V tem smislu se lahko razvija **naravni in eko turizem**, ki je neagresiven do okolja in ljudi. Občina Gornja Radgona in njena okolica je iz naravovarstvenega vidika ter trajnostnega razvoja pomembno območje.

Med najpomembnejše in najstrožje obveznosti **Habitatne direktive** sodi izbor, določitev in ohranjanje omrežja območij, imenovanih posebna ohranitvena območja (**SAC**). Vzpostavitev omrežja je opredeljena v 3. členu Habitatne direktive, cilj pa je ohranjanje habitatnih tipov iz Priloge I in vrst iz Priloge II, med njimi pa predvsem tistih, ki so spoznane za prednostne. Vsaka država članica pripravi seznam območij, ki so bistvena za ohranjanje vrst in habitatnih tipov iz obeh prilog direktive. To je **državni seznam potencialnih območij narave pomembnih za Evropsko skupnost (pSCI)**.

Država članica posreduje seznam Evropski komisiji, ki po preverjanju seznama po posebnem postopku sprejme **seznam območij narave, pomembnih za Evropsko skupnost (SCI - Sites of Community Interest)**.

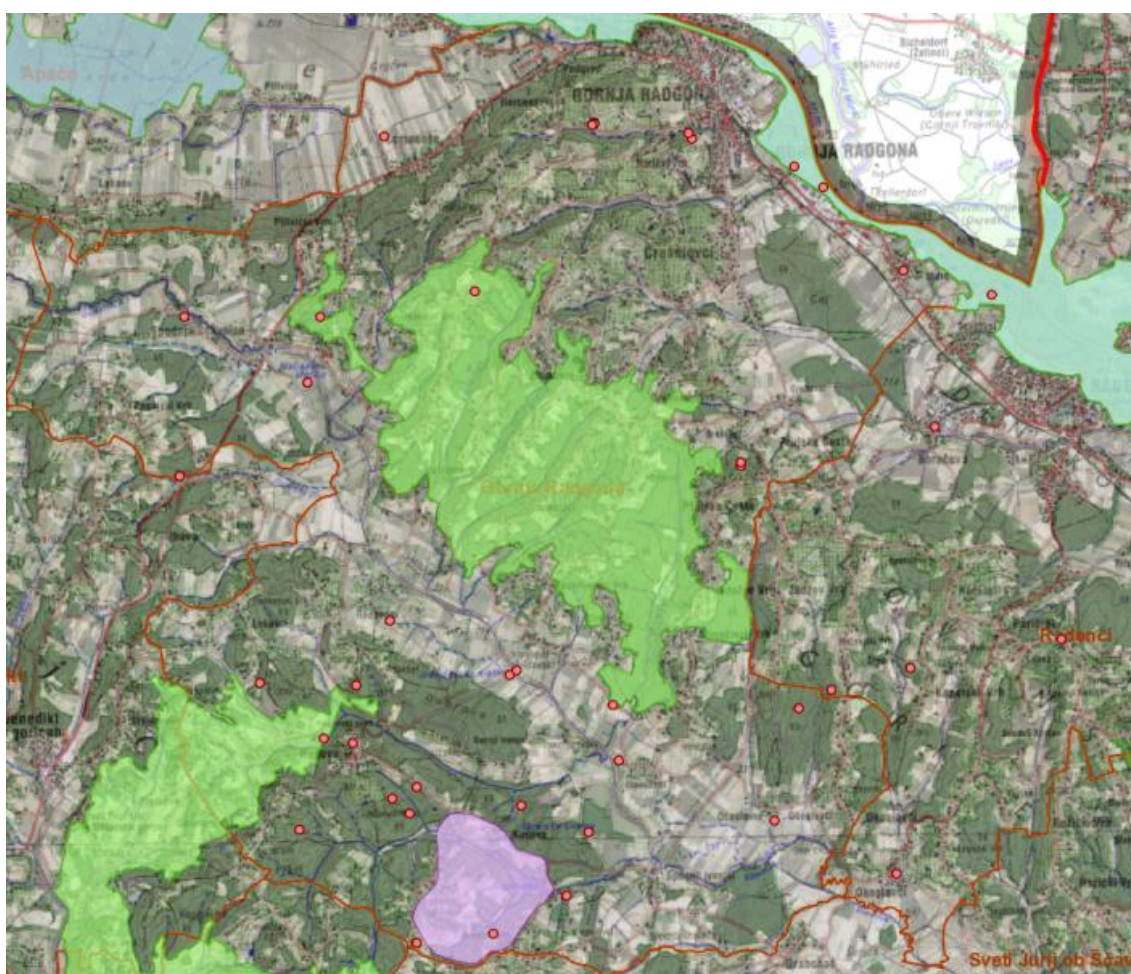
Država članica je dolžna območjem iz tega seznama na njenem ozemlju s svojo zakonodajo podeliti pravni status posebnih ohranitvenih območij (**SAC - Special Area of Conservation - v Sloveniji so to posebna varstvena območja**) in zagotoviti izvajanje varstvenih določil iz 6. člena Habitatne direktive.

V omrežje teh območij, imenovano **Natura 2000** so vključena tudi **Posebna območja varstva (SPA - Special Protection Area)**, opredeljena s **Ptičjo direktivo**. Slovenija se je zavezala, da bo območja pravno opredelila do dneva vstopa v EU. Območja SPA in SAC so lahko ločena, se prekrivajo ali vsebovana eno v drugem.¹⁶

¹⁶ Vir: http://www.natura2000.gov.si/uploads/tx_library/psci_metoda21.pdf

Slika 8: Območje Nature 2000 v občini Gornja Radgona

(Vir: <http://www.naravovarstveni-atlas.si/nvajavni/profile.aspx?id=N2K%40ZRSVNI&initialExtent=572247.03%2C168058.43%2C13.22917>)

Navedena območja občine Gornja Radgona spadajo v območje **Natura 2000**.

Območje Natura 2000	
Identifikacijska št.	SI3000194
Ime območja	Radgonsko - Kapelske Gorice
Tip območja	posebno ohranitveno območje
Oznaka	SAC
Površina [km ²]	10,8
Datumi določitve	
Določitev za pSCI	29. 4. 2004
Potrditev SCI:	13. 11. 2007
Opis območja	
<p>Območje osrednjih Slovenskih goric južno od Gornje Radgone, ki ga sestavljajo menjaje proti jugu potekajoči grebeni Radgonsko Kapelskih goric pokriti deloma z bukovimi gozdovi deloma v nižini nastopajo Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi ter doline potokov Leperšak, Stavešinskega potoka in drugih manjših potokov. Travišča, gozdni robovi, vlažni in suhi travniki ter grape ob potokih so življenjski prostor ogroženih živalskih vrst, predvsem metuljev in hroščev (močvirski krešič).</p>	

Območje Natura 2000	
Identifikacijska št.	SI3000302
Ime območja	Osrednje Slovenske gorice
Tip območja	predlog posebnega ohranitvenega območja
Oznaka	pSCI
Površina (km ²)	1,67

Posebna varstvena področja	
Identifikacijska št.	SI3000215
Ime območja	Mura
Tip območja	predlog posebnega ohranitvenega območja in posebno ohranitveno območje
Oznaka	pSCI, SAC
Površina [km ²]	1,7
Datumi določitve	
Določitev za pSCI	29. 4. 2004
Potrditev SCI:	13. 11. 2007
Opis območja	
<p>Nižinska reka s poplavnim območjem od Šentilja do Murske šume in tromeje med Slovenijo, Hrvaško in Madžarsko. V spodnjem toku Mure zajema tudi pokrajino v okolici Gornje, Srednje in Dolnje Bistrice, Hotize in Lakoša. Značilne so številne struge, stranske struge, mrtvice in depresije, kjer izredno raznolike hidrološke razmere pogojujejo obstoj različnih vodnih, obvodnih in močvirskih habitatov. Poplavne gozdove tvori raznovrstna gozdna vegetacija od vrbovij do dobovo belogabrovih gozdov.</p>	

Posebna varstvena področja	
Identifikacijska št.	SI5000010
Ime območja	Mura

Tip območja	posebno območje varstva
Oznaka	SPA
Površina [m ²]	146509125,60
Datumi določitve	
Določitev za SPA	29. 4. 2004
Opis območja	
Območje je opredeljeno zaradi številnih vrst ptic, vezanih na vodne in obvodne habitate ter na bogato strukturirano kulturno krajino poplavnega območja reke z logi in ekstenzivnimi mokrotnimi travniki.	

Krajinski park Negova in Negovsko jezero

je zavarovan kot krajinski park že od leta 1967 (Uradne Objave OS 19/67; Odlok o zavarovanju krajinskega parka Negova in Negovskega jezera). Okolica kraja izstopa po svojih naravnih in kulturnih vrednotah. Krajinski park obsega 287,93 ha. Vzpostavitev Krajinskega parka Negova in Negovsko jezero: pomeni določitev območja KP Negova in Negovsko jezero v skladu s prostorskimi akti ter izdelavo idejnih projektov, z namenom, da se zavarujejo naravne vrednote, ohrani krajinska pestrost ter omogočijo razvojne možnosti prebivalstva tega območja.

Slatinski vrelci v Ščavniški dolini

Na območju občine se nahajajo naravni vrelci mineralne vode – slatine. Slatinski vrelci in mofete so naravno bogastvo in izvorna lepota narave, lokalno zavarovani, nekateri spadajo med zavarovane naravne vrednote državnega pomena.

Vodno bogastvo

Negovsko jezero leži v dolini Kunovskega potoka in je nastalo z zajezitvijo nekdanjih 14 grajskih ribnikov. Jezero (11,3 ha) s širšo okolico (37,5 ha) je zavarovano kot varovan krajinski park. V jezeru med drugim uspevata redki vodni orešek in beli lokvanj. Mulj iz jezera uporabljajo kot naravno zdravilno sredstvo v zdraviliščih Radenci in Moravske toplice.

Naravno bogastvo

Med pomembnejše vrednote državnega pomena na tem območju sodijo Negovsko jezero, Ivanjševska mofeta, Slepica mofeta ter številna drevesa (bukev, tisa, vrba idr.). Med vrednote lokalnega pomena se štejejo različni izviri slatine, železovi vrelci, gomile, mofete in različna drevesa (bukev, duglazija, sekvoja, smreka, macesen, črni topol).

4.3.2 ANALIZA PONUDNIKOV TURISTIČNIH STORITEV

Enološko - gastronomska ponudba na območju občine Gornja Radgona je razdeljena v 2 kategoriji:

- gostilne in picerije (13), restavracije (1), bari (29), slaščičarne (4),
- turistične kmetije (4), turistične kmetije z nastanitvijo (2), nastanitveni obrati (3), vino-toči, vinogradništva in vinske kleti (11).

Analiza enološko - gastronomske ponudbe po naštetih kategorijah kaže, da največji delež v ponudbi pripada gostilnam, restavracijam in slaščičarnam.

Na območju občine je nekaj izredno kvalitetnih gostišč s prehrano, ki slovijo daleč izven meja občine.

Na območju občine so aktivna turistična društva, ki svoje storitve in ponudbo tudi tržijo in skrbijo za aktivno dogajanje v svojem okolju.

4.3.3 PODPORNO OKOLJE ZA RAZVOJ TURIZMA

Potovalne (turistične) agencije

V občini Gornja Radgona delujeta dve turistični (potovalni) agenciji, ki se ukvarjata s trženjem potovanj v tujino in doma. To sta Avtobusni

prevozi in turistična agencija Dejan Dvoršak, s. p. in VRAČKO TURS, avtobusni prevozi d.o.o..

Turistična in druga društva

Društvena ljubiteljska dejavnost je na območju občine dobro razvita. Društva se vključujejo v pripravo raznih prireditev in v različne projekte. Najbolj aktivna so turistična, kulturna, športna, lovska in gasilska društva ter društva kmečkih žena. V občini Gornja Radgona je evidentirano pet (5) turističnih društev, in sicer: TD Gornja Radgona, TD Negova - Sp. Ivanjci, TD Majolka, Turistično-rekreacijsko društvo počitniška skupnost Gornja Radgona in Turistično, kulturno, glasbeno in ekološko društvo Kopriva. Našteta so le turistična društva. Vsako društvo doprinese razvoju turizma, saj s svojim delovanjem in organiziranjem različnih prireditev popestrijo turistično ponudbo območja in pritegnejo obiskovalce tudi od drugod. Društva igrajo pomem-

bno vlogo pri razvoju turizma v ruralnem in podeželskem okolju.

Delo v društvih zahteva vse večjo profesionalizacijo, stroški delovanja se večajo, sponzorska sredstva pa je vedno težje pridobiti. Splošno mnenje je, da je treba ljubiteljske dejavnosti bolj podpirati, saj motivirajo prebivalstvo k večji aktivnosti in družbeni angažiranosti. Na ta način se ohranjajo bogata duhovna in materialna dediščina ter kulturna identiteta posameznih območij.

Občina Gornja Radgona zagotavlja sredstva za razvoj in podporo novim in že utečenim turističnim programom in projektom z vsakoletnim *Javnim razpisom za sofinanciranje programov društev na področju turizma v občini Gornja Radgona*.

KULTPROTUR Gornja Radgona – javni zavod za kulturo, turizem in promocijo Gornja Radgona

Zavod je bil ustanovljen v letu 2007, z namenom implementacije programov in aktivne promocije ter trženja turizma in kulture. Namen ustanovitve zavoda in njegovo poslanstvo so učinkovitejša organizacija, razvoj in spodbujanje dejavnosti na področju kulture, prireditev, turizma in promocije.

Med drugim so naloge zavoda sledeče:

- trajno in nemoteno izvajanje programov in projektov na področju kulture, turizma in promocije, organizacija in izvajanje prireditev, v okviru katerih se posreduje kulturne in druge dobrine občanom in drugim obiskovalcem ter se oblikuje in promovira celovita ponudba občine in regije,
- spodbujanje razvoja ljubiteljske, polprofesionalne in profesionalne dejavnosti na pod-

ročju kulture v občini ter sodelovanje z njihovimi izvajalci,

- promocija občine skozi kulturne, tradicionalne in druge dogodke in prireditve,
- informiranje obiskovalcev in občanov o dogodkih v občini in regiji,
- organizacija proslav, festivalov, srečanj,
- vključevanje v kulturno življenje lokalne in širše skupnosti, regije, države in EU,
- upravljanje z nepremičninami, ki tvorijo javno kulturno infrastrukturo in drugimi nepremičninami v občini, v skladu s pogodbo, ki jo zavod sklene z ustanoviteljem oziroma drugim lastnikom infrastrukture oz. nepremičnine,
- zagotavljanje javne dostopnosti do kulturne in druge dediščine, s katero upravlja ter

- omogoča njeno proučevanje in raziskovanje,
- skrb za uveljavljanje in ohranjanje kulturne in druge dediščine, s katero upravlja,
- aktivno sodelovanje na področju znanosti in kulture z drugimi zavodi, muzeji, kulturnimi organizacijami, raziskovalnimi ter drugimi ustanovami v Sloveniji in tujini,
- izvajanje galerijske in razstavne dejavnosti,

- izdajanje tiskanega gradiva, videov, zvočnih in računalniških zapisov, ki izhajajo iz poslanstva zavoda ter druge oblike promocijskega materiala s področja dejavnosti zavoda,
- opravlja druge naloge v soglasju z ustanoviteljem in lastnikom ali najemnikom nepremičnin in dediščine, s katero upravlja.

Turistično-informativni center (TIC) Gornja Radgona

V okviru Zavoda za kulturo, turizem in promocijo Gornja Radgona (Kultprotur) deluje enota TIC Gornja Radgona in izvaja naloge, povezane s podajanjem in zbiranjem informacij za turiste, turistične ponudnike in ostale. Poleg ažurnega zbiranja informacij o raznih prireditvah in dogodkih v občini in okolici, posreduje tudi raznovrstne informacije in promocijski material obiskovalcem. TIC in turistični vodniki so v pomoč potencialnim izletnikom in turistom pri zbiranju raznovrstnih informacij o možnostih preživljanja počitnic v občini. TIC Gornja Radgona ima izdelano lastno spletno stran, na kateri so predstavljene vse pomembne informacije o občini, predvsem z vidika turizma. Za trženje turistične ponudbe je bil v letu 2012 vzpostavljen tudi TIC v Negovi, kjer so na voljo raznovrstne turistične informacije.

Viri financiranja za področje turizma:

- *bančni viri (kratkoročna in dolgoročna posojila),*
- *državni javni viri (javni razpisi, subvencije, druge državne pomoči),*
- *lokalni javni viri (Javni razpis za sofinanciranje programov društev na področju turizma v občini Gornja Radgona)*
- *rizični kapital (skladi in družbe tveganega kapitala, poslovni angeli),*
- *factoring (z zavarovanjem ali brez zavarovanja terjatev),*
- *leasing (finančni ali operativni leasing),*
- *drugi viri (evropska sredstva).*

Med naštetih vire financiranja spadajo:

- *Občina Gornja Radgona,*
- *Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,*
- *Slovenski regionalno razvojni sklad,*
- *COSME Program za konkurenčnost podjetij ter mala in srednja podjetja,*
- *Kohezijski skladi.*

4.3.4 ANALIZA POTREB IN POTENCIALOV ZA RAST NA PODROČJU TURIZMA

POTREBE	POTENCIALI ZA RAST
<ul style="list-style-type: none"> - razvoj sonaravnega turizma, - razvoj kulturna turizma, - razvoj dopolnilnih dejavnosti, - trženje prireditvev.	<ul style="list-style-type: none"> - bližina razvitih turističnih destinacij, - bogata naravna in kulturna dediščina, - TŠC trate, - zavarovana območja.

4.3.5 ANALIZA KLJUČNIH PROBLEMOV IN USMERITVE NA PODROČJU TURIZMA

Analiza potreb in potencialov na področju turizma je pokazala naslednje ključne probleme:

- premalo nastanitvenih kapacitet,
- premajhna povezanost ponudnikov z večjimi območji,
- premajhno zavedanje potencialov naravne dediščine,
- neprepoznane dobre ideje,
- slabo razvite dopolnilne dejavnosti na kmetijah,
- slaba (oziroma neobstoječa) vizija razvoja potencialnih turističnih točk, ki so v zasebni lasti.

Že pri analizah v prejšnjem razvojnem obdobju smo izhajali iz želje, da bi območje občine Gor-

nja Radgona postalo prepoznavno turistično območje, kamor se turist rad vrne. Še zmeraj trend razvoja turizma kaže na to, da si ljudje želijo preživeti prosti čas aktivno in atraktivno, s kulinaricnimi doživetji, adrenalinskimi športi, pohodi, doživljajskimi izleti, kulturnimi dogodki ipd.

V tem razvojnem dokumentu sledimo dodani vrednosti turističnih programov. Lahko trdimo, da je strategija trženjskega pristopa agresivnejša, kar dokazujejo novi promocijski kanali in dodatne, nove prireditve. Posamezni turistični programi in dogodki morajo biti ciljno usmerjeni, torej namenjeni posameznim ciljnim skupinam potencialnih turistov, različnih generacij, različnih hobijev in interesov.

4.3.6 NAČRTOVANE NALOŽBE IN PROJEKTI

RAZVOJNA PRIORITETA 1: KONKURENČNO IN ZELENO GOSPODARSTVO

Investicijsko področje 1.2. – ZELENO GOSPODARSTVO

Ukrep 1.2.2. Razvoj turistične destinacije in inovativnih turističnih produktov

Cilj ukrepa: povečati obisk turistov, povečati obisk prireditvev, povečati število in izboljšati kvaliteto turističnih produktov.

Predvideni EU viri: ESRR, EKSRP.

Ciljna skupina: turistični ponudniki, lokalne skupnosti, institucije in društva, ki pokrivajo področje turizma.

Kazalnik	Enota	Izhodišče	Cilj do leta 2023	Vir
Število vključenih ponudnikov	število	0	10	Spremljanje, občinska uprava
Urejene javne površine	m ²	3 ha	povečanje	MOP

Indikativni projekti:

City cooperation 2

Vrednost projekta: 300.500 EUR (od tega Občina Gornja Radgona 100.166,67 EUR: 15.025 eur – občinski proračun, 85.141,67 eur - EU sredstva)

Načrtovana izvedba: 2017 - 2020

Nosilci projekta: Pora Gornja Radgona, Občina Gornja Radgona.

Povzetek: Projekt je bil oddan na javni razpis čezmejnega programa sodelovanja Slovenija – Avstrija. V njem sodelujejo štirje partnerji: Die Öststeierische Städtekooperation (8Städte), Znanstveno raziskovalno središče Bistra Ptuj, Razvojni center Murska Sobota in PORA Gornja Radgona. V projektu sodeluje 24 mest, ki se bodo združevala na podlagi razvojnih usmeritev ter naravnih in kulturnih danosti. Razvite bodo digitalne storitve, ki bodo dodatno privlačile turiste in kupce. Vzpostavljeni bodo tudi novi turistični produkti, ki bodo razviti v okviru projekta. Glavne aktivnosti: a) Promocija blagovne znamke (turistični produkti, promocijski material, promocijski nastopi, pozicioniranje na trgu idr); b) Ureditev Krambergerjeve sobe; c) Nabava oglaševalske table ipd. PORA G. Radgona vsebinsko pokriva izvajanje projekta za občine: Gornja Radgona, Ljutomer in Radenci.

Viri financiranja: Interreg Slovenija – Avstrija (sofinanciranje 85%)

Dinamika financiranja: 2018 - 2021

Pripravljenost projekta: Projekt je potrjen.

Ureditve starega mestnega jedra

Okvirna vrednost: 3.000.000 EUR

Nosilci projekta: Občina Gornja Radgona

Povzetek: V ta sklop je vključenih več investicij, ki ima vsaka zase poseben pomen. Posamezne investicije se bodo izvajale glede na finančno sposobnost občine: a) Revitalizacija Jurkovičeve ulice; b) Ureditev grajskega griča v zgodovinsko – turistično zanimivost; c) Ureditev poti in stopnišča na radgonski grad; č) Ureditev promenade gorvodno na slovenski strani; d) Ureditev bivše stavbe Carinske uprave na slovenski strani (Info center Gornja Radgona).

Viri financiranja: občinska sredstva, državna sredstva, EU skladi

Dinamika financiranja: po letu 2020 (odvisno od zmožnosti financiranja s strani občine)

Razvoj mestnega središča

Okvirna vrednost: /

Nosilci projekta: Občina Gornja Radgona

Povzetek: V ta sklop je vključenih več investicij, ki ima vsaka zase poseben pomen. Posamezne investicije se bodo izvajale glede na finančno sposobnost občine: a) Obnova pokopališča Gornja Radgona; b) Ureditev trga in spomenika NOB Gornja Radgona; c) Ureditev Partizanske ceste; č) Ureditev / selitev avtobusnega postajališča; d) Obnova objekta Šahenturm na podlagi vsebin, ki se bodo izkazale za potrebne in primerne. Iskanje investitorja za nakup stavbe, obnova objekta po zahtevah Zavoda za kulturno dediščino; določitev vsebin.

Viri financiranja: občinska sredstva, državna sredstva, EU skladi

Dinamika financiranja: 2019 -

Ureditev turistične infrastrukture

Okvirna vrednost: 300.000 EUR

Nosilci projekta: Občina Gornja Radgona, zasebni investitorji

Povzetek: a) Ureditev kolesarskih poti po občini Gornja Radgona z navezavo na sosednje občine; b) Nabava manjkajoče opreme na gradu Negova; c) Ureditev javnih sanitarij v središču mesta; č) Ureditev počivališča za avtodome

Viri financiranja: občinska sredstva, državna sredstva, EU skladi

Dinamika financiranja: 2018 – 2020

Murske kolesarske poti

Vrednost projekta: cca 250.000 EUR (vrednost ni dokončna, zaradi preprojektiranja projekta)

Nosilec projekta: Občina Gornja Radgona.

Povzetek: V okviru projekta Izgradnja Murske kolesarske poti (I. faza) je bila urejena kolesarska pot od meje z občino Apače, od koder je pot pripeljala do Gubčeve ceste in nadalje do mosta čez Muro ter naprej po Lackovi cesti nekaj sto metrov, nato pa zavila na visokovodni nasip. Tako je bila v okviru projekta asfaltirana makadamska pot od Lackove ulice do visokovodnega nasipa ter izgradnja makadamske kolesarske poti na visokovodnem nasipu. Sedaj pa je Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo dalo pobudo, da se do leta 2019 dogradijo še manjkajoči deli kolesarskih poti, ki so bili predvideni v II. fazi omenjenega projekta.

Viri financiranja: kohezijska sredstva; MGRT

Dinamika financiranja: 2018 - 2020

Pripravljenost projekta: Za projekt je že bila izdelana projektna dokumentacija, vendar ta predvideva postavitve brvi čez potok Hercegovščak pri Pomurskem sejmu in potek trase v nadaljevanju ob železniški progi, do priključka na že obstoječo kolesarsko pot ob glavni cesti G. Radgona – Radenci. Predvideno je tudi asfaltiranje trase. Ker je predlagana varianta zaradi lastništva parcel ob železniški progi neizvedljiva, je potrebno na novo določiti traso poti na območju občine Gornja Radgona.

Potrebni dokumenti za izvedbo: projektna dokumentacija (PGD, PZI), investicijska dokumentacija (DIIP, IP).

Pot med vrelci življenja

Vrednost projekta: 65.735 EUR

Nosilci projekta: Občina Gornja Radgona, Pora Gornja Radgona.

Povzetek: celovita ureditev okolice Ivanjševskega vrelca z umestitvijo tipskih elementov, krajinska ureditev in postavitve informacijske table ter oživitve poti Med vrelci življenja (informacijske table, brošure, trasiranje novih poti – kolesarske, pohodne, vris poti v karto).

Viri financiranja: LAS Prlekija v letu 2018 (9.860,33 EUR – občinski proračun, 55.875,17 EUR - LAS Prlekija)

Dinamika financiranja: 2018 - 2020

Potrebni dokumenti za izvedbo: po potrebi IDZ, PZI, investicijska dokumentacija

Obnova stavbe (starega mlina) v Lisjakovi strugi

Vrednost projekta: 100.000 EUR

Nosilci projekta: Občina Gornja Radgona, zasebni investitorji

Povzetek: Projekt je namenjen lokalnim organiziranim skupinam, društvom ipd. kot prostor za udejanjanje svojih aktivnosti, druženju ipd. Sedanji objekt je namenjen rušenju, saj je kot tak nevaren. Možnosti za obnovo je več.

Viri financiranja: CLLD (LAS Prlekija), državni viri, zasebni investitorji

Dinamika financiranja: 2018 - 2023

Potrebni dokumenti za izvedbo: projektna in investicijska dokumentacija

Drugi evidentirani predlogi:

Postavitev razgledno turističnega stolpa v Aženskem Vrhu

Ureditev in postavitve brvi čez reko Ščavnico v Spodnji Ščavnici

Izgradnja objekta z nočitvenimi kapacitetami ter domačo ponudbo (zasebni investitor)

Mladinski hostel

Oživitev stare struge z obnovo pretoka reke Plitvice

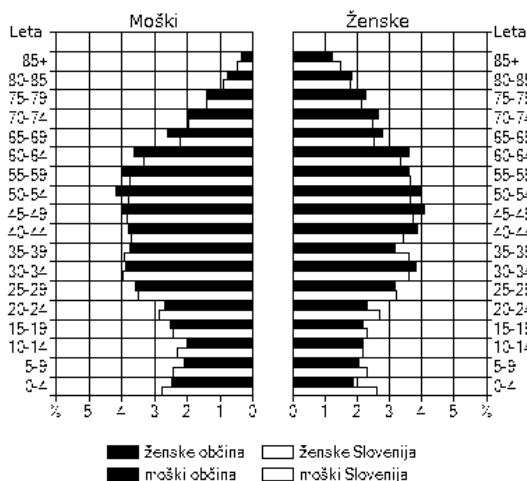
Ureditev prazgodovinskih grobnih gomil

4.4 ČLOVEŠKI VIRI

4.4.1 DEMOGRAFSKE ZNAČILNOSTI

Občina Gornja Radgona se razprostira na 74,6 km² površine in zajema 30 naselij, kjer (po podatkih SURS-a za leto 2016) živi skupno 8.471 ljudi (4.271 žensk in 4.200 moških). Gostota naseljenosti znaša 113,6 prebivalca na km², kar je bistveno več kot je povprečje v Pomurski regiji (87,1 preb./ km²) in tudi več od slovenskega povprečja (101,8 preb./ km²). 94 oseb oziroma 1,1 % vsega prebivalstva občine predstavljajo tuji državljani.

Graf 23: Prebivalstvo po spolu in starostnih skupinah v občini Gornja Radgona in Sloveniji (Vir: SURS, 2015)

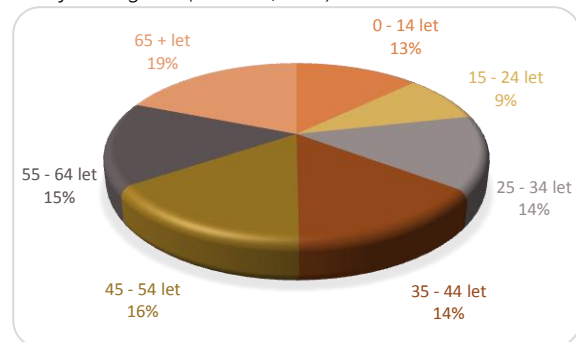

Povprečna starost prebivalstva znaša 44,3 let, pri čemer je najvišja v naselju Orehovski Vrh (47,2 let), sledijo Podgrad, Rodmošci, Norički Vrh in Gornja Radgona, kjer je povprečna starost nad 46 let. Ivanjševci ob Ščavnici so naselje s povprečno najmlajšim prebivalstvom (34,9 let). Starost ljudi v Pomurju znaša v povprečju 44,3 let, v Sloveniji je nekoliko nižja kot v občini in sicer 42,6 leti. Od leta 2010 (42,3 let) do 2015 (44 let) se je starost prebivalstva v občini v povprečju dvignila za 1,7 let.

Iz starostne strukture prebivalstva občine je razvidno, da predstavlja delež mladih (0 – 14 let) 12,8 % in delež starejših (65+ let) 19 % vsega prebivalstva, oboje je v skladju s povprečjem v Pomurju in Sloveniji.

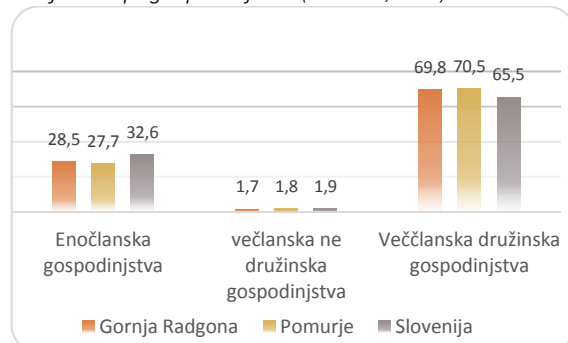
Demografski kazalniki kot so naravni prirast, selitveni prirast s tujino in selitveni prirast med občinami kažejo v občini Gornja Radgona negativni prirast, ki je v letu 2015 znašal na 1000 prebivalcev -4,4, kar je pod državnim povprečjem (+0,9). Največji vpliv na negativni prirast v občini imata naravni prirast (-26) in selitveni prirast s tujino, ki kaže, da se je v tujino izselilo 20 ljudi več, kot se jih je v občino iz tujine priselilo. Povprečno število živorojenih otrok na žensko znaša 1,62.

Graf 24: Prebivalstvo po starostnih skupinah v občini Gornja Radgona (Vir: SURS, 2015)

Občina ima 3.358 gospodinjstev, katerih povprečna velikost znaša 2,5 člana, kar je enako državnemu povprečju in so sestavljena iz enočlanskih gospodinjstev (28,5 %), veččlanskih (69,8 %) ter veččlanskih ne družinskih gospodinjstev (1,7 %).

Graf 25: Tipi gospodinjstev (Vir: SURS, 2015)

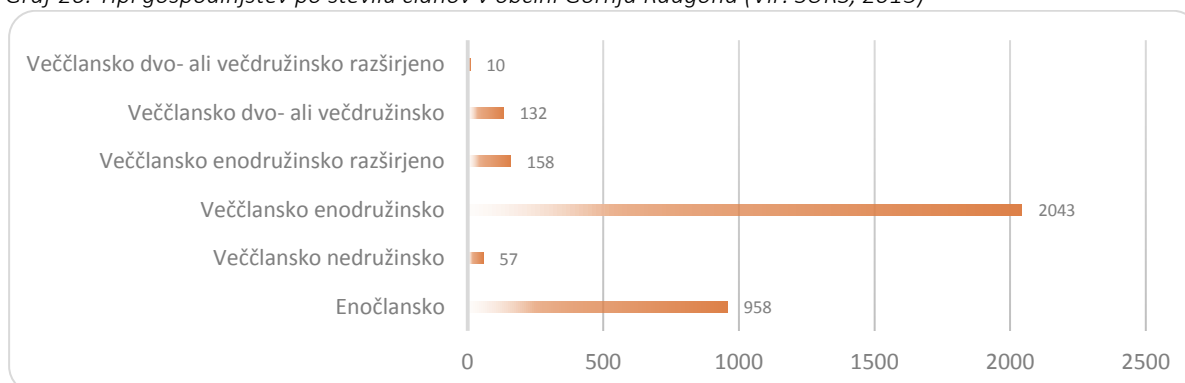

Podrobneje lahko družinska gospodinjstva razvrstimo tudi po številu članov. V občini z 28,5 %

prevladujejo enočlanske družine, z 28,2 % sledijo dvočlanske družine, tričlanske družine pred-

stavljajo 21,2 %, štiričlanske 14,6 %, petčlanskih in več je 7,5 %.

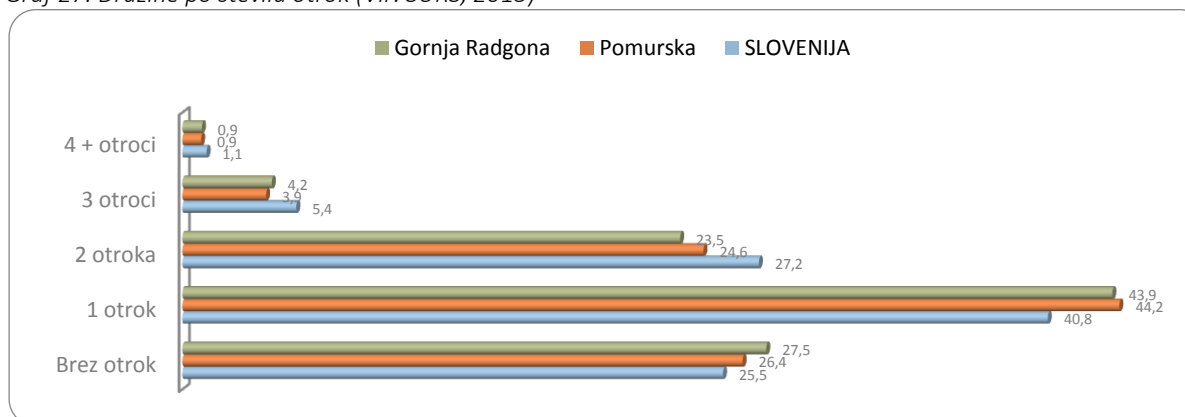
Graf 26: Tipi gospodinjstev po številu članov v občini Gornja Radgona (Vir: SURS, 2015)

Na obravnavanem območju prevladujejo družine z enim otrokom (43,9 %), kar je v povprečju Pomurja (44,1 %), v Sloveniji je ta odstotek nekoliko nižji in znaša 40,8 %. Sledijo družine z dvema otrokoma (23,5 %), katerih delež je nekoliko nižji kot v Pomurju (24,6 %) in Sloveniji (27,2 %). Družin s tremi ali več otroki je le 5,1 %, kar je prav tako za spoznanje manj kot je državno povprečje (6,5 %). Velik delež predstavljajo družine brez otrok (27,5 %). Seveda pa vse dru-

žine niso konvencionalno sestavljene iz obeh staršev in otrok, ampak je kar nekaj tudi enostarševskih družin. Tako je v občini kar 18,9 % (470) mater, ki živijo same z otroki, kar je sicer nekoliko pod povprečjem Pomurja (19,8 %) in države, kjer ta odstotek znaša 20,2 %, ter 3,9 % (96) očetov samohranilcev, kar je enako povprečju Pomurja (3,9 %) in nekoliko pod povprečjem Slovenije (4,7 %).

Graf 27: Družine po številu otrok (Vir: SURS, 2015)

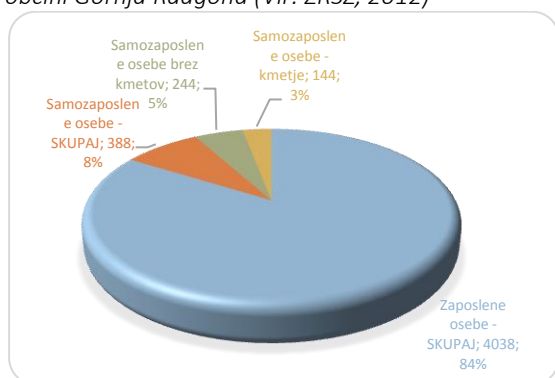
Statistični podatki nam kažejo, da prevladujejo v občini družine z enim otrokom, velik je tudi delež družin brez otrok, ki je nad povprečjem v državi in tudi regiji. Občina spodbuja dvig naravnega prirasta s tem, da namenja enkratno pomoč ob rojstvu otroka.

Leta 2009 je Občinski svet sprejel Pravilnik o enkratni denarni pomoči ob rojstvu otroka v Občini Gornja Radgona (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, lokalni časopis Prepih, št. 55 z dne 31.12.2009, sprememba 1.10.2015)

4.4.2 TRG DELA

Na območju občine Gornja Radgona deluje Urad za delo Gornja Radgona, ki sodi pod okrilje Območne službe Murska Sobota, le ta pa v sklop Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje (ZRSZ). Gre za eno ključnih podpornih institucij na trgu dela in je tudi edina tovrstna institucija na območju občine. Uporabniki storitev ZRSZ so brezposelne osebe, delodajalci, osebe, ki potrebujejo strokovno pomoč pri zaposlovanju in poklicni orientaciji, strokovne institucije in izvajalci programov zaposlovanja, socialni partnerji ter javnost.

Graf 28: Struktura delovno aktivnega prebivalstva v občini Gornja Radgona (Vir: ZRSZ, 2012)

Na obravnavanem območju je bilo v marcu 2016 skupaj 4.426 delovno aktivnih prebivalcev

in 2.908 delovno aktivnih prebivalcev po prebivališču Gornja Radgona in predstavljajo 7,47 % delovno aktivnega prebivalstva Pomurja ter 0,36 % delovno aktivnega prebivalstva Slovenije. Vseh prebivalcev, ki živijo v občini in hkrati delajo v občini je 1.592 (leto 2015).

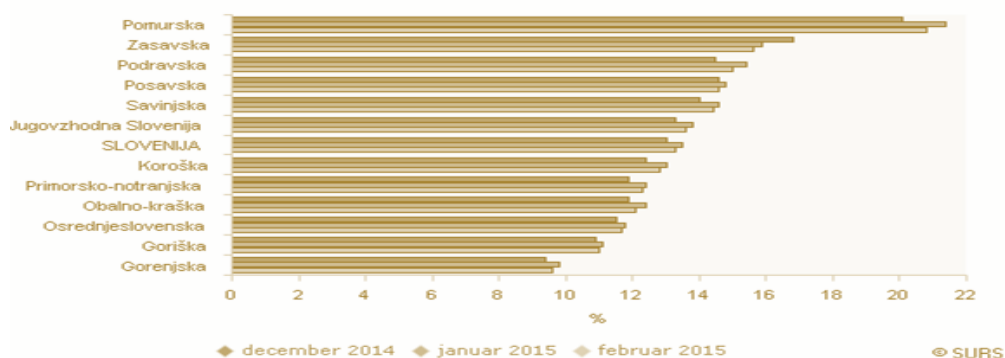
Zadnji razpoložljivi podatki Statističnega urada RS, glede strukture delovno aktivnega prebivalstva v občini Gornja Radgona kažejo, da je največji delež delovno aktivnega prebivalstva zaposlen pri drugih delodajalcih t. j. 89 %, od tega pri pravnih osebah 91 % in pri fizičnih osebah 9 %.

Samozaposlene osebe predstavljajo 9,6 % delovno aktivnega prebivalstva v občini. Sem prištevamo kmete, samostojne podjetnike posameznike in osebe, ki opravljajo poklicno dejavnost.

Povprečna mesečna bruto plača na zaposleno osebo je v občini leta 2015 znašala 1.418,12 evrov in je bila za približno 10 % nižja od letnega povprečja mesečne bruto plače v Sloveniji (1.555,89 evrov).

Povprečna mesečna neto plača na zaposleno osebo je v občini leta 2015 znašala 937,70 evrov, za celotno Slovenijo pa 1.013,23 evrov. Tako je nižja za 8,5 % od slovenske povprečne neto plače za leto 2015.

Graf 29: Stopnja registrirane brezposelnosti po regijah (Vir: Statistični urad RS, februar 2015)

Iz grafa je razvidno, da se občina Gornja Radgona v sklopu Pomurske regije uvršča v sam vrh po stopnji registrirane brezposelnosti v mesecih december 2014, januar 2015 in februar 2015. Gre za podatke, ki zajemajo stopnjo registrirane brezposelnosti kot celote.

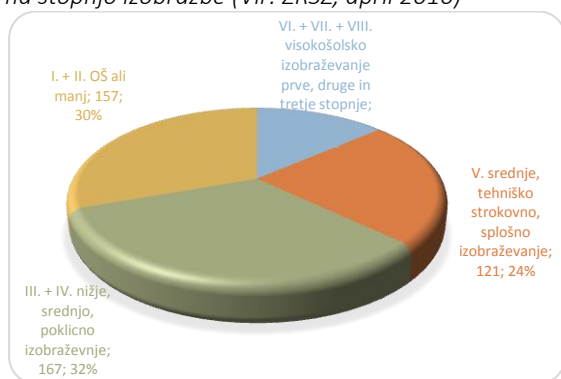
Od celotnega števila brezposelnih je po podatkih Zavoda RS za zaposlovanje, Urada za delo Gornja Radgona v letnem povprečju okrog **275 dolgotrajnih brezposelnih oseb**. Med dolgotrajno brezposelne osebe se štejejo osebe, ki so brezposelne več kot eno leto.

Preglednica 16: Stopnja registrirane brezposelnosti v februarju 2016 (Vir: Statistični urad RS, februar 2016)

Gornja Radgona		Delovno aktivno prebivalstvo po prebivališču - SKUPAJ	Registrirane brezposelne osebe	Stopnja registrirane brezposelnosti
Gornja	SKUPAJ	2872	600	17,3
Radgona	Moški	1561	290	15,7
	Ženske	1311	310	19,1

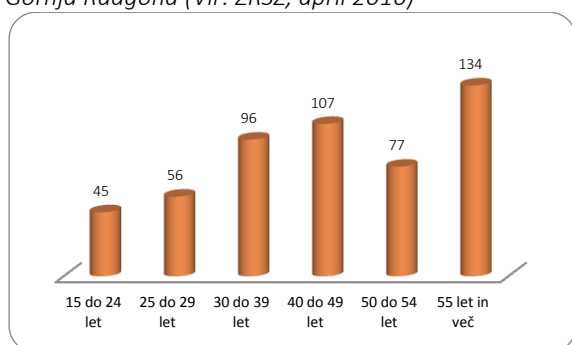
Zgornja preglednica prikazuje stopnjo registrirane brezposelnosti za občino Gornja Radgona po spolu. Po podatkih iz leta 2016 je bilo v občini Gornja Radgona 600 brezposelnih oseb, od tega 51,67 % žensk in 48,33 % moških. V primerjavi s februarjem 2010 je stopnja brezposelnosti narasla za 1,5 %.

Graf 30: Brezposelni v občini Gornja Radgona glede na stopnjo izobrazbe (Vir: ZRSZ, april 2016)

Najvišji odstotek brezposelnih v občini predstavljajo brezposelni s III. in IV. stopnjo izobrazbe, to je okoli 167 oseb. Na drugem mestu so osebe s končano osnovno šolo ali manj, to je 157 oseb. Sledijo brezposelne osebe s V. stopnjo izobrazbe – srednje tehniško, strokovno, splošno izobrazbo, to je 121. Oseb z dokončanim visokošolskim izobraževanjem, ki nimajo zaposlitve, prve, druge in tretje stopnje je 70.

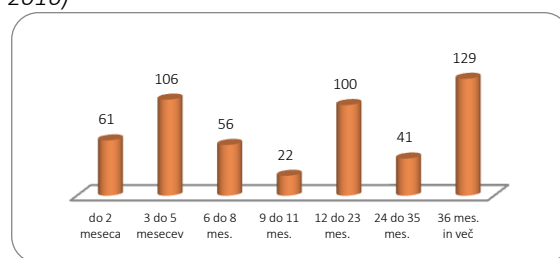
Graf 31: Struktura brezposelnih po starosti v občini Gornja Radgona (Vir: ZRSZ, april 2016)

Iz starostne strukture brezposelnih v občini je razvidno, da največji delež (134 oseb) predstavlja skupina starih med 55 let in več, sledijo brezposelni starosti 40 do 49 let. Mladih brezposelnih, starih od 15 do 24 let, je 45.

Na obravnavanem območju je glede na trajanje brezposelnosti največ oseb, ki so na ZRSZ prijavljeni 36 mesecev in več, sledijo osebe, ki so brezposelne od tri do pet mesecev.

Graf 32: Struktura brezposelnih po trajanju brezposelnosti v občini Gornja Radgona (Vir: ZRSZ, april 2016)

Na območju Urada za delo Gornja Radgona sodijo med **deficitarne poklice s IV. stopnjo izobrazbe** naslednji poklici:

kovinar, strugar, varilec, krovec, klepar, zidar, mizar, vodovodar, monterji različnih strok (elektro, vodovod...), šofer ter kuhar in natakar.

Med **deficitarne poklice z visokošolsko izobrazbo** spadajo:

zdravniki, farmacevti, računovodje, projektni menedžerji, socialni delavci, delovodje gradbišč, zobozdravstveni asistenti, fizioterapevti.

Določenim skupinam brezposelnih oseb so na voljo različni programi aktivne politike zaposlovanja, v sklop katerih sodi tudi program javnih del. V občini Gornja Radgona je bilo januarja 2015 na novo vključenih v javna dela 66 oseb. Občina Gornja Radgona ima sprejet Pravilnik o dodeljevanju kadrovske-občinskih štipendij v občini Gornja Radgona (Uradno glasilo Občine

4.4.3 SOCIALNO PODJETNIŠTVO

Socialno podjetništvo v Sloveniji opredeljuje **Zakon o socialnem podjetništvu** (Uradni list RS, št. 20/11 in 90/14 – ZDU-1I) in **Pravilnik o spremljanju poslovanja socialnih podjetij** (Uradni list RS, št. 35/2013). Na podlagi navedenega zakona je Vlada Republike Slovenije 25. 7. 2013 sprejela **Strategijo razvoja socialnega podjetništva za obdobje 2013 – 2017**, ki zagotavlja načrtovan razvoj socialnega podjetništva v Republiki Sloveniji za obdobje štirih let. Dejavnosti socialnega podjetništva določata **Uredba o določitvi dejavnosti socialnega podjetništva** in **Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o določitvi dejavnosti socialnega podjetništva**.

Vlada RS je 22. 9. 2011 ustanovila **Svet za socialno podjetništvo**, ki je pristojen za oblikovanje politike razvoja socialnega podjetništva v Republiki Sloveniji, in sicer v sodelovanju z ministrstvi, vladnimi službami, občinami, socialnimi partnerji in organizacijami civilne družbe.¹⁷

Na podlagi določb Zakona o socialnem podjetništvu vodi Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti **evidenco socialnih podjetij**.

Osnovni namen te oblike podjetništva je opravljanje tržne dejavnosti po posebnih načelih socialnega podjetništva: enakopravnost članstva, sodelovanje deležnikov pri upravljanju, premoženje, dobiček in presežek prihodkov nad odhodki se uporablja za namen socialnega podjetništva in druge neprofitne namene. Delitev dobička ali presežkov prihodkov ni dopustna oziroma je omejena.

Trenutno se invalidne osebe iz območja občine Gornja Radgona usposabljujejo na murskosoboškem območju, kjer delujejo izvajalci zaposlitvene rehabilitacije, zaposlitveni centri in invalidska podjetja. Z vzpostavitvijo primernih delovnih mest za usposabljanje, bi se lahko v občini Gor-

nja Radgona izvajalo usposabljanje v času zaposlitvene rehabilitacije.

Za delovanje socialnega podjetja je ključno povezovanje z lokalno skupnostjo in podpora letne. Da bi izboljšala trenutno stanje, se je Občina Gornja Radgona odločila pristopiti k reševanju problematike brezposelnih v občini z vzpostavitvijo **podpornega okolja za razvoj te dejavnosti**.

Kot opredeljuje 31. člen Zakona o socialnem podjetništvu (Uradni list RS, št. 20/2011), lahko Občina skladno z določbami omenjenega zakona, ki ureja spodbujanje skladnega regionalnega razvoja, načrtuje, financira in izvaja politike razvoja socialnega podjetništva na območju občine oziroma na ravni razvojne regije. Občina na podlagi ukrepov pomoči, znotraj Pravilnika o dodeljevanju pomoči za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v Občini Gornja Radgona, spodbuja razvoj socialnega podjetništva.

V občini Gornja Radgona sta v letu 2016 pričeli delovati dve socialni podjetji, in sicer na področju socialnih storitev in na področju kulturnega turizma.

Viri financiranja za področje socialnega podjetništva:

- *Zakon o razvojni podpori Pomurski regiji,*
- *CLLD,*
- *ugodnejši krediti, garancije in subvencije iz proračunskih virov,*
- *Skladi za spodbujanje razvoja socialnega podjetništva in evropskih virov za socialna podjetja.*

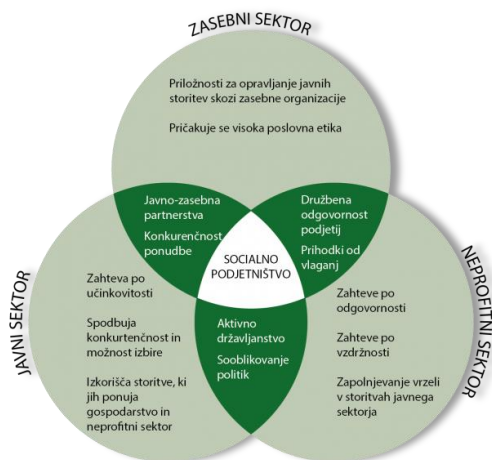
Pri razvoju socialnega podjetništva so zlasti v svetu v zadnjih letih uporabili vrsto inovativnih oz. alternativnih virov in načinov financiranja. Tudi ti so lahko pomembni za zagon oz. delovanje socialnega podjetja, zlasti v primerih, ko so klasični viri nezadostni ali niso na voljo.

Med naštetih virov financiranja sodijo:

- *javna sredstva (država, lokalne skupnosti),*

¹⁷ Vir: *Strategija razvoja socialnega podjetništva za obdobje 2013 – 2017*

- sredstva Evropske unije: ESRR, ESS, CLLD,
- drugi financerji (različne tuje zasebne fundacije, veleposlaništva itd.),
- posojila so mogoča pri SID banki.

Slika 9: Socialno podjetništvo (Vir: www.socialni-inovatorji.si)

Glede na analizo potreb in potencialov lahko izpostavimo naslednje ključne probleme za področje socialnega podjetništva:

- slabi pogoji za odpiranje novih delovnih mest, predvsem v malih in srednje velikih podjetjih,
- pomanjkanje socialno podjetniške miselnosti in inovativnosti,
- pomanjkanje finančnih sredstev za zagon socialnih podjetij,
- pomanjkanje ustrezno izobražene delovne sile,
- nevračanje izobraženega kadra na območje občine, med drugim tudi zaradi nižjih osebnih dohodkov.

Prav tako pa se bo moralo tesneje povezati in okrepiti podporno okolje za pomoč socialnim podjetjem pri pridobivanju finančnih sredstev, pri premagovanju birokratskih ovir ter pri promoviranju.

Panoge, od katerih pričakujemo, da bodo pokrile velik del povpraševanja in potreb za izzive sodobnega sveta na področju varovanja okolja, demografskih sprememb in globalizacije predstavljajo velik potencial za razmah socialnega podjetništva tudi v Sloveniji.

4.4.4 NEVLADNE ORGANIZACIJE

Stanje nevladnega sektorja v občini Gornja Radgona

Nevladne organizacije (NVO), med katere prištevamo društva, zasebne zavode in ustanove, so pomemben steber civilne družbe, omogočajo socialno vključevanje, uresničevanje idej in potreb, so prostor medgeneracijskega sodelovanja in vseživljenjskega učenja. Dvigajo kakovost življenja v lokalnih okoljih in združujejo ljudi. V zadnjih letih beležimo razcvet nevladnega sektorja, predvsem v številu nevladnih organizacij in vsebin, ki jih te pokrivajo. V Sloveniji združuje

jejo čez milijon ljudi, največ na področju športa, kulture in gasilstva.

Kljub težavam je razvoj nevladnih organizacij v Pomurju v vzponu. Kot tak prispeva h kakovosti življenja v lokalnih okoljih, deluje na najrazličnejših vsebinskih področjih (izobraževanje, sociala, kultura, šport, humanitarno delo, znanost, itd.), je pomemben del razvoja in vitalno prispeva k uveljavljanju interesov prebivalcev. Nekatere nevladne organizacije pomembno prispevajo pri uveljavljanju regije in lokalnega okolja v mednarodnem prostoru.

V Pomurju so nevladne organizacije, kot pomemben razvojni potencial regije, dobile svoje predstavnike (5) v Razvojnem svetu Pomurske regije. Prav tako je za Pomurje pripravljena **Strategija razvoja nevladnih organizacij 2014-2020**, ki jo je pripravila Lokalna razvojna fundacija za Pomurje v okviru projekta Regionalno stičišče nevladnih organizacij Pomurja. Strategija zasleduje strateške cilje in usmeritve identificiranih treh razvojnih prioritet, in sicer: trajnostni razvoj NVO, razvoj podpornega okolja NVO ter spodbujanje socialnega podjetništva in socialne vključenosti.

Strategija razvoja nevladnih organizacij Pomurja 2014-2020 tako predvideva **tri razvojne prioritete nevladnega sektorja v Pomurju**:

Prioriteta 1: Trajnostni razvoj NVO v Pomurju

Ukrepi:

1. Povečati usposobljenost človeških virov
2. Spodbujanje zaposlovanja v NVO
3. Spodbujanja prostovoljstva v NVO
4. Spodbujanje razvoja novih storitev in programov NVO
5. Spodbujanje sodelovanja z javnim sektorjem in gospodarstvom

Prioriteta 2: Razvoj podpornega okolja za NVO

Ukrepi:

1. Zagotavljanje servisne podpore nevladnim organizacijam
2. Spodbujanje zagovorništva in civilnega dialoga med NVO
3. Krepitev vloge mreže NVO v okolju

Prioriteta 3: Razvoj podpornega okolja za NVO

Ukrepi:

1. Spodbujanje razvoja socialnih podjetij
2. Spodbujanje socialne vključenosti

Glede na podatke AJPEŠ-a (januar 2017) deluje v Pomurju **1886 nevladnih organizacij** (okoli 7,5% vseh slovenskih nevladnih organizacij), **od tega 122 v občini Gornja Radgona**.

V občini Gornja Radgona tako deluje 6,5% pomurskih nevladnih organizacij. V veliki večini gre za društva (117), mnogo manj je zavodov (5), pri čemer v občini ne deluje nobena ustanova. V primerjavi z letom 2014 se je število društev v Občini Gornja Radgona povečalo za

sedem (7), število zavodov pa se je zmanjšalo za enega (1). Največ društev deluje na področju športa in rekreacije (38), sledijo društva za pomoč ljudem (19) ter kulturna in umetniška društva (19), stanovska društva (11), društva za razvoj kraja (10), znanstvenoraziskovalna, izobraževalna, strokovna in poklicna društva (8) ter društva za varstvo okolja, gojitev in vzrejo živali in rastlin (8), društva za duhovno življenje (1) in ostala društva (8). Od petih zavodov, ki imajo sedež v občini Gornja Radgona, delujejo trije (3) na področju zdravstvenega in socialnega varstva in dva (2) na področju izobraževanja.

Glede na podatke AJPEŠ-a je bilo v letu 2014 v društvih, ki delujejo v Občini Gornja Radgona 19 zaposlenih, pri čemer je zaposlovalo devet (9) društev, kar pomeni, da je v občini zaposlovalo 7,4% društev. Če podatke primerjamo z letom 2011 ugotovimo, da se je število zaposlenih v društvih povečalo za osem (8) zaposlenih (v letu 2011 je bilo v društvih 11 zaposlenih) in da se je hkrati povečal tudi odstotek društev v občini, ki so imele enega ali več zaposlenih (v letu 2011 je bilo takih društev 5,4%).

Število zaposlenih v društvih, ki delujejo v občini Gornja Radgona, dosega zgolj 0,41% celotnega delovno aktivnega prebivalstva v občini. Ta podatek zgovorno priča o stopnji razvitosti nevladnih organizacij v občini, še posebej ob dejstvu, da je delež zaposlenih v nevladnih organizacijah v EU državah okoli 8%. Večina nevladnih organizacij v občini nima zaposlenih in torej njihovo delovanje bazira izključno na prostovoljskem delu.

Po podatkih AJPEŠ-a je v letu 2014 kar 98 društev iz občine Gornja Radgona ustvarilo prihodke. Od teh je bilo največ društev s prihodki od 1 EUR do 5.000 EUR (51). Dvanajst (12) društev ni imelo prihodka, društev, ki so imele nad 50.001 EUR prihodkov le šest (6), od tega štiri (4) društva nad 100.001 EUR prihodkov.

Nevladne organizacije v Pomurju v povprečju ustvarijo nekaj čez 15.964 EUR prihodkov, kar je bistveno manj od slovenskega povprečja (44%). Večina društev v občini Gornja Radgona razpolaga s prihodki do 10.000 EUR (čez 70%), kar kaže na njihov slab finančni položaj. Eden izmed najpomembnejših finančnih virov predstavlja

njihova vključenost in sodelovanje v programu LEADER (LAS Prlekija). Med najpomembnejše vire financiranja na področju delovanja NVO v

občini tako štejemo občinska sredstva in CLLD ter donacije in sponzorska sredstva.¹⁸

¹⁸ Vir: Lokalna razvojna fundacija za Pomurje

4.4.5 IZOBRAŽEVANJE IN IZOBRAZBENA STRUKTURA

Predšolska vzgoja in osnovnošolsko izobraževanje

Na obravnavanem območju deluje **Vrtec Manka Golarja Gornja Radgona**, ki ima štiri enote in sicer dve (2) v Gornji Radgoni ter po eno (1) v Črešnjevcih in Negovi. V vse enote vrtca je bilo v šolskem letu 2015/2016 skupaj vključenih 337 otrok, 186 dečkov in 151 deklic. Od vseh otrok v občini, ki so bili stari od 1 – 5 let, jih je bilo leta 2015 v vrtec vključenih 78,7 %. Otroci so razporejeni v oddelke po starosti. V oddelku prvega starostnega obdobja so otroci od 1. do 3. leta starosti (62,2 %), v oddelkih drugega starostnega obdobja pa otroci od 3. leta starosti do vstopa v šolo (88,1 %). Delež otrok, vključenih v vrtce na ravni države je nekoliko nižji in znaša 77,7 %.

V občini delujeta dve (2) osnovni šoli, in sicer **Osnovna šola Gornja Radgona** in **Osnovna šola dr. Antona Trstenjaka Negova**. V šolskem letu 2015/2016 je omenjeni šoli obiskovalo 611 otrok (510 otrok v Gornji Radgoni, 101 otrok v Negovi), kar je v primerjavi s šolskim letom 2004/2005, ko je šoli obiskovalo 786 osnovnošolskih otrok, za kar 175 otrok oziroma 22 % manj, kar je precejšen upad.

Od leta 1998 je na območju občine deloval tudi Javni vzgojno-izobraževalni zavod Osnovna šola dr. Janka Šlebingerja Gornja Radgona, ki je izvajal javno veljavni vzgojno-izobraževalni program osnovnošolskega izobraževanja prilagojen potrebam otrok in mladostnikom z motnjami v telesnem in duševnem razvoju. S 1. 9. 2009 se je zavod preoblikoval v **Podružnično šolo dr. Janka Šlebingerja** in tako prešel iz samostojne šole v okrilje matične Osnovne šole Gornja Radgona. Šola vključuje učence štirih občin: Občine Apače, Občine Sveti Jurij ob Ščavnici, Občine Radenci in Občine Gornja Radgona in jo je v šolskem letu 2015/2016 obiskovalo 20 otrok.

Druge ponudbe izobraževanja

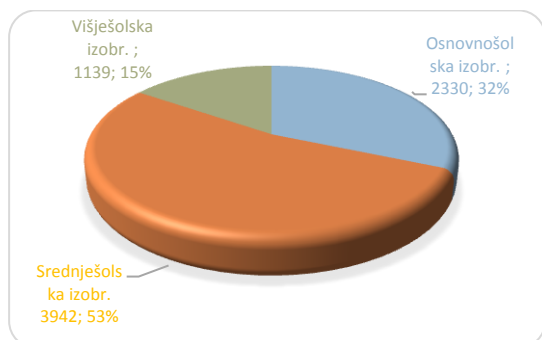
Že leta 1960 je bila na obravnavanem območju ustanovljena Delavska univerza Gornja Radgona, a je njeno delovanje dokumentirano že z letom 1945, ko je izvajala razna predavanja in tečaje, predvsem na podeželju. Leta 1999 je bil ustanovljen javni zavod Ljudska univerza Gornja Radgona, ki je z letom 2013 postal enota novo ustanovljenega **Javnega zavoda Knjižnica Gornja Radgona** in ponuja najrazličnejša izobraževanja. Ustanoviteljice zavoda so Občine Apače, Gornja Radgona, Radenci in Sveti Jurij ob Ščavnici.

Na območju občine delujeta tudi dve (2) glasbeni šoli: **Glasbena šola Gornja Radgona** in **Zasebna glasbena šola Maestro**. Prvo je v šolskem letu 2015/2016 obiskovalo 341 otrok na dveh smereh – glasba in ples. Zasebno glasbeno šolo je navedenega leta obiskovalo 90 otrok. Glasbeno dejavnost v občini dopolnjuje tudi osem tovrstnih kulturnih društev.

Izobrazbena struktura

Izobrazbena struktura v občini zajema vse občane starejše od 15 let. Skupaj jih je 7411. Kar 53 % prebivalcev občine ima zaključeno srednješolsko izobrazbo, kar je enako državnemu povprečju. 15 % občanov ima višješolsko ali visokošolsko izobrazbo (državna raven 21 %). Kar 32 % občanov ima osnovnošolsko izobrazbo ali manj (državno povprečje 26 %). Glede na analize podatkov lahko opozorimo, da je izobrazbena struktura na območju občine še zmeraj dokaj nizka. Vzrok je verjetno v ruralnem okolju, kjer prevladuje kmetijstvo in kjer je izobrazbena struktura skorajda pregovorno nizka.

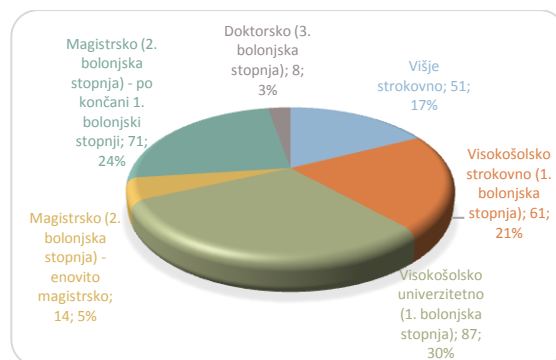
Graf 33: Prebivalstvo, staro 15 let ali več, po izobrazbi v občini Gornja Radgona (Vir: SURS, 2015)

Na območju občine Gornja Radgona ni visokošolskega zavoda in srednje šole, zaradi tega so se dijaki in študentje primorani v kraj izobraževanja voziti ali tam stanovati, kar finančno vpliva na družinski proračun, ki je v nemalo primerih že tako ali tako preobremenjen.

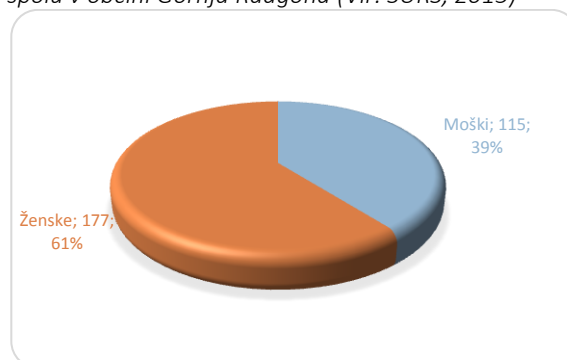
Leta 2010 je bilo na območju občine 389 študentov, leta 2015 se je število študentov znižalo na 292 oseb, kar je za 25 % manj kot pred petimi leti. Ob upadu števila študentov se občina srečuje še z begom možganov. Veliko študentov se namreč po končanem študiju ne vrne v domači kraj, ker tukaj ne vidijo možnosti za zaposlitev.

Graf 34: Študentje terciarnega izobraževanja po načinu študija v občini (Vir: SURS, 2015)

V teh letih se je spremenilo tudi razmerje med rednimi in izrednimi študenti. Leta 2007 je znašalo 74 % za redni in 26 % za izredni študij, leta 2015 je bilo to razmerje 82 % za redni in 18 % za izredni študij.

Graf 35: Študentje terciarnega izobraževanja po spolu v občini Gornja Radgona (Vir: SURS, 2015)

Razmerje med spoloma govori v prid ženskemu spolu, saj je med študenti 21,24 % več žensk kot moških. Od skupno 192 študentov je 177 študentk in 115 študentov.

4.4.6 ZDRAVSTVO

Primarno zdravstveno varstvo v občini zagotavlja **Zdravstveni dom Gornja Radgona**, ki deluje na območju celotne upravne enote Gornja Radgona. Osnovna zdravstvena dejavnost na primarni ravni obsega predvsem preprečevanje bolezni in poškodb, odkrivanje bolezni, diagnostiko in zdravljenje na ambulantni in dispanzerski ravni ter nujno medicinsko pomoč z reševalnimi prevozi. Vse resnejše zdravstvene težave so obravnavane v Splošni bolnišnici Murska Sobota, ki se nahaja v Rakičanu.

Zdravstveni dom ima tudi zunanjo ambulanto splošne medicine v Domu starejših občanov Gornja Radgona. Poleg navedenega zdravstvenega doma se z zobozdravstvom na območju občine ukvarja tudi en (1) koncesionar.

V Gornji Radgoni delujeta **Lekarna Gornja Radgona**, ki je enota javnega lekarniškega zavoda Pomurskih lekarn ter **Lekarna Špringer**, ki je koncesionar.

4.4.7 SOCIALA

V Gornji Radgoni ima sedež **Center za socialno delo Gornja Radgona**, ki pokriva celotno območje upravne enote Gornja Radgona in sicer občine Apače, Gornja Radgona, Radenci in Sveti Jurij ob Ščavnici. Temeljni cilj njegovega delovanja je zagotoviti strokovno pomoč in nujne materialne vire za dostojno življenje ter omogočanje ohranitve človeškega dostojanstva posamezniku in njegovi družini v primerih, ko osnovne socialne varnosti ne morejo udejanjiti sami.

Center je v mesecu maju 2016 prejemnikom redne in izredne denarne socialne pomoči iz območja celotne UE Gornja Radgona namenil 235.036,76 evrov. Vlagateljev za redno denarno socialno pomoč je bilo navedenega meseca 709, za izredno je bilo 105 vlagateljev. Za ljudi s posebnimi potrebami deluje **Varstveno delovni center Murska Sobota enota Gornja Radgona**. V letu 2016 je bilo v dnevno varstvo vključenih 40 uporabnikov. Zaposlenih je 6 oseb.

Starejšim osebam je od leta 2008 dalje na voljo **Dom starejših občanov Gornja Radgona**, katerega kapaciteta je 150 ljudi. V letu 2016 je v zavodu redno zaposlenih 69 oseb.

Na območju občine delujejo na področju socialnega varstva različna humanitarna društva kot so *Rdeči križ*, *Karitas*, *Medobčinsko društvo invalidov*, *Društvo diabetikov* in druga.

V občini primanjkuje programov, s katerimi bi intenzivneje vplivali na osebno rast prebivalstva ter programov za pomoč mladim družinam, programi za večjo vključenost invalidnih oseb in izvajanje pomoči žrtvam nasilja (varne hiše), programi dnevnega varstva otrok, predvsem v času počitnic, aktivnosti medgeneracijskega druženja, izven institucionalne socialne storitve, ipd..

Nekaj teh aktivnosti uspešno izvaja Zavod Vitica, socialno podjetje, ki s svojim programom pomembno dviga kvaliteto življenja na različnih ciljnih skupinah našem območju.

Občina Gornja Radgona namenja sredstva preko *Javnega razpisa za zbiranje programov za sofinanciranje izvajalcev na področju socialnega in zdravstvenega varstva* v občini Gornja Radgona (cca 40.000 EUR do leta 2020) in *Javnega razpisa za sofinanciranje projektov in stroškov delovanja posebnih skupin (upokojska društva, veteranska društva in druga programska sorodna društva)* v občini Gornja Radgona (cca 40.000 EUR do leta 2020).

Prav tako občina namenja sredstva za razvoj mladinskih programov preko *Javnega razpisa za sofinanciranje mladinskih programov in projektov v Občini Gornja Radgona* (cca 16.000 EUR do leta 2020).

4.4.8 ŠPORT

Na kakovost življenja prebivalstva vplivajo različni športni programi, ki se jih prebivalci udeležujejo v svojem prostem času ali profesionalno, za kar morajo imeti zagotovljeno tudi primerno športno infrastrukturo. Gibanje in fizična aktivnost spadata med osnovne človekove potrebe in pomembno vplivata na splošno zdravstveno stanje prebivalstva, zaradi česar je spodbujanje razvoja različnih športnih panog predvsem na rekreativnem nivoju izrednega pomena.

Zaradi navedenega se je Občina Gornja Radgona odločila, da bo podpirala tudi projekte, ki bodo omogočali:

- rast športne kulture in ozaveščenosti o pomenu aktivnega preživljanja prostega časa,
- povečanje števila športno in gibalno aktivnih prebivalcev vseh generacij,
- izboljšanje športno rekreativnih programov za različne ciljne skupine,
- razvijanje športno zdravstveno-preventivnih programov in športne programe za krepitev zdravja,

- izdelavo mreže športnih objektov in površin, namenjenih športno-rekreativni dejavnosti,
- zmanjšanje depopulacije območja tudi s sodobnimi rešitvami športnih objektov in površin,
- povečanje možnosti za zaposlitev,
- povečanje kakovosti življenja posameznika in skupnosti.

V proračunu Občina zagotavlja finančna sredstva v podporo izvajanju športnih programov za različne ciljne skupine prebivalstva in za vzdrževanje športne infrastrukture.

V občini Gornja Radgona je na voljo skupno **22.719 m² športnih površin**, od tega je **8 % pokritih površin** (telovadnici v OŠ), kar je bistveno premalo in bo v prihodnje potrebno razmisliti o novih kapacitetah. **92 % vseh športnih površin predstavljajo nepokrite športne površine.** Največji nepokrit športni kompleks predstavlja **Turistično športni center Trate (TŠC Trate)**, ki obsega kar 9,6 ha površin in je eden največjih tovrstnih športnih kompleksov v lasti lokalne skupnosti v državi. Občina Gornja Radgona, s pomočjo Fundacije za šport, navedeni kompleks postopno obnavlja že več let, od leta 2005 naprej. V letu 2014 je izvedla večjo investicijo v izgradnjo pokritega večnamenskega športnega objekta s slačilnicami - *Stadion Gornja Radgona*. TŠC Trate zajema igrišča za odbojko na umetni travi, za odbojko na mivki, košarko, dve igrišči za veliki nogomet na naravni travi, igrišče za mali nogomet na umetni travi, dve igrišči za mali nogomet na naravni travi, skate park, šest teniških igrišč

na pesku, 1000 metrska tekaška steza, ki je pred leti služila speedwayu, igrala za otroke in propadajoči objekt s slačilnicami ter tuši. Za razvoj športa je zelo pomembno aktivno društveno športno delovanje, ki je na obravnavanem območju zelo močno. Za popularizacijo in razvoj športnih panog v lokalnem okolju skrbi 29 športnih društev in vse tri vzgojno izobraževalne institucije v občini.

Glede na trenutno stanje na področju športa bi bilo treba v naslednjih letih zagotoviti še več pokritih športnih površin, saj so kapacitete letih premajhne, kar se kaže v njihovi neprestani zasedenosti in vnaprejšnjem rezerviranju terminov.

Občinski svet Občine Gornja Radgona na podlagi 7. člena Zakona o športu (Uradni list RS, št. 22/98, 15/03), Nacionalnega programa športa v Republiki Sloveniji (Uradni list RS št. 24/00 in 31/00) in 18. člena Statuta Občine Gornja Radgona (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, št. 1/2015 z dne 15.10.2015) vsako leto sprejme **Letni program športa**. Sprejeti Letni program športa je podlaga za objavo Javnega razpisa za izbor izvajalcev in sofinanciranje vsebin ter razvojnih in strokovnih nalog letnega programa športa v občini Gornja Radgona, ki se objavlja na podlagi 10. člena Zakona o športu (Uradni list RS, št. 22/98, 97/01-ZSDP, 27/02 – odločba US, 110/02 – ZGO-1 in 15/03-ZOPA) in 6. člena Pravilnika o merilih za sofinanciranje letnih programov športa v Občini Gornja Radgona (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, lokalni časopis Preprih št. 15 z dne 31. 12. 2005 in št. 32 z dne 1. 6. 2007).

4.4.9 KULTURA

Na državni ravni je bil leta 2014 sprejet obsežen dokument **Nacionalni program na področju kulture v RS za obdobje 2014 - 2017**, ki opredeljuje cilje in prioritete na številnih področjih: knjiga, film, AV in uprizoritvene umetnosti, glasbena, likovna, intermedijska umetnost, knjižnična in arhivska dejavnost, mediji, ljubiteljska kulturna dejavnost, arhitektura, kulturna dediščina. Sorazmerno veliko pozornosti v dokumentu je namenjene tudi trgu dela v kulturi - izvajalcem

in kulturnim dejavnostim ter ustvarjalcem, tako samozaposlenim, javnim zavodom, zasebnikom oz. zasebnemu sektorju in nevladnim organizacijam.

V decembru 2013 je začela veljati novela **Zakona o uresničevanju javnega interesa v kulturi (ZUJIK)**, ki v spremenjenem 14. členu uvaja Lokalne kulturne programe kot obvezno sestavino razvojnih planov v lokalnih skupnostih.

Sprejemanje takšnih dokumentov za daljše obdobje naj bi izvajalcem kulturnih programov in projektov zagotovilo trajnejše programsko delovanje in stabilnejše sofinanciranje.

Zaradi navedenega je tudi Občina Gornja Radgona pristopila k izdelavi **Lokalnega programa za kulturo občine Gornja Radgona**, ki je bil sprejet na 18. redni seji Občinskega sveta Občine Gornja Radgona, 11. 5. 2017. Lokalni program za kulturo občine Gornja Radgona izhaja iz obstoječega stanja kulture v občini Gornja Radgona. Njegov namen je spoznati in nadalje težiti k pravem ravnovesju med ohranjanjem kulture in njenim razvojem ter za navedeno zagotoviti ustrezne pogoje.

V Lokalnem programu za kulturo občine Gornja Radgona je opredeljen javni interes na področju kulture v občini, izpostavljena je problematika, opisano financiranje in predstavljena vizija. Na podlagi tega so postavljene prioritete naloge, določeni ukrepi ter kazalniki za njihovo uresniči-

tev. Znotraj ukrepov so umeščeni evidentirani projekti.

Občina podpira ljubiteljsko kulturno dejavnost s financiranjem programov, sofinanciranjem tradicionalnih prireditev ter prirejanjem tradicionalnih dogodkov, s čimer pripomore k negovanju tradicije, običajev in jezika.

Ob tradicionalnih dogodkih izvaja občina in njeni javni zavodi že vpeljane in nove programe ter dogodke, namenjene občanom. Prav tako občina skrbi za promocijo kulture in umetnosti s spodbujanjem kulture in kulturne vzgoje v vrtcih in osnovnih šolah ter s sodelovanjem na pri mednarodnih kulturnih projektih. Občina Gornja Radgona zagotavlja sredstva za razvoj in podporo kulturnim programom in projektom - *Javni razpis za sofinanciranje programov in projektov na področju kulturne dejavnosti v občini Gornja Radgona*.

4.4.10 MLADI

Občina Gornja Radgona se ponaša s certifikatom **Mladim prijazna občina za obdobje 2015 - 2019**, ki ga podeljuje Inštitut za mladinsko politiko v sodelovanju s Skupnostjo občin Slovenije pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije, Boruta Pahorja.

Z aktivacijo lokalne mladine se je v Občini Gornja Radgona ustanovil **Mladinski svet Gornja Radgona**, ki združuje mladinska društva.

Občina Gornja Radgona ima sprejet Odlok o mladini v Občini Gornja Radgona ter Pravilnik o sofinanciranju mladinskih programov in projektov v Občini Gornja Radgona.

Občina zagotavlja prostore za mlade, proračunska sredstva je namenila za ureditev prostorov za delovanje Mladinskega centra Gornja Radgona ter ostale infrastrukture za delovanje mladinskih / študentskih društev.

Občina Gornja Radgona financira programe, ki se izvajajo v Mladinskem centru Gornja Radgona.

Občina namenja sredstva za izvajanje mladinskih programov in projektov preko Javnega razpisa za sofinanciranje mladinskih programov in projektov v Občini Gornja Radgona (24.000 EUR do leta 2020).

Občinski svet Občine Gornja Radgona je na svoji 18. seji potrdil **Strategijo za mlade za obdobje 2016-2021**, v kateri so izoblikovani ukrepi s področja delovanja mladih in njihovega aktiviranja.¹⁹

¹⁹ Vir: www.msgr.si/

Mladinski center Gornja Radgona

Mladinski center Gornja Radgona je organizirano funkcionalno središče za mlade, ki ga zagotavlja lokalna skupnost v okviru Zavoda za kulturo, turizem in promocijo Gornja Radgona. V njem se izvajajo programi za mladino in mladinsko delo na lokalni ravni.

Mladinski center skrbi za delovanje, druženje in podporo drugim dejavnostim posameznikov, ne glede na to ali so del različnih mladinskih organizacij ali ne. Mladinski center zagotavlja ustrezno infrastrukturo in svetovalno podporo za delovanje mladinskega sveta in drugih mladinskih organizacij v občini. Mladinski center kot ustanova sodeluje na različnih akcijah v okviru prostovoljnega mladinskega dela, raziskovalnega dela mladih, aktivnega državljanstva in pri povezovanju mladih na regionalni, nacionalni in mednarodni ravni.

Programske usmeritve delovanja:

- skrb za infrastrukturo in tehnično opremo za dobre pogoje ustvarjanja in izvajanja aktivnosti mladih,
- izvajanje lastnega programa na podlagi sprejetega letnega programa in plana dela,
- priprava in prijava na različne mladinske projekte, izmenjave, partnerska sodelovanja (EU program Erasmus+, nacionalni poziv sofinanciranja programov mladinskega dela),
- spodbujanje prostovoljstva in izvajanje projektov Evropske prostovoljne službe (EVS izmenjave mladih),
- podpora in sodelovanje pri organizaciji drugih mladinskih aktivnosti in dogodkov lokalnih nevladnih organizacij,
- ohranjanje in krepitev sodelovanja z mladimi predstavniki iz Bad Radkersburga in organizacijo Regionales Jugendmanagement Südoststeiermark – Vulkanland,

- širjenje vsebine in prepoznavnosti mladinske Info točke z informacijami za mlade in svetovalno podporo mladinskim društvom in mladim posameznikom.

Strateške možnosti razvoja mladinskega centra:

- razvoj novih vsebin oz. dejavnosti mladinskega centra (multimedijski prostor, izvajanje vsebin in ponudbe neformalnih izobraževanj za mlade usmerjene v potrebe mladih iz lokalnega okolja, možnosti mladinskega turizma – nastanitvene kapacitete),
- zagotavljanje lastne gostinske ponudbe za lažje obratovanje MC bara v času družabnih dogodkov.

Mladinski center Gornja Radgona zavzema skupno 280,37 m². Mladinski center upravlja s sledečimi prostori:

- Klubski prostor z info točko (pritličje)
- Pisarna mladinskega centra (nadstropje)
- Društvena pisarna in sejna soba (nadstropje)
- Dvorišče (pred centrom).

Za morebitne potrebe večjih dvoranskih nastopov je na voljo tudi sosednja dvorana Doma kulture.²⁰

²⁰ Vir: www.mcgr.si/

4.4.11 ANALIZA POTREB IN POTENCIALOV ZA RAST NA PODROČJU ČLOVEŠKIH VIROV

POTREBE

- občinsko, regijsko in mednarodno povezovanje na različnih področjih,
- možnosti zaposlovanja in samozaposlovanja,
- sodelovanje obmejnih občin ter regij,
- razvoj samozaposlovanja na področju doma-

POTENCIALI ZA RAST

- dobra pokritost z osnovnimi šolami in vrtci,
- možnost funkcionalnega izobraževanja,
- obstoj zdravstvene ustanove,
- dobro razvito prostovoljstvo na področju zdravstva in sociale,

<ul style="list-style-type: none"> čih in umetnih obrti, - zaposlovanje domačega kadra, - inovativnost za reševanje socialnih, gospodarskih in okoljskih problemov, - delovna mesta, povezana z varovanjem okolja, - delovna mesta v zdravstvu, negi in osebnih storitvah, - delovna mesta v informacijski in komunikacijski tehnologiji. 	<ul style="list-style-type: none"> - pestrost bivalnega okolja, - aktivno delovanje društev na vseh področjih, - bogata kulturna dediščina, - rekreacijski center, - razvita ljubiteljska kultura (aktivnosti amaterskih skupin), - potenciali v kulturni ustvarjalnosti, - etnografsko-tehniška dediščina, - prisotnost institucij, - turistična obiskanost, - zavarovana območja, - razpoložljiva delovna sila, - projektne izkušnje s programi EU, - tradicija podjetništva, industrije in domače obrti.
---	--

NEVLADNE ORGANIZACIJE

<p>POTREBE</p> <ul style="list-style-type: none"> - medsektorsko povezovanje, - zagovorništvo in civilni dialog, - zaposlovanje – delovna mesta v NVO, - sodelovanje in povezovanje med NVO, - socialno podjetništvo, - sredstva občinskega proračuna, namenjene delovanju NVO, - možnost koriščenja brezplačnih podpornih storitev v okviru regionalnega stičišča. 	<p>POTENCIALI ZA RAST</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobro razvite društvene aktivnosti, - dobro razvito prostovoljstvo, - aktivno delovanje društev na različnih vsebinskih področjih, - tradicija društvenih aktivnosti, - vključenost predstavnikov NVO v Regionalni razvojni svet, - čezmejno sodelovanje, - javni razpisi za sofinanciranje dejavnosti NVO, - širok spekter področij delovanja NVO, - entuziazem posameznikov, - podpora lokalne skupnosti.
---	---

4.4.12 ANALIZA KLJUČNIH PROBLEMOV IN USMERITVE NA PODROČJU ČLOVEŠKIH VIROV

Pri analizi so se pokazali naslednji **ključni problemi za področje človeških virov**:

- slaba izobrazbena struktura prebivalstva,
- slaba ozaveščenost in splošno socialno stanje lokalnega prebivalstva,
- visoko izobraženi brezposelni kadri – neustrezno poklicno usmerjanje,
- pomanjkanje ustrezno usposobljenega kadra,
- šibka povezanost med posameznimi področji (gospodarstvo, turizem, šport, izobraževanje, kultura ...),

- beg možganov,
- nezainteresiranost lokalnega prebivalstva,
- nepovezanost med gospodarstvom in izobraževalnimi institucijami,
- neskladnost pri financiranju določenih programov,
- pomanjkanje lastnih sredstev.

Področje človeških virov je tako obširno področje, da je nemogoče določiti skupne smernice za razvoj, zato je osnovno izhodišče – človek.

Vlaganje v človeške vire mora postati ključna naloga vseh ustvarjalcev razvoja, pravica do izobraževanja, socialna pravičnost, čisto okolje in zdravje so glavne dejavnosti, ki morajo v bližnji prihodnosti doseči visoko raven. Na področju **izobraževanja** so v novi perspektivi možnosti črpanja ugodne. Na razpolago bodo finančna sredstva, ki bi jih lahko s pridom uporabili pri usposabljanju, izobraževanju in soustvarjanju družbe znanja.

Izkoriščanje naravnih virov za **alternativne športne panoge** je velik potencial, ki ga lahko vključuje občina pri investicijah v razvoj športa. Glede na število športnih objektov in površin je smiselna čimprejšnja ureditev sistema upravljanja s športnimi objekti in površinami. Zaradi vedno večjega zanimanja za šport različnih generacij, je smiselno razmišljati v smeri izgradnje večnamenske športne dvorane, ki bi v veliki meri zapolnila vrzel v pomanjkanju kvalitetnih pokritih športnih površin.

Iz analize stanja na področju **socialne** lahko sklepamo, da v občini primanjkuje programov, s katerimi bi intenzivneje vplivali na osebno rast prebivalstva. Tudi programov, ki bi reševali socialne stiske vseh vrst ciljnih skupin na tem območju, ni. Tako se pogrešajo programi kot so pomoč mladim družinam, večja vključenost invalidnih oseb, izvajanje pomoči žrtvam nasilja, dnevno varstvo otrok in starejših, programi pomoči brezdomcem, idr.

NEVLADNE ORGANIZACIJE

Ključni problemi **na področju nevladnega sektorja v občini Gornja Radgona:**

- premajhna povezanost nevladnih organizacij v občini (nepovezan sektor),
- premajhno zavedanje pomena delovanja nevladnih organizacij,
- finančna nestabilnost, kadrovska podhranjenost in neperspektivnost zaposlovanja,
- odvisnost od financiranj in razpisov,
- preslabo sodelovanje z gospodarstvom,
- pomanjkanje strokovnih znanj,
- pomanjkanje ustreznih prostorov za delovanje nevladnih organizacij,

Glede na analizo potreb in potencialov lahko izpostavimo naslednje **ključne probleme za področje socialnega podjetništva:**

- slabi pogoji za odpiranje novih delovnih mest, predvsem v malih in srednje velikih podjetjih,
- pomanjkanje socialno podjetniške miselnosti in inovativnosti,
- pomanjkanje finančnih sredstev za zagon socialnih podjetij,
- pomanjkanje ustrezno izobražene delovne sile,
- nevračanje izobraženega kadra na območje občine, med drugim tudi zaradi nižjih osebnih dohodkov v primerjavi s povprečjem v Republiki Sloveniji.

Prav tako pa se bo moralo tesneje povezati in okrepiti podporno okolje za pomoč socialnim podjetjem pri pridobivanju finančnih sredstev, pri premagovanju birokratskih ovir ter pri promoviranju socialnega podjetništva.

V Občini Gornja Radgona se problematika zaposlovanja invalidnih oseb rešuje z zaposlitvijo v invalidskih podjetjih ali pa se podjetja odločajo za izpolnjevanje nadomestne kvote in sklepajo pogodbe z zaposlitvenimi centri ali invalidskimi podjetji. Za delovanje socialnega podjetja je ključno povezovanje z lokalno skupnostjo in podpora le-te. Da bi se izboljšalo trenutno stanje, je potrebno pristopiti k reševanju problematike brezposelnih v občini z vzpostavitvijo podpornega okolja za razvoj te dejavnosti.

- odhajanje usposobljenega kadra v druge sektorje,
- zmanjševanje finančnih virov iz javnih sredstev,
- nepoznavanje vloge nevladnih organizacij v lokalnem okolju,
- nizka stopnja profesionaliziranosti kadrov, predvsem kar se tiče pridobivanja sredstev,
- šibka in nerazvita podporna infrastruktura za razvoj nevladnih organizacij,
- kratkotrajnost projektnega financiranja dejavnosti nevladnih organizacij.

V kolikor želimo povečati vlogo nevladnih organizacij v lokalnem okolju je potrebno spremeniti način obseg (so)financiranja teh organizacij (pred-financiranje in večletno financiranje) in organizirati druge podporne mehanizme. Pomembno je spodbujati vključevanje nevladnih organizacij v postopke sprejemanja in oblikovanja pomembnih vprašanj v lokalni skupnosti, pri čemer bi se ustvarilo širšo soglasje o sprejetih vsebinah (občinske strategije, plani, programi) ter dvigniti prepoznavnosti nevladnih organizacij v lokalnem okolju in med (občinskimi) odločevalci. Hkrati je v okviru podpore raz-

voju nevladnih organizacij potrebna nadgradnja obstoječih in razvoj novih zmogljivosti nevladnih organizacij, predvsem v smislu krepitve sektorskega in medsektorskega sodelovanja, dvig usposobljenosti nevladnih organizacij za črpanje evropskih sredstev, za zagovorništvo in izvajanje specializiranih storitev ter povečati povezovanje in mreženje nevladnih organizacij na ravni občine in širše. V prihodnje je potrebno zagotoviti okolje, ki bo zagotavljalo celovite strokovne podpore za rast in razvoj nevladnih organizacij na lokalni in regijski ravni.

RAZVOJNA PRIORITETA 2: ZNANJE, TOLERANTNOST IN ZDRAVJE

Investicijsko področje 2.1. – RAZVOJ TALENTOV, USTVARJALNOST TER KREPITEV ZDRAVJA IN AKTIVNEGA ŽIVLJENJSKEGA SLOGA

Ukrep 2.1.1: Vlaganje v znanje

Cilj ukrepa: dvig zaposlenosti v občini.

Predvideni EU viri: ESRR, ESS.

Ciljna skupina: brezposelni, mladi, dijaki, študentje, delodajalci, izvajalci in mentorji v podjetjih.

Kazalnik	Enota	Izhodišče	Cilj do leta 2023	Vir
Število udeležencev, vključenih v različne programe, usposabljanja, izobraževanja	število	0	50	Spremljanje, PORA

Indikativni projekti:

Razvoj programov za mlade

Okvirna vrednost: skupaj 24.000 EUR do leta 2020

Nosilci projektov: Občina Gornja Radgona, Knjižnica Gornja Radgona, Kultprotur / MCGR, osnovni šoli.

Povzetek: a) Športaj s Klinko; b) Programi za kreativno ustvarjanje ipd.

Viri financiranja: Javni razpis za sofinanciranje mladinskih programov in projektov v Občini Gornja Radgona (24.000 EUR do leta 2020).

Co_operation - krepitev čezmejnega sodelovanja in zagotovitev trajnosti pri ukrepih ob naravnih nesrečah in tveganjih

Okvirna vrednost: 460.750 EUR

Načrtovana izvedba: 2018 - 2020

Nosilci projekta: Pora Gornja Radgona, Gasilsko društvo Gornja Radgona

Povzetek: Projekt povezuje gasilce, civilno zaščito in rdeči križ na avstrijski in slovenski strani Mure. Gre za povečanje pripravljenosti in usposobljenosti za delovanje ob nesrečah, še posebej pri poplavah. V projektu bi se nabavila oprema za gasilce in financiralo popravilo strehe. Poleg tega bi podpisali bilateralni sporazum med sosednjima občina o posredovanju v primeru nesreč in izvedla se bo konferenca o primerih dobrih praks bilateralnega sodelovanja na čezmejnem območju.

Viri financiranja: program INTERREG: 85% nepovratnih sredstev in 15% lastnega vložka. Zaradi ne financiranja opreme v višini 85%, bo lastni prispevek večji od 15%. Neto financiranje občine znaša med 70.000 EUR in 100.000 EUR

Dinamika financiranja: 2018 - 2021

Ukrep 2.1.2: Krepitev zdravja in spodbujanje aktivnega življenjskega sloga

Cilj ukrepa: izboljšati kvaliteto življenja s krepitvijo in spodbujanjem aktivnega preživljanja prostega časa ter zmanjšati neenakost v zdravju občanov.

Predvideni EU viri: ESRR, ESS.

Ciljna skupina: mladi, vsi občani, rekreativni in aktivni športniki, ženske.

Kazalnik	Enota	Izhodišče	Cilj do leta 2023	Vir
----------	-------	-----------	-------------------	-----

Število mladih, vključenih v športne programe in aktivnosti	število	225	400	Spremljanje Občina,
Število udeležencev, vključenih v različne športne programe in aktivnosti	število	1820	1900	Spremljanje Občina,

Indikativni projekti:

Obnova športne infrastrukture

Okvirna vrednost: 1.500.000 EUR

Nosilec projekta: Občina Gornja Radgona

Povzetek: V ta sklop je vključenih več investicij, ki ima vsaka zase poseben pomen. Posamezne investicije se bodo izvajale glede na finančno sposobnost občine: a) Postavitev igral pred gasilske domove v občini; b) Izgradnja 6-stezne tartanske steze na TŠC Trate; c) Obnova skate parka; č) Ureditve 1000 m tekaške steze na TŠC Trate; d) Izgradnja športno doživljajskega parka - izraba naravnih virov in danosti; e) izgradnja športne infrastrukture na OŠ dr. A. Trstenjaka Negova; f) poligon za BMX; g) izgradnja manjšega športnega centra v Negovi

Izgradnja večnamenske športne dvorane ob OŠ Gornja Radgona

Okvirna vrednost: 96.177 EUR – projektna dokumentacija v letu 2017

Nosilec projekta: Občina Gornja Radgona;

Povzetek: Z investicijo se poveča obstoječa šolska telovadnica v večnamensko športno dvorano za šolski šport, za krajevni šport in rekreacijo, za prirejanje večjih športnih in drugih prireditev ter druge potrebe. Predviden objekt bo zgrajen iz naravnih materialov z nizkimi energetske potrebe za njegovo obratovanje.

Viri financiranja: Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad (nepovratna sredstva in povratna sredstva, vendar samo v primeru gradnje skoraj nič-energijskih stavb), javno-zasebno partnerstvo, SID banka.

Dinamika financiranja: 2017 -

Pripravljenost projekta: idejna zasnova ter osnovna investicijska dokumentacija (DIIP)

Potrebni dokumenti za izvedbo: PZI, PGD, predinvesticijska zasnova, investicijski program

Izgradnja športno doživljajskega parka

Okvirna vrednost: 50.000 EUR

Nosilec projekta: Občina Gornja Radgona

Povzetek: Projekt je alternativa današnjemu preživljanju prostega časa šoloobveznih otrok, mladine in odraslih. Urjenje motoričnih sposobnosti na zabaven način. Gibalni park bo namenjen populaciji vseh starosti, narejen bo iz naravnih materialov in karseda zanimiv in zabaven način izvajanja različnih gibalnih spretnosti.

Viri financiranja: CLLD – LAS Prlekija, Programi INTERREG (SLO, HR), Fundacija za šport

Dinamika financiranja: 2018 - 2020

Potrebni dokumenti za izvedbo: projektna in investicijskega dokumentacija (DIIP)

Drugi evidentirani predlogi:

Izgradnja letnega (eko)kopališča na Muri

Ureditev športnega centra v Lomanošah

Ukrep 2.2.2: Dostopnost do integriranih socialnih in zdravstvenih storitev in infrastrukture ter spodbujanje medgeneracijskega povezovanja

Cilj ukrepa: povečati dostopnost in storitve na področju zdravstvenega in socialnega varstva.

Predvideni EU viri: ESRR, ESS, EKSRP.

Ciljna skupina: ranljive ciljne skupine, osebe vključene v socialne programe.

Kazalnik	Enota	Izhodišče	Cilj do leta 2023	Vir
Število vključenih oseb ranljivih ciljnih skupin v programe in aktivnosti	število	0	1000	Spremljanje

Indikativni projekti

Uvajanje inovativnih programov za izboljšanje položaja ranljivih skupin

Okvirna vrednost: 100.000 EUR

Nosilci projektov: DSO Gornja Radgona, Zdravstveni dom Gornja Radgona, koncesionarji, društva, zavodi

Povzetek: V ta sklop je vključenih več investicij, ki ima vsaka zase poseben pomen. Posamezne investicije se bodo izvajale glede na finančno sposobnost občine oziroma investitorja: a) Razvoj gerontološkega centra v DSO Gornja Radgona (*DSO Gornja Radgona*); b) Širitev javnih zdravstvenih uslug (*Zdravstveni dom Gornja Radgona*); c) Izvajanje fizioterapevtskih programov v DSO Gornja Radgona (*DSO Gornja Radgona*); č) Informacijska točka za starejše (*Občina Gornja Radgona, koncesionar*); d) Izvajanje pomoči na domu (*Občina Gornja Radgona, koncesionar*), ipd.

Viri financiranja: CLLD – LAS Prlekija, Programi INTERREG (SLO, HR, HU), državna sredstva

Dinamika financiranja: 2018 - 2022

Potrebni dokumenti za izvedbo: projektna in investicijskega dokumentacija (DIIP)

Izgradnja socialne in zdravstvene infrastrukture

Okvirna vrednost: 600.000 EUR

Nosilec projekta: DSO Gornja Radgona; Zdravstveni dom Gornja Radgona

Povzetek: Ureditev manjkajoče infrastrukture.

Investicijsko področje 2.3 – RAZVOJ KULTURE IN UMETNIŠKEGA USTVARJANJA

Ukrep 2.3.1: Spodbujanje dostopnosti do kulturnih vsebin in aktivacija kulturno umetniškega potenciala

Cilj ukrepa: povečati dostopnost do kulturnih vsebin, dojemljivosti ljudi za kulturo in umetnost.

Predvideni EU viri: ESRR, ESS.

Ciljna skupina: zavodi, društva na področju kulture, prebivalci občine, umetniki, turisti, ljubitelji kulture.

Kazalnik	Enota	Izhodišče	Cilj do leta 2023	Vir
Število projektov na področju kulture	število	0	5	Spremljanje Občina, Kultpro- tur
Število obnovljene infrastrukture v podporo kulturi	število	0	2	Spremljanje Občina, Kultpro- tur

Indikativni projekti:

Obnova in izgradnja infrastrukture v podporo kulturi

Okvirna vrednost: n. p.

Nosilci projektov: Občina Gornja Radgona, Ministrstvo za kulturo, lastniki objektov.

Povzetek: V ta sklop je vključenih več investicij, ki ima vsaka zase poseben pomen. Posamezne investicije se bodo izvajale glede na finančno sposobnost občine oziroma investitorja: a) Obnova kapelic in kužnih znamenj; b) Vzdrževanje objektov kulturnega pomena (vila Holt, domačija Petra Dajnka,...); c) Arheološka raziskava grobne gomile in ureditev za ogled (Podgrad, Lutverci, Hercegovščak); č) Obnova gradu Negova - 3. faza. d) Obnova in posodobitev kulturnega doma za potrebe današnjega človeka.

Viri financiranja: državna sredstva, evropska sredstva, lastni viri, zasebni investitorji

Dinamika financiranja: 2018 - 2022

Zagotovitev društvenih in razstavnih prostorov

Okvirna vrednost: 5.000 EUR/ leto

Nosilec projekta: Občina Gornja Radgona

Povzetek: Občina Gornja Radgona zagotavlja prostore za nevladne organizacije, v tem obdobju želi to ponudbo razširiti in v svojem lastniškem naboru prostorov poiskati primerne za dejavnosti NVO.

Ureditev statusa objekta Cecinijeve graščine - obnova in rekonstrukcija

Okvirna vrednost: 15.000 EUR (sanacijski ukrepi)

Nosilci projektov: Občina Gornja Radgona, Ministrstvo za kulturo, Zavod za varstvo kulturne dediščine, Območna enota Maribor (ZVKD OE Maribor).

Povzetek: Konec leta 2016 se je na zgradbo zrušilo drevo, ki je poškodovalo ostrešje graščine. Občina mora po Odločbi ZVKD OE Maribor izvesti določene ukrepe. Občina želi stavbo oživiti in v skladu z zakonsko predpisanimi postopki omogočiti vstop zasebnega kapitala, odkup in posledično ohranitev objekta.

Drugi evidentirani predlogi:

Obnova Admontskega dvorca

4.5 OKOLJE IN INFRASTRUKTURA

Kakovost življenja prebivalcev občine Gornja Radgona se opira na lokalne vire in dobrine. Uvajanje gospodarskih dejavnosti na teh temeljih ne sme biti v nesoglasju z varovanjem okolja.

Občinski svet Občine Gornja Radgona je v letu 2005 sprejel Odlok o ustanovitvi **javnega podjetja Komunala Radgona, d. o. o.** (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, lokalni časopis Prepih, št. 70 z dne 01.02.2012 in 73 z dne 01.10.2012). Edini ustanovitelj in lastnik podjetja je Občina Gornja Radgona. Ustanoviteljske pravice izvršuje Občinski svet Občine Gornja Radgona.

Dejavnost podjetja:

- oskrba s pitno vodo,
- odvajanje in čiščenje komunalne in odpadne padavinske vode,
- zbiranje in prevoz komunalnih odpadkov (izvaja koncesionar Občine Gornja Radgona),
- odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanje komunalnih odpadkov,
- urejanje in čiščenje javnih površin,
- redno vzdrževanje javnih cest (lokalne ceste in javne poti),
- druge občinske gospodarske javne službe, ki jih določa zakon ali odlok ustanovitelja,
- druge dejavnosti, ki niso obvezne gospodarske javne službe in jih podjetje opravlja za trg.

4.5.1 VODOOSKRBA

Z namenom celostnega urejanja oskrbe s pitno vodo se je Občina Gornja Radgona odločila pristopiti k projektu »**Oskrba prebivalstva s pitno vodo in varovanje vodnih virov Pomurja – vodovodno omrežje za sistem C**«, s katerim se je dogradilo del manjkajočega vodovodnega omrežja, izgradilo nove transportne vode ter zaščitilo vodonosnika Segovci in Podgrad. Globalni koncept razvoja oskrbe s pitno vodo za celotno Pomurje sloni na postopnem izključevanju lokalnih vodnih virov, ki bi se nadomestili s ključnimi večjimi vodnimi viri. Tisti lokalni vodni viri, kjer je voda neoporečna, bi se vključili v rezervne vodne vire, za primer kakršnihkoli izrednih razmer. Dopusčena so tudi lokalna odstopanja, če so le-ta smiselna in primerna. V osnovi so zasnovani trije ločeni regijski vodovodni sistemi (A, B in C) za območje Prekmurja in za območje Prlekije.

Oskrba s pitno vodo Pomurja – Sistem C zajema območje 8 občin, in sicer Apače, Gornja Radgona, Križevci, Ljutomer, Radenci, Razkrižje, Sv. Jurij ob Ščavnici in Veržej. Časovno se je celotna investicija izvajala v obdobju od 2011 do 2017. Občinski svet Občine Gornja Radgona je na svoji 6. izredni seji, dne 7. 12. 2016 sprejel Odlok o

oskrbi s pitno vodo v Občini Gornja Radgona, ki je pričel veljati s 01. 01. 2017.

Sistem oskrbe s pitno vodo upravlja Javno podjetje Prlekija, ki je v pretežnem delu enovit vodovodni sistem. Javno podjetje Prlekija d.o.o. je družba z omejeno odgovornostjo, ki so jo dne 29.05.2009 ustanovile prej omenjene občine in je v 100% lastni navedenih osmih občin. Ustanovitev skupnega javnega podjetja omenjenih osmih občin desnega brega reke Mure, ima razloge tudi v skupnem projektu »Oskrba prebivalstva Pomurja s pitno vodo, Podsystem C«, ki je infrastrukturno povezal navedene občine, te pa so dolžne zagotoviti skupnega izvajalca obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja. Javno podjetje Prlekija je najemnik infrastrukturnih objektov in naprav, ki so v lasti občin in oskrbuje občane s pitno vodo, ter skrbi za odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode, upravlja in vzdržuje infrastrukturne objekte in naprave občin, izvaja strokovno-tehnične in druge naloge ter določa pogoje in daje soglasja k dovoljenjem za posege

4.5.2 ODPADKI

Občinski svet Občine Gornja Radgona je dne 27. 1. 2011 sprejel Odlok o načinu izvajanja obveznih občinskih gospodarskih javnih služb obdelave mešanih komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v občini Gornja Radgona, ki v 1. členu določa način izvajanja obveznih občinskih gospodarskih javnih služb obdelave mešanih komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov na območju občine Gornja Radgona. Obvezne občinske gospodarske javne službe s področja ravnanja z odpadki zajemajo naslednje vrste storitev:

- zbiranje in odvoz določenih vrst komunalnih odpadkov,
- obdelava določenih vrst komunalnih odpadkov,
- odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanje komunalnih odpadkov.

Občina Gornja Radgona zagotavlja izvajanje obveznih občinskih gospodarskih javnih služb ravnanja s komunalnimi odpadki z naslednjimi izvajalci:

- zbiranje določenih vrst komunalnih odpadkov – Komunala Radgona d.o.o.,
- obdelava določenih vrst komunalnih odpadkov – Javno podjetje Center za ravnanje z odpadki Puconci d.o.o.,
- odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanje komunalnih odpadkov - Javno podjetje Center za ravnanje z odpadki Puconci d.o.o..

Javno podjetje Center za ravnanje z odpadki Puconci d.o.o. je bilo ustanovljeno z Odlokom o ustanovitvi, objavljenem v uradnem listu RS št. 54/09, dne 13. 7. 2009. Ustanoviteljice podjetja so pomurske občine, med njimi tudi Občina Gornja Radgona, ki ima v podjetju poslovni delež v višini 7,74 %. O upravljanju podjetja odločajo ustanoviteljice na skupščini, medtem ko ustanoviteljice izvršujejo ustanoviteljske pravice občini preko Sveta ustanoviteljic. Občine imajo v teh organih deleže za odločanja glede na deleže v javnem podjetju.²²

²² Vir: www.cerop.si

Preglednica 17: Nastali, zbrani in odloženi komunalni odpadki po: OBČINE, LETO, KAZALNIK (Vir: www.stat.si)

	2012			2013			2014		
	Nastali komunalni odpadki (kg/prebivalca)	Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca)	Odloženi komunalni odpadki (kg/prebivalca)	Nastali komunalni odpadki (kg/prebivalca)	Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca)	Odloženi komunalni odpadki (kg/prebivalca)	Nastali komunalni odpadki (kg/prebivalca)	Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca)	Odloženi komunalni odpadki (kg/prebivalca)
Gornja Radgona	335	300	156	422	328	80	447	338	74

4.5.3 ODVAJANJE IN ČIŠČENJE ODPADNIH VODA

Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode (Uradni list RS, št. 88/11 in 8/12), v 1. členu določa vrste nalog, ki se izvajajo v okviru opravljanja storitev obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode. Ta uredba določa tudi obveznosti občin in izvajalcev javne službe pri opravljanju javne službe. S to uredbo so določeni tudi standardi komunalne opremljenosti, ki morajo biti izpol-

njeni za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode.

Občinski svet Občine Gornja Radgona na 15. redni seji, dne 26. 9. 2013 sprejel Odlok o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode na območju Občine Gornja Radgona v katerem določa pogoje in način izvajanja obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske

odpadne vode na območju Občine Gornja Radgona. Podrobnejša vsebina o tehnični izvedbi ter uporabi objektov in naprav za izvajanje javne službe mora biti opredeljena v Pravilniku o tehnični izvedbi in uporabi javnih objektov in naprav za odvajanje in čiščenje odpadnih komunalnih ter padavinskih voda, ki ga pripravi izvajalec gospodarske javne službe. Občina zagotavlja izvajanje storitev javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda na vseh poselitvenih območjih na svojem območju v skladu z Uredbo o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode (Uradni list RS, št. 88/11, 8/12, 108/13 in 98/15), izvajalec pa skladno s predpisi izvaja javno službo na navedenem območju občine, skladno s Programom odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode, ki ga izdela skladno z uredbo in objavi na spletni strani podjetja.

6. člen Odloka o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode na območju Občine Gornja Radgona prostorsko umešča čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode na območju občine:

– v Centralni čistilni napravi Negova za komunalne in padavinske odpadne vode, ki se vanjo odvajajo prek javnega kanalizacijskega omrežja iz območij, ki so na to omrežje priključena;

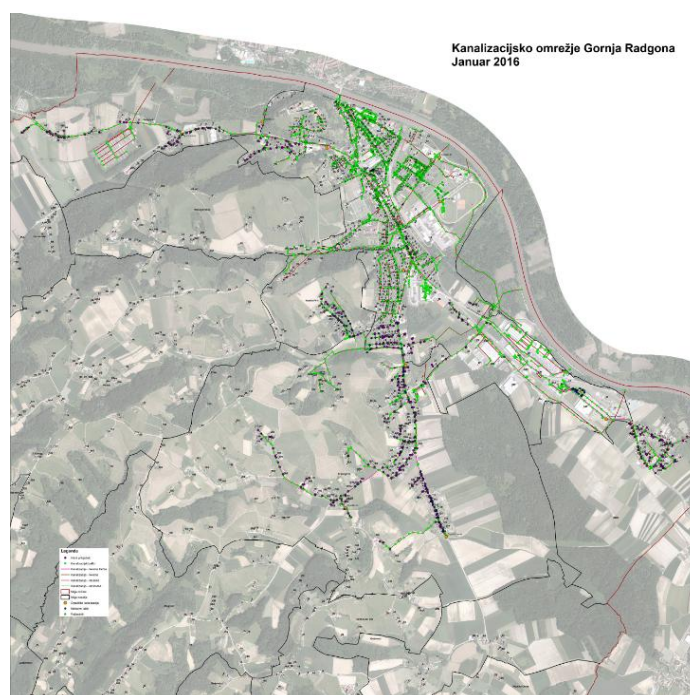
– v obstoječih in nepretočnih greznicah ali malih komunalnih čistilnih napravah za komunalne odpadne vode iz stavb oziroma drugih objektov, ki niso priključeni na javno kanalizacijo in z njimi upravlja zasebni lastnik ali upravljavec, ki ga potrdijo lastniki;

– v sistem čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode se vključujejo vse naprave in objekti, ki bodo puščeni v obratovanje z veljavnim obratovalnim dovoljenjem tudi po sprejetju tega odloka in bodo delovali na območju Občine Gornja Radgona.

7. člen istega Odloka določa lokacijo prevzema vsebin greznic in blata MKČN in sicer, da se prevzem in ravnanje z blatom iz greznic in malih komunalnih čistilnih naprav ter komunalne odpadne vode iz nepretočnih greznic prostorsko zagotavlja v izbranih centralnih čistilnih napravah, s katerimi bo Občina Gornja Radgona sklenila pogodbo o prevzemu in čiščenju blata.

Odvajanje in čiščenje odpadnih voda na območju Občine Gornja Radgona je urejeno le delno in ni rešeno celostno. Obstoječi kanalizacijski sistemi, ki so zgrajeni pretežno kot mešani, so v centrih večjih naselij in so, z izjemo nekaterih (Negova), nepovezani v celoto. Občina je geografsko povezana s porečjem reke Mure.

Slika 12: Kanalizacijsko omrežje v občini Gornja Radgona (Vir: Občina Gornja Radgona)

Za reševanje zgoraj omenjene problematike, je Občina Gornja Radgona pristopila k izvajanju projekta Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Mure, ki je bil podprt iz kohezijskih skladov in se je izvajal v letih 2013 – 2015. Projekt predstavlja prispevek k reševanju problematike odvajanja in čiščenja odpadne vode na območju porečja Mure ter s tem prispevek k zaščiti vodnih virov.

V okviru projekta je bila izgrajena manjkajoča komunalna infrastruktura za zagotavljanje odvajanja in čiščenja odpadne vode v Občini Gornja Radgona, ki vključuje kanalizacijski sistem v aglomeraciji ID 3064 Gornja Radgona in izgradnjo centralne komunalne čistilne naprave. Po zaključku projekta je aglomeracija ID 3064 Gornja Radgona 96,61 % opremljena z odvajanjem in čiščenjem. Po letu 2015 bodo na centralno čistilno napravo Gornja Radgona, poleg aglomeracije ID 3064 Gornja Radgona, priključene tudi aglomeracije ID 3028 Gornja Radgona, ID 3081 Gornja Radgona, ID 3351 Lomanoše in ID 3353 Lomanoše. Projekt je obsegal izgradnjo 9.413,50 metrov ločenega kanalizacijskega sistema, treh črpališč, treh regulacijskih objektov, enega zadrževalnika ter izgradnjo centralne čistilne naprave Gornja Radgona s kapaciteto 8.800 PE (populacijskih ekvivalentov).

Investicije so bile izvedene z namenom izgraditve ustrezne infrastrukture za odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih vod na območjih, ki so v državnem programu opredeljena kot območja, ki morajo biti opremljena s kanalizacijo skladno z evropskimi direktivami na področju odvajanja in čiščenja s ciljem zmanjšanja vplivov na okolje v aglomeracijah, katerih obremenitev je večja od 2.000 PE. Občina je po končani investiciji za izvajanje gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja odpadne vode pooblastila Komunalo Radgona, javno podjetje d.o.o.

Na območjih, kjer ni kanalizacije, morajo lastniki stavb najkasneje do leta 2023 zgraditi male komunalne čistilne naprave (v nadaljevanju

MKČN). Že od leta 2007 je v veljavi **Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz malih komunalnih čistilnih naprav** (Uradni list RS, št. 98/07 in 30/10). Ta uredba določa v skladu z **Direktivo Sveta z dne 21. maja 1991 o čiščenju komunalne odpadne vode (91/271/EGS)** (Uradni list RS št. 135 z dne 30. 5. 1991, str. 40) in **Uredbo o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode** (Uradni list RS, št. 98/2015, dne 18. 12. 2015) posebne zahteve v zvezi z emisijo snovi pri odvajanju odpadne vode iz malih komunalnih čistilnih naprav.

Mala komunalna čistilna naprava – MKČN je naprava za čiščenje komunalne odpadne vode z zmogljivostjo čiščenja, manjšo od 2.000 PE, v kateri se komunalna odpadna voda zaradi nje-nega čiščenja obdeluje z biološko razgradnjo.

Rastlinske čistilne naprave - RČN za čiščenje komunalnih odpadnih voda iz naselij in posameznih gospodinjstev, industrijskih obratov, izcednih voda iz odlagališč komunalnih odpadkov ter padavinskega odtoka s cestišč. Delovanje RČN temelji na posnemanju samočistilne sposobnosti narave. S pravilno izbiro rastlin, substratov, pretokov vode ter primerno površino se posamezni procesi intenzivirajo, oziroma se delovanje RČN prilagodi vrsti onesnaženja odpadne vode.

Slika 13: Nova RČN Sveti Tomaž, 500 PE

4.5.4 TRAJNOSTNA ENERGIJA

Učinkovita raba energije

Energetska učinkovitost je med stroškovno najbolj učinkovitimi ukrepi za doseganje ciljev zmanjševanja emisij toplogrednih plinov in doseganja večjega deleža obnovljivih virov energije v rabi bruto končne energije. Za gospodinjstva je energetska učinkovitost ključna za obvladovanje življenjskih stroškov, krepitev kupne moči in izboljšanja kakovosti bivanja, tudi z vidika prilagajanja na podnebne spremembe. V Evropski uniji je v skupni porabi energije delež porabe energije stavb kar 40 %. Zaradi tega sta ukrepa zmanjšanje porabe energije in raba energije iz obnovljivih virov v stavbnem sektorju pomembna za zmanjšanje energetske odvisnosti Evropske unije in zmanjšanje emisij toplogrednih plinov.

Direktiva o energetske učinkovitosti 2012/27/EU vsem državam članicam Evropske unije nalaga obveznost priprave dolgoročne strategije za spodbujanje naložb v prenovo nacionalnega fonda stavb in vsakoletne prenove določenega deleža stavb javnega sektorja.

Na podlagi evropske in nacionalne zakonodaje je Vlada RS dne 29.10.2015 sprejela **Dolgoročno strategijo za spodbujanje naložb energetske prenove stavb**. Strategija določa sledeče operative cilje do leta 2023 oz. 2030:

- prenova **3 % javnih stavb ožjega javnega sektorja letno**,
- izboljšanje razmerja med vloženi javnimi sredstvi in spodbujenimi naložbami v javnem sektorju na 1:3.

Direktiva določa državam članicam, da oblikujejo seznam obstoječih in mogočih instrumentov za spodbujanje izboljšanja energetske učinkovitosti stavb. Seznam se mora posodobiti vsaka tri leta. Nadalje morajo države članice vzpostaviti sistem certificiranja energetske učinkovitosti

stavb. Ta sistem vključuje predvsem informacije o porabi energije stavb in priporočila za stroškovne izboljšave. Ob prodaji ali oddaji stavbe ali stavbne enote mora biti v zadevnih oglasih v komercialnih medijih naveden indikator energetske učinkovitosti iz energetske izkaznice. Ob izgradnji, prodaji ali oddaji stavbe ali stavbne enote se energetska kartica predloži morebitnemu novemu najemniku ali kupcu ter izroči kupcu ali novemu najemniku.²³

V stavbah, v katerih skupno tlorisno površino nad 250 m² uporablja javni organ, in v stavbah s skupno tlorisno površino nad 250 m², v katerih se pogosto zadržuje javnost, mora biti energetska izkaznica prikazana na vidnem mestu in jasno opazna javnosti. Prav tako morajo države članice uvesti sistem rednega nadzora ogrevalnih in hladilnih sistemov stavb.²⁴

Občina Gornja Radgona ima sprejeto energetska zasnovo, ki se zaradi omejenih finančnih sredstev uresničuje počasneje od načrtovanega. Vendar je kljub temu v tem delu Občina Gornja Radgona zelo učinkovita, kar dokazuje z energetska obnovo javnih stavb. Prva takšna stavba je Vrtec Manka Golarja, ki je pionirski projekt v Sloveniji na področju energetske obnove javnih stavb, nadalje delna energetska sanacija občinske stavbe, energetska sanacija OŠ Gornja Radgona in OŠ dr. Antona Trstenjaka Negova, gradnja nizkoenergijskega Vrtca Manka Golarja, enota Črešnjevci.

23

http://www.mzi.gov.si/si/delovna_podrocja/energetika/energetska_prenova_stavb/

24

Vir:http://EUropa.eu/legislation_summaries/internal_market/single_market_for_goods/construction/en0021_sl.htm

Svetlobno onesnaževanje

Na podlagi tretjega in petega odstavka 17. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08 in 108/09) je Vlada Republike Sloveni-

je izdala Uredbo o spremembah in dopolnitvi Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Uradni list RS, št. 81/07, 109/07, 62/10 in 46/13).

Uredba za večino svetilk prepoveduje svetenje nad vodoravnico v nebo in zahteva uporabo popolnoma zasenčenih svetilk. Svetenje nad vodoravnico je namreč glavni vzrok svetlobnega onesnaženja. Uredba omejuje tudi svetenje v bivalne prostore, zahteva zmanjšanje porabe električne energije za javno razsvetljavo, določa

omejitve glede razsvetljave fasad in objektov kulturne dediščine ter določa druga določila glede omejevanja razsvetljave. V 28. členu Uredba določa, da je potrebno obstoječo razsvetljavo cest in javnih površin prilagoditi določbam te uredbe najpozneje do 31. decembra 2017.

Obnovljivi viri energije

Vir primarne energije so obnovljivi viri energije, katerih delež se povečuje v svetu in v Sloveniji. Povečanje deleža je ena od prioritet energetske in okoljske politike v EU in Sloveniji. Na območju občine Gornja Radgona je več možnih obnovljivih virov energije, in sicer: lesna biomasa, rastlinska biomasa, sončna energija in hidroenergija.

Zaradi geoloških posebnosti, je lahko zanimiva raba geotermalne energije za celotno področje Prlekije, ki bi se lahko koristila na različnih področjih: gospodarstvo, kmetijstvo, turizem in šport. Pričujoča strategija obravnava možnosti izrabe dveh virov: lesna biomasa in sončna energija.

Temeljni problem prenizke rabe obnovljivih virov energije je v slabi promociji in ozaveščenosti prebivalstva, večjih stroških investicij in tudi v pomanjkanju lastnih finančnih sredstev za projekte na tem področju. Za zasebni sektor je na voljo več nepovratnih in povratnih finančnih

sredstev, ki jih je možno pridobiti preko Eko sklada.

Lesna biomasa je domač in obnovljiv vir energije, ki ni neomejen. Slovenija je z gozdom bogata država. Po podatkih Zavoda za gozdove so v letu 2004 vse občine imele del ozemlja poraslega z gozdom. Tako lahko zaključimo, da je vseh 193 občin imelo teoretično potencial za izrabo lesne biomase iz gozdov. Dejansko razpoložljive količine lesne biomase iz gozdov pa omejujejo socialni, ekonomski in okoljski dejavniki. Pri odločanju o spodbujanju rabe lesne biomase na lokalnem nivoju je pomembno poznavanje omejitev. Poznavanje omenjenih dejavnikov je pomembno tudi, ko razmišljamo o lokalnem ali regionalnem razvoju, o novih delovnih mestih, o dopolnilnih dejavnostih na kmetijah in o izboljševanju kakovosti bivanja (manjša onesnaženost zraka).²⁵

25

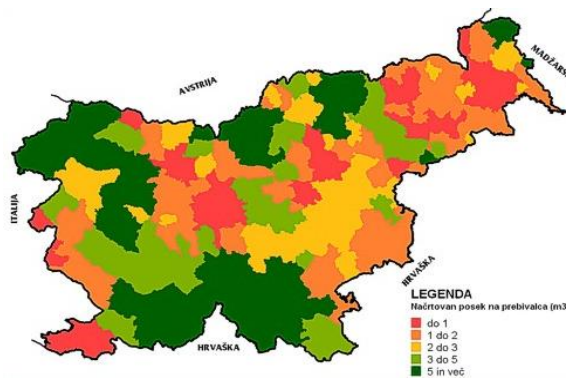
http://www.zgs.si/slo/delovna_podrocja/lesna_biomasa/potenciali_po_obcinah/index.html

Preglednica 18: Delež gozdov in drugi kazalniki možnosti in primernosti izrabe lesne biomase v občini Gornja Radgona (Vir: http://www.zgs.si/slo/delovna_podrocja/lesna_biomasa/potenciali_po_obcinah/index.html)

Površina (ha)	7.460
Gostota poselitve	1,17
Površina gozdov (ha)	2.366
Delež gozdov (%)	31,7
Površina gozda na preb. (ha/preb.)	0,3
Delež zasebnega gozda (%)	67,3
Največji možni posek (m ³ /leto)	9.823
Realizacija poseka (m ³)	5.573
Delež težje dostopnih gozdov (%)	2,34
Število stanovanj	3.270
Delež stanovanj, ogrevanih z lesom (%)	38

Strokovne ocene potencialov lesne biomase na nivoju občin sta pripravila Gozdarski inštitut Slovenije ter Zavod za gozdove Slovenije. Zemljevid največjega možnega poseka na prebivalca predstavlja različne načine seštevanja vsebinsko podobnih kazalcev, ki vplivajo na potencial oziroma na rabo lesne biomase na nivoju občin. Kazalci so razdeljeni v tri skupine: demografski, socialno – ekonomski in gozdnogospodarski. Največji možni posek na prebivalca je izračunan na podlagi podatkov iz Gozdnogospodarskih načrtov, ki jih pripravlja Zavod za gozdove Slovenije in podatkov Statističnega letopisa RS o številu prebivalcev po občinah. Kot je razvidno iz tabele, je v občini Gornja Radgona največji možni posek do 2 m³ na prebivalca.

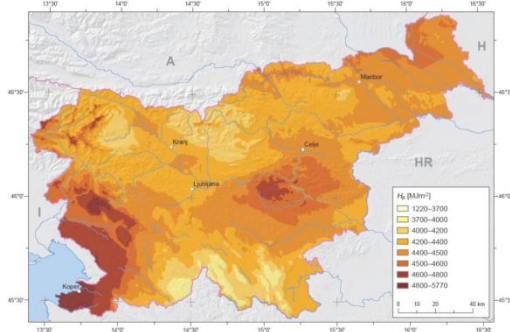
Slika 12: Največji možni posek na prebivalca
Vir: <http://www.zgs.si/slo/delovna-podrocja/lesna-biomasa/potenciali-po-obcinah/najvecji-mozni-posek/index.html>

Druga možnost izrabe energije so sončne elektrarne. Na področju celotne Slovenije je potencial sončne energije dokaj enakomeren in razmeroma visok. V povprečju je npr. za 10 % višji od Nemčije. Na letnem nivoju je razlika med najbolj osončeno Primorsko in najmanj osončenimi področji le 15 %²⁶.

Povprečna letna vrednost za Slovenijo je 1100 kWh vpadle sončne energije na m² horizontalne površine. Natančnejše vrednosti in geografsko porazdelitev prikazuje slika 14.

Slika 13: Potencial sončne energije v Sloveniji (Vir: Kastelec, D., Rakovec, J. et al, Sončno obsevanje v Sloveniji, 2007, <http://www.ape.si/data/infolisti.pdf>)

Sončna energija je neizčrpen vir energije, ki ga v zgradbah lahko izkoriščamo na tri načine:

- pasivna raba sončne energije – s solarnimi sistemi za ogrevanje in osvetljevanje prostorov,
- aktivna raba sončne energije - s sončnimi kolektorji za pripravo tople vode in ogrevanje stavb, s pomočjo sončnih kolektorjev,
- fotovoltaika - s sončnimi celicami za proizvodnjo električne energije.

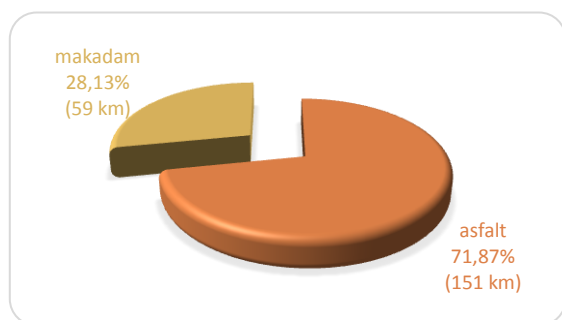
²⁶ www.ape.si/data/infolisti.pdf

4.5.5 PROMETNA INFRASTRUKTURA

Za razvoj območja je pomembna dobro razvita javna infrastruktura. Ob neustrezni in dotrajani javni infrastrukturi so najbolj prizadeti lokalni prebivalci. Na podlagi Odloka o kategorizaciji občinskih cest v občini Gornja Radgona (Uradne objave občine št. 85/14), ki je začel veljati 1.8.2014, je v občini Gornja Radgona **209,86 km vseh kategoriziranih cest**.²⁷

Graf 36: Delež asfaltnih in makadamskih cest v vseh kategoriziranih cestah v občini Gornja Radgona

²⁷ Vir: Občina Gornja Radgona

Na tem območju je obremenjenost državnih cest nad povprečjem. To stanje se je izboljšalo z izgradnjo in odprtjem avtoceste, 31. oktobra 2008. Dolžina državnih cest v občini presega 27 kilometrov.

Občinske ceste se kategorizirajo na lokalne ceste (LC) in javne poti (JP). Lokalne ceste v mestu Gornja Radgona in v naseljih z uvedenim uličnim sistemom se razvrstijo v naslednje podkategorije:

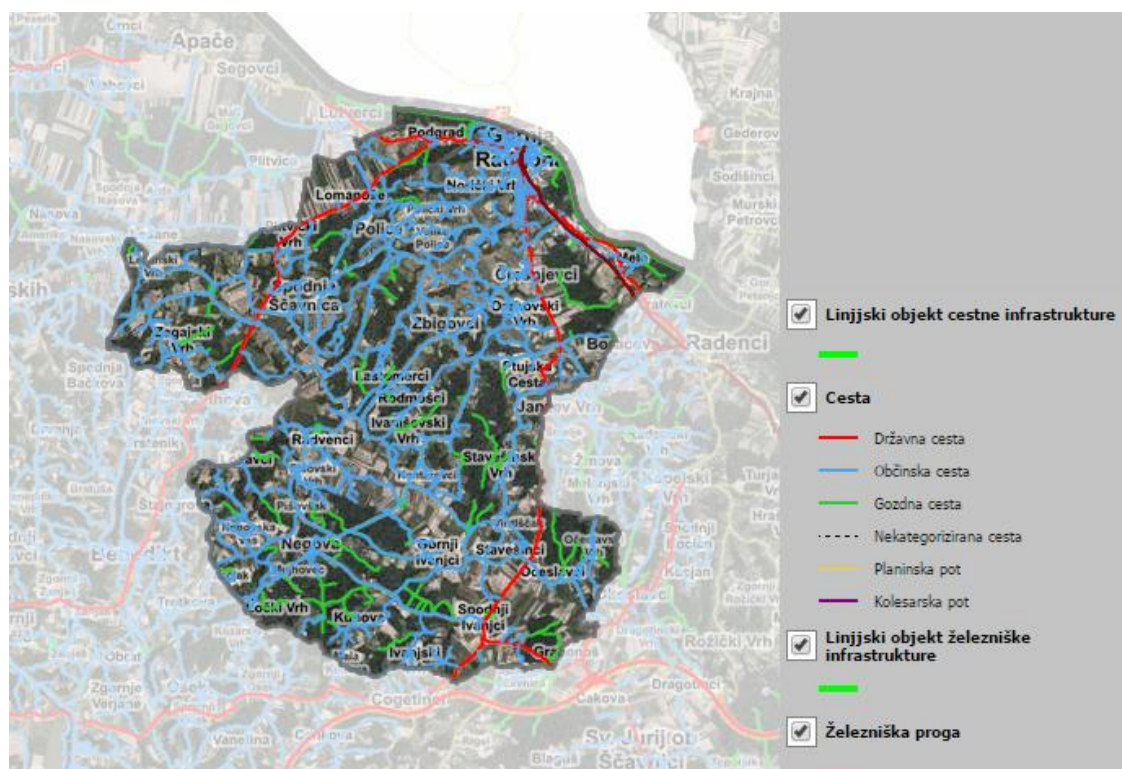
- na zbirne mestne ceste ali zbirne krajevne ceste (LZ) in
- na mestne ceste ali krajevne ceste (LK).

Med lokalne ceste spadajo ceste, ki so kategorizirane kot LC (lokalne ceste), LZ (lokalne zbirne ceste) in LK (lokalne krajevne ceste). Teh kategoriziranih cest je v Občini Gornja Radgona **71,415 km**.

Javnih poti JP v občini Gornja Radgona, ki so kategorizirane, je **138,443 km**.

Javnih poti, ki še niso asfaltirane in potekajo delno v hribovitih predelih občine Gornja Radgona, je **58,934 km** ali 42,57 %.

Slika 14: Cestno omrežje v občini Gornja Radgona (Vir: Občinski prostorski načrt občine Gornja Radgona, 2015.)

CELOSTNA PROMETNA STRATEGIJA (CPS)

Trajnostna mobilnost (TM) poskuša učinkovito združiti na prvi pogled nasprotujoče si želje. V duhu "minimalnih nezaželenih stranskih učinkov, nižjih stroškov in nižje porabe naravnih virov" se stremi k zadovoljevanju potreb vseh ljudi po mobilnosti in daje prednost človeku pred motoriziranimi prometnimi sredstvi. Prednosti obstoja strateškega dokumenta, ki jih navajajo pri Slovenski platformi za trajnostno mobilnost, so:

- izboljšana podoba mesta ali občine,
- boljša kakovost bivanja,
- izboljšana mobilnost in dostopnost,
- pozitivni učinki na okolje in zdravje,
- večja vključenost ljudi,
- odločitve, ki jih podpira javnost,
- učinkovito izpolnjevanje pravnih obveznosti,
- boljša konkurenčnost in dostop do sredstev,
- nove in celovite politične vizije.

Projekti s področja trajnostne mobilnosti se lotevajo: izdelave celostnih prometnih strategij, urejanja varnih dostopov (pločnikov, kolesarskih stez) do postajališč javnega potniškega prometa (JPP), parkirišč za kolesa, ukrepe trajnostne parkirne politike, izdelave mobilnostnih načrtov, vpeljevanje sodobnih tehnologij za upravljanje mobilnosti, vzpostavljanja okoljskih con, vpeljevanje sistema "park&ride", postavitve polnilnih postaj na zemeljski plin in elektro polnilnic in izobraževalno ozaveščevalne aktivnosti.²⁸

Na podlagi vizije občine zastavljene v CPS, so se izoblikovali cilji in konkretni ukrepi/projekti, za izvedbo katerih se bo Občina v nadaljnjih letih prijavljala na najrazličnejše razpise.

Sestavni del CPS, ki obravnava mesto Gornja Radgona je Akcijski načrt, ki bo obravnaval celotno območje občine Gornja Radgona.

²⁸ <https://skupnostobcin.si/2015/07/trajnostna-mobilnost-in-aktivnosti-slovenskih-obcin/>

Modernizacija občinskih cest po predlogu krajevnih skupnosti

Spodaj navedene ceste/poti NISO razvrščene po dinamiki izvajanja!

KS Gornja Radgona

- LK 105331, Kajuhova ulica – asfaltiranje
- LK 105031, Grajska cesta – sanacija
- LK 105011, Jurkovičeva cesta sanacija
- LK 105151, Vrečova ulica – preplastitev
- LK 105211, Simoničev breg – sanacija
- JP 605211, Gornja Radgona – Hercegovščak – modernizacija ceste
- LK 105231, Šlebingerjev breg – sanacija
- JP 604781, Gorkega ulica – sanacija
- Ureditev lokalne ceste - Gubčeva cesta, od gasilskega doma do mosta na Muri
- Sanacija Panonske ulice s križiščem na Partizanski ulici
- Sanacija Jurkovičeve ulice z obnovo fasad starega mestnega jedra
- Ureditev pločnika ter javne razsvetljave v Podgradu od križišča s cesto GR – MB v smeri do vasi Lutverci

KS Negova

- JP 605641, Rodmošci – ureditev plazu
- LC 104081, Ivanjševci – Ivanjševski Vrh – Orehovski Vrh, 1. faza
- JP 605781, 605781, Lokavci (Elblov breg), 2. del
- JP 605271, Negova – domačija Šeruga dolžina 350 m
- odcep JP 605272, Negova – domačija Kaučič dolžina 280 m
- odsek gozdne ceste 133373, proti domačiji Kramberger Janeza, Negova 117

- JP 605881, Ločki Vrh – Klobasa – Rajšp dolžina 617 m
- odcep JP 605831, Ločjak – Negovski Vrh dolžina 414 m
- JP 606081, Radvenci – domačija Cetl – Kaučič dolžina 1150 m
- odcep JP 606082 Radvenci - domačija Kramberger h. št. 40, dolžina 120 m
- JP 606101, Ivanjševci – Gornji Ivanjci (od LC 104081) – do domačije Hamler oziroma odcepa do domačije Bratkovič
- LC 388072, Negova – Spodnji Ivanjci, 1. faza
- JP 606771, Negova – Močnik – Kačič dolžina 560 m
- JP 703991, Negova – Rojkečev mlin – Kunova dolžina 810 m
- JP 605751, Radvenci – domačija Kozar dolžina 500 m
- JP 606092, Negova – Pišovski Vrh - domačije Knez – Celcar dolžina 300 m
- LC 388072, Negova – Spodnji Ivanjci, 2. faza
- JP 605891, Negova – domačija Žižek dolžina 220 m
- JP 605861, Negova – domačija Šijanec – Juršnik dolžina 680 m
- JP 605941, Negova – center; od domačije Šipek do domačije Gomboc in nadaljevanje asfaltiranja gozdne ceste 133377 dolžina 900 m
- gozdna cesta 133376, proti domačiji Fekonja (odcep ceste nasproti pokopališča) dolžina 200 m
- JP 606781, Negova – domačija Šeligo dolžina 200 m
- gozdna cesta 133372, Lokavci - Glavice (od JP 605741 proti občinski meji Benedikt) dolžina 800m
- JP 605741, Radvenci – nadaljevanje od domačije Pintarič dolžina 200 m
- JP 605743, Radvenci – proti domačiji Starovasnik dolžina 180 m
- JP 606801, Radvenci – domačija Recek dolžina 650 m
- JP 606802, Radvenci – od JP 606801 do domačije Vajngerl dolžina 150 m
- Nadaljevanje asfaltiranja gozdne ceste 133389 – od domačije Filipič do LC 104081 dolžina 800 m
- JP 605671, Ivanjševci – Fekonja – Kaučič – Ivanjševski Vrh dolžina 700 m
- JP 605651, Ivanjševski Vrh – domačija Kurbus - Omulec dolžina 800 m
- JP 605681, Ivanjševci – od domačije Fekonja dolžina 300 m
- JP 605662, Ivanjševski Vrh – domačija Raduha dolžina 100 m
- JP 605641, Ivanjševci – Rodmošci – Zbigovci (razširitev in preplastitev) dolžina 2380 m
- Izgradnja pločnika z javno razsvetljavo ob LC 104041, Ivanjševci – naselje ter preplastitev omenjenega odseka ter izgradnja pločnika proti izviru Ivanjševske slatine.
- Izgradnja, ureditev ceste: mejni prehod G. Radgona – Ivanjci – Grabonoš (povezava do avtoceste)

KS Spodnja Ščavnica

- JP 605491, Lastomerci – Zbigovci – območje KS Spodnja Ščavnica
- JP 605151, Zagajski Vrh – domačija Kager (od magistralne ceste mimo kapele)
- LC 203301, Sp. Ščavnica (levo od Niderlovega hrasta) – Zgornja Ščavnica preplastitev
- JP 605093, Spodnja Ščavnica – domačija Zdravec dolžina 260 m
- JP 605121, Plitvički Vrh – domačija Mavko dolžina 580 m
- JP 605161, Lomanoše – Caf – Krempel – Fujs – Kaučič (Plitvički Vrh – dom. Caf)
- JP 605081, Spodnja Ščavnica – Matjaževa slatina – kmetijska zadruga
- LC 104101, Zagajski Vrh
- JP 605111, Spodnja Ščavnica – domačija Mlakar (h.št. 50) – Police dolžina 430 m
- JP 605441, Lastomerci – domačija Geratič dolžina 960 m
- JP 604891, Lešane- Spodnja Ščavnica - dom. Žagar- domačija Pintarič dolžina 1000 m
- JP 604861, Spodnja Ščavnica – domačija Valner dolžina 300 m
- JP 605131, Plitvički Vrh – domačija Fras - Mlinarič (preplast.) dolžina 900 m

- JP 606411, Lomanoše – domačija Kajdič - Podgrad (Geder) dolžina 700 m
- JP 605341, Lastomeri – domačija Lešnik dolžina 580 m
- JP 606502, Lomanoše – domačija Šuman (Babič, Senekovič, Segeri) dolžina 130 m
- Izgradnja pločnika na Spodnji Ščavnici od državne ceste do igrišča na Spodnji Ščavnici.

KS Črešnjevci-Zbigovci

- JP 606291, Črešnjevci – do domačije Fras dolžina 150 m
- izgradnja pločnika ob LC 104161, Gornja Radgona – Črešnjevci (stara tovarna Mura - transport Rojko – podjetje Panvita)
- JP 605371, Črešnjevci – domačije Bregar – Zemljič dolžina 620 m
- JP 605151, Police, domačija Pajek Martin - Zupan – Švab – do Lomanoš dolžina 800 m
- odcep JP 606361, Police – domačija Kniplič dolžina 320 m
- JP 606001, Police – domačija Korošec Milana dolžina 140 m
- JP 605161, Police - od domačije Švab - mimo domačije Caf dolžine 700 m
- odcep JP 605171, Police – mimo domačije Kurbus do LC 104051, Police – Spodnja Ščavnica dolžine 1000 m
- JP 605181, Police – domačija Avguštin dolžina 100 m
- JP 606061, Police-domačija Mulec z odcepom JP 606062, Police – domačija Prajndl - Stranjšak dolžina 400 m
- JP 605391, Črešnjevci – domačija Jaušovec (Pintarič) dolžina 360 m
- JP 605471, Zbigovci-mimo domačije Bračič – Lastomeri (preplastitev)
- JP 606341, Zbigovci – domačija Štrakl z odcepom JP 606342, Zbigovci – domačija Mlinarič dolžina 300 m
- JP 605342, Zbigovci – domačija Balažič dolžina 190 m
- JP 606621, Zbigovci – Halec – Osojnik dolžina 400 m
- JP 605451, Zbigovci – domačija Pajek Jožeta dolžina 460 m
- JP 605631, Ptujška cesta – domačija Ficko – Jaušovec dolžina 380 m
- JP 605611, Ptujška cesta – domačija Kežman – Rajh dolžina 230 m
- JP 606982, Ptujška cesta – domačija Žinkovič – Kreft dolžina 100 m
- JP 606981, Ptujška cesta – domačija Kralj (Grofovo) dolžina 200 m
- JP 605581, Ptujška cesta – domačije Dlohi, Trstenjak, Vučak dolžina 300 m
- LC 104082, Orehovski Vrh – Ivanjševski Vrh (razširitev in preplastitev) – v celoti
- JP 605551, Orehovci – domačija Kreml – Tratnik dolžina 600 m
- JP 605541, Orehovci (od R3-714) proti Rožman Alenki do Peklar dolžina 500 m
- JP 606402, Orehovci – domačija Muler – Šolar dolžina 880 m
- JP 844011, Orehovci – Šratovci (obč.meja z občino Radenci) dolžina 800 m
- JP 606401, Orehovski Vrh – domačija Kniplič dolžina 170 m

KS Spodnji Ivanjci

- JP 606151 Sp. Ivanjci – Bračko dolžina 460 m
- JP 606601 Stavešinski Vrh – Šiman dolžina 405 m
- JP 606931 Sp. Ivanjci – Vogrin dolžina 200 m
- JP 606181 Očeslavci – Križan dolžina 100 m
- JP 606191 Očeslavci – Klemenčič dolžina 200 m
- JP 605622 Stavešinci (Zorgar) dolžina 1020 m
- JP 606971 Stavešinski Vrh – Kežman dolžina 360 m
- JP 606141 Sp. Ivanjci – Mir dolžina 320 m
- LC 388072 Sp. Ivanjci – Negova – 3/3 dolžina 1070 m

4.5.6 URBANI IN PROSTORSKI RAZVOJ

Občinski svet Občine Gornja Radgona je na svoji 8. redni seji, dne. 12. 11. 2015 sprejel Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Gornja Radgona (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, št. 3/2015 z dne 01.12.2015). Sprejetje Občinskega prostorskega načrta za Občino Gornja Radgona (v nadaljevanju OPN) je strateškega pomena za občino, to je temeljni akt občine, na podlagi katerega se lahko izvajajo posegi v prostor oz. investicije.

Sedanja poselitev mestnega jedra z industrijo se bo v bodoče zmanjšala. Dolgoročno to pomeni selitev podjetij iz centra mesta Gornja Radgona v industrijsko cono. V OPN je območje mestnega jedra opredeljeno za centralne dejavnosti. S tem se bo na tem območju preprečila na tem območju širitev industrijske dejavnosti. Poplavna študija, ki jo je morala občina izdelati zaradi OPN-ja, nalaga, da je potrebno zaradi preprečitve poplav povečati prepust na Hercegovškem potoku (to je prepust čez glavno državno cesto pri zdravstvenem domu in do sejma).

V letu 2007 je bil sprejet Odlok o lokacijskem načrtu za območje poslovno obrtne cone Element Gornja Radgona, v letu 2015 je občina izdala sklep o spremembah in dopolnitvah Lokacijskega načrta za območje poslovno obrtne cone Element Gornja Radgona.

Občina je prodala zemljišča za poslovno obrtni del. Da bi se na tem območju omogočila pozidava individualnih stanovanjskih hiš (16 parcel), je potrebno izvesti povezovalno cesto od trgovine Lidl pa do glavne državne ceste za Črešnjevce. Sedaj ni dostopa do teh zemljišč, kar je osnova za pozidavo. Cesta je predvidena v stanovanjskem delu tega območja. Z ureditvijo infrastrukture bi območje postalo zanimivejše potencialnim investitorjem za gradnjo stano-

vanjskih hiš, saj trenutno v mestu ni prostih stavbnih zemljišč za tovrstno pozidavo.

Nad Vodovodno ulico se nahaja pas, ki je že namenjen za gradnjo.

Ministrstvo za infrastrukturo podpira gradnjo in obnovo večstanovanjskih hiš in blokov, saj je stanovanjski fond v celotni državi razmeroma slab. Statistični podatki za občino Gornja Radgona kažejo, da se je število dograjenih stanovanj med letoma 2008 in 2014 zmanjšalo za polovico.

Izdelane so bile tri študije, in sicer: Študija ureditve Jurkovičeve ulice, Študija ureditve mestnega središča Gornje Radgone in Urbanistična zasnova Negove, ki so podlaga za fazni pristop izvedbe.

V načrtu Občine Gornja Radgona je, da se v tem obdobju pripravijo potrebne strokovne podlage (v skladu s sprejetim OPN/OPPN) za ureditev mestnega središča, ureditev javnih parkirišč po občin, ureditev prostora avtobusne postaje v Gornji Radgoni, priprava strategije in potrebne dokumentacije za vzpostavitev železniške povezave Bad Radkersburg – Gornja Radgona - Ljutomer, ipd.

Strategija občine na stanovanjskem področju je pridobivanje gradbenih parcel za območje Negove, pridobivanje in opremljanje stavbnih zemljišč za možnost individualnih gradenj na območju KS Spodnja Ščavnica, parcelacija zemljišč na grajskem hribu za individualno gradnjo in vrtove, idr.

V nadaljevanju so predstavljene preglednice, iz katerih je razvidno stanje stanovanjskega fonda v občini.

Preglednica 19: Stanovanjski standard s primerjavo regije in države (Vir: Statistični urad RS)

	2011											
	Število stanovanj	Število stanovanj na 1.000 prebivalcev	Število naseljenih stanovanj	Število počitniških stanovanj	Povprečna uporabna površina na (m ²) stanovanja	Povprečna uporabna površina (m ²) naseljenega stanovanja	Povprečna uporabna površina (m ²) na stanovalca	Povprečno število oseb v stanovanju	Delež tri ali večsobnih stanovanj (%)	Delež novih stanovanj, grajenih po letu 2005 (%)	Delež naseljenih stanovanj, ki nimajo vseh elementov osnovne infrastrukture (%)	Delež naseljenih stanovanj z manj kot 10 m ² uporabne površine na osebo (%)
SLOVENIJA	844656	412	670127	20740	79,6	82	27,4	3	60	5	5	3,5
G. Radgona	3553	413,8	2827	47	82	84,3	28	3	62,4	2,9	5,2	2,5
Pomurska	48268	405,1	37365	1062	85,7	89	28,2	3,1	65,1	2,4	8,5	2,9

Preglednica 20: Naseljena stanovanja v Občini Gornja Radgona, tip lastništva; (Vir: Statistični urad RS)

		Število stanovanj	Število prebivalcev
Gornja Radgona	Tip lastništva -SKUPAJ	2827	8412
	Lastniška stanovanja	2323	7336
	Najeta stanovanja	241	554
	Stanovanja z drugimi tipi lastništva	263	522

Preglednica 21: Ocena dokončanih stanovanj – primerjava med leti 2008 do 2014 (Vir: Statistični urad RS)

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Gornja Radgona	Število	27	35	28	26	36	22	13
	Površina (m ²)	5063	6102	4483	4911	6987	3652	2476

4.5.7 TELEKOMUNIKACIJSKA OMREŽJA

Na območju celotne občine Gornja Radgona je omogočen dostop do telefonskega priključka, pri čemer se hitro povečuje število digitalnih priključkov.

Pokritost z mobilno telefonijo je zadovoljiva.

Območje je v celoti pokrito s poštnimi storitvami.

V letih 2012 do 2013 se je izvedel projekt »Gradnja, upravljanje in vzdrževanje odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij KS Negova, KS Spodnji Ivanjci in KS Spodnja

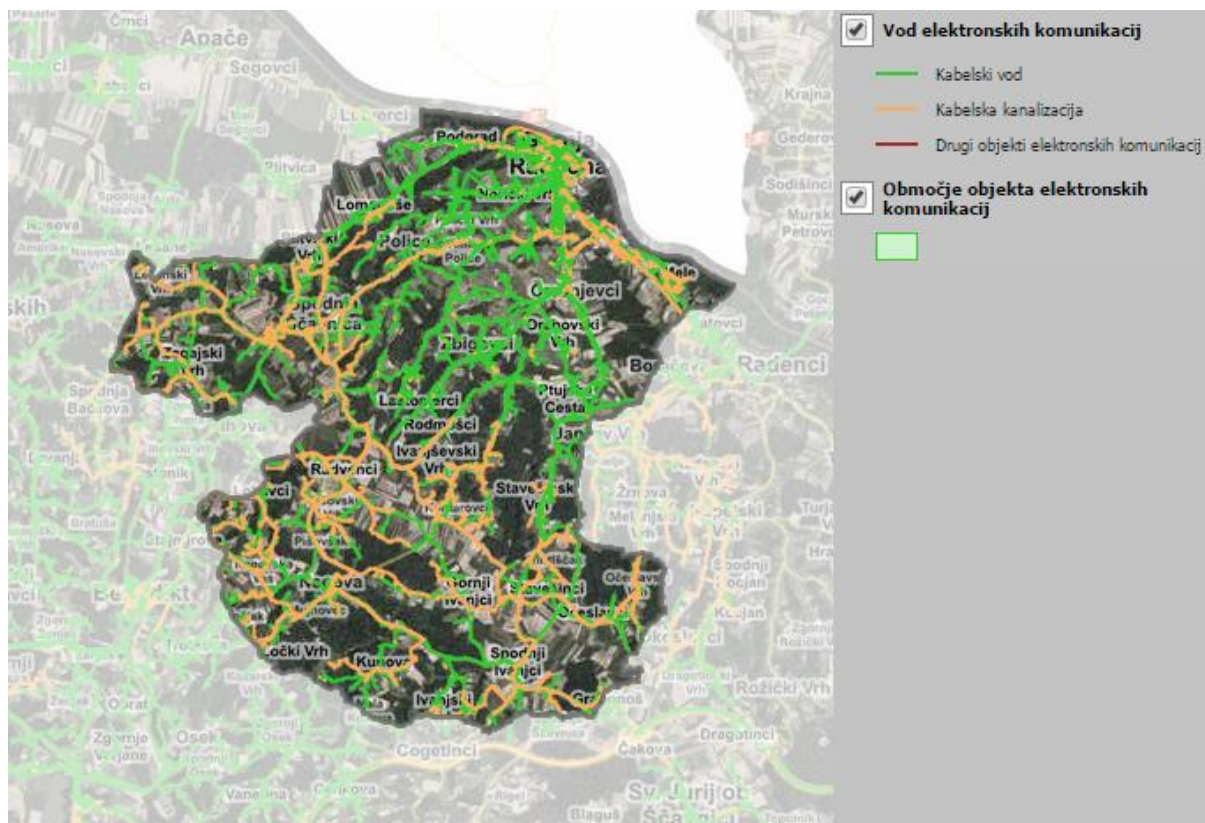
Ščavnica« in pomeni zagotovitev dostopa do širokopasovnih povezav uporabnikom na ozemlju lokalne skupnosti na območjih, kjer ob času prijave na javni razpis širokopasovni priključki niso bili omogočeni, oziroma območja, kjer novi interesenti niso imeli možnosti pridobitve širokopasovnega priključka, četudi so na tem območju že obstajali posamezni širokopasovni priključki in območja, za katera je na dan objave javnega razpisa s strani operaterjev bil izkazan neobstoj komercialnega interesa. Iz opravljene analize je bilo tako omogočenih 461 priključkov.

Glede na dejstvo, da vsa gospodinjstva in ostali zainteresirani niso bili upravičeni do sofinanciranja priključkov, se je občina odločila, da poiš-

če druge vire za pokrivanje vseh potreb na območju omenjenih krajevskih skupnosti, kar pa se bo izvedlo v II. fazi.

Slika 15: Elektronske komunikacije v občini Gornja Radgona (Vir: Občina Gornja Radgona)

4.5.8 ANALIZA POTREB IN POTENCIALOV ZA RAST NA PODROČJU OKOLJA IN INFRASTRUKTURE

POTREBE

- obnovljivi viri energije,
- učinkovita raba energije,
- energetska izraba odpadkov,
- spodbujanje podjetništva pri predelavi odpadkov,
- usklajeno prostorsko planiranje,
- prometno načrtovanje v mestu v skladu s trajnostno mobilnostjo.

POTENCIALI ZA RAST

- ločeno zbiranje odpadkov,
- rezerve v energetskih virih in zalogah (lesna biomasa, rastlinje, geotermalna energija),
- vodni viri (reka Mura, reka Ščavnica, izviri mineralne vode);
- možnosti za razvoj kolesarskih poti.

4.5.9 KLJUČNI PROBLEMI IN USMERITVE

Analiza potreb in potencialov za rast odseva ključne probleme na področju okolja in infrastrukture:

- ranljivost vodnih virov in onesnaženost voda,
- intenzivno kmetijstvo,
- neuskklajenost kategorizacije zemljišč z dejanskim stanjem in neurejena zemljišča,
- neustrezno prostorsko planiranje,
- energetska odvisnost,
- onesnaževanje podtalnice vodotokov ter vodonosnika,
- pomanjkanje lastnih finančnih sredstev,
- pomanjkanje EU sredstev za gradnjo okoljske infrastrukture,
- pritisk urbanizacije na podeželju.

Zaradi intenzivnih in agresivnih posegov v okolje v preteklosti in kljub sanacijskim ukrepom v zadnjem času še vedno obstajajo degradirana območja. Ogroženi so vodni viri in tudi zaščitni viri mineralnih voda. Prav tako je potrebna

skrbna izbira zazidljivih površin, saj se pri vremenskih ujmah kažejo hude posledice stihijske gradnje (plazovita območja, poplavna območja, ipd.). V prihodnosti je pri posegih v okolje nujno treba nadzirati naslednje:

- da so posegi v okolje dobro premišljeni in izvedeni na naravi prijazen način,
- da se bodo degradirana območja ustrezno revitalizirala,
- upoštevati Aarhuško deklaracijo o obveščanju javnosti o stanju v okolju,
- da se varčno izrabljajo energija in obnovljivi viri energije.

V želji po razvoju velikokrat nastanejo nesoglasja med skrbjo za okolje in izgradnjo infrastrukture, kar je prav tako osnovnega pomena za prebivalstvo. Vendar je ob vsem tem treba slediti viziji razvoja, ki temelji na trajnostnem in uravnoteženem razvoju na vseh področjih človekovega delovanja.

4.5.10 NAČRTOVANE NALOŽBE IN PROJEKTI

RAZVOJNA PRIORITETA 1: KONKURENČNO IN ZELENO GOSPODARSTVO

Investicijsko področje 1.1 – INOVATIVNOST, USTVARJALNOST, PODJETNOST IN ZNANJE ZA KONKURENČNO GOSPODARSTVO

Ukrep 1.1.2 Trajnostni razvoj urbanih območij

Cilj ukrepa: ureditev javnih površin, zmanjšati onesnaževanje zraka v mestu

Predvideni EU viri: KS, ESRR

Ciljna skupina: prebivalci mesta, lokalna skupnost, podjetja, javne institucije (šola, vrtec, ..), vozniki, upravljalci javnih površin (Komunala Radgona), ...

Kazalnik	Enota	Izhodišče	Cilj do leta 2023	Vir
Število izdelanih dokumentov/ strategij/strokovnih podlag	število	0	10	Spremljanje, občinska uprava

Indikativni projekti:

Priprava strokovnih podlag – prostorsko načrtovanje

Okvirna vrednost: 200.000 EUR

Nosilec projektov: Občina Gornja Radgona.

Povzetek: a) Ureditev mestnega središča; b) Ureditev javnih parkirišč po občini; c) Ureditev prostora avtobusne postaje v Gornji Radgoni; č) Ureditev dostopa do OŠ dr. A. Trstenjaka Negova.

Viri financiranja: lastni viri, državni viri
Dinamika financiranja: 2017 – 2020

Priprava programa oz. strategije občine na stanovanjskem področju

Okvirna vrednost: n.p.

Leto izvedbe: 2017 - 2020

Nosilec projekta: Občina Gornja Radgona.

Povzetek: Priprava programa oz. strategije občine na stanovanjskem področju; OPN/ OPPN za: pridobivanje gradbenih parcel za območje Negove, Gornje Radgona, Podgrada, pridobivanje in opremljanje stavbnih zemljišč za možnost individualnih gradenj na območju KS Spodnja Ščavnica, parcelacija zemljišč na grajskem hribu za individualno gradnjo in vrtove.

RAZVOJNA PRIORITETA 3: ZELENO ŽIVLJENJSKO OKOLJE IN UČINKOVITA RABA VIROV

Investicijsko področje 3.1. – ENERGETSKO VZDRŽNA DRUŽBA

Ukrep 3.1.1: Vlaganje v energetske učinkovitost

Cilj ukrepa: povečati učinkovitost rabe energije v javnih institucijah in gospodinjstvih, povečati učinkovitost elektroenergetskega sistema

Predvideni EU viri: ESRR, KS.

Ciljna skupina: javne institucije, podjetja, gospodinjstva, končni odjemalci.

Kazalnik	Enota	Izhodišče	Cilj do leta 2023	Vir
Število energetske obnovljenih stavb javnih institucij	število	3	5	spremljanje,

Indikativni projekti:

Prenova javne razsvetljave

Okvirna vrednost: 75.000 EUR

Nosilec projektov: Občina Gornja Radgona.

Povzetek: Ureditev in obnova javne razsvetljave po celotni občini. Občina Gornja Radgona želi na območju občine posodobiti zastarelo javno razsvetljavo, predvsem v smislu njene energetske obnove (varčnejša svetila, zamenjava dotrajanih lesenih drogov,...). V preteklih letih so nekatere ulice v mestu že dobile varčnejša svetila. Možen način obnove bi bil postopen, po posameznih ulicah oz. odsekih, na podlagi prihrankov iz teh odsekov v naslednjih letih se financira prenova še preostale javne razsvetljave.

Viri financiranja: EKO sklad (povratna sredstva), Slovenski okoljski javni sklad (povratna sredstva), 23. člen ZFO, SID banka

Dinamika financiranja: v letu 2017 – Obnova dela Partizanske ceste in Ceste na stadion; Obnova JR na Grajskem hribu, ostalo glede na finančne možnosti občine.

Pripravljenost projekta: del Partizanske ceste in Ceste na stadion – zeleno javno naročilo;

Potrebni dokumenti za izvedbo: Grajski hrib – kulturno varstveno soglasje

Energetske sanacije javnih stavb - Dokončanje energetske obnove Javnega zavoda Knjižnica Gornja Radgona

Okvirna vrednost: 161.000 EUR

Nosilci projekta: Občina Gornja Radgona, Občina Apače, Občina Radenci, Občina Sveti Jurij ob Ščavnici.

Povzetek: Načrtovana investicija predvideva končno, III. fazo obnove stavbe Javnega zavoda knjižnica Gornja Radgona, v okviru katere bo izvedena predvsem energetska sanacija celotnega ovoja stavbe ter nujno potrebna sanacija notranjih prostorov v 2. nadstropju stavbe. Z izvedeno investicijo bi bil tako objekt celovito obnovljen, s čemer bi se zmanjšali stroški tako njegovega vzdrževanja kot samega obratovanja. Obenem bi se bistveno izboljšala kakovost notranjih prostorov stavbe ter s tem zagotovili boljši pogoji za izvajanje izobraževalnih in knjižničnih dejavnosti.

Energetske sanacije javnih stavb

Okvirna vrednost: 300.000 EUR

Nosilec projektov: Občina Gornja Radgona

Povzetek: Po Direktivi o energetske učinkovitosti 2012/27/EU Evropskega parlamenta in sveta o energetske učinkovitosti stavb in Dolgoročni strategiji za spodbujanje naložb energetske prenove stavb je javni sektor obvezen, da do leta 2023 oz. 2030 prenovi 3 % javnih stavb ožjega javnega sektorja letno ter izboljša razmerje med vloženimi javnimi sredstvi in spodbujenimi naložbami v javnem sektorju na 1:3. V občini Gornja Radgona se načrtuje nadaljevanje sanacije OŠ Gornja Radgona – notranje strojne inštalacije, ogrevanje, vodovod, odvajanje odpadnih voda,...).

Viri financiranja: državni viri, lastna sredstva.

Investicijsko področje 3.2. – ČISTO OKOLJE IN OHRANJENA NARAVA

Ukrep 3.2.1: Čisto in zdravo življenjsko okolje

Cilj ukrepa: izgradnja manjkajočega kanalizacijskega sistema, zmanjšanje komunalnih odpadkov, povečati dostop do zdrave pitne vode, zvišati kvaliteto stanja voda.

Predvideni EU viri: KS.

Ciljna skupina: končni uporabniki.

Kazalnik	Enota	Izhodišče	Cilj do leta 2023	Vir
Število uporabnikov, oskrbljenih s kvalitetnejšo pitno vodo	število	2682	3000	spremljanje, MOP
Dodatni priključeni uporabniki na kanalizacijski sistem	PE	0	700	spremljanje, MOP

Indikativni projekti:

Izgradnja vodovodnega sistema in obnova vodovodov

Okvirna vrednost: 7.000.000 EUR

Nosilec projektov: Občina Gornja Radgona

Povzetek: a) Občina bo izgradila vodovodno omrežje na trasi Gornja Radgona (9.573,40 m) in na trasi Lokavci (3.375 m) in s tem zaključila obsežna vlaganja v izgradnjo vodovodne infrastrukture v občini Gornja Radgona. Vrednost projekta: 3.329.406 EUR

Viri financiranja: kohezijska sredstva (razvoj regij), zadolževanje, lastni viri

Dinamika financiranja: 2018 -

Pripravljenost projekta: vodovod Lokavci – gradb. dovoljenje, vodovod G. Radgona - gradb. dovoljenje
b) Fazna ureditev razširitve in posodobitve vodovodnega sistema Zagajski Vrh-Spodnja Ščavnica-Plitvički Vrh oz. Štajngrova-Spodnja Ščavnica. Prevzem vaških vodovodov v sistem javnega vodovodnega sistema. Postavitev označevalnih tabel na vodovarstvenih območjih. Vodovarstveni ukrepi oziroma zavarovanje naravnih vodnih zajetij in virov (Borko, Police).

Izgradnja komunalne infrastrukture v občini

Vrednost projekta: 1.747.429,45 EUR

Nosilec projekta: Občina Gornja Radgona

Povzetek a: V okviru projekta je predvidena izgradnja kanalizacijskega omrežja Lomanoše - Plitvički Vrh. Kanalizacija je gravitacijska in tlačna. Dolžina gravitacijske kanalizacije je 4.577,60 m, tlačne je 110,30 m. Skupna dolžina kanalizacijskega omrežja znaša 4.687,90 m. Izvedeni bosta črpališče 2 (Hercegovščak) in črpališče 3 (Lomanoše). Črpališča so tipska z vgrajenima dvema potopnima črpalkama na prosti hod fi 80 mm.

Viri financiranja: lastno financiranje; kohezijska sredstva so malo verjetna zaradi omejitve 2000 PE (trenutna vrednost 700 PE); možnost financiranja z zadolževanjem; javno-zasebno partnerstvo

Dinamika financiranja: od 2018.

Pripravljenost projekta: gradbeno dovoljenje

Potrebni dokumenti za izvedbo: DIIP, IP, PZI

Povzetek b: Ureditev manjkajočih hišnih priključkov za novo kanalizacijsko omrežje. Izgradnja manjših čistilnih naprav in kanalizacijskega omrežja po območju občine. Sofinanciranje malih čistilnih naprav.

Ukrep 3.2.2: Prilagajanje na podnebne spremembe

Cilj ukrepa: nižja poplavna ogroženost.

Predvideni EU viri: ESRR, KS.

Ciljna skupina: prebivalci.

Kazalnik	Enota	Izhodišče	Cilj do leta 2023	Vir
Prebivalci na območjih, kjer se je zmanjšala poplavna ogroženost	število	0	4500	spremljanje, MOP

Indikativni projekti:

Projekt GoMura - celovito ravnanje z vodami na območju občine

Okvirna vrednost celotnega projekta: 2.900.000 EUR, od tega 20.000 EUR občina Gornja Radgona

Leto izvedbe: 2017 - 2020

Nosilci projekta: *Direktorat za vode RS*, Ministrstvo za okolje in prostor, Občina Gornja Radgona (v znesku 20.000 EUR).

Povzetek: Obnova protipoplavnega nasipa v Gornji Radgoni ob reki Muri; Ideja projekta je nadaljevanje sodelovanja in dolgoletnih skupnih aktivnosti uradnih institucij Republike Slovenije in Republike Avstrije na področju upravljanja z vodami, ki delujejo v okviru bilateralne komisije za mejne vode. Mejno Muro s predlaganim projektom spreminjamo v reko, ki povezuje. Delovni paketi projekta obsegajo usklajene ukrepe za izboljšanje upravljanja voda in poplavne varnosti - na strateškem nivoju z izdelavo čezmejnega načrta upravljanja z vodami na Mejni Muri do leta 2030, na lokalnem nivoju pa z izvedbo ukrepov za izboljšanje poplavne varnosti, konkretno z nadvišanjem in stabilizacijo zidu na slovenski strani Mure v skupni dolžini 764,64 m (od mostu do sejmišča). Partner v projektu je Občina Gornja Radgona, ki bo v okviru projekta na obnovljenem protipoplavnem zidu postavila stalno razstavo o reki Muri in posegih v njo v preteklosti ter o zgodovinskem pomenu reke za prebivalce na obeh straneh. Z implementacijo projekta SKUPAJ, ki sta ga mesti Gornja Radgona in Bad Radkersburg izvajali v okviru čezmejnega programa sodelovanja SI-AT 2007-2013, sta se mesti krajinsko-arhitekturno povezali in prostorsko zedinili, z načrtovano postavitvijo stalne razstave o reki Muri pa bi se še dodatno okrepila kulturna identiteta in povezanost obeh mest. Stalna razstava bo predstavljala trajno dodano vrednost obnovljenemu visokovodnemu nasipu in še povečala prepoznavnost tega čezmejnega območja.

Viri financiranja: ESRR 85 % (17.000 EUR), Občina Gornja Radgona 15 % (3.000 EUR)

Dinamika financiranja: 2018 - 2020

Pripravljenost projekta: Projekt je v zaključni fazi prijave na razpis OP SLO-AT 2014-2020

Drugi evidentirani predlogi:

Izgradnja zaježitvenih objektov na reki Ščavnici (ureditev avtomatskih zapornic) z naravnimi namakalnimi sistemi (možnost pridelava zelenjave)
Ekoremediacije reke Ščavnice
Oživitev stare struge z obnovo pretoka reke Plitvice

Ukrep 3.2.3: Ohranjanje biotske raznovrstnosti

Cilj ukrepa: Izboljšati stanje okolja, ohranjanje pomembne vrste in habitatne tipe

Predvideni EU viri: ESRR, EKSRP.

Ciljna skupina: lokalne skupnosti in prebivalstvo, obiskovalci narave, turisti .

Kazalnik	Enota	Izhodišče	Cilj do leta 2023	Vir
Površina habitatov, kjer se bo izboljšalo ekološko stanje	ha	0	5	spremljanje, MOP
Kakovostna interpretacija ohranjanja biotske raznovrstnosti	število	0	2	spremljanje

Indikativni projekti:

Projekt PARKI V RADGONI - Ohranjanje zavarovanih območij – Lisjakova struga

Okvirna vrednost: 65.000 EUR

Nosilec projekta: Občina Gornja Radgona.

Povzetek: a) Lisjakova struga: varstvena ureditev območja Lisjakove struge, postavitve manjšega objekta kot interpretacijsko točko, povezava na učne in sprehajalne poti, priprava učnih programov obnove/zamenjava dotrajane urbane infrastrukture; b) ozelenitev mesta; ...

Viri financiranja: kohezijska sredstva (razvoj regij), lastna sredstva

Dinamika financiranja: 2018 - 2020

Revitalizacija Negovskega jezera

Okvirna vrednost: 1.200.000 EUR

Nosilec projekta: Občina Gornja Radgona.

Povzetek: Predlog projekta je nadaljevanje projekta Revitalizacija naravnega in turističnega bisera Ščavniciške doline – Negovsko jezero (akronim: Jezero), ki je bil sofinanciran iz sredstev programa LEADER. Kot rezultat vseh izvedenih aktivnosti je bil na koncu oblikovan in natiskan priročnik »Ekoremediacijski ukrepi vodnih akumulacij na primeru Negovskega jezera«, na podlagi katerega bi se v nadaljevanju projekta predlagani ukrepi na jezeru začeli tudi fizično izvajati.

Sonaravna in turistična oživitev Negovskega jezera bo prispevala k ohranjanju (in povečanju) biotske raznovrstnosti zaščitnega območja Krajinski park Negova in Negovsko jezero, k spodbujanju trajnostnega upravljanja s podeželskimi viri, k izobraževanju in ozaveščanju prebivalstva o pomenu območja ter ponujala nove možnosti razvoja turizma. Ob tem pričakujemo povečanje zanimanja za zavarovano območje Krajinski park Negova in Negovsko jezero s strani lokalnega prebivalstva ter spoznavanje omejitev zaradi varovalnega režima območja.

Viri financiranja: OP SI-HU, OP SI-HR, LIFE

Dinamika financiranja: 2018 - 2020

Pripravljenost projekta: v okviru že izvedenega projekta Revitalizacija Negovskega jezera so bili definirani ekoremediacijski ukrepi na in ob jezeru, ki bi jih v prihodnosti bilo potrebno tudi izvesti.

Potrebni dokumenti za izvedbo: IDZ, PZI, investicijska dokumentacija, služnost oz. dolgotrajni najem (v primeru posegov na zasebnih zemljiščih okoli jezera), PGD (če bo potrebno); jezero in 5-metrski priobalni pas sta v lasti ARSO, zato bo potrebno pridobiti soglasje.

Sanacija degradiranih območij - Ureditev farme in lagun v Podgradu

Okvirna vrednost: 1.500.000 EUR

Nosilci projekta: Občina Gornja Radgona, zasebni investitorji.

Povzetek: Občina Gornja Radgona načrtuje na območju farme Podgrad in njenih lagun spremembo namembnosti v stanovanjsko-turistično dejavnost, kar je v skladu z idejnimi zasnovami za ureditev območja ob reki Muri. S pomočjo naravnih čistilnih ukrepov (in drugih) želi občina omogočiti degradiranim območjem nadaljnjo trajnost in razvoj. Sanacijski ukrepi degradiranega območja farme in lagun, ki bodo predlagani in sprejeti morajo popraviti pretekle zlorabe, ki so oškodovala produktivnost osnovnih virov, to pa so reka Mura, vodna zajetja pitne vode in zemljina.

Viri financiranja: kohezijska sredstva, zasebni investitorji

Drugi evidentirani predlogi:

Revitalizacija starega rokava reke Ščavnice pri Tothovem mlinu

Renaturacija reke Mure na območju naselja Podgrad

Investicijsko področje 3.3. – TRAJNOSTNA MOBILNOST IN UREJANJE PROSTORA

Ukrep 3.3.1 - Izboljšanje prometne infrastrukture

Cilj ukrepa: modernizirati, izgraditi prometno infrastrukturo.

Predvideni EU viri: ESRR, KS, EKSRP.

Ciljna skupina: prebivalstvo, obiskovalci. .

Kazalnik	Enota	Izhodišče	Cilj do leta 2023	Vir
Skupna dolžina obnovljenih cest	km	0	20	spremljanje, MZI
Celostna prometna strategija	število	0	1	Spremljanje, MOP

Indikativni projekti:

Obnova prometne infrastrukture na območju občine

Okvirna vrednost: 6.000.000 EUR

Nosilec projekta: Občina Gornja Radgona

Povzetek: a) Modernizacija, rekonstrukcija predlaganih lokalnih cest, javnih poti in pločnikov *(nabor cest je naveden v poglavju 3.5.5.); b) Vzdrževanje nabrežij in jarkov izven mesta; c) Izgradnja povezovalne ceste z avtocestnim omrežjem; č) Invalidom prijazna občina (popravilo napačnih in nefunkcionalnih klančin na pločnikih); d) Ureditev brezplačnega javnega parkirišča v GR

Ukrep 3.3.2: Spodbujanje uporabe javnega prometa in podpora trajnostni mobilnosti

Cilj ukrepa: vzpodbujati ukrepe trajnostne mobilnosti v mestu

Predvideni EU viri: ESRR, KS.

Ciljna skupina: vsi udeleženci v prometu. .

Kazalnik	Enota	Izhodišče	Cilj do leta 2023	Vir
Število ukrepov TM znotraj CPS	število	0	20	spremljanje,

Indikativni projekti:

Izvajanje akcijskega načrta Celostne prometne strategije

Okvirna vrednost: 70.000 EUR

Nosilci projektov: Občina Gornja Radgona; Pora Gornja Radgona

Povzetek: Dokument Celostna prometna strategija (CPS) bo v prihodnjih letih pogoj za prijavo na določene razpise Ministrstva za infrastrukturo. Celostna prometna strategija je ključno orodje novega pristopa k načrtovanju prometa. Prizadeva si rešiti izzive občine, ki so povezani s prometom, s čimer ji pomaga uresničiti njene ključne razvojne potenciale. S uresničenjem ukrepov CPS lahko občina pričakuje učinke kot so: manjši zasebni izdatki za prevoz, manj izgubljenega časa zaradi prometa, dvig kazalcev zdravja, večja dostopnost za vse prebivalce, učinkovitejše izpolnjevanje zakonskih obveznosti in reševanje težav z onesnaževanjem zraka, boljši dostop do sredstev Evropske unije, smotrnejša poraba občinskega proračuna. Uresničevanje zastavljenih ukrepov iz CPS oz. Akcijskega načrta (AN):

a) Umiritev motornega prometa na Vrtni ulici z izgradnjo hitrostne ovire.

Vrednost projekta: 22.000,00 EUR (ovrednoteno v AN v CPS)

Viri financiranja: Ministrstvo za infrastrukturo – načrtovan razpis za sofinanciranje ukrepov iz CPS

Dinamika financiranja: 2017

Pripravljenost projekta/potrebni dokumenti za izvedbo: Investicijska in projektna dokumentacija.

b) Odstranitev ovir na peš povezavah (korita, drevesa, kandelabri,...)

Vrednost projekta: 20.000,00 EUR (ovrednoteno v AN v CPS).

Viri financiranja: Ministrstvo za infrastrukturo – načrtovan razpis za sofinanciranje ukrepov iz CPS

Dinamika financiranja: 2018 - 2021

PRIPRAVLJENOST PROJEKTA / POTREBNI DOKUMENTI ZA IZVEDBO: Potrebno bo izdelati investicijsko in projektno dokumentacijo.

c) Izgradnja polnilnice za električne avtomobile.

Vrednost projekta: 7.000,00 EUR (ovrednoteno v AN v CPS)

Viri financiranja: Ministrstvo za infrastrukturo – načrtovan razpis za sofinanciranje ukrepov iz CPS

Dinamika financiranja: 2018

Pripravljenost projekta/potrebni dokumenti za izvedbo: Investicijska dokumentacija.

Ureditev avtobusnih postajališč po občini

Okvirna vrednost: 100.000 EUR

Nosilec projekta: Občina Gornja Radgona

Povzetek: Postavitev manjkajočih in obnova že obstoječih avtobusnih postajališč po celotnem območju občine.

FINANČNI OKVIR IZVAJANJA SOGR 2017 - 2023

Ključni projekti za obravnavano obdobje so v tem poglavju strnjeni in kažejo na veliko intenzivnost razvoja območja občine Gornja Radgona in pripravljenost različnih skupin k soustvarjanju boljšega jutri.

5 FINANČNI OKVIR IZVAJANJA SOGR ZA OBDOBJE 2017 – 2023

5.1 OCENA VREDNOSTI RAZVOJNEGA PROGRAMA

Razvojne prioritete z investicijskimi področji	Okvirna vrednost v mio EUR
1. RAZVOJNA PRIORITETA: KONKURENČNO IN ZELENO GOSPODARSTVO:	7,4
IP1.1. INOVATIVNOST, USTVARJALNOST, PODJETNOST IN ZNANJE ZA KONKURENČNOST	3,3
IP 1.2. ZELENO GOSPODARSTVO	4,1
2. RAZVOJNA PRIORITETA: ZNANJE, TOLERANTNOST IN ZDRAVJE	5,3
IP 2.1. RAZVOJ TALENTOV, USTVARJALNOST TER KREPITEV ZDRAVJA IN AKTIVNEGA ŽIVLJENJSKEGA SLOGA	3,1
IP 2.2. SOCIALNA VKLJUČENOST IN ZMANJŠANJE TVEGANJA	0,7
IP 2.3. RAZVOJ KULTURE IN UMETNIŠKEGA USTVARJANJA	1,5
3. RAZVOJNA PRIORITETA: ZELENO ŽIVLJENJSKO OKOLJE IN UČINKOVITA RABA VIROV	17,6
IP 3.1. ENERGETSKO VZDRŽNA DRUŽBA	0,6
IP 3.2. ČISTO OKOLJE IN OHRANJENA NARAVA	11
IP 3.3. TRAJNOSTNA MOBILNOST IN UREJANJE PROSTORA	6
4. RAZVOJNA PRIORITETA: TRAJNOSTNI RAZVOJ PODEŽELJA	4,8
IP 4.1. IZBOLJŠANJE KAKOVOSTI ŽIVLJENJA NA PODEŽELJU	4,8
Skupna okvirna vrednost (v mio EUR)	35,1

5.2 ZBIR PROJEKTOV V SOGR 2017 - 2023

Ukrep 1.1.1 Podpora zagonu in rasti podjetij

Širitev industrijske cone Mele

Predvidena vrednost: 3.000.000 EUR

Viri financiranja: državni viri, evropska sredstva, lastna sredstva

Dinamika financiranja: od 2019 -

Podpora zagonu novih podjetij

Okvirna vrednost: 30.000 EUR

Viri financiranja: občinski proračun, nepovratna sredstva (LAS Prlekija, državni viri).

Dinamika financiranja: do leta 2020

Promocija lokalnih obrtnikov in podjetij – GLAMUR

Okvirna vrednost: 40.000 EUR

Nosilci projektov: Prleška razvojna agencija (LAS Prlekija)

Viri financiranja: nepovratna sredstva (EU in državni viri),

Dinamika financiranja: 2017 - 2018

Ukrep 1.1.2 Trajnostni razvoj urbanih območij

Priprava strokovnih podlag – prostorsko načrtovanje

Okvirna vrednost: 200.000 EUR

Nosilec projektov: Občina Gornja Radgona.

Viri financiranja: lastni viri

Dinamika financiranja: 2017 - 2020

Priprava programa oz. strategije občine na stanovanjskem področju

Okvirna vrednost: n.p.

Leto izvedbe: 2017 – 2020

Viri financiranja: lastni viri

Dinamika financiranja: 2017 - 2020

Ukrep 1.2.1 - Sonaravno kmetijstvo in gozdarstvo

Spodbujanje okolju prijazne kmetijske proizvodnje

Spodbujanje snovne in energetske učinkovitosti (OVE, URE)

Ukrep 1.2.2. Razvoj turistične destinacije in inovativnih turističnih produktov

City cooperation 2

Vrednost projekta: 300.500 EUR (od tega Občina Gornja Radgona 100.166,67 EUR: 15.025 eur – občinski proračun, 85.141,67 eur - EU sredstva)

Nosilci projekta: Pora Gornja Radgona, Občina Gornja Radgona.

Viri financiranja: Interreg Slovenija – Avstrija (sofinanciranje 85%)

Dinamika financiranja: 2018 - 2021

Ureditve starega mestnega jedra

Okvirna vrednost: 3.000.000 EUR

Viri financiranja: občinska sredstva, državna sredstva, EU skladi

Dinamika financiranja: po letu 2020 (odvisno od zmožnosti financiranja s strani občine)

Razvoj mestnega središča

Okvirna vrednost: /

Nosilci projekta: Občina Gornja Radgona

Viri financiranja: občinska sredstva, državna sredstva, EU skladi

Dinamika financiranja: 2019 -

Ureditev turistične infrastrukture

Okvirna vrednost: 300.000 EUR

Nosilci projekta: Občina Gornja Radgona, zasebni investitorji

Viri financiranja: občinska sredstva, državna sredstva, EU skladi
Dinamika financiranja: 2018 – 2020

Murske kolesarske poti

Vrednost projekta: cca 250.000 EUR (vrednost ni dokončna, zaradi preprojektiranja projekta)
Nosilec projekta: Občina Gornja Radgona.
Viri financiranja: kohezijska sredstva; MGRT
Dinamika financiranja: 2018 - 2020

Pot med vrelci življenja

Vrednost projekta: 65.735 EUR
Nosilci projekta: Občina Gornja Radgona, Pora Gornja Radgona
Viri financiranja: CLLD (LAS Prlekija)
Dinamika financiranja: 2018 - 2020

Obnova stavbe (starega mlina) v Lisjakovi strugi

Vrednost projekta: 100.000 EUR
Nosilci projekta: Občina Gornja Radgona, zasebni investitorji
Viri financiranja: CLLD (LAS Prlekija), državni viri, zasebni investitorji
Dinamika financiranja: 2018 - 2023

Drugi evidentirani predlogi:

Postavitev razgledno turističnega stolpa v Aženskem Vrhu
Ureditev in postavitev brvi čez reko Ščavnico v Spodnji Ščavnici
Izgradnja objekta z nočitvenimi kapacitetami ter domačo ponudbo (zasebni investitor)
Mladinski hostel
Oživitev stare struge z obnovo pretoka reke Plitvice
Ureditev prazgodovinskih grobnih gomil

Ukrep 2.1.1: Vlaganje v znanje

Razvoj programov za mlade

Okvirna vrednost: skupaj 24.000 EUR do leta 2020
Viri financiranja: Javni razpis za sofinanciranje mladinskih programov in projektov v Občini Gornja Radgona (24.000 EUR do leta 2020).
Dinamika financiranja: 2017 - 2023

Co_operation - krepitev čezmejnega sodelovanja in zagotovitev trajnosti pri ukrepih ob naravnih nesrečah in tveganjih

Okvirna vrednost: 460.750 EUR
Načrtovana izvedba: 2018 - 2020
Viri financiranja: program INTERREG: 85% nepovratnih sredstev in 15% lastnega vložka. Zaradi ne financiranja opreme v višini 85%, bo lastni prispevek večji od 15%. Neto financiranje občine znaša med 70.000 EUR in 100.000 EUR
Dinamika financiranja: 2018 - 2021

Ukrep 2.1.2: Krepitev zdravja in spodbujanje aktivnega življenjskega sloga

Obnova športne infrastrukture

Okvirna vrednost: 1.500.000 EUR

Viri financiranja: CLLD (LAS Prlekija), državni viri, zasebni investitorji
Dinamika financiranja: 2017 - 2023

Izgradnja večnamenske športne dvorane ob OŠ Gornja Radgona

Okvirna vrednost: 96.177 EUR – projektna dokumentacija v letu 2017

Nosilec projekta: Občina Gornja Radgona, zasebni investitorji;

Viri financiranja: Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad (nepovratna sredstva in povratna sredstva, vendar samo v primeru gradnje skoraj nič-energijskih stavb), javno-zasebno partnerstvo, SID banka.

Dinamika financiranja: 2017 -

Izgradnja športno doživljajskega parka

Okvirna vrednost: 50.000 EUR

Viri financiranja: CLLD – LAS Prlekija, Programi INTERREG (SLO, HR), Fundacija za šport

Dinamika financiranja: 2018 - 2020

Drugi evidentirani predlogi:

Izgradnja letnega (eko)kopališča na Muri (cca 1,5 mio EUR)

Ureditev športnega centra v Lomanošah

Ukrep 2.2.2: Dostopnost do integriranih socialnih in zdravstvenih storitev in infrastrukture ter spodbujanje medgeneracijskega povezovanja

Uvajanje inovativnih programov za izboljšanje položaja ranljivih skupin

Okvirna vrednost: 100.000 EUR

Viri financiranja: CLLD – LAS Prlekija, državna sredstva,

Dinamika financiranja: 2018 - 2020

Izgradnja socialne in zdravstvene infrastrukture

Okvirna vrednost: 600.000 EUR

Viri financiranja: Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad (nepovratna sredstva in povratna sredstva, vendar samo v primeru gradnje skoraj nič-energijskih stavb), javno-zasebno partnerstvo, SID banka.

Dinamika financiranja: 2018 -

Ukrep 2.3.1: Spodbujanje dostopnosti do kulturnih vsebin in aktivacija kulturno umetniškega potenciala

Obnova in izgradnja infrastrukture v podporo kulturi

Okvirna vrednost: n. p.

Zagotovitev društvenih in razstavnih prostorov

Okvirna vrednost: 5.000 EUR/ leto

Ureditev statusa objekta Cecinijeve graščine - obnova in rekonstrukcija

Okvirna vrednost: 15.000 EUR (sanacijski ukrepi)

Nosilci projektov: Občina Gornja Radgona, Ministrstvo za kulturo, Zavod za varstvo kulturne dediščine, Območna enota Maribor (ZVKD OE Maribor).

Viri financiranja: lastna sredstva, zasebni investitor

Drugi evidentirani predlogi:

Obnova Admontskega dvorca

Ukrep 3.1.1: Vlaganje v energetska učinkovitost

Prenova javne razsvetljave

Okvirna vrednost: 75.000 EUR

Viri financiranja: EKO sklad (povratna sredstva), Slovenski okoljski javni sklad (povratna sredstva), 23. člen ZFO, SID banka

Dinamika financiranja: v letu 2017 – Obnova dela Partizanske ceste in Ceste na stadion; Obnova JR na Grajskem hribu, ostalo glede na finančne možnosti občine.

Energetske sanacije javnih stavb - Dokončanje energetske obnove Javnega zavoda Knjižnica Gornja Radgona

Okvirna vrednost: 161.000 EUR

Viri financiranja: državni viri, lastna sredstva.

Dinamika financiranja: 2018 -

Energetske sanacije javnih stavb

Okvirna vrednost: 300.000 EUR

Viri financiranja: državni viri, lastna sredstva.

Dinamika financiranja: 2018 -

Ukrep 3.2.1: Čisto in zdravo življenjsko okolje

Izgradnja vodovodnega sistema in obnova vodov

Okvirna vrednost: 7.000.000 EUR

Viri financiranja: kohezijska sredstva (razvoj regij), zadolževanje, lastni viri

Dinamika financiranja: 2018 -

Izgradnja komunalne infrastrukture v občini

Vrednost projekta: 1.747.429,45 EUR

Viri financiranja: lastno financiranje; kohezijska sredstva so malo verjetna zaradi omejitve 2000 PE (trenutna vrednost 700 PE); možnost financiranja z zadolževanjem; javno-zasebno partnerstvo

Dinamika financiranja: 2018 -

Ukrep 3.2.2: Prilagajanje na podnebne spremembe

Projekt GoMura - celovito ravnanje z vodami na območju občine

Okvirna vrednost celotnega projekta: 2.900.000 EUR, od tega 20.000 EUR občina Gornja Radgona

Leto izvedbe: 2017 - 2020

Nosilci projekta: Direktorat za vode RS, Ministrstvo za okolje in prostor, Občina Gornja Radgona (v znesku 20.000 EUR).

Viri financiranja: ESRR 85 % (17.000 EUR), Občina Gornja Radgona 15 % (3.000 EUR)

Dinamika financiranja: 2018 - 2020

Pripravljenost projekta: Projekt je v zaključni fazi prijave na razpis OP SLO-AT 2014-2020

Drugi evidentirani predlogi:

Izgradnja zaježitvenih objektov na reki Ščavnici (ureditev avtomatskih zapornic) z naravnimi namakalnimi sistemi (možnost pridelava zelenjave)
Ekoremediacije reke Ščavnice
Oživitev stare struge z obnovo pretoka reke Plitvice

Ukrep 3.2.3: Ohranjanje biotske raznovrstnosti

Projekt PARKI V RADGONI - Ohranjanje zavarovanih območij – Lisjakova struga

Okvirna vrednost: 65.000 EUR

Nosilec projekta: Občina Gornja Radgona.

Viri financiranja: kohezijska sredstva (razvoj regij), lastna sredstva

Dinamika financiranja: 2018 - 2022

Revitalizacija Negovskega jezera

Okvirna vrednost: 1.200.000 EUR

Nosilec projekta: Občina Gornja Radgona.

Viri financiranja: OP SI-HU, OP SI-HR, LIFE

Dinamika financiranja: 2018 - 2023

Sanacija degradiranih območij - Ureditev farme in lagun v Podgradu

Okvirna vrednost: 1.500.000 EUR

Nosilci projekta: Občina Gornja Radgona, zasebni investitorji.

Viri financiranja: kohezijska sredstva, zasebni investitorji

Dinamika financiranja: 2018 - 2023

Drugi evidentirani predlogi:

Revitalizacija starega rokava reke Ščavnice pri Tothovem mlinu
Renaturacija reke Mure na območju naselja Podgrad

Ukrep 3.3.1 - Izboljšanje prometne infrastrukture

Obnova prometne infrastrukture na območju občine

Okvirna vrednost: 6.000.000 EUR

Nosilec projekta: Občina Gornja Radgona

Viri financiranja: lastna sredstva, zasebni investitorji,

Dinamika financiranja: 2017 - 2023

Ukrep 3.3.2: Spodbujanje uporabe javnega prometa in podpora trajnostni mobilnosti

Izvajanje akcijskega načrta Celostne prometne strategije

Okvirna vrednost projektov: 70.000 EUR

Nosilci projektov: Občina Gornja Radgona; Pora Gornja Radgona

Viri financiranja: Ministrstvo za infrastrukturo – načrtovan razpis za sofinanciranje ukrepov iz CPS

Dinamika financiranja: 2017 - 2023

Pripravljenost projekta/potrebni dokumenti za izvedbo: Investicijska dokumentacija.

Ureditev avtobusnih postajališč po občini

Okvirna vrednost: 100.000 EUR

Viri financiranja: državna sredstva, lastni viri

Dinamika financiranja: 2018 - 2023

Ukrep 4.1.1: Spodbujanje podjetniških aktivnosti, socialne vključenosti in razvojnih partnerstev na podeželju

Projekt Jem Lokalno II- mreženje v kratke oskrbne verige

Okvirna vrednost: 55.419,14 EUR (z DDV) - 39.962,34 EUR (85 % upravičenih stroškov EKSRP, 15.456,80 EUR (15 % upravičenih stroškov in neupravičene stroške) bodo zagotovile občine na območju LAS Prlekija glede na število prebivalcev.

Viri financiranja: EKSRP - Projekt je prijavljen na 1. javni poziv LAS Prlekija.

Dinamika financiranja: 2017 - 2018

Drugi evidentirani programi:

Postavitev interaktivnega muzeja vinarstva.

Postavitev muzeja vprežnih vozil in gasilstva v Gornji Radgoni.

Ukrep 4.1.2: Razvoj infrastrukture na podeželju

Gradnja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij naslednje generacije v občini Gornja Radgona

Okvirna vrednost: 4.305.570 EUR

Nosilec projekta: zasebni partner.

Viri financiranja: zasebni investitor.

Dinamika financiranja: 2017 - 2020

Obnova vaškega središča Negova

Okvirna vrednost: 500.000 EUR

Viri financiranja: državna sredstva, lastni viri

Dinamika financiranja: 2018 - 2023

Izgradnja prizidka vrtca Negova

Vrednost projekta: 25.000,00 EUR za projektno dokumentacijo; vrednost adaptacije še ni ocenjena.

Viri financiranja: Občinski proračun, Slovenski regionalno razvojni sklad – ugodni krediti za Občine, Eko sklad – krediti.

Dinamika financiranja: projektna dokumentacija v letu 2017.

Drugi evidentirani predlogi:

Zagotovitev prostorov za potrebe vaških skupnosti (Lomanoše, Police).

**OBČINA GORNJA RADGONA
OBČINSKI SVET**

Partizanska c. 13, 9250 Gornja Radgona

tel.: 02 564 38 38, faks: 02 564 38 14

<http://www.gor-radgona.si>

e-pošta: tajnistvo.zupana@gor-radgona.si

Številka: 381-1/2010-U131

Datum: _____

Na podlagi 18. člena Statuta Občine Gornja Radgona (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, št. 1/15) je Občinski svet Občine Gornja Radgona na svoji .... redni seji, dne ..... sprejel naslednji

S K L E P

Občinski svet Občine Gornja Radgona sprejme Načrt razvoja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij naslednje generacije v občini Gornja Radgona, z dne 15. 5. 2017, ki ga je izdelalo podjetje EUROCON d.o.o., Dunajska cesta 159, 1000 Ljubljana.

ŽUPAN
OBČINE GORNJA RADGONA
Stanislav ROJKO

OBRAZLOŽITEV:

Občina Gornja Radgona je v letu 2013, v okviru projekta: »Gradnja, upravljanje in vzdrževanje odprtega širokopasovnega omrežja v KS Negova, KS Spodnji Ivanjci in KS Spodnja Ščavnica«, izvedla 388 priključkov končnih uporabnikov na t. i. belih lisah, za katere so bili takrat okarakterizirani objekti, ki so imeli hitrost prenosa podatkov pod 2 MB/s in za pokritje katerih ni bil izražen tržni interes. Projekt je bil financiran iz sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), v okviru 3. razvojne osi, ukrep 321, Osnovne storitve za gospodarstvo in podeželsko prebivalstvo.

Zaradi zgoraj navedenih omejitev in pogojev razpisa, na podlagi katerega je Občina Gornja Radgona pridobila sredstva, žal takrat ni bilo možno izgraditi priključkov za vse objekte za katere so občani izkazali interes. Ti objekti, ki niso izpolnjevali pogojev razpisa, za katere pa so občani izkazali interes po priključitvi na odprto širokopasovno omrežje, so bili poimenovani sive lise, in katerih je bilo identificiranih 298. Glede na tako velik interes občanov in zgoraj navedene omejitve je Občina Gornja Radgona iskala rešitve in v okviru tega posredovala povpraševanje na vseh preko 100 podjetij v Sloveniji, ki se ukvarjajo s telekomunikacijami. Po izvedbi številnih aktivnosti v smeri predvsem zagotovitve boljšega dostopa občanom predvsem na t.i. obrobni delih občine, do svetovnega spleta, je občina v letu 2015 uspela doseči dogovor s podjetjem MIKROPING d.o.o. iz Žirov, katerega tehnologija omogoča širokopasovne storitve preko brezžičnega omrežja tudi občanom na t.i. sivih lisah.

Občina Gornja Radgona je v želji, da se vsem občanom omogoči dostop do svetovnega spleta in prenos podatkov v hitrostih primerljivih z omrežjem izgrajenim v letu 2013 ali še višjih, nadaljevala z aktivnostmi in pristopila k izdelavi načrta razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020, ki predstavlja krovni dokument za doseg zgoraj navedenega cilja. Namen načrt razvoja je bil med drugim ustvariti podlago in pomoč morebitnim zasebnim vlagateljem pri odločanju o investicijah v širokopasovno omrežje na območju občine Gornja Radgona.

Bele lise so v predmetnem načrtu razvoja definirane kot območja, kjer ni obstoječih širokopasovnih priključkov naslednje generacije, oziroma ni tržnega interesa za njihovo gradnjo s strani komercialnih ponudnikov. To pomeni, da v naslednjih treh letih operaterji elektronskih komunikacij ne načrtujejo gradnje omrežij, ki bi omogočila dostop do interneta s hitrostjo 100 Mb/s.

Ministrstvo za javno upravo (v nadaljevanju: MJU) je objavilo zbirni seznam belih lis v geografskih segmentih goste in redke poseljenosti. Pri obdelavi podatkov so bila upoštevana naslednja metodološka izhodišča:

- iz obravnave so izločene vse občine, ki so že prejele sredstva za gradnjo širokopasovnih omrežij iz javnih virov;
- iz testiranja tržnega interesa in obravnave so izločena urbana območja z gostoto poseljenosti nad 500 prebivalcev na km².

V občini Gornja Radgona so bila iz testiranja tržnega interesa izključena naselja, za katera so v letu 2013 že bila pridobljena sredstva za financiranje gradnje odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij s strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (GOŠO 2), in sicer v krajevnih skupnostih Spodnja Ščavnica, Negova in Spodnji Ivanjci. Poleg zgoraj omenjenih območij je bila iz testiranja tržnega interesa izvzeta tudi Gornja Radgona zaradi goste poselitve.

Na podlagi izkazanega tržnega interesa zainteresiranih investitorjev in ponudnikov elektronskih komunikacij je bilo ugotovljeno, da bodo le-ti celotno preostalo območje občine Gornja Radgona pokrili s širokopolasovnim omrežjem s prenosno hitrostjo vsaj 100 Mb/s v naslednjih treh letih. Širokopolasovna infrastruktura se bo tako v naslednjih treh letih v celoti gradila s zasebnimi sredstvi.

Glede na rezultate testiranja intervencija z javnimi sredstvi ni upravičena, zato so v načrtu razvoja podane usmeritve predvsem za zasebne vlagatelje.

Občinskemu svetu Občine Gornja Radgona predlagamo, da Načrt razvoja odprtega širokopolasovnega omrežja elektronskih komunikacij naslednje generacije v občini Gornja Radgona obravnava in ga sprejme.

Gornja Radgona, maj 2017

Pripravila:
Vera Šinko, l.r.

ŽUPAN
OBČINE GORNJA RADGONA
Stanislav ROJKO, l.r.

Priloga:

- Načrt razvoja odprtega širokopolasovnega omrežja elektronskih komunikacij naslednje generacije v občini Gornja Radgona, ki ga je pripravil in izdelal EUROCON d.o.o., Dunajska cesta 159, 1000 Ljubljana

**NAČRT RAZVOJA ODPRTEGA ŠIROKOPASOVNEGA
OMREŽJA ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJ NASLEDNJE
GENERACIJE V OBČINI GORNJA RADGONA**

Naziv dokumenta:	Načrt razvoja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij naslednje generacije v občini Gornja Radgona
-------------------------	---

Naročnik:	OBČINA GORNJA RADGONA PARTIZANSKA CESTA 13 9250 GORNJA RADGONA	
------------------	---	---

Izdela:	Eurocon d. o. o. Dunajska cesta 159 1000 Ljubljana
	
Avtorji:	Darja Goršek Petra Pate Nina Sega Stanko Šalamon Goran Živec, MBA

Datum:	15.05.2017
---------------	-------------------

KAZALO

1	NAMEN DOKUMENTA	5
1.1	Uvod	5
1.2	Izhodišča	5
1.3	Namen izdelave načrta	8
1.4	Referenčni dokumenti	9
1.5	Cilji načrta	10
1.5.1	Strateški cilji in kazalniki	10
1.5.2	Projektne cilji	11
1.6	Izvajanje projekta	12
2	TELEKOMUNIKACIJSKE STORITVE IN POMEN ŠIROKOPASOVNEGA OMREŽJA	15
2.1	Širokopasovno omrežje	15
2.2	Družbeno ekonomske koristi širokopasovnega omrežja	17
3	SPLOŠNI OPIS OBČINE	19
3.1	Naselja in prebivalstvo	19
3.2	Gospodarstvo	22
4	RAZVOJ ŠIROKOPASOVNEGA OMREŽJA V OBČINI GORNJA RADGONA	28
4.1	Obstoječe stanje javne infrastrukture	31
4.2	Načrtovane investicije v javno infrastrukturo in lokacije razvojnih projektov	35
4.3	Analiza potreb končnih uporabnikov v občini Gornja Radgona	37
4.4	Rezultati mapiranja (bele lise)	41
5	ZAHTEVE PROJEKTA GRADNJE	43
5.1	Izhodišča za razvoj odprtega širokopasovnega omrežja v občini Gornja Radgona	43
5.2	Tehnične karakteristike	43
5.3	Merila za izbor zasebnega izvajalca	48
5.4	Pogoji upravljanja	49
6	NAČRT IZVEDBE PROJEKTA	50
6.1	Nosilec projekta in okvirni terminski načrt	50
6.2	Ukrepi	50
7	ZAKLJUČEK	51
8	KRATICE	53
9	VIRI IN LITERATURA	55

SEZNAM TABEL

Tabela 1: Ukrepi in indikatorji	11
Tabela 2: Število gospodinjstev in prebivalcev v naseljih v občini Gornja Radgona	20
Tabela 3: Izobrazbena struktura za občino Gornja Radgona za leto 2015	21
Tabela 4: Delovno aktivno prebivalstvo, registrirane brezposelne osebe in stopnja registrirane brezposelnosti v občini Gornja Radgona leta 2014 in 2015	21
Tabela 5: Število gospodarskih subjektov po SKD v letih od 2010 do 2015 v občini Gornja Radgona..	23
Tabela 6: Podatki o podjetjih v občini Gornja Radgona	23
Tabela 7: Kmetijska gospodarstva in raba kmetijskih zemljišč v občini Gornja Radgona	25
Tabela 8: Dolžine kategoriziranih cest.....	31
Tabela 9: Načrtovane večje investicije v občini Gornja Radgona.....	35
Tabela 10: Katere vsebine širokopasovnih storitev bi želeli koristiti v prihodnosti, če bi imeli možnost?	40
Tabela 11: Tehnične rešitve, ki omogočajo ultra visoke hitrosti.....	44

SEZNAM SLIK

Slika 1: Občina Gornja Radgona v Sloveniji	19
Slika 2: Prometna infrastruktura	31
Slika 3: Komunikacijsko omrežje	32
Slika 4: Vodovodno omrežje.....	33
Slika 5: Komunalna infrastruktura.....	34
Slika 6: Javna infrastruktura – energetika	35

SEZNAM GRAFIKONOV

Grafikon 1: Na katere telekomunikacijske storitve ste trenutno naročeni?	38
Grafikon 2: Kakšno hitrost dostopa do interneta imate trenutno na voljo?.....	38
Grafikon 3: S katerimi izmed naštetih težav v koriščenju telekomunikacijskih storitev se srečujete?.	39
Grafikon 4: Katerih storitev trenutno ne morete uporabljati (ker jih operaterji ne ponujajo ali jih ne ponujajo na vašem naslovu), pa bi si jih želeli (možnih več odgovorov)?.....	41

1 NAMEN DOKUMENTA

1.1 Uvod

Sodobni globalni razvojni trendi pred nas postavljajo izziv razvoja družbe znanja, ki bo med drugim temeljila na zmogljivi omrežni infrastrukturi elektronskih komunikacij, kot eni izmed ključnih infrastruktur digitalne družbe, ki mora omogočati kvaliteten dostop do interneta za vse. Internet kot vseprisotno komunikacijsko omrežje informacijskih virov omogoča enostavno dostopnost do raznovrstnih vsebin in storitev in s tem v temeljih spreminja načine delovanja sodobne družbe. Tako vse bolj oblikuje priložnosti posameznikov na vseh področjih zasebnega in javnega življenja; od učenja, zaposlitve, dostopa do informacij in javnih storitev, svobodnega izražanja, do sodelovanja v javnem življenju in odnosov s prijatelji in v družini. Enake daljnosežne vplive ima v gospodarstvu, javnem sektorju in civilni družbi. Dostopna širokopasovna infrastruktura na celotnem ozemlju države omogoča enakomeren razvoj, zmanjšuje digitalno ločnico in povečuje vključenost vsakega posameznika v sodobne družbene tokove. Z vidika usmerjanja razvoja je internet strateški instrument za povečanje produktivnosti, za oblikovanje inovativnih poslovnih modelov, izdelkov in storitev, za bolj učinkovito komunikacijo in za večjo splošno učinkovitost družbe. Razvoj in uporaba interneta sta odvisna od širokopasovne infrastrukture, zato je pri usmerjanju razvojnih aktivnosti treba upoštevati dejstvo, da sta gospodarski in splošni razvoj v sodobni digitalni družbi neposredno povezana z razvojem visokokvalitetne širokopasovne infrastrukture.¹

1.2 Izhodišča

Evropski strateški dokumenti izpostavljajo pomen širokopasovne infrastrukture kot pomemben dejavnik pri spodbujanju gospodarskega razvoja. Evropska komisija je marca 2010 sprejela strategijo **Evropa 2020**², da bi zajela krizo in dvignila gospodarsko rast v Evropski uniji. Glavni cilj te strategije je zagotavljati pametno, trajnostno in vključujočo rast, kar se bo doseglo z učinkovitejšim vlaganjem v izobraževanje, raziskave in inovacije, s prehodom na nizkoogljično gospodarstvo, z zagotavljanjem novih delovnih mest in zmanjšanjem revščine.

Ena od sedmih pobud strategije Evropa 2020 je **Evropska digitalna agenda**³, katere splošni cilj je poskrbeti, da bo enotni digitalni trg, ki se opira na hitre in ultra hitre internetne povezave ter interoperabilne aplikacije, dal trajne gospodarske in družbene koristi. Evropska unija si bo zato prizadevala do leta 2020 omogočiti dostop do internetne povezave hitrosti nad 30 Mb/s vsem prebivalcem Evrope in stalno povezanost v splet vsaj polovice gospodinjstev s hitrostjo nad 100 Mb/s.

¹ Operativni program za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020, 2014.

² Evropa 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast – COM(2010)2020.

³ Evropska digitalna agenda (2010).

Še bolj ambiciozne cilje pa si je Evropska komisija zadala z novo iniciativo **Povezljivost za konkurenčen enotni digitalni trg - evropski gigabitni družbi naproti**⁴, ki postavlja vizijo evropske gigabitne družbe, v kateri razpoložljivost in uporaba zelo visokozmogljivih omrežij omogočata široko rabo izdelkov, storitev in aplikacij na enotnem digitalnem trgu. Ta vizija naj bi se uresničila prek treh strateških ciljev za leto 2025: za rast in delovna mesta v Evropi: gigabitna povezljivost za kraje, ki spodbujajo socialno-ekonomski razvoj; za konkurenčnost Evrope: pokritost z omrežji 5G na vseh mestnih območjih in vseh večjih prizemnih prometnih poteh; za evropsko kohezijo: dostop vseh evropskih gospodinjstev do internetne povezljivosti s hitrostjo vsaj 100Mb/s.

Za doseg zastavljenih ciljev so morale države članice pripraviti strateške dokumente na nacionalni ravni. Slovenija tako v vseh pomembnih nacionalnih strateških in izvedbenih dokumentih poudarja tudi pomen IKT in dostopa do širokopasovne infrastrukture.

Partnerski sporazum med Slovenijo in Evropsko komisijo za obdobje 2014-2020⁵, ki predstavlja pogodbo med Evropsko komisijo in Republiko Slovenijo glede izvajanja kohezijske politike v obdobju 2014–2020 v tematskem cilju 2 (TC 2) identificira potrebo po povečanju dostopnosti do informacijsko-komunikacijskih tehnologij in predpostavlja naložbe v razvoj širokopasovne infrastrukture na območjih, kjer ta še ni zgrajena in kjer hkrati ni tržnega interesa za njeno gradnjo. V sporazumu je navedeno, da »Slovenija potrebuje široko dostopen hitri in ultrahitri dostop do interneta po konkurenčnih cenah na celotnem območju. Tako je do leta 2020 cilj vsem gospodinjstvom v državi zagotoviti širokopasovni dostop do interneta hitrosti vsaj 100 Mb/s«.

Glede na postavljeni strateški cilj je v **Operativnem programu za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020**⁶, ki je podlaga za črpanje sredstev vseh treh strukturnih skladov Evropske Kohezijske politike (Evropski sklad za regionalni razvoj, Evropski socialni sklad, Kohezijski sklad), v okviru prednostne osi 2 *Povečanje dostopnosti do informacijsko komunikacijskih tehnologij ter njihove uporabe in kakovosti* predvidenih 68 milijonov EUR za sofinanciranje širitev širokopasovnih storitev in uvajanje visokohitrostnih omrežij ter podporo uporabi nastajajočih tehnologij in omrežij za digitalno ekonomijo. Kot predhodna pogojenost je predvidena priprava nacionalnega načrta za omrežja naslednje generacije, ki mora predvideti ukrepe za doseg ciljev glede visokohitrostnega internetnega dostopa, s poudarkom na območjih, na katerih trg ne zagotavlja kakovostne odprte infrastrukture po sprejemljivih cenah v skladu s pravili o konkurenci in državni pomoči.

Tudi v **Programu razvoja podeželja 2014-2020**⁷, ki predstavlja programsko osnovo za črpanje finančnih sredstev iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSR) je v prednostnem področju 6C predvideno *Spodbujanje dostopa do informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT) na podeželskih območjih ter njihove uporabe in kakovosti*. Cilj ukrepa, za katerega je zagotovljenih 10 milijonov EUR, je s podporo naložbam v širokopasovno omrežje elektronskih komunikacij omogočiti možnost dostopa do informacij in storitev, ki jih ponuja to omrežje, podeželskim prebivalcem in gospodarstvom. Podprtih naj bi bilo 10 operacij v izgradnjo širokopasovnega omrežja, s čimer bi dostop do interneta dobilo 35.000 prebivalcev.

⁴ Povezljivost za konkurenčen enotni digitalni trg - evropski gigabitni družbi naproti, Evropska Komisija, 2016.

⁵ Partnerski sporazum med Slovenijo in Evropsko komisijo za obdobje 2014-2020, 2014.

⁶ Operativni program za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020, 2014.

⁷ Program razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020; 2015.

Najbolj natančno cilje s področja razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije opredeljuje dokument **Načrt razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020**, ki je strateški dokument, namenjen določitvi strateških smernic razvoja širokopasovne infrastrukture. Z njim Republika Slovenija naslavlja enega od strateških ciljev pobude **DIGITALNA SLOVENIJA 2020** oz. njene krovne **Strategije razvoja informacijske družbe do leta 2020**: do leta 2020 96 % gospodinjstvom zagotoviti vsaj 100 Mb/s, ostalim pa dostop z najmanj 30 Mb/s, oz. v primeru razpoložljivosti javnih sredstev, zaradi velikega tržnega interesa gradnje infrastrukture na geografskem segmentu goste poseljenosti in s tem manjšega števila belih lis, ali zaradi zagotovitve dodatnih javnih sredstev, bo cilj **100 % gospodinjstvom na belih lisah zagotoviti povezavo vsaj 100 Mb/s**.

Poleg tega je cilj vsem **javnim vzgojno-izobraževalnim in raziskovalnim zavodom** zagotoviti dostop do interneta hitrosti najmanj **1 Gb/s**.

Razvoj širokopasovne infrastrukture zahteva visoka vlaganja, ki jih ne bo mogoče izvesti brez zasebnega kapitala. Da bi zasebnim investitorjem olajšala pridobivanje sredstev, je Evropska komisija konec leta 2014 objavila **Naložbeni načrt za Evropo**, ki temelji na treh sklopih ukrepov:

1. mobilizacija dodatnih sredstev za naložbe v višini najmanj 315 milijard EUR do konca leta 2017 za povečanje učinka javnih sredstev in spodbudo zasebnih naložb,
2. ciljno usmerjene pobude, da te dodatne naložbe resnično zadovoljijo potrebe realnega gospodarstva ter
3. ukrepe za izboljšanje regulativne predvidljivosti in odpravljanje ovir za naložbe, da bi Evropa postala privlačnejša za vlagatelje in bi se s tem učinek naložbenega načrta še povečal.

V okviru naložbenega načrta se bodo države članice zavezale k znatnemu povečanju uporabe inovativnih finančnih instrumentov na ključnih področjih naložb, kot so podpora MSP, energijska učinkovitost, informacijske in komunikacijske tehnologije, promet ter podpora raziskavam in razvoju. S tem se bo najmanj podvojila uporaba finančnih instrumentov v okviru evropskih strukturnih in investicijskih skladov v programskem obdobju 2014–2020. Naložbeni načrt določa, da bi moral biti enotni digitalni trg odprt za nove poslovne modele, hkrati pa je treba zagotoviti izpolnitev ključnih ciljev v javnem interesu. Potrošniki bi morali imeti neoviran dostop do spletnih vsebin in storitev po vsej Evropi brez diskriminacije na podlagi njihovega državljanstva ali kraja prebivališča.

Po podatkih Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljevanju AKOS) je imelo v tretjem četrtletju leta 2015 v Sloveniji fiksni širokopasovni dostop do interneta 28,3 % prebivalcev oziroma 72,6 % gospodinjstev, kar je oboje pod povprečjem EU. Tržni deleži operaterjev fiksne širokopasovnega dostopa do interneta po številu priključkov so bili v tem obdobju naslednji: Telekom Slovenije 34,4-odstotni, Telemach 20,2-odstotni, T-2 18,6-odstotni, Amis 11,4-odstotni, vsi preostali manjši operaterji pa so imeli skupaj 15,4-odstotni tržni delež. Med tehnologijami je v tem obdobju xDSL dosegala 42,8-odstotni delež, sledili so ji kabelski modemi z 31,4-odstotnim, FTTH z 23,4-odstotnim in druge tehnologije z 2,4-odstotnim tržnim deležem. V zadnjih letih je opazna rast števila fiksnih širokopasovnih dostopov naslednje generacije: tako kabelskih modemov kot tudi optičnih priključkov do doma (FTTH). Glede na hitrost dostopa do interneta ima 3,8 % uporabnikov hitrost dostopa manjšo od 2 Mb/s, 28,6 % uporabnikov med 2 Mb/s in 10 Mb/s, 44,9 % uporabnikov

ima hitrost dostopa med 10 Mb/s in 30 Mb/s, 22,7 % uporabnikov pa ima hitrost dostopa do interneta večjo od 30 Mb/s⁸.

V **Območnem razvojnem programu Prlekija 2014-2020**⁹ je v 4. prioriteti *Okolje in infrastruktura*, katere cilj je med drugim ustrezna izgradnja infrastrukture za izboljšanje človekovega življenjskega standarda, med ukrepi navedena tudi izgradnja širokopasovnih omrežij.

Ravno tako je v **Regionalnem razvojnem programu Pomurje 2014-2020** v 4. razvojni prioriteti *Trajnostni razvoj podeželja*, katerega cilj je izboljšanje kakovosti življenja na podeželju, med ukrepi naveden Razvoj osnovne infrastrukture na podeželju.¹⁰

1.3 Namen izdelave načrta

Načrt razvoja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij naslednje generacije v občini Gornja Radgona (v nadaljevanju Načrt razvoja) je dokument dolgoročnega razvojnega načrtovanja, s katerim želi občina oceniti stanje pokritosti, dejansko potrebo po širokopasovnem omrežju in vrednost potrebnih investicij na njenem geografskem območju, da lahko na osnovi te analize sprejme ustrezne odločitve o morebitnem potrebnem javnem sofinanciranju širokopasovne komunikacijske infrastrukture.

Občina Gornja Radgona je za del naselij leta 2010 že pridobila sredstva za sofinanciranje gradnje odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij s strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. V projekt so bila vključena naselja v krajevnih skupnostih Spodnja Ščavnica, Negova in Spodnji Ivanjci. Ta naselja do dodatnih javnih sredstev niso upravičena, zato so izvzeta iz obravnave v delih načrta, ki se navezuje na mapiranje območij belih lis in anketiranje občanov glede potreb po širokopasovnih povezavah ter posledično iz finančnih izračunov.

Občina Gornja Radgona želi svojim občanom zagotoviti možnost širokopasovnih priključkov in jim s tem omogočiti dostop do raznovrstnih digitalnih vsebin in storitev. Širokopasovna infrastruktura elektronskih komunikacij danes postaja prav tako nepogrešljiva kot vodovodna ali električna infrastruktura, še posebej če želimo občane zadržati na podeželskih območjih.

Namen Načrta razvoja je tako ugotoviti dejansko stanje in potrebe po širokopasovni infrastrukturi v občini Gornja Radgona. Del načrta je namenjen tudi identifikaciji belih lis ter posledično možnih načinov pridobivanja javnih sredstev za izvedbo projekta gradnje širokopasovnih omrežij na belih lisah. Bele lise so definirane kot območja, kjer ni obstoječih širokopasovnih priključkov naslednje generacije, oziroma ni tržnega interesa za njihovo gradnjo s strani komercialnih ponudnikov. To pomeni, da v naslednjih treh letih operaterji elektronskih komunikacij ne načrtujejo gradnje omrežij, ki bi omogočila dostop do interneta s hitrostjo 100 Mb/s.

Načrt je tudi osnovni programski dokument o razvoju širokopasovnih komunikacijskih infrastruktur v občini in kot tak osnova in pomoč zasebnim vlagateljem pri odločanju o investicijah.

⁸ Načrt razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020, 2016.

⁹ Območni razvojni program Prlekija 2014-2020, junij 2013.

¹⁰ Regionalni razvojni program Pomurje 2014-2020, maj, 2015.

1.4 Referenčni dokumenti

Podlaga za pripravo in sprejem Načrta razvoja so bili naslednji slovenski in evropski strateški dokumenti in zakonske podlage:

- Analiza testiranja tržnega interesa za gradnjo širokopasovnih omrežij na področju Republike Slovenije v naslednjih treh letih skladno z Načrtom razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020 – zbirni seznam belih lis v geografskem segmentu goste in redke poseljenosti, Ministrstvo za javno upravo, 8.12.2016;
- Direktiva 2014/61/EU Evropskega parlamenta in sveta o ukrepih za znižanje stroškov za postavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti, 2014;
- Evropska digitalna agenda-EDA;
- Guide to High-Speed Broadband Investment, Evropska Komisija, 2014;
- Digitalna agenda 2020 - Strategija razvoja informacijske družbe do leta 2020,2016;
- Območni razvojni program Prlekija 2014-2020, junij 2013;
- Operativni program za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020, 2014;
- Načrt razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020, 2016;
- Partnerski sporazum med Slovenijo in Evropsko komisijo za obdobje 2014-2020, 2014;
- Program razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020, 2015;
- Regionalni razvojni program Pomurje 2014-2020, maj, 2015;
- Smernice Evropske unije za uporabo pravil o državni pomoči v zvezi s hitro postavitvijo širokopasovnih omrežij (2013/C 25/01);
- Spisek območij, ki so bele lise v geografskem segmentu goste poseljenosti, nadaljnje aktivnosti na področju testiranja tržnega interesa v geografskem segmentu redke poseljenosti, ter izvajanje in sofinanciranje investicij iz Načrta razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020, Ministrstvo za javno upravo, 7.12.2016;
- Strategija razvoja informacijske družbe do leta 2020, osnutek, avgust 2014;
- The broadband State aid rules explained – An eGuide for Decision Makers, 2013;
- Uredba Komisije (EU) št. 651/2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe, 2014;
- Zakon o javno-zasebnem partnerstvu, Uradni list Republike Slovenije, št. 127/2006;
- Zakon o elektronskih komunikacijah (ZEKom-1), Uradni list RS, št. 109/2012;
- Zakon o javnem naročanju – ZJN-2, Uradni list Republike Slovenije, št. 128/06 z vsemi spremembami in dopolnitvami.

1.5 Cilji načrta

1.5.1 Strateški cilji in kazalniki

V Strategiji razvoja informacijske družbe do leta 2020 je zapisana vizija Slovenije, da »s pospešenim razvojem digitalne družbe izkoristi razvojne priložnosti IKT in interneta, da postane napredna digitalna družba in referenčno okolje za uvajanje inovativnih pristopov pri uporabi digitalnih tehnologij.«

Strateški cilji s področja širokopasovne infrastrukture elektronskih komunikacij so:

- Zagotoviti stabilno in predvidljivo zakonodajno – regulatorno okolje, v katerem delujejo operaterji elektronskih komunikacij;
- Do leta 2020 čim več gospodinjstvom v državi zagotoviti širokopasovni dostop do interneta hitrosti vsaj 100 Mb/s, ostalim gospodinjstvom pa vsaj 30 Mb/s;
- Za 98 % gospodinjstev zagotoviti pokritje z mobilnimi komunikacijskimi omrežji, v vlogi komplementarnega dopolnila fiksnemu širokopasovnemu dostopu do interneta;
- Zagotovitev in dodelitev dodatnega radijskega spektra za mobilne komunikacije;
- Vsem javnim vzgojno-izobraževalnim in raziskovalnim zavodom zagotoviti dostop do interneta hitrosti najmanj 1 Gb/s;
- Spodbujanje razvoja televizijske prizemne digitalne radiodifuzije (DVB-T2);
- Uvajanje naprednih storitev s povezovanjem zmogljivosti digitalne radiodifuzije, IP TV in interneta;
- Spodbujanje uvajanja radijske prizemne digitalne radiodifuzije (DAB+);
- Spodbujanje uporabe LTE v frekvenčnem pasu 700 MHz tudi za potrebe javne varnosti in služb za zaščito in reševanje.

Za doseg strateških ciljev so v Strategiji razvoja informacijske družbe predvideni naslednji ukrepi:

Tabela 1: Ukrepi in indikatorji

Ukrep/projekt	Višina sredstev	Obdobje	Indikator/kazalnik ciljni
Gradnja, upravljanje in vzdrževanje odprtih širokopasovnih omrežij elektronskih komunikacij	62,5 mio EUR	2016-2020	Število novo priključenih gospodinjstev na novo zgrajenih širokopasovnih omrežjih z najmanj 100 Mb/s. 60.000 priključkov
Spodbujanje dostopa do informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT) na podeželskih območjih ter njihove uporabe in kakovosti	10 mio EUR	2016-2020	Število novo priključenih gospodinjstev na novo zgrajenih širokopasovnih omrežjih z najmanj 30 Mb/s. 30.000 priključkov
Nadgradnja informacijskega sistema kartiranja infrastrukture	1 mio EUR	2016-2020	Nadgrajen sistem za analitiko, spremljanje uporabe javnih sredstev, uresničevanja tržnega interesa za izvajanje ukrepov za znižanje stroškov gradnje širokopasovne infrastrukture.
Spodbujevalni ukrepi za uvajanje novih tehnologij prizemne slikovne in zvokovne radiodifuzije in uporabo LTE tehnologije za dostavo digitalnih vsebin	0,7 mio EUR	2016-2020	Uvedena tehnologija HDTV in UHD TV Uvedena tehnologija DAB+ Ponudba storitev Hbb TV in tematskih radijskih programov Ponudba digitalnih medijskih vsebin v LTE omrežjih

Vir: Digitalna Slovenija 2020 - Strategija razvoja informacijske družbe do leta 2020, 2016.

1.5.2 Projektni cilji

Z gradnjo odprtega širokopasovnega omrežja želi Občina Gornja Radgona 100 % uporabnikom na belih lisah zagotoviti dostop do interneta s hitrostjo vsaj 100 Mb/s.

S tem bo spodbudila vse vidike **socialno-ekonomskega razvoja** občine:

- premostitev digitalne ločnice s povezovanjem območij, na katerih ni zadostne širokopasovne povezljivosti;
- izboljšanje razpoložljivosti spletnih storitev (npr. e-poslovanje);
- dvig življenjskega standarda (npr. delo na daljavo);
- možnost dostopa do različnih vrst izobraževanja (npr. spletno učenje, vseživljenjsko učenje);
- izboljšanje dostopa do informacij za vse prebivalce;
- učinkovitost javnih storitev (e-uprava);
- optimizacijo poslovnega okolja;
- spodbujanje novih in ohranitev obstoječih podjetij;
- okrepitev razvoja podeželskega turizma, nepremičnin, kmetijstva in drugih pomembnih gospodarskih panog;
- povečanje konkurence na trgu telekomunikacijskih storitev;
- izboljšanje konkurenčnosti in inovativnosti;

- privabljanje vhodnih naložb;
- preprečevanje selitve gospodarske dejavnosti.

Okolje

- izboljšanje okoljske trajnosti z zmanjševanjem potreb po potovanju;
- izboljšanje upravljanja zgradb;
- povečanje energijskih prihrankov.

Enakost in vključevanje

- opolnomočenje ljudi, ki „nimajo glasu“;
- povezovanje izoliranih posameznikov in skupnosti;
- odpravljanje socialne izključenosti.

Finance in dohodki

- ustvarjanje prihrankov s spletnim nakupovanjem blaga in storitev.

Zdravstveno varstvo

- zmanjševanje stroškov zagotavljanja storitev zdravstvenega in socialnega varstva;
- izboljšanje rezultatov storitev zdravstvenega in socialnega varstva;
- večja hitrost prenosa medicinskih slik.

Blaginja

- izboljšanje kakovosti življenja in socialne blaginje;
- skrajšanje časa, potrebnega za dnevne migracije, in omogočanje večje družbene interakcije.

1.6 Izvajanje projekta

Skladno z Načrtom NGN 2020 je pristojno ministrstvo dne 20. 5. 2016 objavilo javni poziv za izkaz tržnega interesa za gradnjo širokopasovnih omrežij na področju Republike Slovenije. Javni poziv je bil namenjen vsem zainteresiranim operaterjem in lastnikom omrežij elektronskih komunikacij ter drugim investitorjem, da izkažejo:

- tržni interes za gradnjo širokopasovnih omrežij z omrežnimi priključnimi točkami s pasovno širino vsaj 100 Mb/s v geografskem segmentu goste poseljenosti za 216.892 gospodinjstev in
- tržni interes za gradnjo širokopasovnih omrežij z omrežnimi priključnimi točkami s pasovno širino vsaj 30 Mb/s v geografskem segmentu redke poseljenosti za 25.410 gospodinjstev.

Z vidika javnega interesa zagotovitve napredne širokopasovne infrastrukture za vsa gospodinjstva v Republiki Sloveniji in skladno z 9. poglavjem Načrta NGN 2020, v katerem je bil predviden premik meje med geografskima segmentoma goste in redke poseljenosti v pozivu za izkaz tržnega interesa, je pristojno ministrstvo v geografskem segmentu redke poseljenosti za 25.410 gospodinjstev dne 21. 10. 2016 ponovilo oziroma izvedlo drugi krog testiranja tržnega interesa za gradnjo omrežnih priključnih točk, tokrat za hitrosti vsaj 100 Mb/s. Pristojno ministrstvo je javno objavilo poziv za izkaz tržnega interesa (drugi krog). Zainteresirane investitorje, ki so v prvem krogu izrazili tržni interes v geografskem segmentu redke poseljenosti za pasovno širino 30 Mb/s pa je dodatno obvestilo, da bo

izvedlo drugi krog testiranja tržnega interesa v geografskem segmentu redke poseljenosti za gradnjo omrežnih priključnih točk s pasovno širino vsaj 100 Mb/s.

V obeh geografskih segmentih (v gosto in redko poseljenem geografskem segmentu) je bilo testiranje tržnega interesa tako izvedeno za hitrosti 100 Mb/s.

Na območju občine, kjer **obstaja tržni interes** operaterjev za gradnjo, bo omrežje zgrajeno z zasebnimi sredstvi ponudnikov v skladu s tržnim interesom, ki so ga ponudniki izrazili v obeh krogih testiranja. V ta namen bodo zasebni investitorji s pristojnim ministrstvom podpisali dogovor o izvedbi tržnega interesa v naslednjih treh letih.

Pokritje **belih lis** na območjih, na katerih **ni tržnega interesa** za izgradnjo širokopasovnega omrežja, pa od občine terja, da k reševanju vprašanja pokritosti območja belih lis s tovrstnim omrežjem pristopi na inovativen način, ki premošča oviro, ki jo predstavlja pomanjkanje tržnega interesa.

Kot primeren se je pokazal pristop javno-zasebnega partnerstva, ki predstavlja razmerje zasebnega vlaganja v javne projekte in/ali javnega sofinanciranja zasebnih projektov, ki so v javnem interesu.

Odnos javno-zasebnega partnerstva se nanaša na dolgoročno pogodbeno urejeno sodelovanje med javnim in zasebnim sektorjem za učinkovito izvajanje javnih nalog, pri čemer partnerji združijo potrebne vire (na primer znanja, operativna sredstva, kapital, človeške vire) in si delijo tveganja, povezana s projektom, glede na njihove sposobnosti obvladovanja tveganja. Eden od glavnih ciljev javno-zasebnega partnerstva je prenesti naloge in odgovornosti za zagotavljanje infrastrukture na zasebni sektor, da bi se povečale učinkovitost, stroškovna zanesljivost in finančna varnost projekta.

Občina bo v postopku pridobivanja sredstev za gradnjo omrežja sledila modelu javno-zasebnega partnerstva, ki bo skladen z občinskimi interesi in pogoji pridobitve sredstev iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja ali sredstev Naložbenega načrta za Evropo.

V primeru, da se bo pokazala potreba po pridobivanju javnih sredstev za pokritje belih lis in bodo projekti izvedljivi in dolgoročno vzdržni v obliki javno-zasebnih joint-venture projektov se bo občina prijavila na enega od javnih razpisov za sofinanciranje gradnje širokopasovnih omrežij naslednje generacije z javnimi sredstvi (javni razpis za sredstva iz OP ESRR – GOŠO 3 ali javni razpis za sredstva iz PRP – GOŠO – M07 MKGP), ki bosta objavljena za bele lise, ugotovljene v prvem in drugem krogu testiranja tržnega interesa.

V primeru, da se bo pokazala potreba po pridobivanju javnih sredstev za pokritje belih lis in projekti ne bodo izvedljivi in dolgoročno vzdržni v obliki javno-zasebnih joint-venture projektov, je primerna oblika izvajanja javno-zasebnega partnerstva model »Private DBO« (opisan v točki 4.5.2 tega dokumenta), v katerem operater s sestavljenim konzorcijem občin neposredno pridobiva sredstva na razpisu za javno subvencijo privatnemu podjetju. Pri takem modelu občine nimajo neposredne administrativne vloge v postopku pridobivanja sredstev, ampak nastopajo le kot podporni partnerji projekta.

Izraz javno-zasebno partnerstvo je v kontekstu gradnje odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij treba razumeti širše kot ga predvideva slovenska zakonodaja, saj lahko občina vstopi v razmerje, ki ni skladno s pojmovanjem javno-zasebnega partnerstva po slovenski zakonodaji, je pa skladno s pojmovanjem koncepta javno-zasebnega partnerstva po metodologiji Evropskega centra za javno-zasebno partnerstvo.¹¹ Pri navedenem gre omeniti, da javno-zasebno partnerstvo pomeni tako vlaganje javnih finančnih sredstev, kot tudi drugih oblik vlaganja, saj je že dopustitev uporabe javnih površin in javne infrastrukture možno opredeliti kot dejanski javni vložek.

Podrobneje so možni modeli javno-zasebnega partnerstva opisani v točki 4.5.2. Poslovni modeli.

---

¹¹ EPEC – European PPP Expertise Centre oz. Evropski center za javno-zasebno partnerstvo, ki je nastal na pobudo Evropske investicijske banke, Evropske komisije in držav članic ter držav kandidatk.

2 TELEKOMUNIKACIJSKE STORITVE IN POMEN ŠIROKOPASOVNEGA OMREŽJA

2.1 Širokopasovno omrežje

Širokopasovno omrežje elektronskih komunikacij je tisto omrežje, ki končnemu uporabniku ponuja možnost dostopa do širokopasovnih storitev. V strogo tehničnem smislu je širokopasovno omrežje telekomunikacijsko prenosno omrežje, ki za prenos signalov uporablja različne prenosne medije s širokim frekvenčnim območjem, razdeljenim na način, ki omogoča tvorjenje množice medsebojno neodvisnih kanalov za sočasni (simultani) prenos podatkov, govora in slike. Širokopasovna omrežja se delijo na hrbtenična omrežja, geografsko omejena omrežja krajevnega značaja in dostopovna omrežja.

Hrbtenična omrežja običajno združujejo promet množice končnih uporabnikov in medsebojno povezujejo geografsko oddaljena omrežja. K omrežjem krajevnega značaja lahko štejemo omrežja na nivoju krajevnih skupnosti, mest, vasi, univerz ipd. Dostopovna omrežja so omrežja, ki tvorijo krajevno zanko in končnim uporabnikom prek omrežne priključne točke omogočajo vključitev v večja omrežja, globalno povezljivost ter s tem dostop do aplikacij, vsebin in storitev.

Med osnovna širokopasovna omrežja lahko štejemo več različnih tehnoloških platform, vključno z ADSL (asimetričnim digitalnim naročniškim vodom, do omrežij ADSL2+), standardnimi kabli (npr. standard DOCSIS 2.0), mobilnimi omrežji tretje generacije (UMTS) ter satelitskimi sistemi.

Na trenutni stopnji tržnega in tehnološkega razvoja¹² so dostopovna omrežja naslednje generacije dostopovna omrežja, ki jih v celoti ali delno sestavljajo optični elementi¹³ in lahko zagotavljajo storitve širokopasovnega dostopa z izboljšanimi lastnostmi v primerjavi z obstoječimi osnovnimi širokopasovnimi omrežji.¹⁴

Dostopovna omrežja naj bi imela vsaj naslednje lastnosti:

- zanesljivo zagotavljanje zelo hitrih storitev na naročnika prek optičnih zalednih omrežij (ali omrežij, ki temeljijo na enakovredni tehnologiji),
- dovolj blizu prostorov uporabnikov za dejansko zagotovitev zelo hitre povezave,
- podpora različnim naprednim digitalnim storitvam, vključno s konvergiranimi storitvami, ki temeljijo izključno na internetnem protokolu, ter

¹² Zaradi hitrega tehnološkega razvoja bi lahko v prihodnosti tudi druge tehnologije zagotavljale storitve dostopovnih omrežij naslednje generacije.

¹³ Koaksialne, brezžične in mobilne tehnologije do določene mere uporabljajo optično podporno infrastrukturo, zaradi česar so konceptualno podobne žičnemu omrežju, ki za zagotavljanje storitev v delu zadnjega kilometra, v katerem ni položenih optičnih kablov, uporablja baker.

¹⁴ Zadnji del povezave s končnim uporabnikom se lahko zagotovi z žično ali brezžično tehnologijo. Glede na hiter razvoj naprednih brezžičnih tehnologij, kot so razvoj LTE-Advanced in vse intenzivnejše uvajanje tehnologij LTE ali Wi-Fi, bi lahko fiksni brezžični dostop naslednje generacije (npr. na podlagi morebiti prilagojenih širokopasovnih mobilnih tehnologij) uspešno nadomestil nekatera žična dostopovna omrežja naslednje generacije (na primer omrežja FTTCab – „optika do omarice“), če bodo izpolnjeni nekateri pogoji. Ker uporabniki souporabljajo brezžični medij (hitrost na uporabnika je odvisna od števila povezanih uporabnikov na območju, ki ga medij pokriva), nanj pa vpliva tudi spremenljivo okolje, bi morala biti dostopovna fiksna omrežja naslednje generacije nameščena dovolj gosto in/ali z napredno konfiguracijo (npr. usmerjene antene in/ali več anten), da bi se zagotovila zanesljiva minimalna hitrost prenosa na uporabnika, ki jo je mogoče pričakovati od dostopovnih omrežij naslednje generacije. Brezžični dostop naslednje generacije, ki temelji na prilagojenih širokopasovnih mobilnih tehnologijah, mora zagotoviti tudi zahtevano kakovost storitev za uporabnike na fiksni lokaciji ob hkratnem opravljanju storitev za vse druge mobilne naročnike na zadevnem področju.

- znatno višje hitrosti nalaganja (v primerjavi z osnovnimi širokopasovnimi omrežji).

Na trenutni stopnji tržnega in tehnološkega razvoja so dostopovna omrežja naslednje generacije:

- optična dostopovna omrežja (FTTx),¹⁵
- napredna nadgrajena kabelska omrežja,¹⁶
- nekatera napredna brezžična dostopovna omrežja, ki omogočajo zanesljivo zagotavljanje zelo hitrih storitev naročnika.¹⁷

Pri predložitvi tehnološke rešitve je potrebno upoštevati dejanske razdalje, na katerih je posamezna tehnologija zmožna zagotoviti pričakovane zmogljivosti, in omrežje oblikovati na način, da je področje zagotavljanja storitve homogeno pokrito.

Odprtost omrežja elektronskih komunikacij pomeni, da imajo vsi operaterji in ponudniki storitev elektronskih komunikacij omogočen vstop v to omrežje in da lahko preko njega ponudijo svoje storitve vsem končnim uporabnikom tega omrežja. Pri tem morajo biti zagotovljeni za vse enaki pogoji, v skladu z določili Zakona o elektronskih komunikacijah. Glede na obliko financiranja odprtih širokopasovnih omrežij elektronskih komunikacij ločimo tržna (komercialna) omrežja in z javnimi sredstvi zgrajena omrežja. Tržna omrežja zgradijo ponudniki s svojimi sredstvi. Kapacitete teh omrežij nato ponujajo na komercialni osnovi, pri čemer lahko ustvarjajo dobiček. Z javnimi sredstvi zgrajena omrežja zgradijo ponudniki s pomočjo občinskih, državnih in sredstev evropskih skladov. Ponudniki s ponujanjem kapacitet na teh omrežjih ne smejo ustvarjati dobička. Javna sredstva je za gradnjo dovoljeno uporabljati le tam, kjer je dokazano, da ni tržnega interesa.

Smernice EU za uporabo pravil o državni pomoči glede odprtosti omrežij navajajo:

»(a) Grosistični dostop: zaradi ekonomike dostopovnih omrežij naslednje generacije je nadvse pomembno, da se tretjim operaterjem zagotovi dejanski grosistični dostop. Zlasti na območjih, na katerih že obstajajo konkurenčni operaterji osnovnega širokopasovnega omrežja, je treba zagotoviti, da se konkurenčni položaj na trgu, kakršen je bil pred državnim posredovanjem, ne spremeni. .... Subvencionirano omrežje mora zato vsem operaterjem, ki zaprosijo za dostop, omogočati dostop pod poštenimi in nediskriminatornimi pogoji ter možnost učinkovite in povsem razvezane zanke. Poleg tega morajo imeti tretji operaterji dostop do pasivne in tudi do aktivne omrežne infrastrukture. Obveznosti dostopa bi morale torej poleg dostopa do bitnega toka in razvezanega dostopa do krajevne zanke in podzanke vključevati tudi pravico do uporabe vodov in drogov, temnih optičnih vlaken ali uličnih priključnih omaric. Dejanski grosistični dostop se zagotovi za vsaj sedem let, pravica dostopa do vodov ali drogov pa časovno ne bi smela biti omejena. To ne vpliva na druge podobne regulativne obveznosti, ki jih lahko nacionalni regulativni organi sprejmejo na zadevnem specifičnem trgu, da bi spodbujali učinkovito konkurenco, ali na ukrepe, sprejete med navedenim obdobjem ali po njegovem koncu.

Lahko se zgodi, da na območjih z nizko gostoto prebivalstva, kjer so širokopasovne storitve omejene, ali pri malih lokalnih podjetjih uvedba vseh vrst proizvodov na področju dostopa nesorazmerno

¹⁵ Izraz FTTx se nanaša na FFTC, FTTN, FTTP, FTTH in FTTB.

¹⁶ Z uporabo standarda za kabelske modeme „DOCSIS 3.0“ ali naprednejšega.

¹⁷ Smernice Evropske Unije za uporabo pravil o državni pomoči v zvezi s hitro vzpostavitvijo širokopasovnih omrežij (2013/C 25/01).

poveča investicijske stroške brez znatnih koristi v smislu večje konkurence. V tem primeru se lahko določi, da se proizvodi na področju dostopa, ki zahtevajo obsežno posredovanje države pri subvencionirani infrastrukturi, ki drugače ni predvideno (na primer kolokacija posrednih distribucijskih točk), ponudijo samo v primeru razumnega povpraševanja s strani tretjega operaterja.

Povpraševanje se šteje za razumno, če:

- i) prosilec za dostop zagotovi usklajen poslovni načrt, ki upravičuje razvoj proizvoda na subvencioniranem omrežju, in
- ii) noben drug operater na istem geografskem območju še ne ponuja drugega primerljivega proizvoda na področju dostopa po enakih cenah kot na gosteje poseljenih območjih.

Vendar pa se na prejšnjo točko ni mogoče sklicevati v gosteje naseljenih območjih, na katerih se lahko pričakuje razvoj konkurence na področju infrastrukture. Zato mora biti na takšnih območjih subvencionirano omrežje prilagojeno za vse vrste proizvodov na področju omrežnega dostopa, ki jih želijo uvesti operaterji.

(b) Poštena in nediskriminatorna obravnava: subvencionirana infrastruktura mora omogočati zagotavljanje konkurenčnih in cenovno dostopnih storitev končnim uporabnikom, ki jih izvajajo konkurenčni operaterji. Kadar je operater omrežja vertikalno integriran, je treba zagotoviti ustrezne zaščitne ukrepe, da se prepreči kakršno koli navzkrižje interesov, neupravičena diskriminacija zoper iskalce dostopa ali ponudnike vsebin ter vse druge skrite posredne prednosti. V tem smislu bi morala tudi merila za oddajo naročila vsebovati določbo, v kateri se določi, da dobijo ponudniki izključno grosističnega modela, izključno pasivnega modela ali kombinacije obeh modelov dodatne točke«.

Kot zelo učinkovito sredstvo za spodbujanje konkurence na trgu ponudnikov storitev se je že izkazala zahteva po funkcionalni ločitvi, zato upravljavec odprtega širokopasovnega omrežja ne sme biti istočasno tudi ponudnik storitev končnim uporabnikom na tem omrežju.

2.2 Družbeno ekonomske koristi širokopasovnega omrežja

Številne študije govorijo o pozitivnem učinku vlaganj v širokopasovno infrastrukturo na BDP. Tako Koutrompis v študiji OECD iz leta 2009 navaja, da naj bi 10 % dvig širokopasovne penetracije povzročil 0,25 % ekonomsko rast, druga OECD študija iz leta 2009 pa govori o 1,9 do 2,5 % dvigu BDP-ja, povzročenim z uvedbo oz. dvigom širokopasovne povezljivosti.¹⁸

Podobno korelacijo ugotavljajo druge študije, tako na makroekonomski (državni ravni), kakor tudi na mikroekonomski ravni, to je na ravni gospodinjstev. Rezultate študij je mogoče združiti v naslednje ključne ugotovitve:

Podvojitve širokopasovne hitrosti lahko poveča rast BDP za 0,3 odstotne točke.

¹⁸ Socio-economic benefits of high-speed broadband, Evropska Komisija, 2015.

Gospodarske koristi:

- pogoj za digitalizacijo gospodarstva in podjetništva,
- osnova za razvoj interneta stvari,
- dvig BDP v kratkoročnem obdobju zaradi graditve širokopasovnih omrežij,
- ustvarjena nova delovna mesta za gradnjo novih infrastruktur,
- povečana produktivnost v srednjeročnem obdobju zaradi prihranjenega časa in povečanja mobilnosti,
- povečanje inovativnosti in omogočeni novi načini poslovanja zaradi povečane hitrosti širokopasovnega interneta, kar vodi do:
  - bolj naprednih spletnih storitev,
  - novih javnih storitev,
  - omogočanja dela na daljavo.

Družbene koristi:

- koristi za potrošnike, ki vključujejo boljše socialne odnose med ljudmi, ne glede na razdaljo, npr. družbeni mediji,
- višje širokopasovne hitrosti omogočajo tudi:
  - izboljšane storitve, npr. souporaba/delitev video vsebin,
  - boljša uporabniška izkušnja in višja kakovost spletnih medijskih vsebin ter HD prenosov,
- izboljšani načini e-izobraževanja na daljavo,
- izboljšana kakovost življenja z e-zdravstvenimi storitvami.

Okoljske koristi:

- večje zmogljivosti za obdelovanje večjega obsega on-line digitalnih vsebin, kar pomeni manj materialnega poslovanja in bo vodilo k:
  - videokonferencam,
  - manjši porabi papirja,
  - delu na daljavo,
- nove vrste računalniških in omrežnih storitev, kot so:
  - pametna omrežja,
  - pametni dom,
  - izboljšani sistemi za upravljanje prezasedenosti.

Študija o družbeno ekonomskih koristih širokopasovnih omrežij tudi na mikroekonomski ravni ugotavlja pozitivne vplive na gospodinjstva. Letni prihodki gospodinjstva se povišajo z višjimi hitrostmi dostopa do interneta.⁸

3 SPLOŠNI OPIS OBČINE

Občina Gornja Radgona je srednje velika občina na severovzhodu Slovenije. Pripadajo ji Ščavniška dolina in lepe vinorodne Radgonske gorice. Je obmejna občina, saj vzdolž reke Mure meji na sosednjo Avstrijo, v Sloveniji pa so njene sosednje občine Apače, Radenci, Sveti Jutri ob Ščavnici, Cerkevjak, Benedikt, Sveta Ana in Sveta Trojica v Slovenskih goricah.¹⁹ Znana je po sejmih, vinogradništvu in radgonski penini.²⁰

Slika 1: Občina Gornja Radgona v Sloveniji

Vir: https://sl.wikipedia.org/wiki/Ob%C4%8Dina_Gornja_Radgona.

3.1 Naselja in prebivalstvo

Občina Gornja Radgona je del pomurske statistične regije in meri 74,6 km². Po površini se med slovenskimi občinami uvršča na 94. mesto.²⁰

Na območju občine Gornja Radgona je ustanovljenih pet krajevnih skupnosti s 30 naselji:

- KS Črešnjevci-Zbigovci s šestimi naselji: Črešnjevci, Orehovci, Orehovski Vrh, Police, Ptujška Cesta in Zbigovci;
- KS Gornja Radgona s petimi naselji: Gornja Radgona, Hercegovščak, Mele, Norički Vrh in Podgrad;
- KS Sp. Ivanjci s petimi naselji: Ivanjski Vrh, Očeslavci, Sp. Ivanjci, Stavešinci in Stavešinski Vrh;
- KS Negova z osmimi naselji: Gornji Ivanjci, Ivanjševci ob Ščavnici, Ivanjševski Vrh, Kunova, Lokavci, Negova, Radvenci in Rodmošci;
- KS Sp. Ščavnica s šestimi naselji: Aženski Vrh, Lastomerci, Lomanoše, Plitvički Vrh, Sp. Ščavnica in Zagajski Vrh.

Leta 2015 je imela občina 8.504 prebivalcev (približno 4.204 moških in 4.300 žensk), kar kaže na upad števila prebivalcev glede na podatke ob popisu prebivalstva leta 2010 (8.619 prebivalec). Po številu prebivalcev se med slovenskimi občinami uvršča na 61. mesto. Na kvadratnem kilometru površine občine je živelo povprečno 114 prebivalcev, kar pomeni, da je bila gostota naseljenosti tu večja kot v celotni državi (102 prebivalca na km²), hkrati pa je bila tudi nad regijskim povprečjem (87,1

¹⁹ Občina Gornja Radgona, O občini, Predstavitev, 2016, (http://www.gor-radgona.si/o_obcini/predstavitev/2015110411282974/).

²⁰ Statistični urad Republike Slovenije, 2017

preb./km²). Največje naselje je Gornja Radgona s 3.090 prebivalci, najmanjše pa Rodmošci, ki šteje le 50 prebivalcev.

Tabela 2: Število gospodinjstev in prebivalcev v naseljih v občini Gornja Radgona

Naselje	Število gospodinjstev	Število prebivalcev
Aženski Vrh	18	55
Črešnjevci	285	793
Gornja Radgona	1.343	3.090
Gornji Ivanjci	26	79
Hercegovščak	49	135
Ivanjski Vrh	28	73
Ivanjševci ob Ščavnici	28	92
Ivanjševski Vrh	68	159
Kunova	40	125
Lastomerci	39	113
Lokavci	60	174
Lomanoše	97	254
Mele	54	156
Negova	129	342
Norički Vrh	63	170
Očeslavci	71	175
Orehovci	25	69
Orehovski Vrh	52	129
Plitvički Vrh	63	171
Podgrad	68	152
Police	156	370
Ptujska Cesta	81	220
Radvenci	52	137
Rodmošci	22	50
Spodnja Ščavnica	162	454
Spodnji Ivanjci	52	142
Stavešinci	26	78
Stavešinski Vrh	53	144
Zagajski Vrh	57	146
Zbigovci	91	257
Skupaj	3.358	8.504

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, podatki za leto 2015, 2017.

Naravni prirast na 1.000 prebivalcev v občini je bil v letu 2015 negativen in je znašal -3,0 (v Sloveniji 0,2), saj je bilo število živorojenih nižje od števila umrlih. Selitveni prirast je bil prav tako negativen (znašal je -1,4), saj je bilo število tistih, ki so se iz te občine odselili višje od števila tistih, ki so se vanjo priselili. Skupni prirast je bil tako leta 2015 negativen, znašal je -4,4 (v Sloveniji 0,6), kar je močno pod slovenskim povprečjem.²⁰

Leta 2015 je bila povprečna starost občanov 43,9 leta in tako višja od povprečne starosti prebivalcev Slovenije (42,5 leta). Med prebivalci občine je bilo število najstarejših večje od števila najmlajših, saj je na 100 oseb, starih od 0 do 14 let, prebivalo 146 oseb, starih 65 let ali več. To razmerje nakazuje, da se prebivalstvo stara, prav tako pa se tudi povprečna starost prebivalcev občine dviga hitreje kot v celotni Sloveniji.

Tabela 3: Izobrazbena struktura za občino Gornja Radgona za leto 2015

Dosežena stopnja izobrazbe	Občina Gornja Radgona	Slovenija
Brez izobrazbe (nepopolna OŠ)	4,18 %	3,57 %
Osnovnošolska	27,26 %	22,43 %
Srednješolska	53,19 %	52,68 %
Visokošolska 1. stopnje	8,16 %	9,88 %
Visokošolska 2. stopnje	6,61 %	9,73 %
Visokošolska 3. stopnje	0,59 %	1,71 %

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, 2017.

Leta 2015 je imelo višješolsko ali visokošolsko izobrazbo 15,36 % prebivalcev, pri čemer je večji delež visoko izobraženih žensk. 53,19 % prebivalcev ima končano srednjo šolo, 31,44 % pa ima osnovnošolsko oz. nepopolno osnovnošolsko izobrazbo. V primerjavi s Slovenijo ima občina Gornja Radgona večji delež prebivalcev s končano osnovnošolsko izobrazbo in primerljiv delež s srednješolsko izobrazbo, medtem ko ima nižji delež visoko izobraženega prebivalstva, saj je ta v državnem povprečju višji za 5,96 %. Izobrazbena struktura na območju občine je še zmeraj dokaj nizka.

V tamkajšnjih osnovnih šolah se je v šolskem letu 2014/2015 izobraževalo približno 620 učencev, različne srednje šole pa je obiskovalo okoli 300 dijakov. Leta 2004 je bilo na območju občine 533 študentov, kar je znašalo 44 % celotne generacijske populacije. Leta 2014 se ta odstotek ni bistveno spremenil, a se je število študentov znižalo na 318, kar je za skoraj 40 % manj kot pred 10 leti. Ob upadu števila študentov se občina srečuje še z begom možganov, veliko študentov se namreč po končanem študiju ne vrne v domači kraj, ker tukaj ne vidijo možnosti za zaposlitev.²¹

Med osebami v starosti od 15 do 64 let (tj. delovno aktivno prebivalstvo) je bilo približno 51 % zaposlenih ali samozaposlenih oseb, kar je manj od slovenskega povprečja (58 %). Med aktivnim prebivalstvom občine je bilo v povprečju 16 % registriranih brezposelnih oseb, kar je več od povprečja v državi (12,3%).²⁰

Tabela 4: Delovno aktivno prebivalstvo, registrirane brezposelne osebe in stopnja registrirane brezposelnosti v občini Gornja Radgona leta 2014 in 2015

		Delovno aktivno prebivalstvo po prebivališču - SKUPAJ	Registrirane brezposelne osebe	Stopnja registrirane brezposelnosti
2014	Spol - SKUPAJ	2.968	587	16,5
	Moški	1.684	280	14,2
	Ženske	1.284	307	19,3
2015	Spol - SKUPAJ	2.959	565	16,0
	Moški	1.669	260	13,5
	Ženske	1.290	306	19,2

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, 2017.

Kot probleme prostorskega razvoja občine lahko opredelimo neugodne demografske razmere (veliko ostarelega prebivalstva, odseljevanje prebivalstva, kmetije brez nasledstva), neugodno izobrazbeno strukturo (visoka stopnja brezposelnosti) in premalo delovnih mest (velike dnevne delovne migracije).

²¹ Občina Gornja Radgona, 2016.

3.2 Gospodarstvo

V gospodarstvu se situacija zaradi ugodnejših pogojev za rast gospodarstva izboljšuje, tako da z novo nastajajočimi podjetji v industrijski coni Mele ter novimi podjetji brezposelnost upada, kar neposredno vpliva na višji bruto domači proizvod v občini.

V občini je nekaj podjetij, ki se v slovenskem prostoru lahko merijo z vrhunskimi. Izvajanje razvojno-raziskovalnega dela je v podjetjih vedno bolj prisotno in cenjeno.

V občini je več uspešnih podjetij, ki ustvarjajo nova delovna mesta ter s tem zmanjšujejo brezposelnost: Arcont, d. d., Gornja Radgona, Epas, d. o. o., Radgonske Gorice d.d., Elti d.o.o., Rosenbauer d. o. o., Panvita, d. d., Reflex, d. o. o., Var, d. o. o., in mnogi drugi.

Zaostajajo le v vključevanju mladih raziskovalcev in ti še niso dosegli zadovoljivega števila zaposlitev v podjetjih na območju občine Gornja Radgona. Nekatera podjetja so bila deležna finančne podpore, delavnice na temo podjetništva in finančni viri so ponudile informacije o možnih virih financiranja tako v EU kot v Sloveniji. Zgoraj naštetih aktivnosti bi morale spodbujati dvig zaposlenosti ter ustvarjanje novih delovnih mest tudi za visoko izobražene kadre. Usposabljanja predvsem domačih kadrov bi povečala izkoriščenost obstoječega znanja ter obdržala pridobljeno znanje doma.

Na območju občine je bilo leta 2014 2.967 delovno aktivnih prebivalcev po kraju prebivališča v občini Gornja Radgona, kar je 49 oseb manj kot leta 2013. Le-ti predstavljajo 7,36 % delovno aktivnega prebivalstva Pomurja ter 0,37 % delovno aktivnega prebivalstva Slovenije.

Zadnji razpoložljivi podatki Statističnega urada Republike Slovenije glede na strukturo delovno aktivnega prebivalstva v občini Gornja Radgona kažejo, da je največji delež delovno aktivnega prebivalstva zaposlen pri drugih delodajalcih, t. j. 89 %, od tega pri pravnih osebah 91 % in pri fizičnih osebah 9 %. Samozaposlene osebe predstavljajo 11 % delovno aktivnega prebivalstva v občini. Sem prištevamo kmete (50 %), samostojne podjetnike posameznike (48 %) in osebe, ki opravljajo poklicno dejavnost (2 %).

V občini Gornja Radgona je bilo v letu 2014 registriranih 587 brezposelnih oseb, od tega 275 dolgotrajno brezposelnih. Med dolgotrajno brezposelne osebe se šteje osebe, ki so več kot eno leto prijavljene v evidenci iskalcev zaposlitve.

Podatki za leto 2014 kažejo, da je med registriranimi brezposelnimi 167 oseb brez poklicne izobrazbe oz. imajo dokončano osnovno izobrazbo ali manj. To predstavlja 28,4 % med brezposelnimi osebami. Med registriranimi brezposelnimi osebami so okoli 204 osebe (34,7 %) starejše od 50 let. V primerjavi s Pomurjem je stopnja brezposelnih oseb v občini Gornja Radgona za 1,9 % nižja od regijske stopnje brezposelnosti in za 3,43 % višja od državnega povprečja.²¹

Tabela 5: Število gospodarskih subjektov po SKD v letih od 2010 do 2015 v občini Gornja Radgona

	Število podjetij					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
A KMETIJSTVO IN LOV, GOZDARSTVO, RIBIŠTVO	16	16	18	18	16	17
B RUDARSTVO	0	1	0	0	0	0
C PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	69	68	63	60	65	63
D OSKRBA Z ELEKTRIČNO ENERGIJO, PLINOM IN PARO	1	2	3	2	2	2
E OSKRBA Z VODO, RAVNANJE Z ODPLAKAMI IN ODPADKI, SANIRANJE OKOLJA	1	1	2	2	2	2
F GRADBENIŠTVO	82	81	77	72	65	64
G TRGOVINA, VZDRŽEVANJE IN POPRAVILA MOTORNIH VOZIL	106	92	91	90	86	93
H PROMET IN SKLADIŠČENJE	32	28	29	28	23	20
I GOSTINSTVO	50	49	51	57	53	52
J INFORMACIJSKE IN KOMUNIKACIJSKE DEJAVNOSTI	19	18	18	16	23	24
K FINANČNE IN ZAVAROVALNIŠKE DEJAVNOSTI	6	8	7	6	4	3
L POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI	6	6	4	4	4	4
M STROKOVNE, ZNANSTVENE IN TEHNIČNE DEJAVNOSTI	63	69	68	66	73	80
N DRUGE RAZNOVRSTNE POSLOVNE DEJAVNOSTI	15	16	13	14	16	14
O DEJAVNOST JAVNE UPRAVE IN OBRAMBE, DEJAVNOST OBVEZNE SOCIALNE VARNOSTI	15	15	15	15	15	15
P IZOBRAŽEVANJE	13	16	16	19	20	23
Q ZDRAVSTVO IN SOCIALNO VARSTVO	15	16	15	14	13	13
R KULTURNE, RAZVEDRILNE IN REKREACIJSKE DEJAVNOSTI	33	33	36	37	39	39
S DRUGE DEJAVNOSTI	95	98	96	92	94	93

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, 2017.

Glede na standardno klasifikacijo dejavnosti (SKD) je leta 2015 največ podjetij delovalo na področju drugih dejavnosti, na področju trgovine, vzdrževanja in popravila motornih vozil ter na področju strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti. Med podjetji po velikosti prevladujejo mikro podjetja saj jih je bilo v letu 2015 580 (0 do 9 zaposlenih), sledi 26 majhnih (10-49 oseb zaposlenih), 11 srednjih (50-249 oseb zaposlenih) in 4 velika podjetja (več kot 250 oseb zaposlenih). Največ zaposlenih v občini Gornja Radgona dela v velikih družbah, in sicer 1.374 (52,5 %). Najmanj zaposlenih je v majhnih družbah, 255 (9,8 %).²¹

Tabela 6: Podatki o podjetjih v občini Gornja Radgona

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Število podjetij	637	633	622	612	613	621
Število oseb, ki delajo	4.116	3.963	4.060	3.896	3.861	4.037
Prihodek (1.000 EUR)	317.711	337.119	344.013	337.498	363.070	373.452
Število oseb, ki delajo na podjetje v občini	6,5	6,3	6,5	6,4	6,3	6,5

*Med druge pravne osebe spadajo: državni organi in organi lokalnih skupnosti, zavodi, društva in zveze društev, zadruge in druge oblike podjetij.

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, 2017.

Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je v letu 2015 delovalo 621 podjetij. Od leta 2010 do 2015 se je število pravnih subjektov zmanjšalo za 16, hkrati pa je opaziti povečanje prihodkov pravnih oseb. V opazovanem obdobju se je manjšalo število zaposlenih oseb, število oseb, ki delajo na podjetje v občini pa je ostalo enako.

V občini Gornja Radgona je v letu 2011 je znašala povprečna bruto plača 1.299,11 evra, kar je predstavljalo 98 % povprečne bruto plače v pomurski regiji. V letu 2014 je znašala povprečna bruto plača v občini 1.391,50 evrov, kar je višje od povprečja v pomurski regiji, a še zmeraj nižje od državnega povprečja. V letu 2015 pa je povprečna bruto plača znašala 1.418,12 evra, kar je višje od povprečja pomurske regije, a še zmeraj manjše od državnega. Na podlagi omenjenih kazalnikov gospodarske razvitosti lahko zaključimo, da se gospodarsko stanje na območju občine Gornja Radgona v primerjavi s preteklim obdobjem ni bistveno spremenilo.

Problemi na področju gospodarstva v občini Gornja Radgona se na splošno ne razlikujejo od problemov regije. V prihodnosti bodo imela mala in srednja podjetja večji vpliv na razvoj gospodarstva na obravnavanem območju, kar je za domača podjetja prednost. Naloga lokalne skupnosti pri podpori gospodarstvu je, da omogoči nemoten razvoj v smislu učinkovitega podpornega okolja za aktivnosti, ki jih podjetja v svoji poslovni funkciji ne obvladujejo ter imajo javni značaj.²¹

Kmetijstvo

V letu 2010 je bilo na območju občine Gornja Radgona 532 kmetijskih gospodarstev, kar predstavlja 5,9 % vseh kmetijskih gospodarstev v Pomurju in 0,7 % kmetijskih gospodarstev v Sloveniji.

Kmetijska zemljišča so naravni pogoj za proizvodnjo hrane in agrarnih surovin. Glede na naravne danosti in primernost za proizvodnjo hrane so zemljišča v ravninskem delu občine Gornja Radgona uvrščena v 1. kategorijo in so v 1. območju kmetijskih zemljišč. Na tem območju so zasebna zemljišča in zemljišča, ki so v lasti Republike Slovenije, s katerimi upravlja ter z njimi razpolaga Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije. Vinogradov v ravninskem delu praktično ni.

Tudi v hribovitejšem delu se zemljišča na območju občine uvrščajo v 1. kategorijo (vinogradniške in sadjarske lege). Na tem območju so zasebna zemljišča in zemljišča, ki so v lasti Republike Slovenije, s katerimi upravlja ter z njimi razpolaga Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije. Več kot 90 % zemlje je v zasebni lasti. Od skupnih površin v hribovitem predelu občine Gornja Radgona prevladujejo vinogradi, sledijo sadovnjaki, ostalih površin je nekoliko manj, vendar so kljub temu pomembne.

V občini je nekaj podjetij, ki se ukvarjajo s kmetijsko proizvodnjo ter predelavo kmetijskih pridelkov. Izpostavimo lahko podjetje Radgonske gorice d.d., ki reprezentativno predstavljajo območje občine in presenečajo z vedno novimi in kvalitetnimi produkti in podjetje Panvita d.d., ki obvladuje celotno mesno-proizvodno verigo.²¹

Tabela 7: Kmetijska gospodarstva in raba kmetijskih zemljišč v občini Gornja Radgona

	2000	2000	2010	2010
	Slovenija	Gornja Radgona	Slovenija	Gornja Radgona
Število kmetijskih gospodarstev	86.467	636	74646	532
Kmetijska zemljišča v uporabi (ha)	485.879	3.600	474.432	3.748
Število glav velike živine (GVŽ)	470.498	4.682	421.553	3.563
Površina kmetijskih zemljišč v uporabi na kmetijsko gospodarstvo (v ha)	5,6	5,7	6,4	7
Delež kmetijskih zemljišč v uporabi, glede na celotno površino občine (v %)	24	48,3	23,4	50,2
Delež površine njiv glede na kmetijsko zemljišče v uporabi (v %)	35,1	56,2	35,9	61,2
Delež površine trajnih travnikov in pašnikov glede na kmetijsko zemljišče v uporabi (v %)	58,7	26,7	58,5	23,2
Delež površine trajnih nasadov glede na kmetijsko zemljišče v uporabi (v %)	6,2	17	5,6	15,6
Površina kmetijskih zemljišč v uporabi na 1.000 prebivalcev (v ha)	244	286	232	437
Delež kmetijskih gospodarstev z 10 ali več hektarov kmetijskih zemljišč v uporabi (v %)	12,7	15,6	15,3	17,5

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, 2017.

Iz zgornje tabele je razvidno, da se je število kmetijskih gospodarstev med leti 2000 in 2010 zmanjšalo za 104 kmetije, hkrati pa se je povečal delež kmetijskih zemljišč v uporabi, glede na celotno površino občine. V primerjavi s slovenskim povprečjem ima občina Gornja Radgona zelo velik odstotek kmetijskih površin, saj le ta zajema 50,2 % površine občine (v Sloveniji 23,4 %). Od kmetijskih zemljišč v uporabi največji delež predstavljajo njive, ki zajemajo 61,2 % površine, sledijo travniki s 23,2 % in trajni nasadi s 15,6 %.

Turizem

Turistična ponudba občine Gornja Radgona ne vsebuje posebnih turističnih atrakcij, ima pa obsežno ponudbo, ki je namenjena predvsem **izletniškemu turizmu** in **enodnevnim gostom**. Bogata naravna in kulturna dediščina, ugodna geografska pozicija, bližina že uveljavljenih turističnih destinacij, zdraviliški turizem sosednjih krajev, stoletna tradicija vinogradništva in sadjarstva, nove investicije v infrastrukturo (Turistično športni center Trate Gornja Radgona, Grad Negova, Grad Gornja Radgona, mestni park, Lisjakova struga, kleti pod slapom in pod kolesom ...), izkoriščanje obnovljenih kulturnih spomenikov (razni kulturni dogodki, predstavitve, razstave,...) so priložnosti, ki se lahko povezujejo v kakovostne turistične produkte.

V letu 2014 je bilo na območju občine Gornja Radgona **7 turističnih nastanitvenih objektov**, ki imajo skupaj **28 sob** in **67 ležišč**. V omenjenem okviru nastanitvenih objektov je:

- eno (1) gostišče,
- dve (2) turistični kmetiji,
- trije (3) sobodajalci in
- en (1) apartma.

Največje nočitvene zmogljivosti imajo **turistične kmetije** s skupaj 14 sobami in 34 ležišči.

Obravnavano območje je zabeležilo v letu 2014 skupaj **1.383 nočitev**, od tega 32 % nočitev domačih turistov in 68 % nočitev tujih turistov.²²

Številni aktivni počitniški programi in športna doživetja v vseh letnih časih bogatijo turistično ponudbo: **reka Mura** (spust po reki z gumenjakom in splavarjenje), **jezera** (čolnarjenje in ribištvo), **številne zelene površine** (kolesarjenje, tenis, pohodništvo, jahanje in nordijska hoja) in **gozdne površine** (lov in gobarjenje).

Občina Gornja Radgona se ob bogati ponudbi značilne **domače kulinarike** ponaša predvsem z **dolgoletno tradicijo vinogradništva**, uspešnimi vinogradniki in kakovostnimi vini. V to obravnavano območje spadajo naslednji vinorodni okoliši: Radgonsko-kapelske gorice, Hercegovščak, Police, Črešnjevci, Zbigovci, Orehovski Vrh, Ivanjševski Vrh, Janžev Vrh, Stavešinski Vrh idr. Največji pridelovalec vina v občini Gornja Radgona so Radgonske gorice d. d., njihov najbolj poznani produkt je Zlata radgonska penina. Ob omenjeni družbi deluje tudi veliko zasebnih pridelovalcev. Vinogradništvo je ne samo pomembna gospodarska panoga, ampak tudi turistična zanimivost. Obisk vinogradniške kulturne krajine, manjših in večjih kleti ter vinotočev obogatitih z vinogradniškimi običaji je zanimivo turistično doživetje, ki lahko domačinom daje dodatni zaslužek.

Bogata kulturna dediščina omogoča razvoj turizma v povezavi z ostalimi področji in je ena od priložnosti, ki jih je treba izkoristiti. Občina Gornja Radgona se ponaša z bogato zgodovino in tradicijo. Ima veliko kulturnih znamenitosti, gomilna in druga najdišča, gradove in dvorce (Radgonski grad, Kunejev dvorec, Negovski grad), kužna znamenja, kapelice, kultivirane parke (Mestni park, zeliščni vrt v Negovi, Kunejev park) idr. V Gornji Radgoni se nahaja tudi obnovljen muzej Špital v katerem si je moč ogledati zbirke: Radgonski mostovi, Zgodbo radgonskega Špitala in stalno likovno razstavo.

Velika turistična priložnost je tudi Grad Negova, grajski kompleks, ki je arhitekturna, turistična in poslovna celota, primerna za poslovna srečanja, izobraževalno dejavnost, prireditve in organizacijo praznovanj ter porok. V sklopu grajskega kompleksa je urejen zeliščni park, v Pristavi pa nastanjen Turistično informacijski center. Na gradu se izvajajo različne prireditve, nekatere so postale v tem času že tradicionalne in prepoznavne (Salon Traminec, Kresna noč, Grajski tabor, "Mala maša" v Negovi, Evropski dan judovske kulture, Stari kmečki običaji- grajska trgatev, krst grajskega vina in martinovanje, FOTOGRAD Negova, Teden otroka na gradu Negova, Prangeriada, Koncert ob občinskem prazniku).

Območje občine Gornja Radgona je zaradi raznolikosti reliefa, panoramskih pogledov ter ohranjene naravne zapuščine zanimivo za razvoj kolesarstva, pohodništva ter drugih oblik aktivnega preživljanja prostega časa. Prav zaradi tega je na območju občine veliko tematskih poti.

Izbrane lokacije za kampiranje (K) in piknike (P):

- Gornja Radgona: Lisjakova šuma (P), Piramida (P), grad – drevored (P), grajski hrib (P), površine ob Muri (K), TŠC Trate (P);
- Negova: Negovsko jezero (K,P), turistična kmetija Kaučič (K,P), lovski dom (K,P);
- Očeslavci: Slipica – gozdna jasa (K), vaški dom (P);

²² Statistični urad Republike Slovenije, TIC Gornja Radgona, 2014.

- Stavešinci: gasilski dom v Stavešincih (P);
- Sp. Ivanjci: Sp. Ivanjci, Žlabrova graba (K,P);
- Spodnja Ščavnica: igrišče ob stari šoli (P), ob strugi Ščavnice (K,P).

Navedene lokacije niso infrastrukturno opremljene in bi jih bilo potrebno še v celoti urediti (elektrika, voda, sanitarije, kanalizacija).

Lokacije pomembnih razgledišč

- Gornja Radgona: Piramida, Radgonski grad, stari del mesta Gornja Radgona;
- Negova: Negovski grad, Breznikova vila, Kebrov križ;
- Očeslavci: Očeslavski Vrh pri gozdu, Štičev breg, Klemenčičeva kmetija; Ptujška Cesta: Mlinarič;
- Celotno območje Stavešinskega Vrha, Orehovskega Vrha, Zbigovcev;
- Črešnjevci: Hudrga;
- Spodnja Ščavnica: Kraljeva slatina, Plitvički Vrh - zidanica, Niderlov hrast.

Lokacije za rekreacijske dejavnosti:

- Gornja Radgona: reka Mura - sprehajališča, TŠC Trate - nogometna igrišča, tenis, odbojka na mivki, pozimi drsališče, košarka, igrišče za predšolske otroke, trim steza, Radgonski grad – turistična pot;
- Spodnja Ščavnica: večnamensko športno igrišče, igrišče za mali nogomet, igrišče za odbojko na mivki ter igrala za otroke;
- Igrišča za mali nogomet v Očeslavcih, Sp. Ivanjcih, Policah, Črešnjevcih, Stavešincih;
- Pohodne in kolesarske tematske poti: Apolonijina pot, Obmejna panoramska pot, Trstenjakova pot, Pot med vrelci življenja, zeliščni park Negova.

Možnost razvoja turizma je tudi v **ohranjanju naravne dediščine**. V tem smislu se lahko razvija **naravni in eko turizem**, ki je neagresiven do okolja in ljudi. Občina Gornja Radgona in njena okolica je iz naravovarstvenega vidika ter trajnostnega razvoja pomembno območje.

4 RAZVOJ ŠIROKOPASOVNEGA OMREŽJA V OBČINI GORNJA RADGONA

Evropska digitalna agenda je opredelila potrebo po oblikovanju politik za znižanje stroškov postavitve širokopasovnih omrežij, vključno z ustreznim načrtovanjem in usklajevanjem ter zmanjšanjem upravnih bremen. Zmanjševanje stroškov postavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti bi prispevalo k digitalizaciji javnega sektorja, s čimer bi poleg zmanjšanja stroškov javne uprave in učinkovitejših storitev za državljane spodbudili digitalizacijo vseh sektorjev gospodarstva.

V ta namen sta Evropski parlament in Svet leta 2014 sprejela **Direktivo o ukrepih za znižanje stroškov za postavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti**²³, v kateri izpostavlja pomen ukrepov, povezanih z zniževanjem stroškov gradnje. Za postavitve žičnih in brezžičnih elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti so namreč potrebne precejšnje naložbe, pomemben delež teh naložb pa je namenjen za stroške gradbenih del nizke gradnje. Z omejitvijo nekaterih gradbenih del nizke gradnje bi lahko pripomogli k učinkovitejši postavitvi širokopasovnega omrežja. Glavni del teh stroškov se lahko pripiše neučinkovitostim v postopku postavitve v zvezi z uporabo obstoječe pasivne infrastrukture (na primer kanalov, vodov, vstopnih jaškov, omaric, drogov, stebrov, anten, stolpov in drugih podpornih objektov), ozkim grlom, povezanim z usklajevanjem gradbenih del, zapletenim upravnim postopkom za izdajo dovoljenj in ozkim grlom, povezanim z napeljavo omrežij v stavbah, kar postavlja precejšnje finančne ovire predvsem za podeželska območja. Ukrepi, omenjeni v direktivi, so namenjeni povečanju učinkovitosti uporabe obstoječe infrastrukture in zmanjšanju stroškov ter ovir pri izvajanju novih gradbenih del nizke gradnje, njihov namen pa je prispevati k hitri in obsežni postavitvi elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti ob hkratnem ohranjanju učinkovite konkurence, ne da bi to negativno vplivalo na zaščito, varnost in brezhibno delovanje obstoječe javne infrastrukture.

Direktiva zahteva prenos svojih določb v nacionalno zakonodajo članic EU do 1. januarja 2016, vendar **Zakon o elektronskih komunikacijah** (ZEKom-1) z leta 2013 že sedaj vsebuje določene rešitve, ki so v skladu z zahtevami direktive.

V nadaljevanju je predstavljenih nekaj pomembnejših določb ZEKom-1:

- Javno komunikacijsko omrežje in pripadajoča infrastruktura se za potrebe prostorskega načrtovanja šteje za gospodarsko javno infrastrukturo. S tem se dodatno omogoča stavbno opremljanje zemljišč.
- Gradnja javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture, ter drugih elektronskih omrežij in pripadajoče infrastrukture na nepremičninah v lasti oseb javnega prava je v javno korist. Z zakonsko določbo, da je gradnja teh komunikacijskih omrežij v javno korist, je tako omogočeno sprožiti postopek razlastitve oziroma ustanovitve služnosti na tujih nepremičninah.
- Vsa komunikacijska omrežja in pripadajoča infrastruktura, kjer dejanske in tehnične možnosti to dopuščajo, morajo biti zgrajena tako, da omogočajo skupno uporabo. S tem namenom je

²³ Direktiva 2014/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta o ukrepih za znižanje stroškov za postavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti, 2014.

potrebno pri gradnji predvideti in postaviti dostopovno točko, ki omogoča souporabo. Z namenom omejevanja večkratnih posegov v prostor ta obveznost velja za vse novogradnje.

- Prav tako mora biti zaradi učinkovitosti gradnje hišnih komunikacijskih napeljav pri večstanovanjskih ter poslovnih stavbah predvidena in grajena centralna vstopna točka, ki omogoča različnim operaterjem povezavo do vsakega posameznega dela stavbe posebej.
- Lokalne skupnosti v okviru svojih pristojnosti pospešujejo gradnjo elektronskih komunikacijskih omrežij.
- Dostop do gradbeniške infrastrukture je ključen za vzpostavitev vzporednih omrežij in s tem posredno za zagotavljanje konkurence. Zato je pomembno, da ima AKOS potrebne informacije, da lahko oceni, kje so na voljo različne zmogljivosti, ki bi zainteresiranim soinvestitorjem lahko koristile pri gradnji. Iz navedenega razloga mora investitor v javna komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo, investitor v elektronska komunikacijska omrežja in infrastrukturo za potrebe varnosti, policije, obrambe in zaščite, reševanja in pomoči, kot tudi investitor v druga elektronska komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo, ki je zgrajena na nepremičninah v lasti oseb javnega prava, sporočiti AKOS namero načrtovane gradnje in svoj poziv zainteresiranim soinvestitorjem v elektronska komunikacijska omrežja k skupni gradnji. S tem imajo druge fizične ali pravne osebe, ki zagotavljajo komunikacijska omrežja, možnost, da svoja omrežja zgradijo istočasno, pri čemer lahko z investitorjem delijo stroške gradbeniške infrastrukture. Da pa bi bilo to mogoče, mora investitor sporočiti AKOS namero načrtovane gradnje v časovnem okvirju, ki še omogoča upoštevanje želja potencialnih soinvestitorjev.
- AKOS je na svoji spletni strani vzpostavil tematsko rubriko »pozivi investitorjem«, kjer so objavljene namere investitorjev o načrtovani gradnji s pozivom soinvestitorjem v elektronska komunikacijska omrežja k skupni gradnji.
- Tudi investitorji v druge vrste javne infrastrukture, kot so prometna, energetska, komunalna in vodna infrastruktura, morajo svoja omrežja načrtovati in graditi tako, da se v skladu s tehničnimi možnostmi hkrati z njimi lahko gradi elektronsko komunikacijsko omrežje in pripadajoča infrastruktura. S tem se poskuša preprečevati podvajanje del in posegov v prostor ter zmanjšuje z njimi povezane stroške, saj si soinvestitorja stroške gradnje delita, kar na koncu znižuje tudi stroške za uporabo storitev za končne uporabnike.
- Za gradnjo komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture, ki se financira iz javnih sredstev, ter za gradnjo druge gospodarske javne infrastrukture, ki se prav tako financira iz javnih sredstev, je določena posebna in dodatna obveznost, da investitor pri gradnji te infrastrukture položi prazno kabelsko kanalizacijo, če glede na podatke iz Zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture izhaja, da na območju gradnje take kabelske kanalizacije še ni na voljo in če ni pridobil zainteresiranega soinvestitorja k skupni gradnji. Tudi s to določbo se poskuša omejiti nepotrebne posege v prostor.

Eden pomembnih potencialov za znižanje stroškov gradnje širokopasovne infrastrukture je tudi medsebojno dopolnjevanje z zmogljivostmi in investicijami v druge gospodarske javne infrastrukture, na primer v elektroenergetsko omrežje. Elektroenergetsko oziroma pametno omrežje lahko stroškovno učinkovito vključuje vse proizvodne vire, odjemalce in tiste, ki so oboje, s ciljem ekonomsko učinkovitega trajnostnega sistema z nizkimi izgubami ter visokim nivojem zanesljivosti, kakovosti in varnosti dobave električne energije. To omrežje vključujejo vse več naprav, ki proizvajajo električno energijo iz obnovljivih virov, vse to pa – skupaj z električnimi avtomobili in novimi tehnologijami za shranjevanje električne energije – zahteva veliko boljše upravljanje rabe energije. Distributerji električne energije so zato začeli izvajati sistem naprednega merjenja porabe električne energije, ki bo omogočal upravljanje in redno daljinsko odčitavanje števec ter zajem preostalih podatkov o porabi, ponekod bo možno tudi daljinsko odčitavanje porabe plina, vode in energije za toplovodno ogrevanje. V praksi pomeni to gradnjo optične komunikacijske infrastrukture do vseh transformatorskih postaj v naseljih, ki pa niso oddaljene več kot 500 m od najbolj oddaljenega končnega uporabnika.⁸

V nadaljevanju poglavja je, z namenom racionalizacije stroškov gradnje širokopasovnega omrežja, opisano obstoječe stanje javne infrastrukture, navedene pa so tudi načrtovane investicije v javno infrastrukturo in lokacije razvojnih projektov. Podatki naj bodo izvajalcu gradnje omrežja v pomoč pri uskladitvi dinamike gradbenih in drugih del pri gradnji omrežja z dinamiko del na ostali občinski infrastrukturi.

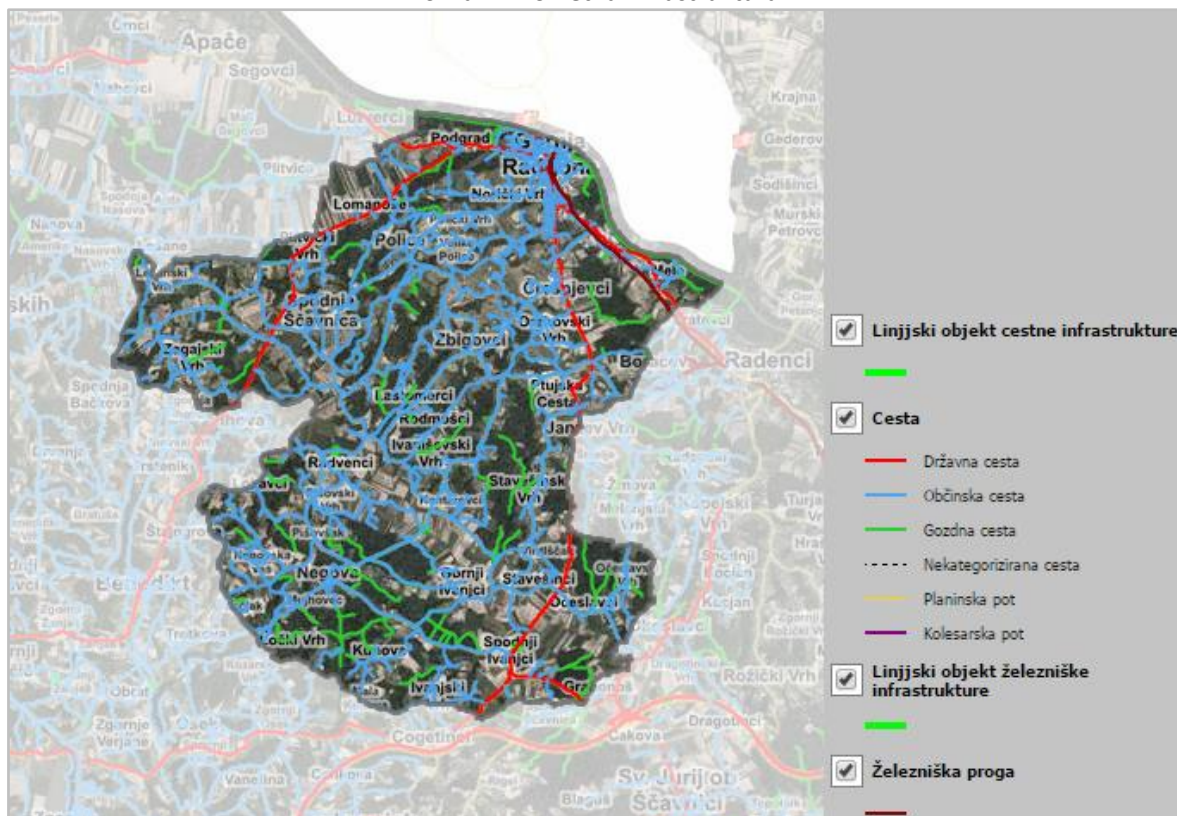

4.1 Obstoječe stanje javne infrastrukture

Promet

Skozi mesto pelje glavna cesta 1. reda na osi Barcelona-Kijev oziroma Maribor-Murska Sobota. Od nje se odcepita cesti za Apače in za mejni prehod Gornja Radgona/Radgona (A).

Slika 2: Prometna infrastruktura

Vir: Občinski prostorski načrt občine Gornja Radgona, 2016. Občinske ceste so vse preostale javne ceste, ki niso kategorizirane kot državne ceste. Občinske ceste so kategorizirane na lokalne ceste (LC), javne poti (JP) in nekategorizirane občinske ceste.

V spodnji tabeli je prikazana dolžina cest v občini Gornja Radgona, po posameznih kategorijah.

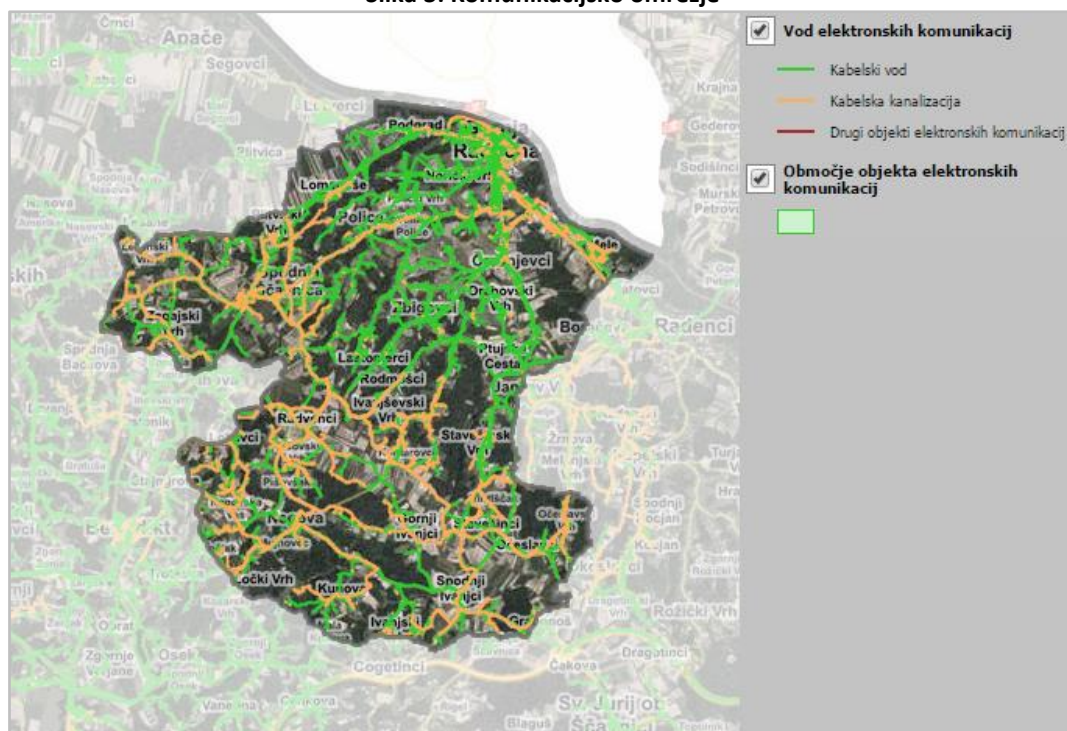
Tabela 8: Dolžine kategoriziranih cest

Kategorija ceste	Dolžina (km)
Državne ceste	25
- regionalne ceste I – R1	4,7
- regionalne ceste II – R2	9,9
- regionalne ceste III – R3	10,4
Občinske ceste	209,8
- lokalne ceste - LC	60,8
- zbirne mestne ceste - LZ	5,1
- mestne krajevne ceste – LK	5,5
- javne poti - JP	138
Skupaj (km):	234

Vir: Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo, podatki za leto 2016, 2017.

Telekomunikacije

Slika 3: Komunikacijsko omrežje

Vir: Prostorski informacijski sistem, občina Gornja Radgona, 2016.

Vodovod

Glavna vira za oskrbo s pitno vodo v občini Gornja Radgona sta črpališči podtalne vode Segovci in Podgrad. Črpališče Podgrad ima kapaciteto 30-40 l/s, črpališče Segovci pa kapaciteto 60-70 l/s. Obe črpališči sta locirani na robu apaškega polja, tik ob reki Muri (meja z Avstrijo).

Obe črpališči se nahajata na Apaškem polju, na katerem sta glavna dejavnost kmetijstvo in živinoreja, ki z intenzivnim in prevelikim gnojenjem onesnažujeta podtalnico. Poleg navedenih so v uporabi še zasebni vodovodni sistemi in sicer zasebni vodovod Stavešinci, Očeslavci, Spodnji Ivanjci in Gornji Ivanjci.

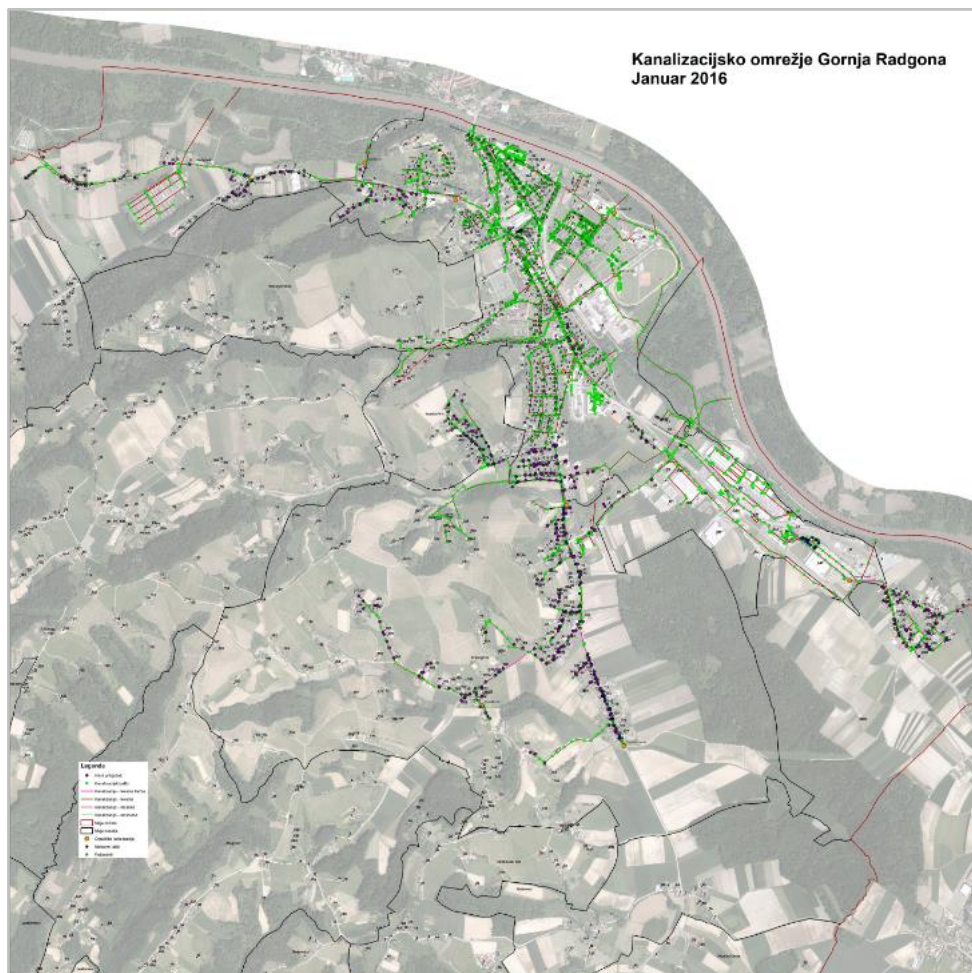
Kljub dejstvu, da je občina Gornja Radgona več let sistematično dograjevala vodovodni sistem, tudi z izvedbo projekta »Oskrba s pitno vodo Pomurja – Sistem C«, ki je bil zaključen v letu 2015, in tako reševala problematiko vodooskrbe, je oskrba z vodo v določenih delih občine še vedno pomanjkljiva, zato bo potrebno v določenih delih občine dograditi posamezne linije vodovoda predvsem v krajevnih skupnostih Spodnja Ščavnica, Negova in Spodnji Ivanjci.²⁴

²⁴ Program oskrbe s pitno vodo za leto 2014 do 2017, za območje občine Gornja Radgona.

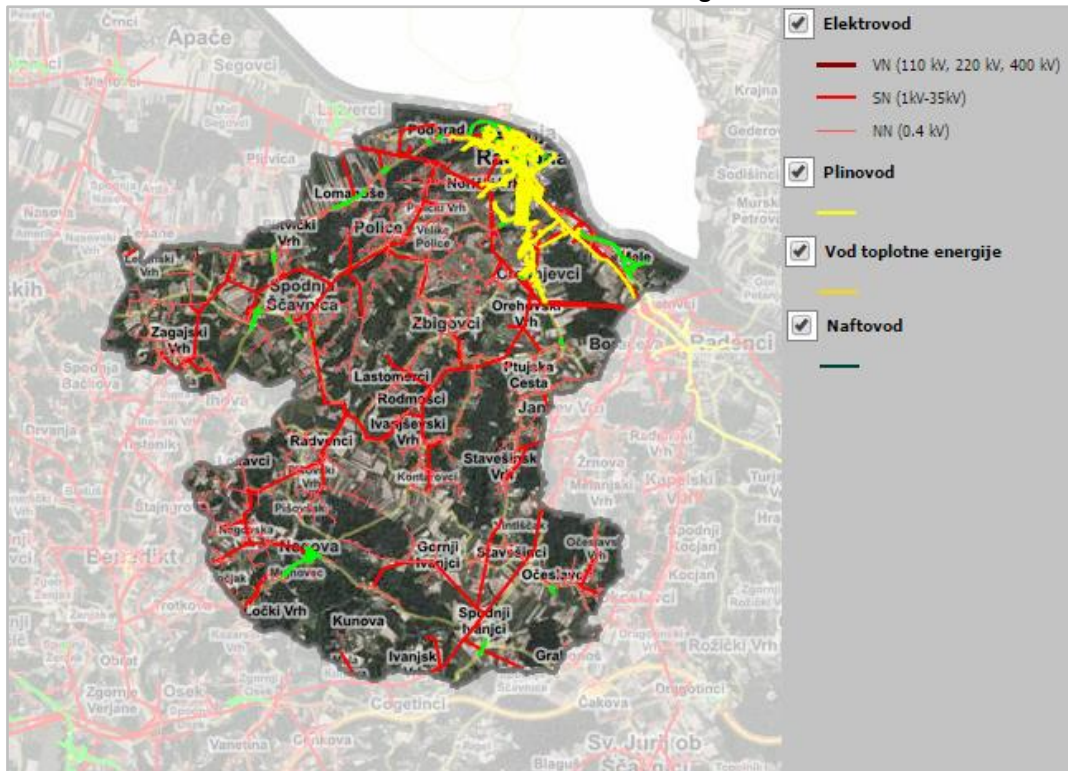
Slika 5: Komunalna infrastruktura

Vir: Občina Gornja Radgona, 2016.

Elektro

Slika 6: Javna infrastruktura – energetika

Vir: Prostorski informacijski sistem, občina Gornja Radgona, 2016.

4.2 Načrtovane investicije v javno infrastrukturo in lokacije razvojnih projektov

Načrtovane investicije v infrastrukturo

Tabela 9: Načrtovane večje investicije v občini Gornja Radgona

Načrtovane investicije	Leto izvedbe
Investicije v cestno infrastrukturo	
Investicije v javno infrastrukturo – modernizacija	2017-2019
Investicije v komunalno infrastrukturo	
Izgradnja kanalizacija Lomanoše – Plitvički Vrh	2017-2018
Vodovodno omrežje Gornja Radgona in Lokavci	2017-2018

Vir: Odlok o proračunu občine Gornja Radgona za leto 2016, NRP 2016-2019.

Poselitev

Občina Gornja Radgona dolgoročno načrtuje širjenje mesta proti naselju Podgrad, kjer že potekajo aktivnosti za odkup zemljišč na območju nekdanje farme Podgrad, ter na drugi strani širitev naselja v smeri vasi Črešnjevci, kjer se komunalno opremljajo stavbna zemljišča ter odkupujejo zemljišča s ciljem možnosti individualne gradnje. Nadalje občina Gornja Radgona vodi aktivnosti za pridobitev stavbnih zemljišč v Negovi, ki je drugi center občine Gornja Radgona. V samem centru mesta Gornja Radgona je na podlagi OPN, predvidena in omogočena gradnja večstanovanjskih zgradb, navedena zemljišča pa imajo v neposredni bližini vso potrebno infrastrukturo.

Razvojne možnosti

Občina Gornja Radgona je v preteklih letih v celoti obnovila športno infrastrukturo za izvajanje športa na prostem. Tako je bil v celoti obnovljen Turistično športni center Trate. Gre za 9,6 ha velik športni kompleks, na katerem se nahajata dve igrišči za veliki nogomet, dve igrišči za mali nogomet vsa igrišča opremljena z namakalnimi sistemi ter igrišče za veliki nogomet tudi z umetno razsvetljavo, igrišče za mali nogomet na umetni travi, 6 teniških igrišč, igrišče za odbojko na mivki, igrišče za odbojko na umetni travi, igrišče za košarko, igrišče za predšolske otroke, 1000 m trim steza, v letu 2014 pa je bil izgrajen tudi nov večnamenski objekt slačilnic namenjenih uporabnikom zgoraj navedenih športnih površin s tribuno za 300 gledalcev. Prav tako je bila v okviru obnove športnih objektov v letu 2010 obnovljena telovadnica Partizan, obnovljena športna igrišča pri OŠ Dr. Antona Trstenjaka Negova in OŠ G. Radgona. V letu 2013 je bil ob OŠ G. Radgona izgrajen manjši atletski stadion s 115 m tartansko stezo, zaletišče z doskočiščem za skok v daljino in troskok in zaletišče za met krogle. V letu 2015 je bilo v celoti obnovljeno 10 mestno strelišče za zračno in malokalibrsko puško, opremljeno z najsodobnejšo opremo za športno streljanje.

V letu 2015 so stekle tudi aktivnosti za širjenje industrijske cone Mele, v smeri proti vasi Črešnjevci. Prav tako v letu 2015 so svoje proizvodne zmogljivosti razširila podjetja: Elrad International d.o.o., Reflex d.o.o., Var d.o.o., Radgonske gorice d.d, prav tako pa je propadajočo stavbo Moda Mure v Črešnjevcih kupilo in obnovilo podjetje Odelo Slovenija d.o.o., ki je že začelo s svojim poslovanjem v prostorih obnovljenega objekta Širjenje proizvodnih zmogljivosti v G. Radgoni je napovedalo tudi podjetje Rosenbauer d.o.o., ki že izvaja aktivnosti v navedenih smeri, kar je bilo omogočeno s sprejemom OPN v letu 2015. S sprejemom OPN (občinski prostorski načrt) v letu 2015 so bile dane podlage za nadaljnji razvoj občine kot celote, tako na področju stanovanjske gradnje kot na področju širjenja industrije, storitev in obrti. Posebna pozornost v okviru priprave OPN je bila posvečena možnostim nadaljnega razvoja kmetijske dejavnosti, ki je ena izmed pomembnih dejavnosti, ki se izvaja na območju občine Gornja Radgona. Z izvedbo projektov: SKUPAJ, Mestni park ter obnova Mestnega Špitala, v letih 2010 - 2014 je bil v občini Gornja Radgona narejen velik korak naprej tudi na področju turizma. V okviru navedenih projektov je bila urejena promenada na vstopu v mesto Gornja Radgona iz smeri Avstrije in vzpostavljena povezava z zgodovinsko pomembnima Jurkovičevo ter Kerenčičevo ulico, kjer se nahaja za naše mesto kar nekaj pomembnih stavb s kletmi Pod slapom in Pod kolesom, ter znamenitimi grajskimi ledenicami, izgrajen oz. vzpostavljen mestni park s spomenikom ljubezni in fontano v središču parka. Mestni špital, katerega obnova je bila zaključena v letu 2012 je slovenska posebnost z najstarejšim ostrešjem v Sloveniji, katerega vsebina je splet preteklosti in sedanjosti.

4.3 Analiza potreb končnih uporabnikov v občini Gornja Radgona

Pomen širokopasovnega omrežja lahko primerjamo s pomenom cestne infrastrukture, železniškega omrežja ali električnega omrežja, saj je le-ta postal nepogrešljiva komponenta vsakodnevnega življenja. Ustrezna širokopasovna infrastruktura omogoča uporabo novih storitev, ki niso samo tržno usmerjene, temveč so tudi v javnem interesu. Posamezniki, podjetja in javne institucije se iz uporabnikov storitev vse pogosteje preoblikujejo v oblikovalce storitev. Poleg ljudi, ki so neprestano priključeni na internet, je v porastu tudi število med seboj priključenih naprav (t. i. M2M – machine to machine). Ogromne količine zbranih podatkov (t. i. Big Data) predstavljajo veliko priložnost za oblikovanje novih storitev, povečano varnost in višjo kvaliteto življenja, hkrati pa se je pojavil nov izziv, kako vzpostaviti infrastrukturo, ki bi lahko upravljala z vsem digitalnim prometom.

V poplavi vedno večje množice podatkov in storitev je ključnega pomena opredelitev potreb končnih uporabnikov, saj lahko le z analizo njihovih potreb ugotovimo, v kakšnem obsegu se bodo storitve uporabljale in temu primerno, kakšno širokopasovno infrastrukturo je potrebno zgraditi na določenem območju. Prvi pokazatelj je lahko demografska in socialno ekonomska analiza območja, najboljši način za ugotavljanje realnih potreb pa je zagotovo direktna vključitev lokalnega prebivalstva in gospodarstva.²⁶

V ta namen je bila v občini Gornja Radgona izvedena anketa, s katero so se preverile dejanske potrebe in interes občanov (končnih uporabnikov) za koriščenje širokopasovnih priključkov. Pod pojem občani so zajeta vsa gospodinjstva, podjetja in organizacije, ki jim je bil vprašalnik poslan.

Anketni vprašalnik je bil razdeljen samo v naseljih, v katerih še ni odprtega širokopasovnega omrežja, in sicer: Gornja Radgona, Hercegovščak, Mele, Norički Vrh, Podgrad, Orehovci, Orehovski Vrh, Police, Črešnjevci, Zbigovci in Ptujška Cesta. Poslan je bil na 2.095 naslovov, od tega 2 osnovni šoli, 2 glasbeni šoli, na približno 300 podjetji, ostalo pa na gospodinjstva. Anketo je izpolnil po en član vsakega gospodinjstva oz. en predstavnik podjetja oz. organizacije. Skupaj je bilo izpolnjenih 224 anket. Največ odgovorov je bilo prejetih s strani fizičnih oseb (97,32 %) in 2,68 % s strani poslovnih uporabnikov, medtem ko s strani javnih institucij ter športnih, kulturnih in nevladnih organizacij ni bilo prejete nobene ankete.

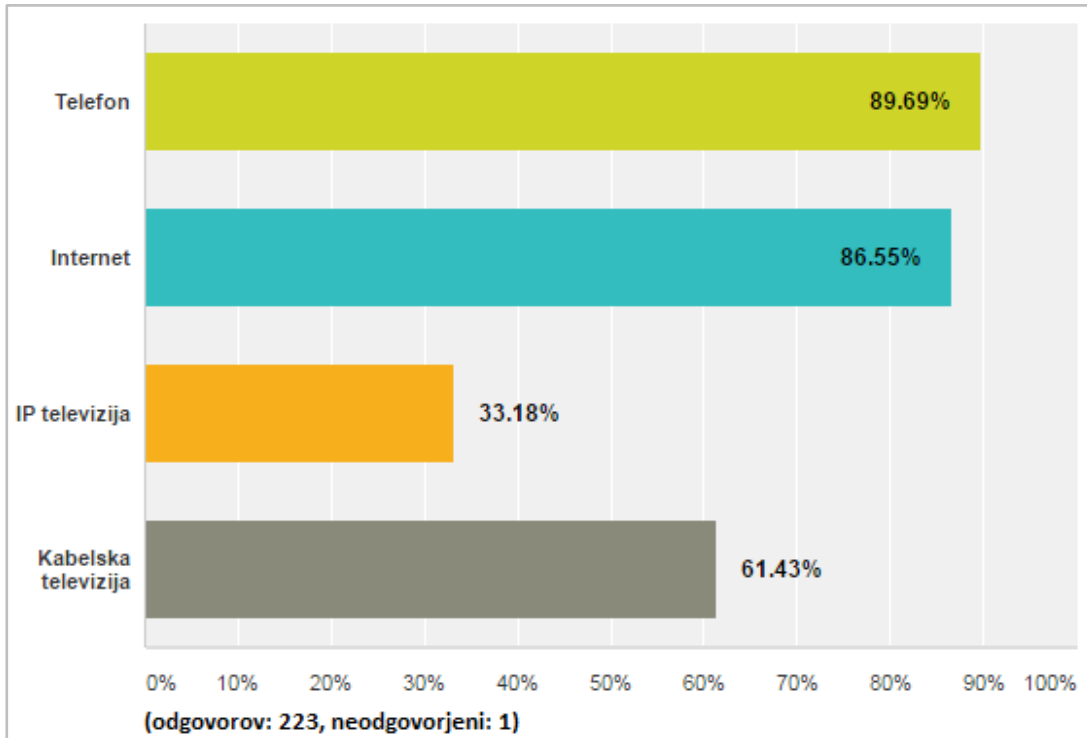
Od skupnega števila gospodinjstev oz. poslovnih uporabnikov v naseljih občine Gornja Radgona, ki so v obravnavi, je na vprašalnik odgovorilo 9,61 % gospodinjstev (218 odgovorov) in 6 poslovnih uporabnikov.

Za vsakodnevno elektronsko komunikacijo 96,24 % anketirancev uporablja računalnik, 84,97 % jih uporablja pametni telefon, pametno TV 62,91 % in tablico 49,76 %. Glavne storitve, na katere so občani naročeni, so telefon (89,69 %) in internet (86,55 %), sledita kabelska televizija (61,43 %) in IP televizija (33,18 %).

²⁶ Guide to High-Speed Broadband Investment, European Commission, 2014.

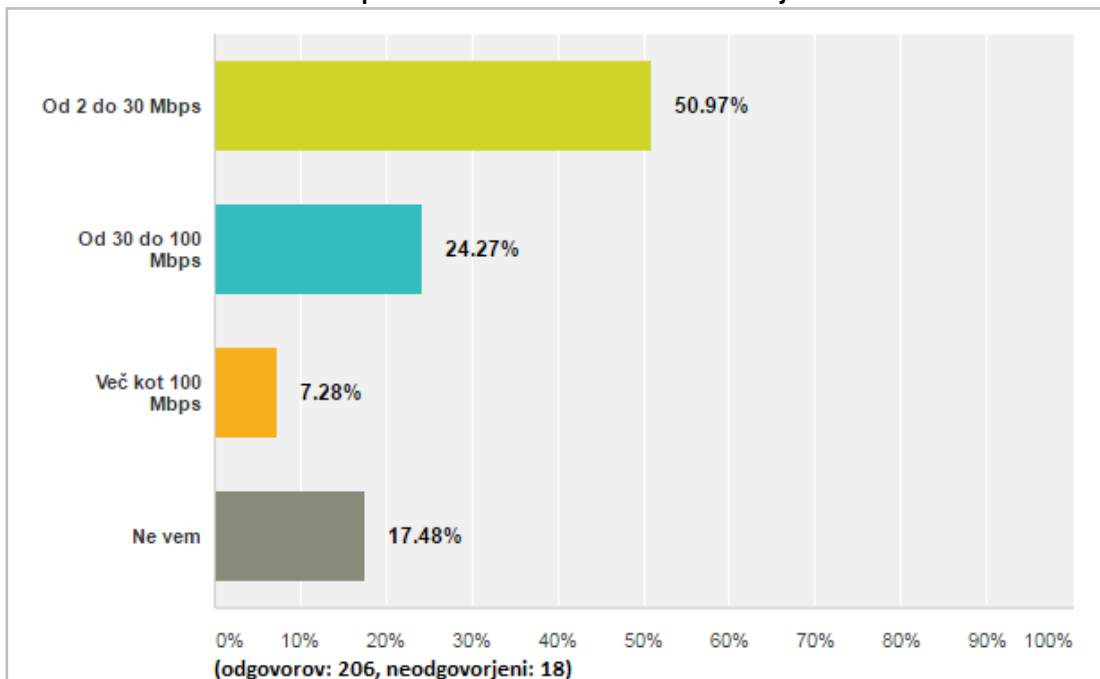
Grafikon 1: Na katere telekomunikacijske storitve ste trenutno naročeni?

Vir: Avtor, Obdelava anketnih vprašalnikov.

Evropski in slovenski strateški dokumenti navajajo, da je cilj do leta 2020 omogočiti dostop do internetne povezave hitrosti nad 30 Mb/s vsem prebivalcem in stalno povezanost v splet vsaj polovice gospodinjstev s hitrostjo nad 100 Mb/s. Iz odgovorov občanov je razvidno, da ima 24,27 % anketiranih občanov internetno povezavo med 30 in 100 Mb/s, medtem ko jih ima več kot 100 Mb/s 7,28 %.

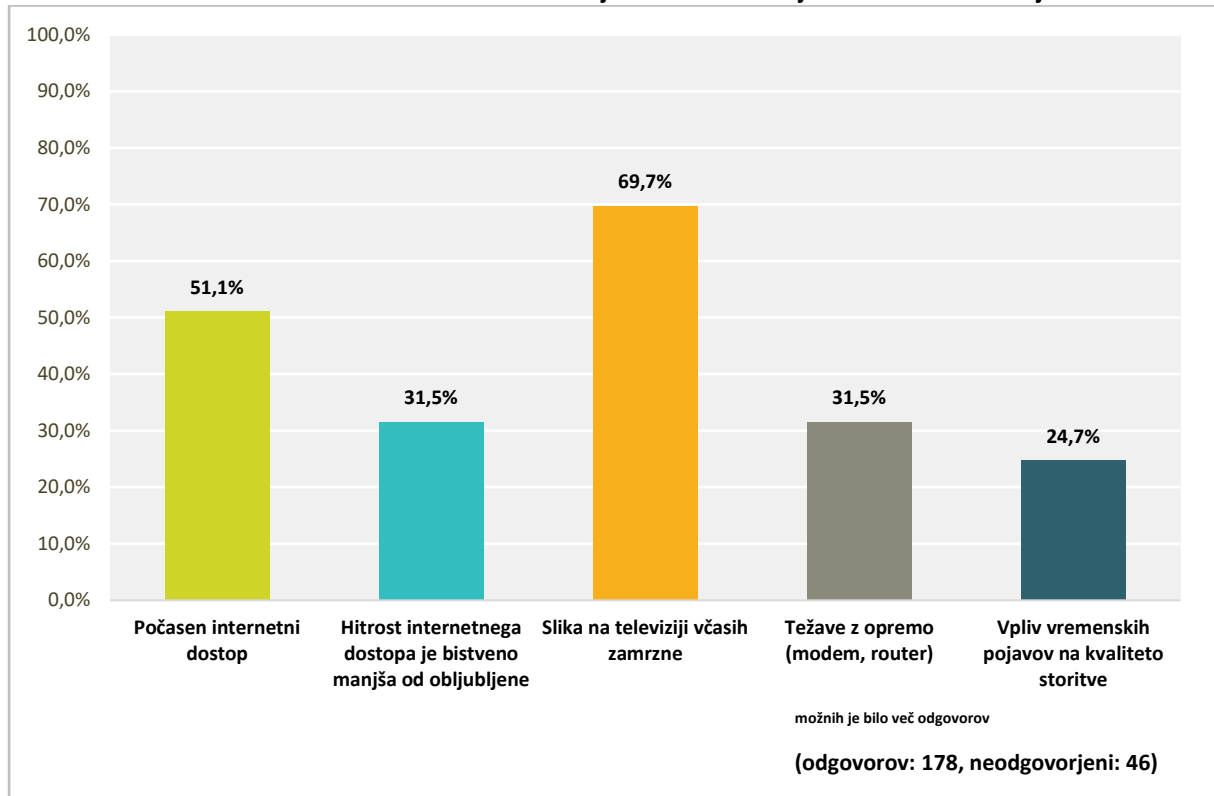
Grafikon 2: Kakšno hitrost dostopa do interneta imate trenutno na voljo?

Vir: Avtor, Obdelava anketnih vprašalnikov.

17,48 % vprašanih ne ve, kakšno hitrost dostopa do interneta ima, kar 69,66 % pa jih kot največjo težavo, s katero se kot uporabniki soočajo, navaja občasno zamrzovanje slike na televiziji. Omenjajo tudi počasen internetni dostop (51,12 %), manjšo hitrost do interneta od obljubljenega ter težave z opremo (vsak po 31,46 %). Če se težave, s katerimi se uporabniki srečujejo, ne bodo začele reševati, bodo zaradi vse bolj obsežnih vsebin na internetu vse pogostejše, nezadovoljstvo fizičnih in pravnih oseb pa vse večje.

Grafikon 3: S katerimi izmed naštetih težav v koriščenju telekomunikacijskih storitev se srečujete?

Vir: Avtor, Obdelava anketnih vprašalnikov.

Dostop do širokopasovne infrastrukture in s tem nemoten dostop do interneta je izrednega pomena tudi za **uporabo storitev**, kot npr. uporaba televizije visoke resolucije, kar bi uporabljalo 65 % anketirancev, 61 % bi uporabljalo internetno televizijo, 54,8 % bi uporabljalo storitve e-uprave, enak odstotek anketirancev pa si želi predvajati vsebine neposredno z interneta. Uporaba omenjenih storitev je danes v porastu, v prihodnosti pa bodo tovrstne storitve nepogrešljive v vsakdanjem življenju, zato jih je občanom potrebno zagotoviti čim prej.

Tabela 10: Katere vsebine širokopasovnih storitev bi želeli koristiti v prihodnosti, če bi imeli možnost?

Odgovori (možnih je bilo več odgovorov (odgovorov: 177;odgovorjenih: 47)	Št. odgovorov v %	Št. odgovorov
Delo na daljavo	39,5%	70
Telemedicina (diagnostika na daljavo)	23,7%	42
Vseživljenjsko izobraževanje (izobraževanje na daljavo)	30,5%	54
Storitve pametnega doma/pisarne (daljinski nadzor nad napravami)	37,3%	66
Storitve e-uprave (volitve, davki, e-banka...)	54,8%	97
Videokonference z več udeleženci v visoki resoluciji	24,3%	43
TV visoke resolucije	65,0%	115
Internetna televizija (časovni zamik, video storitve na zahtevo,...)	61,0%	108
Storitve v oblaku	36,7%	65
Predvajanje vsebin neposredno z interneta (glasba, video, filmi, ...)	54,8%	97
Zabava (spletne igre, loterija in druge igre na srečo)	26,0%	46

Vir: Avtor, Obdelava anketnih vprašalnikov.

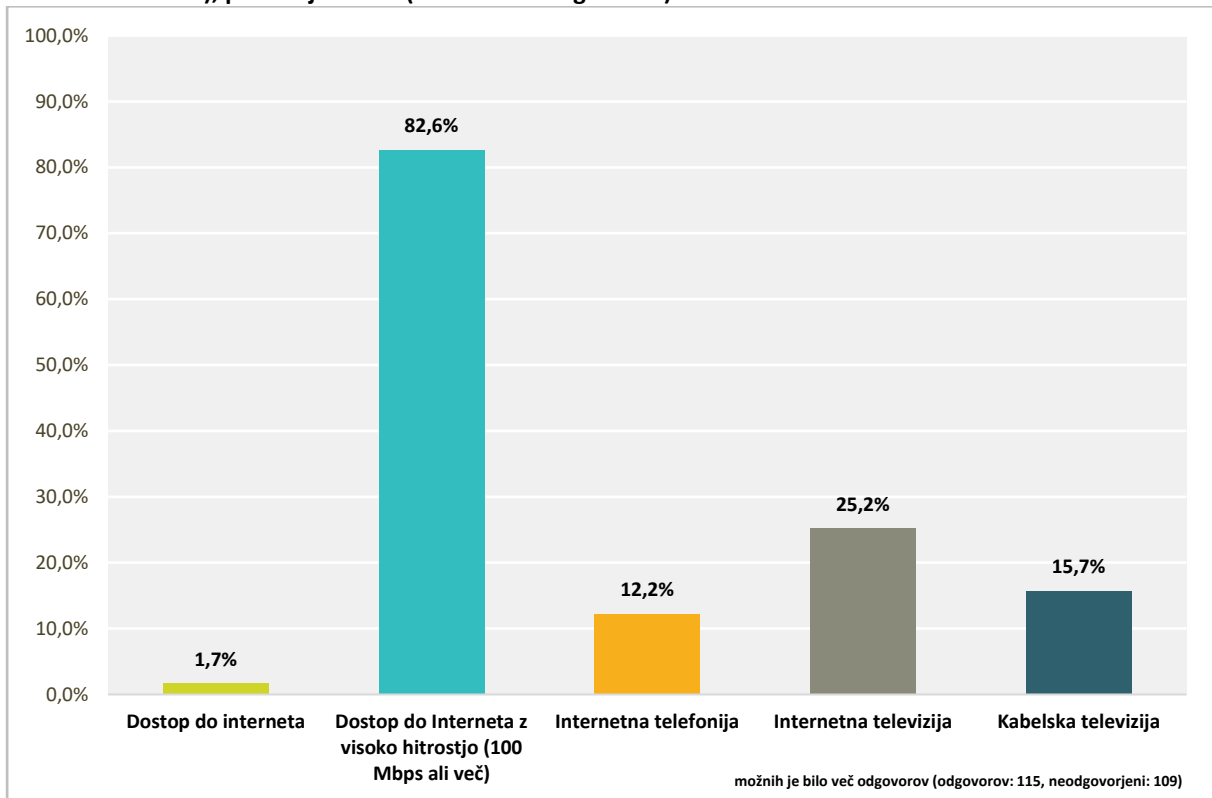
Anketni vprašalnik je vseboval vprašanje o izbiri trenutnega ponudnika telekomunikacijskih storitev. Vprašanje se navezuje na storitve, ki jih telekomunikacijski operaterji ponujajo preko lastnih, tržnih omrežij. Pri takih omrežjih, še posebej na ruralnih območjih, imajo občani praviloma omejeno izbiro glede ponudnika storitev, saj je lastnik infrastrukture velikokrat hkrati tudi edini ponudnik storitev. Če občani s storitvijo niso zadovoljni, ponudnika ne morejo zamenjati, saj v večini primerov do iste lokacije ni zgrajena alternativna infrastruktura.

Od 219 prejetih odgovorov na vprašanje »Kdo je vaš trenutni ponudnik telekomunikacijskih storitev?« jih 60,73 % navaja, da uporabljajo Telemach, sledi Telekom Slovenije (21 %), T2 (9,59 %), Amis (7,76 %) ter Simobil (0,91 %). Pod drugo je nekaj anketirancev navedlo, da imajo storitve naročene istočasno pri dveh že omenjenih ponudnikih storitev.

Uporabnikom internetnih storitev v občini Gornja Radgona je izrednega pomena prosta **izbira ponudnika telekomunikacijskih storitev**, saj jih kar 93,24 % navaja, da želi sama izbrati ponudnika telekomunikacijskih storitev in ga po potrebi na enostaven način zamenjati (le 2,7 % si tega ne želi).

Analiza ankete je pokazala, da se želi 68,3 % anketiranih občanov **priključiti na širokopasovno infrastrukturo** s hitrostjo 100 Mb/s, medtem, ko je 25 % neopredeljenih (6,7 % si tega ne želi). Iz spodnjega grafikona je razvidno, da si poleg dostopa do interneta s hitrostjo 100 Mb/s četrtnina občanov želi tudi internetno televizijo, kar je povezano s hitrostjo interneta, saj v nasprotnem primeru obstaja velika verjetnost, da se bodo srečevali s težavami pri koriščenju storitev. 1,74 % anketiranih občanov pa dostopa do interneta še vedno nima.

Grafikon 4: Katerih storitev trenutno ne morete uporabljati (ker jih operaterji ne ponujajo ali jih ne ponujajo na vašem naslovu), pa bi si jih želeli (možnih več odgovorov)?

Vir: Avtor, Obdelava anketnih vprašalnikov.

4.4 Rezultati mapiranja (bele lise)

8.12.2016²⁷ je Ministrstvo za javno upravo objavilo zbirni seznam belih lis v geografskih segmentih goste in redke poseljenosti. Pri obdelavi podatkov so bila upoštevana naslednja metodološka izhodišča:

- Iz obravnave so izločene vse občine, ki so že prejele sredstva za gradnjo širokopasovnih omrežij iz javnih virov;
- Iz testiranja tržnega interesa in obravnave so izločena urbana območja z gostoto poseljenosti nad 500 prebivalcev na km²

V občini Gornja Radgona so bila iz testiranja tržnega interesa izključena naselja, ki so leta 2010 že pridobila sredstva za sofinanciranje gradnje odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij s strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. V projekt so bila vključena naselja v krajevnih skupnostih Spodnja Ščavnica, Negova in Spodnji Ivanjci. Poleg zgoraj omenjenih naselij je bila iz testiranja tržnega interesa izvzeta tudi Gornja Radgona zaradi goste poselitve.

²⁷Analiza testiranja tržnega interesa za gradnjo širokopasovnih omrežij na področju Republike Slovenije v naslednjih treh letih skladno z Načrtom razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020 – zbirni seznam belih lis v geografskem segmentu goste in redke poseljenosti, (http://www.mju.gov.si/fileadmin/mju.gov.si/pageuploads/DID/Informacijska_druzba/NGN_2020/1_Obvestilo_splet_bl_NGN2020_081220_P.pdf).

Na podlagi izkazanega tržnega interesa zainteresiranih investitorjev in ponudnikov elektronskih komunikacij je bilo ugotovljeno, da bodo le ti celotno preostalo območje občine Gornja Radgona pokrili s širokopasovnim omrežjem s prenosno hitrostjo vsaj 100 Mb/s v naslednjih treh letih. Iz tega sledi, da v občini ne obstajajo več območja belih lis. Širokopasovna infrastruktura se bo v celoti zgradila s zasebnimi sredstvi.

Glede na rezultate testiranja intervencija z javnimi sredstvi ni upravičena, zato so v nadaljnjih poglavjih podane usmeritve za zasebne vlagatelje.

5 ZAHTEVE PROJEKTA GRADNJE

5.1 Izhodišča za razvoj odprtega širokopasovnega omrežja v občini Gornja Radgona

Če se bo širokopasovno omrežje gradilo z zasebnimi sredstvi, občina pričakuje, da bo projekt zagotovil pokritost občine, ki je (vsaj) v skladu z nacionalno strategijo, in sicer 100 % gospodinjstvom zagotoviti vsaj 100 Mb/s ali več na vsaki priključni točki.

5.2 Tehnične karakteristike

Občina pričakuje, da bodo projekti zasebnih investitorjev izvedeni v skladu s priporočili EK, ki veljajo za sofinanciranje projektov z javnimi sredstvi, in sicer, da bodo zagotovili z znaten razvojni preskok in še nepokritim območjem omogočili končno rešitev. Že sam cilj 100 Mb/s znatno zoži nabor primernih tehnologij. Gledano celovito, vmesne rešitve podražijo prehod do končne rešitve širokopasovnega dostopa, ki ga zagotavlja povezava v tehnologiji optičnih vlaken. V Smernicah Evropske unije za uporabo pravil o državni pomoči v zvezi s postavitvijo širokopasovnih omrežij (2013/C 25/01) se za namene angažiranja javnih sredstev in s tem povezane ocene državnih pomoči razlikuje med osnovnimi omrežji in dostopnimi omrežji naslednje generacije.

Med osnovna širokopasovna omrežja lahko štejemo več različnih tehnoloških platform, vključno z ADSL (asimetričnim digitalnim naročniškim vodom, do omrežij ADSL2+), standardnimi kabli (npr. standard DOCSIS 2.0), mobilnimi omrežji tretje generacije (UMTS) ter satelitskimi sistemi.

Dostopna omrežja naslednje generacije naj bi imela vsaj naslednje lastnosti: zanesljivo zagotavljanje zelo hitrih storitev na naročnika prek optičnih zalednih omrežij (ali omrežjih, ki temeljijo na enakovredni tehnologiji), dovolj blizu prostorov uporabnikov za dejansko zagotovitev zelo hitre povezave; podporo različnim naprednim digitalnim storitvam, vključno s konvergentnimi storitvami, ki temeljijo izključno na internetnem protokolu, ter znatno višje hitrosti nalaganja (v primerjavi z osnovnimi širokopasovnimi omrežji).

Na trenutni stopnji tržnega in tehnološkega razvoja so dostopna omrežja naslednje generacije: optična dostopna omrežja (FTTx - nanaša se na FTTC, FTTN, FTTP, FTTH in FTTB), napredna nadgrajena kabelska omrežja (z uporabo standarda za kabelske modeme „DOCSIS 3.0“ ali naprednejšega) in nekatera napredna brezžična dostopna omrežja, ki naročniku omogočajo zanesljiv in zelo hiter dostop do interneta.

Pojem »ultra visoka hitrost« (ali »very high speed« ali »ultrafast«) opredeljujejo Smernice Evropske unije za uporabo pravil o državni pomoči v zvezi s hitro postavitvijo širokopasovnih omrežij (2013/C 25/01). Slednje kot ultra visoko hitrost določajo hitrost povezave nad 100 Mb/s.

Tabela 11: Tehnične rešitve, ki omogočajo ultra visoke hitrosti

Tehnologija (tržno ime)	Standard	Povprečne hitrosti (smer proti uporabniku, downstream)	Povprečne hitrosti (smer od uporabnika, upstream)	Osnovni	Hitri NGA	Ultra hitri NGA
ADSL (DSL)	ITU-T G.992	2-20 Mb/s	256-768 kb/s	*		
VDSL (FTTC)	ITU-T G.993	40-80 Mb/s ²⁸	16-40 Mb/s		*	
VDSL-2 (FTTC) z vectorin-gom ²⁹	ITU-T G.993.5	100 Mb/s	40 Mb/s			*
GPON (FTTH P2MP) ³⁰	ITU-T G.984	2488 Mb/s deljeno (do 64 uporabnikov)	1244 Mb/s deljeno (do 64 uporabnikov)			*
10G-PON (XG-PON) ³⁰	ITU-T G.987	9953 Mb/s deljeno (do 128 uporabnikov)	2488 Mb/s deljeno (do 128 uporabnikov)			*
FTTH P2P ²⁸	IEEE 802.3 ah	1000 Mb/s ²⁸	1000 Mb/s			*
Kabelski dostop (DOCSIS, HFC) ³¹	DOCSIS 2.0 (ITU-T J.122)	56-445 Mb/s deljeno (100-200 uporabnikov)	31-123 Mb/s deljeno (100-200 uporabnikov)		*	
Kabelski dostop (DOCSIS, HFC) ³¹	DOCSIS 3.0 (ITU-T J.222)	1.029 Mb/s deljeno (100-200 uporabnikov)	31-246 Mb/s deljeno (100-200 uporabnikov)			*
UMTS/HSPA (3G)	IMT-2000	14-21 Mb/s deljeno (po bazni postaji)	1,4-5,7 Mb/s deljeno (po bazni postaji)	*		
LTE (4G) ³²	IMT Advanced	300 Mb/s deljeno (po bazni postaji)	75 Mb/s deljeno (po bazni postaji)		*	
LTE Advanced (4G) ³²	3GPP LTE Advanced	3Gbit/s deljeno (po bazni postaji)	1,5 Gb/s deljeno (po bazni postaji)			*
WiMAX	IEEE 802.16	21 Mb/s deljeno (po bazni postaji)	7 Mb/s deljeno (po bazni postaji)	*		
Satelitski dostop ³³	S-DOCSIS, privatni standardi proizvajalca	1-40 Mb/s deljeno (100-4.000 uporabnikov)	1-6 Mb/s deljeno (100-4.000 uporabnikov)	*		

V tabeli so navedene bruto hitrosti (raw speed).

Opomba: Domet/doseg vseh tehnologij je omejen z razdaljo. Ta omejitev je še posebej pomembna pri tehnologijah prenosa po bakrenih paricah in pri brezžičnih tehnologijah (na manj kot 1 kilometer od oddajnega mesta). Pri brezžičnih tehnologijah je dejanska zmogljivost dodatno omejena še s širino razpoložljivega frekvenčnega spektra (v tabeli navedena teoretična hitrost je dosegljiva s sočasno uporabo petih 20MHz spektralnih pasov).

Vir: Avtor.

²⁸ Wikipedia, Gigabit Ethernet, (http://en.wikipedia.org/wiki/Gigabit_Ethernet).

²⁹ Wikipedia, VDSL2-Vectoring, (<http://de.wikipedia.org/wiki/VDSL2-Vectoring>).

³⁰ Current and next-generation PONs: A technical overview of present and future PON technology, (http://www.ericsson.com/news/080527_er_current_next_generation_634817832_c).

³¹ Wikipedia, DOCSIS, (<http://en.wikipedia.org/wiki/DOCSIS>).

³² LTE Advanced, (<http://www.3gpp.org/technologies/keywords-acronyms/97-lte-advanced>).

³³ Astra, (<http://www.ses-broadband.com/10338323/about-astra-connect>), Dish, (<http://www.dish.com/entertainment/internet-phone/satellite-internet/>).

Občina pričakuje, da bo zasebni izvajalec pri gradnji odprtega širokopasovnega omrežja upošteval vse tehnične karakteristike, ki jih predpiše občina, najmanj pa naslednje:

- Ponudnik mora zagotoviti 100 % pokritost vseh predvidenih končnih uporabnikov na določenem območju, v skladu z Načrtom razvoja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij naslednje generacije v občini Gornja Radgona.
- Ponudnik mora zainteresiranim končnim uporabnikom (gospodinjstvom, podjetjem in institucijam) zagotoviti prenosne kapacitete v skladu z Načrtom razvoja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij naslednje generacije v občini Gornja Radgona.
- Ponudnik mora transportne povezave med naselji in do hrbteničnega omrežja zagotoviti v skladu z Načrtom razvoja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij naslednje generacije v občini Gornja Radgona.
- Ponudnik mora v operacijo vključiti pogoje za vključevanje operaterjev v tranzitno omrežje odprtega širokopasovnega omrežja.
- Ponudnik mora ponuditi možnost uporabe najmanj 4 VLAN po uporabniku.
- Ponudnik mora ponuditi možnost izvedbe VPN omrežij.
- Ponudnik mora omogočati sposobnost omrežja za prenos triple play storitev.
- Ponudnik mora implementirati najmanj 3 prenosne prioritete na uporabnika.
- Ponudnik mora zagotavljati odprtost omrežja (open access) več kot 4 operaterjem s poljubnim številom storitev (VLAN v VLAN).

BREŽIČNO OMREŽJE:

V primeru načrtovanja in gradnje odprtih širokopasovnih omrežij z brezžično tehnologijo, občina pričakuje naslednje:

- Pokrivanje skupnih potreb po pasovni širini vseh zainteresiranih končnih uporabnikov na tem območju in zmožnost povečanja potrebne pasovne širine na dostopnem delu na petkratnik trenutne skupne agregirane potrebe po pasovni širini vseh zainteresiranih uporabnikov na tem območju.
- Trenutno zmogljivost ponujene rešitve računsko dokazati glede na trenutno razpoložljivo širino frekvenčnega spektra in na največjo predvideno oddaljenost končnega uporabnika od točke oddajnika (bazne postaje).
- Bodočo predvideno zmogljivost ponujene rešitve računsko dokazati glede na realno predvidljivo bodočo širino frekvenčnega spektra in na največjo predvideno oddaljenost končnega uporabnika od točke oddajnika (bazne postaje).
- V primeru radijske povezave centralne točke s širokopasovnim hrbteničnim omrežjem mora radijska povezava točka-točka zagotavljati vsaj pasovno širino, ki je produkt števila končnih uporabnikov, ki se jih preko te povezave pokriva, in zmogljivosti, ki se jih s projektom zagotavlja vsakemu od teh uporabnikov; in mora biti nadgradljiva.
- V primeru gradnje brezžičnih odprtih širokopasovnih omrežij je potrebno predvideti lokacije baznih postaj (infrastruktura, napajanje, umeščanje v okolje ipd.) ter način povezovanja letih s hrbteničnim omrežjem. Potrebno je zagotoviti terminalno, prenosno in podatkovno opremo.
- Tudi brezžično omrežje mora omogočati souporabo omrežja različnim operaterjem pod enakimi pogoji.

OMREŽJE Z BAKRENIMI VODI:

- Odprto širokopasovno omrežje je lahko izvedeno z vsemi vrstami bakrenih ali drugih kovinskih vodov, kar se praviloma uporablja pri uporabi že položenih bakrenih vodov.
- Trenutno zmogljivost ponujene rešitve računsko dokazati glede na največjo predvideno oddaljenost končnega uporabnika od točke oddajnika (funkcijske lokacije).
- Bodočo predvideno zmogljivost ponujene rešitve računsko dokazati glede na največjo predvideno oddaljenost končnega uporabnika od točke oddajnika (funkcijske lokacije).
- V primeru načrtovanja in gradnje odprtih širokopasovnih omrežij z bakrenimi vodi je potrebno na dostopovnem delu zagotoviti pokrivanje trenutnih skupnih potreb po pasovni širini vseh zainteresiranih končnih uporabnikov na tem območju in možnost povečanja potrebne pasovne širine na trikratnik skupne agregirane potrebe po pasovni širini vseh zainteresiranih uporabnikov na tem območju.

OPTIČNO OMREŽJE:

- V primeru optične povezave končnih uporabnikov s centralno točko morajo do objektov voditi kabli z naslednjim številom optičnih vlaken:
  - Do objektov samo z gospodinjstvi: vsaj 1 par optičnih vlaken na gospodinjstvo.
  - Do objektov s podjetji ali ustanovami: vsaj 2 para optičnih vlaken na podjetje ali ustanovo.
- V primeru optične povezave centralne točke s širokopasovnim hrbteničnim omrežjem mora biti ta izvedena s kablom, ki vsebuje vsaj 48 vlaken (velja za primere, ko centralna točka ni hkrati tudi dostopovna točka za širokopasovno dostopovno omrežje).
- Pri izdelavi optične trase naj bodo uporabljeni kabli z naslednjimi lastnostmi:
  - Vlakna naj bodo montirana ohlapno v cevkah kabla.
  - Kabel mora biti električno neprevoden.
  - Konstrukcija kabla mora zagotoviti zadostno zaščito pred vdorom vode v kabel (glede na zahteve terena).
  - Konstrukcija kabla mora zagotoviti zadostno zaščito pred glodavci.
  - Konstrukcija in materiali kabla (plašč in nosilni deli) morajo zagotoviti stabilnost kabla pri vlečenju in/ali vpihavanju (glede na način izvedbe kabliranja) ter odpornost kabla proti pretrganju zaščite pri točkovni obremenitvi (oster rob cevi ali kanala). Kabel mora biti primerno odporen na udarce.
  - Po zaključku del mora biti v vseh ceveh vložena predvleka oz. vrvica, ki omogoča preprosto vložitev predvleke za uvlek dodatnih kablov, razen v primeru praznih cevi, ki so namenjene za vpihovanje optičnih kablov.
- Pri polaganju optičnih kablov je potrebno upoštevati naslednje zahteve:
  - Izvajalec mora upoštevati navodila proizvajalca kabla glede načina polaganja in maksimalnih dovoljenih obremenitev pri polaganju ter po končanju (zvijanje kabla, obremenitve).
  - Enostavno lociranje in odprava poškodb ter popravilo brez vstavljanja dodatnih delov kabla mora biti zagotovljeno z uporabo zadostnega števila zank prostega kabla v jaških na vseh kabelskih trasah.
  - Kabel mora biti v vsakem jašku označen z voodporno napisno ploščico z oznako trase, tipom kabla, najbližjo začetno in zaključno točko kabla ter lastnikom kabla.

- Na optičnih trasah bodo ponudniki izvedli povezave z enorodovnimi vlakni (single-mode fiber). Vlakna morajo ustrezati specifikacijam standarda ITU-T G.652D (no-water-peak), ITU-T G.657A in standardom IEC 60793 in EN 188000. Na optičnih trasah, kjer se polagajo novi kabli, mora biti uporabljen enak tip optičnih vlaken istega proizvajalca.
- Optična vlakna morajo zagotavljati naslednje lastnosti:
  - Največje specifično optično slabljenje (1310nm/1550nm) $<0.40/<0.25$ db/km.
  - Tipično specifično optično slabljenje (1310nm/1550nm): $<0.36/<0.22$ db/km.
  - Barvna disperzija (1310nm/1550nm): $<3.5/<18$ ps/nm.km.
  - Polarizacijska rodovna disperzija (PMD Link Design Value, po IEC 60794-3:2001) <0.2 ps/km^{1/2}.
  - Uporabijo se lahko tudi optična vlakna višjih kakovosti, kar mora ponudnik obrazložiti z ustrežno dokumentacijo.
- Optična vlakna, ki se uporabijo za posamezne končne uporabnike, naj bodo na vsaki končni točki in v centralni točki zaključena v optičnem delilniku. Presežna vlakna naj bodo zaščiteni v kasetah. Vlakna za končne uporabnike bodo na lokaciji končnega uporabnika zaključena v komunikacijskih omarah/napravah. Zahtevane so naslednje lastnosti zaključkov vlaken:
  - Kabli morajo biti zaključeni z varjenjem zaključnih kablov (pigtail) na optična vlakna.
  - Zaključni kabli naj bodo zaključeni z fc, sc ali lc konektorji z APC brušenjem, z optičnim povratnim slabljenjem vsaj 55db ali več.
  - Na konektorskem spoju (each-to-each) naj bo maksimalno slabljenje manjše od 0,5db.
  - Vlakna naj bodo v optični dozi pri končnih uporabnikih zaključena z zgoraj navedenimi konektorji.
  - Optični delilnik v koncentracijskih točkah naj ima prostor za zaključitev 12 oziroma 24 vlaken.
  - V centralnih točkah naj bodo vlakna zaključena v optičnih delilnikih z zgoraj navedenimi konektorji. Optični delilniki s spojniki naj imajo vsaj 48 spojnikov.
- Za zaključena vlakna je potrebno predložiti naslednje meritve:
  - Dvostranski OTDR na 1310nm in 1550nm.
  - Meritev optične izgube na 1310nm in 1550nm.
  - Meritve ostalih položenih vlaken glede na namen (za G.655 vlakna).
- Vlakna morajo biti ob zaključku na delilniku jasno in nedvoumno označena.
- V vsaki omari mora biti na vidnem mestu plastificirana shema, iz katere mora biti jasno razvidno, kje se vsako vlakno zaključi na drugi strani (lokacija, prostor, omara, delilnik, konektor).
- Ponudnik bo z izbiro materialov in opravljenimi deli zagotovil garancijo za vsa opravljena dela in vse vgrajene materiale za dobo 10-ih let.

KABELSKA KANALIZACIJA:

- Za vse optične povezave se gradi nova ali uporabi obstoječa kabelska kanalizacija (gradnja zračnih optičnih vodov je možna le v izjemnih primerih, ko ne obstaja nobena racionalna možnost realizacije gradnje kabelske kanalizacije), v kateri mora biti položena cev takega premera, ki omogoča vstavitve predvidenega optičnega kabla in še enega dodatnega kabla enakih dimenzij (možnost kasnejše vgradnje dodatnega kabla), ter dodatna cev (rezervna) enakih dimenzij. Pri polaganju novih cevi so le-te lahko iz polietilena visoke gostote (PE-HD oz. HDPE) ali polivinil klorida (PVC) oz. drugih materialov, ki zagotavljajo enake ali boljše pogoje za uvlek in obstojnost optičnih kablov.
- V novozgrajeni kabelski kanalizaciji na trasah med lokalnimi dostopnimi točkami in centralnimi točkami ter hrbtničnim omrežjem, je potrebno predvideti prazne cevi za nadaljnje razširitve omrežja z vsaj trikratno kapaciteto trenutnih zahtev.
- Na trasi kabelske kanalizacije naj bodo revizijska mesta in stičišča cevovodov izvedena v jaških.
  - Jaški naj bodo izvedeni z betonskimi cevmi, z betoniranjem na terenu ali iz drugih materialov, ki ustrezajo zahtevam. Izvedba jaška mora ustrezati vrsti in zahtevani nosilnosti terena.
  - Velikost jaška mora ustrezati zahtevam kabelske kanalizacije. Prehodni jaški (dva cevna uvoda) naj bodo premera vsaj 60 cm, jaški z večjimi cevnimi uvodi pa primerno večji.
  - Jaški, v katerih bo predviden spoj kablov (kabelska spojka z optičnimi zvari), morajo biti dimenzionirani tako, da bodo možni vzdrževalni posegi na spojki.
  - Jaški morajo biti pokriti z litoželeznimi (siva litina) povoznimi pokrovi brez rešetk. Nosilnost pokrova jaška mora ustrezati nosilnosti terena in v zadostni meri ščititi pred vdorom vode in umazanije, da ni moten dostop do kanalizacije ter da ni ogrožena trajnost optični kablov.
  - Pokrov jaška ima lahko le nevtralne oznake (oznaka proizvajalca, velikost in tip jaška). Dodatni napisi na jašku naj bodo usklajeni z naročnikom in ostalimi investitorji (ne sme biti oznak: telefon, elektrika, plin, voda, kanalizacija, Telekom).
  - Prazne cevi naj bodo začepljene, cevi s kabli pa morajo biti zaščitene pred vdorom glodavcev in vode.

5.3 Merila za izbor zasebnega izvajalca

V primeru izvedbe z zasebno investicijo občina ne izbira zasebnega partnerja, vendar mora zasebni partner vseeno spoštovati določila tega dokumenta ter izražen komercialni interes, v katerem so navedene kapacitete, tehnologija in roki za ozgradnjo širokopasovnega omrežja.

5.4 Pogoji upravljanja

V primeru gradnje odprtega širokopasovnega omrežja z zasebnimi sredstvi lokalna skupnost pričakuje, da bo izbrani soinvestitor omrežje upravljal in vzdrževal tako, da bo omogočil dostop v omrežje vsem ponudnikom storitev in drugim operaterjem pod enakimi pogoji.

Pri tem vsem operaterjem skupaj ne sme zaračunati višjega zneska, kot izhaja iz modela izračuna, ki ga regulatorni organ (AKOS) uporablja za določitev regulirane cene za enakovredno storitev.

Razen cene na končnega uporabnika, ki jo bo ponudnik mesečno zaračunaval ponudnikom storitev za dostop do vsakega končnega uporabnika na delu omrežja, zgrajenem z lastnimi sredstvi, ter stroškov upravljanja in vzdrževanja dela omrežja, zgrajenega z javnimi sredstvi, izbrani ponudnik (upravljavec in vzdrževalec) mesečno (obdobno) ne bo smel zaračunavati drugih stroškov operaterjem omrežij in ponudnikom storitev ter končnim uporabnikom.

Vrsta tehnologije, ki jo bo ponudnik predvidel v projektu, mora ustrezati zahtevam iz Načrta razvoja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij naslednje generacije.

6 NAČRT IZVEDBE PROJEKTA

6.1 Nosilec projekta in okvirni termiski načrt

Glede na dejstvo, da v občini Gornja Radgona ni bilo identificiranih belih lis in posledično ni upravičena intervencija z javnimi sredstvi,, bodo nosilci projekta zasebni investitorji.

Na podlagi izraženega tržnega interesa investitorjev in ponudnikov elektronskih komunikacij se bo gradnja širokopasovnega omrežja v občini Gornja Radgona izvajala v skladu z načrti zasebnih investitorjev.

Kot predvideva točka (4) 11. člena ZEKom-1 mora investitor takšno omrežje zgraditi v treh letih, odkar je pisno obvestil ministrstvo, pristojno za elektronske komunikacije in AKOS, da je za to zainteresiran.

Podrobni datumi načrtovane gradnje širokopasovnih priključkov po posameznih naseljih bodo navedeni v izkazanem interesu.

6.2 Ukrepi

Občina Gornja Radgona si bo prizadevala, da bo omrežje, za katerega je bil izkazan interes s strani operaterjev, dejansko zgrajeno v predvidenih časovnih rokih. V ta namen bo občina ob investicijah v drugo vrsto gospodarske javne infrastrukture pozvala investitorje, ki so izrazili tržni interes na posameznih območjih, da vključijo elektronska komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo v načrtovanje.

Občina bo aktivno pozivala občane, da za obstoječe širokopasovne priključke hitrosti vsaj 100 Mb/s, z operaterji podpišejo pogodbe o uporabi teh priključkov. Možnost priključka se bo preverjala po posameznih gospodinjstvih. Občina bo prebivalce spodbujala, da vsako odstopanje od navedenega stanja takoj prijavijo na ustrezni elektronski naslov, ki bo na občini na voljo.

223. člen ZEKom-1a predvideva globe za pravne osebe in samostojne podjetnike, ki v treh letih niso zgradili omrežja, za katerega so izrazili tržni interes.

Občina bo v okviru svojih pristojnosti bdela nad izgradnjo širokopasovnih omrežij na območjih, kjer takšnega omrežja še ni.

7 ZAKLJUČEK

Načrt razvoja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij naslednje generacije v Občini Gornja Radgona je osnovni razvojni in strateški dokument, s katerim želi občina ugotoviti stanje in potrebe po širokopasovni infrastrukturi. V njem so zajeti in identificirani možni načini pridobivanja sredstev za izvedbo projekta gradnje širokopasovnega omrežja.

Pomen širokopasovnega omrežja lahko primerjamo s pomenom cestne infrastrukture, železniškega omrežja ali električnega omrežja, saj je le-ta postal nepogrešljiva komponenta vsakodnevnega življenja. Ustrezna širokopasovna infrastruktura omogoča uporabo novih storitev, ki niso samo tržno usmerjene, temveč so tudi v javnem interesu. Posamezniki, podjetja in javne institucije se iz uporabnikov storitev vse pogosteje preoblikujejo v oblikovalce storitev. Poleg ljudi, ki so neprestano priključeni na internet, je v porastu tudi število med seboj priključenih naprav (t. i. M2M – machine to machine).

Občina Gornja Radgona je za del naselij leta 2011 že pridobila sredstva za sofinanciranje gradnje odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij s strani Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. V projekt so bila vključena naselja v krajevnih skupnostih Spodnja Ščavnica, Negova in Spodnji Ivanjci, in sicer: Aženski Vrh, Gornji Ivanjci, Ivanjševci ob Ščavnici, Ivanjševski Vrh, Ivanjski Vrh, Kunova, Lastomerci, Lokavci, Lomanoše, Negova, Očeslavci, Plitvički Vrh, Radvenci, Rodmošci, Spodnja Ščavnica, Spodnji Ivanjci, Stavešinci, Stavešinski Vrh, in Zagajski Vrh. Ta naselja do dodatnih javnih sredstev niso upravičena, zato so izvzeta iz obravnave v delih načrta, ki se navezuje na mapiranje območij belih lis in anketiranje občanov glede potreb po širokopasovnih povezavah ter posledično iz finančnih izračunov. Prav tako je iz obravnave izvzeta Gornja Radgona zaradi goste poselitve.

Na podlagi izkazanega tržnega interesa zainteresiranih investitorjev in ponudnikov elektronskih komunikacij je bilo ugotovljeno, da bodo le ti celotno preostalo območje občine Gornja Radgona pokrili s širokopasovnim omrežjem s prenosno hitrostjo vsaj 100 Mb/s v naslednjih treh letih, kar pomeni, da v občini ne obstajajo več območja belih lis. Širokopasovna infrastruktura se bo v celoti zgradila s zasebnimi sredstvi.

Občina se sooča z neugodnimi demografskimi razmerami, saj se število prebivalcev manjša na račun negativnega naravnega prirasta in odseljavanja. Čeprav se gospodarska situacija izboljšuje, brezposelnost pa z novo nastajajočimi podjetji upada, je stopnja brezposelnosti še vedno višja od državnega povprečja. Eden od načinov, kako pozitivno prispevati k razvoju občine, je brez dvoma tudi izgradnja širokopasovne infrastrukture, s čimer bi lahko zadržali mlade, izobražene ljudi in zagotovili odpiranje novih delovnih mest z vzpostavitvijo novih storitev, ki jih omogoča dostopnost do širokopasovnega interneta (e-zdravje, e-izobraževanje, e-uprava, delo od doma, itd.).

Podatki o pokritosti širokopasovne infrastrukture v občini Gornja Radgona kažejo, da obstajajo v vseh obravnavanih naseljih uporabniki, ki danes nimajo možnosti pridobitve širokopasovnega priključka z zmogljivostjo 100 Mb/s. Analiza anket tudi kaže na velik interes občanov, saj se jih kar 68,3 % želi priključiti na širokopasovno infrastrukturo s hitrostjo 100 Mb/s.

Če se bodo potrebe uporabnikov upoštevale in bodo le ti imeli možnost priključka na širokopasovno omrežje, se bo povečala penetracija in s tem tudi optimalna izkoriščenost širokopasovnega omrežja.

Vzpostavitev ustrezne širokopasovne infrastrukture na celotnem območju občine Gornja Radgona bo ključno prispevala h konkurenčnosti obstoječih in k razvoju novih inovativnih gospodarskih subjektov in z omogočanjem dostopa do elektronskih storitev povečala kvaliteto življenja vseh občanov.

8 KRATICE

ADSL	Nesimetrični digitalni naročniški vod (angl. Asymmetric Digital Subscriber Line)
AJPES	Agencija RS za javnopravne evidence in storitve
AKOS	Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije
BDP	Bruto družbeni proizvod
CAPEX	Stroški naložbe v osnovna sredstva (angl. Capital Expenditure)
DAE	Evropska digitalna agenda (angl. Digital agenda for Europe)
DBO	Načrtovanje, izgradnja in upravljanje (angl. design, build and operate)
DOCSIS	Standard prenosa podatkov v kablinskih dostopovnih omrežjih (angl. Data Over Cable Service Interface Specification)
DSL	Digitalni naročniški priključek (angl. Digital Subscriber Line)
EDGE	Radijski vmesnik v sistemu GSM (angl. Enhanced Data for GSM Evolution)
EK	Evropska komisija
EKSR	Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
EPEC	Evropski center za javno-zasebno partnerstvo (angl. European PPP expertise Centre)
ESRR	Evropski sklad za regionalni razvoj (angl. European Regional Development Fund – ERDF)
EU	Evropska Unija
FTTB	Optično vlakno do stavbe (angl. Fiber-to-the-Building)
FTTC	Optično vlakno do omarice (angl. Fiber-to-the-Curb)
FTTH	Optično vlakno do doma (angl. Fiber-to-the-Home)
FTTN	Optično vlakno do vozlišča (angl. Fiber-to-the-network)
FTTX	Optično vlakno od poljubne točke (angl. FTT-fiber to the x)
FWA	Fiksni brezžični dostop (angl. Fixed Wireless Access)
GVŽ	Glav velike družine
GOCO	Skupno vlaganje javnega in zasebnega sektorja ter zasebno upravljanje in vzdrževanje (angl. Government owned, contractor operated)
GPON	Pasivno optično omrežje (angl. Gigabit Passive Optical Network)
GPRS	Paketni prenos podatkov v sistemu GSM (angl. General Packet Radio Service)
GSM	Globalni sistem mobilnih komunikacij (angl. Global System for Mobile Communications)
GURS	Geodetska uprava Republike Slovenije
HFC	Hibridno omrežje iz optičnih vlaken in koaksialnih kablov (angl. Hybrid Fiber-Coaxial)
HRP	Hitro rastoča podjetja
HSPA	Je protokol 3G, ki pomeni nadgradnjo omrežja UMTS in omogoča večje prenosne hitrosti in kapacitete podatkov od omrežja proti uporabniku (angl. High Speed Packet Access)
IKT	Informacijsko komunikacijske tehnologije
JZP	Javno-zasebno partnerstvo (angl. <i>Public-Private Partnership – PPP</i>)
LAN	Lokalno omrežje
LTE	Mobilno omrežje 4. generacije (angl. Long Term Evolution)
MIZŠ	Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
MSP	Mikro, mala in srednje velika podjetja
NGA	Dostopovno omrežje nove generacije (angl. Next Generation Access Network)
NGN	Širokopasovno omrežje nove generacije (angl. Next Generation Network)
OECD	Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (angl. Organization for Economic Cooperation and Development)
OP	Operativni program
OPEX	Operativni stroški (angl. Operational Expenditure)
OPT	Omrežna priključna točka
PISO	Prostorski informacijski sistem občin
P2MP	Povezava Točka-več točk (angl. Point To Multi- point)
P2P	Povezava Točka-točka (angl. Point To Point)
SKD	Standardna klasifikacija dejavnosti
SURS	Statistični urad Republike Slovenije

UMTS	Univerzalni mobilni telekomunikacijski sistem (3G) tretje generacije (angl. Universal Mobile Telecommunications System)
VDSL	DSL standard velikih hitrosti (angl. Very high bit rate DSL)
VPN	Virtualno zasebno omrežje je elektronska komunikacijska storitev, ki nudi naročnikom na videz zasebno omrežje, realizirano z viri javnega omrežja. (angl. Virtual Private Network)
WiFi	Brezžična vernost, standard IEEE za brezžične lokalne komunikacije (angl. Wireless Fidelity)
WiMAX	Svetovna medsebojna obratovalnost mikrovalovnega dostopa, brezžično mestno omrežje po standardu IEEE 802.16 (angl. Worldwide Interoperability for Microwave Access)
WLAN	Brezžično lokalno omrežje (angl. Wireless Local Area Network)
XDSL	Digitalna naročniška linija
ZEKom	Zakon o elektronskih komunikacijah
ZGO	Zakon o graditvi objektov
ZJN	Zakon o javnem naročanju
ZJZP	Zakon o javno-zasebnem partnerstvu
5G	Naslednja generacija omrežnih tehnologij, ki ponujajo možnosti za nove digitalne ekonomske in poslovne modele.

9 VIRI IN LITERATURA

1. Analiza testiranja tržnega interesa za gradnjo širokopasovnih omrežij na področju Republike Slovenije v naslednjih treh letih skladno z Načrtom razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020 – zbirni seznam belih lis v geografskem segmentu goste in redke poseljenosti, Ministrstvo za javno upravo, 8.12.2016.
2. Astra, (<http://www.ses-broadband.com/10338323/about-astra-connect/>).
3. Current and next-generation PONs: A technical overview of present and future PON technology (http://www.ericsson.com/news/080527_er_current_next_generation_634817832_c).
4. Digitalna agenda 2020 - Strategija razvoja informacijske družbe do leta 2020, 2016.
5. Direktiva 2014/61/EU Evropskega parlamenta in sveta o ukrepih za znižanje stroškov za postavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti, 2014.
6. Dish, (<http://www.dish.com/entertainment/internet-phone/satellite-internet/>).
7. Evropa 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast – COM(2010)2020.
8. Evropska digitalna agenda-EDA.
9. Geodetska uprava Republike Slovenije 2015.
10. Guide to High-Speed Broadband Investment, Evropska Komisija, 2014.
11. LTE Advanced, (<http://www.3gpp.org/technologies/keywords-acronyms/97-lte-advanced>).
12. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Infrastruktura elektronskih komunikacij, (http://www.mizs.gov.si/si/delovna_podrocja/direktorat_za_informacijsko_druzbo/infrastruktura_elektronskih_komunikacij/).
13. Mobilna telefonija, (<http://www.mobilna-telefonija.com>).
14. Načrt razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020, 2016.
15. Občina Gornja Radgona, 2016.
16. Občinski prostorski načrt občine Gornja Radgona, 2016.
17. Območni razvojni program Prlekija 2014-2020, junij 2013.
18. Odlok o proračunu občine Gornja Radgona za leto 2016, Uradno glasilo občine Gornja Radgona, št.1/2016.
19. Operativni program za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020, 2014.
20. Partnerski sporazum med Slovenijo in Evropsko komisijo za obdobje 2014-2020, 2014.
21. Program razvoja podeželja RS za obdobje 2014-2020, 2015.
22. Prostorski informacijski sistem, občina Gornja Radgona, 2016.
23. Regionalni razvojni program Pomurje 2014-2020, maj, 2015.
24. Smernice Evropske unije za uporabo pravil o državni pomoči v zvezi s hitro postavitvijo širokopasovnih omrežij (2013/C 25/01).
25. Socio-economic benefits of high-speed broadband, Evropska Komisija, 2015.
26. Spisek območij, ki so bele lise v geografskem segmentu goste poseljenosti, nadaljnje aktivnosti na področju testiranja tržnega interesa v geografskem segmentu redke poseljenosti, ter izvajanje in sofinanciranje investicij iz Načrta razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020, Ministrstvo za javno upravo, 7.12.2016.
27. Statistični urad Republike Slovenije, 2012-2015.
28. Strategija razvoja informacijske družbe do leta 2020, osnutek, avgust 2014.
29. The broadband State aid rules explained – An eGuide for Decision Makers, 2013.
30. Turistično informacijski center Gornja Radgona, 2016, (<http://www.tic-radgona.si/>).
31. Uredba Komisije (EU) št. 651/2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe, 2014.

32. Wikipedia, DOCSIS, (<http://en.wikipedia.org/wiki/DOCSIS>).
33. Wikipedia, Gigabit Ethernet, (http://en.wikipedia.org/wiki/Gigabit_Ethernet).
34. Wikipedia, Občina Gornja Radgona, (https://sl.wikipedia.org/wiki/Ob%C4%8Dina_Gornja_Radgona).
35. Wikipedia, VDSL2-Vectoring, (<http://de.wikipedia.org/wiki/VDSL2-Vectoring>).
36. Zakon o elektronskih komunikacijah (ZEKom-1), Uradni list RS, št. 109/2012.
37. Zakon o javnem naročanju – ZJN-2, Uradni list RS, št. 128/06 z vsemi spremembami in dopolnitvami.
38. Zakon o javno-zasebnem partnerstvu, Uradni list RS, št. 127/2006.

Fotografija na naslovni strani dokumenta: Avtor: Milan Klemenčič

**OBČINA GORNJA RADGONA
OBČINSKI SVET**

Partizanska c. 13, 9250 Gornja Radgona

tel.: 02 564 38 38, faks: 02 564 38 14

<http://www.gor-radgona.si>

e-pošta: tajnistvo.zupana@gor-radgona.si

Na podlagi 18. in 64. člena Statuta Občine Gornja Radgona (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, št. 1/2015) je Občinski svet Občine Gornja Radgona na __. seji, dne _____ sprejel

S K L E P

o nakupu delnic družbe Mariborski vodovod, javno podjetje d.d.

1. člen

Občina Gornja Radgona odkupi od Občine Benedikt deset (10) delnic družbe Mariborski vodovod, javno podjetje d.d. Maribor.

2. člen

Knjigovodska vrednost ene (1) delnice po revidiranih podatkih na dan 31. 12. 2016 znaša 12,74 EUR.

3. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem glasilu Občine Gornja Radgona.

Številka: 355-15/2006-U105

Datum: _____

ŽUPAN
OBČINE GORNJA RADGONA
Stanislav ROJKO

Obrazložitev:

Mariborski vodovod je po pogodbi izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo v naseljih Negova, Kunova, Radvenci, Lokavci, Spodnja Ščavnica in Zagajski Vrh. Občina Gornja Radgona je ustanoviteljica tega podjetja od leta 2010, ko je po sklepu takratnega Občinskega sveta od Občine Benedikt odkupila dve (2) delnici, katerih knjigovodska vrednost po nerevidiranih podatkih na dan 31.12.2009 je znašala 13,58 EUR.

V skladu s prvim odstavkom 475. člena Zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15 in 15/17) mora vsak osnovni vložek znašati najmanj 50 eurov.

Glede na sedanjo knjigovodsko vrednost (12,74 EUR za delnico) znaša naš vložek za dve delnici (kar predstavlja v celotni strukturi lastništva 0,001 %) 25,48 EUR, zato bo Občina Gornja Radgona od Občine Benedikt odkupila še dodatnih deset (10) delnic, s čimer bo svoj vložek povečala nad 50 EUR, in sicer na 152,88 EUR, glede na sedanjo knjigovodsko vrednost.

Občinskemu svetu Občine Gornja Radgona predlagamo, da obravnava predlog sklepa o nakupu delnic družbe Mariborski vodovod, javno podjetje d.d. in ga sprejme v predloženi vsebini.

V Gornji Radgoni, junij 2017

PRIPRAVIL:
Daniel VEBERIČ, l.r.

ŽUPAN
OBČINE GORNJA RADGONA
Stanislav ROJKO, l.r.

OBČINA GORNJA RADGONA
OBČINSKI SVET

Partizanska c. 13, 9250 Gornja Radgona
tel.: 02 564 38 38, faks: 02 564 38 14
<http://www.gor-radgona.si>
e-pošta: tajnistvo.zupana@gor-radgona.si

Številka: 122-10/2016-U102

Datum: _____

Na podlagi 18. člena Statuta Občine Gornja Radgona (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, št. 1/15) in Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev (Uradni list RS, št. 87/06, 127/06, 8/07, 51/08, 5/09 in 6/12) je Občinski svet Občine Gornja Radgona na svoji .... redni seji, dne ..... sprejel naslednji

S K L E P

o določitvi subvencije k ceni storitve pomoč družini na domu v Občini Gornja Radgona

1. S tem sklepom se določa subvencija k veljavni ceni storitve pomoč družini na domu koncesionarja Dom starejših občanov Gornja Radgona d.o.o., Trate 40, 9250 Gornja Radgona.
2. Občinski svet Občine Gornja Radgona določa subvencijo iz sredstev proračuna Občine Gornja Radgona k veljavni ceni storitve pomoč družini na domu na efektivno uro ob delovnikih (pon. - sob.), in sicer:
  - cena storitve podeljene na podlagi koncesije znaša 13,26 EUR
  - zakonska subvencija iz sredstev proračuna občine znaša 6,63 EUR
  - dodatna subvencija iz sredstev proračuna občine znaša 2,25 EUR
  - cena neposredne storitve za uporabnika ob delovnikih znaša 4,38 EUR
3. Občinski svet Občine Gornja Radgona določa subvencijo iz sredstev proračuna Občine Gornja Radgona k veljavni ceni storitve pomoč družini na domu na efektivno uro ob nedeljah ali v nočnem času ter na dan državnega praznika in dela prostega dne, in sicer:
  - cena storitve ob nedeljah ali v nočnem času, državnem prazniku ali na dela prost dan znaša 14,26 EUR
  - zakonska subvencija iz proračuna občine znaša 7,13 EUR
  - dodatna subvencija iz proračuna občine znaša 1,00 EUR
  - cena storitve uporabnika v nedeljo ali v nočnem času znaša 6,13 EUR
  - cena storitve uporabnika na državni praznik in dela prost dan znaša 6,13 EUR
4. Ta sklep velja z dnem sprejetja, uporablja pa se od 1. 7. 2017 dalje. Z dnem pričetka uporabe tega sklepa preneha veljati sklep št. 15000-1/2001-U102 z dne 15. 5. 2015 (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, lokalni časopis Prepih, št. 92).
5. Ta sklep se objavi v Uradnem glasilu Občine Gornja Radgona.

ŽUPAN
OBČINE GORNJA RADGONA
Stanislav ROJKO

OBRAZLOŽITEV:

V skladu z Odlokom o podelitvi koncesije za izvajanje javne službe pomoč družini na domu v Občini Gornja Radgona (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, lokalni časopis Prepih, št. 82/2013) je bil izveden Javni razpis za podelitev koncesije za izvajanje javne službe pomoč družini na domu v Občini Gornja Radgona (Uradni list RS, št. 68/16, z dne 4. 11. 2016). Postopek podelitve koncesije za izvajanje javne službe pomoč družini na domu v Občini Gornja Radgona je trajal od 4. 11. 2017 do 14. 4. 2017.

Občina Gornja Radgona je s pravnomočnostjo odločbe o podelitvi koncesije za izvajanje javne službe pomoč družini na domu v Občini Gornja Radgona kot najugodnejšega ponudnika izbrala Dom starejših občanov Gornja Radgona d.o.o., Trate 40, 9250 Gornja Radgona. V skladu z odločbo bo sklenjena Koncesijska pogodba za opravljanje javne službe pomoč družini na domu v Občini Gornja Radgona, veljati pa bo pričela z dnem 1. 7. 2017. Ponujena cena izbranega ponudnika za izvajanje javne službe pomoč družini na domu je 13,26 eur na efektivno uro storitve.

Sedanja cena neposredne storitve javne službe pomoč družini na domu v Občini Gornja Radgona, ki jo vse do podelitve koncesije izvaja Center za socialno delo Gornja Radgona je od 15. 5. 2015 znašala 15,44 eur na efektivno uro, za uporabnika ob delovnikih 4,38 eur, v nedeljo ali v nočnem času 6,13 eur in državni praznik ter dela prost dan 6,57 eur. Skupna subvencija Občine Gornja Radgona je iz sredstev proračuna znašala 11,06 eur ob delovnikih, v nedeljo ali nočnem času 9,31 eur in državni praznik ter dela prost dan pa 8,87 eur. Občina Gornja Radgona v skladu s predpisi mora zagotavljati z zakonom predpisano subvencijo iz sredstev proračuna k veljavni ceni storitve pomoč družini na domu, ki znaša 50 % cene storitve. S predlaganim sklepom Občinskega sveta Občine Gornja Radgona se predlaga, da nova cena za uporabnika storitve ostaja enaka in Občina Gornja Radgona iz proračuna ceno dodatno subvencionira, kar pomeni skupno subvencijo višini 66,96 % stroškov cene storitve na efektivno uro ob delovnikih.

Občinskemu svetu Občine Gornja Radgona predlagamo, da predlagani sklep obravnava in sprejme.

PREDLOG SKLEPA:

Občinski svet Občine Gornja Radgona sprejme predlog Sklepa o določitvi subvencije k ceni storitve pomoč družini na domu v Občini Gornja Radgona.

Gornja Radgona, junij 2017

Pripravila:
Janja OSOJNIK, l.r.

ŽUPAN
OBČINE GORNJA RADGONA
Stanislav ROJKO, l.r.

OBČINA GORNJA RADGONA
OBČINSKI SVET

Partizanska c. 13, 9250 Gornja Radgona
tel.: 02 564 38 38, faks: 02 564 38 14
<http://www.gor-radgona.si>
e-pošta: tajnistvo.zupana@gor-radgona.si

Na podlagi 21. člena Zakona o graditvi (Uradni list RS, št. 102/04 – uradno prečiščeno besedilo, 126/07, 108/09, 57/12 in 110/13) in 18. člena Statuta Občine Gornja Radgona (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, št. 1/15) je Občinski svet Občine Gornja Radgona na svoji ____ redni seji, dne _____ 2017 sprejel naslednji

S K L E P

o pridobitvi statusa grajenega javnega dobra lokalnega pomena

I.

Nepremičnine:

	ŠTEVILKA K.O.	NAZIV K.O.	PARC. ŠT.	KULTURA	POVRŠINA v m ²
1.	184	Gornja Radgona	156	cesta	978
2.	184	Gornja Radgona	173/2	cesta	2244
3.	184	Gornja Radgona	173/16	cesta	520
4.	184	Gornja Radgona	182/5	cesta	45
5.	184	Gornja Radgona	183/2	cesta	1139
6.	184	Gornja Radgona	184	cesta	1581
7.	184	Gornja Radgona	185	cesta	444
8.	184	Gornja Radgona	190	cesta	170
9.	184	Gornja Radgona	191/2	cesta	265
10.	184	Gornja Radgona	191/5	cesta	53
11.	184	Gornja Radgona	192/4	cesta	142
12.	184	Gornja Radgona	193/12	cesta	828
13.	184	Gornja Radgona	194/2	cesta	3
14.	184	Gornja Radgona	280	cesta	507
15.	184	Gornja Radgona	292	cesta	168
16.	184	Gornja Radgona	314/7	cesta	1059
17.	184	Gornja Radgona	668/4	cesta	7
18.	184	Gornja Radgona	669/2	cesta	16
19.	184	Gornja Radgona	680/4	cesta	4
20.	189	Hercegovščak	243/2	cesta	263
21.	189	Hercegovščak	243/3	cesta	225
22.	192	Plitvički Vrh	233/7	cesta	37
23.	193	Spodnja Ščavnica	1175/22	cesta	448
24.	193	Spodnja Ščavnica	1177/5	cesta	106
25.	193	Spodnja Ščavnica	1179/2	cesta	227

26.	193	Spodnja Ščavnica	1182/17	cesta	205
27.	195	Zbigovci	440/10	cesta	141
28.	196	Orehovski Vrh	42/8	cesta	763
29.	196	Orehovski Vrh	45/2	cesta	238
30.	196	Orehovski Vrh	47/2	cesta	101
31.	196	Orehovski Vrh	48/2	cesta	93
32.	196	Orehovski Vrh	52/2	cesta	173
33.	196	Orehovski Vrh	58/11	cesta	278
34.	196	Orehovski Vrh	61/2	cesta	301
35.	196	Orehovski Vrh	75/6	cesta	264
36.	196	Orehovski Vrh	75/8	cesta	158
37.	196	Orehovski Vrh	84/4	cesta	182
38.	196	Orehovski Vrh	85/5	cesta	447
39.	196	Orehovski Vrh	85/7	cesta	19
40.	196	Orehovski Vrh	120/4	cesta	89
41.	196	Orehovski Vrh	122/6	cesta	100
42.	196	Orehovski Vrh	143/5	cesta	590
43.	196	Orehovski Vrh	143/6	cesta	195
44.	197	Orehovci	344/6	cesta	25
45.	197	Orehovci	371/8	cesta	295
46.	197	Orehovci	312/2	cesta	95
47.	197	Orehovci	313/2	cesta	228
48.	197	Orehovci	343/2	cesta	51
49.	197	Orehovci	346/2	cesta	126
50.	197	Orehovci	347/2	cesta	93
51.	208	Negova	663/2	cesta	92
52.	208	Negova	664/2	cesta	121

ki so last Občine Gornja Radgona, Partizanska cesta 13, 9250 Gornja Radgona, matična št.: 5880289000, do celote (1/1) in predstavljajo javne površine, pridobijo status grajenega javnega dobra lokalnega pomena.

II.

Pri nepremičninah iz I. točke tega sklepa se na podlagi pravnomočnih ugotovitvenih odločb o pridobitvi statusa grajenega javnega dobra lokalnega pomena, v zemljiški knjigi predlaga zaznamba grajenega javnega dobra lokalnega pomena.

III.

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem glasilu Občine Gornja Radgona.

Številka: 478-041/2012-U109

Datum: _____

ŽUPAN
OBČINE GORNJA RADGONA
Stanislav ROJKO

OBRAZLOŽITEV:

Vse navedene nepremičnine iz predloženega predloga sklepa (vseh parcelnih števil je 52), so po modernizaciji cest, geodetskih odmerah cest, podpisanih pogodbah o neodplačnem prenosu nepremičnin, postale last Občine Gornja Radgona, katerim je potrebno podeliti status grajenega javnega dobra lokalnega pomena.

Navedena zemljišča so v naravi kategorizirane občinske ceste. Taka je tudi njihova namembnost v bodoče.

V drugem členu Zakona o graditvi objektov je določeno, da so grajeno javno dobro zemljišča, namenjena takšni splošni rabi, kot jo glede na namen njihove uporabe določa zakon oziroma predpis izdan na podlagi zakona, in na njih zgrajeni objekti, če so namenjeni splošni rabi. Grajeno javno dobro lokalnega pomena je grajeno javno dobro, ki sodi v omrežje gospodarske javne infrastrukture lokalnega pomena in javna površina na njih, kakor tudi objekti ali deli objektov, katerih uporaba je pod enakimi pogoji namenjena vsem, kot so ceste druge javne prometne površine lokalnega pomena npr. igrišče, parkirišče, park, zelenica ipd.

V skladu z določili 111. člena Zakona o zemljiški knjigi (ZZK-1), se nepremičnina vpiše v zemljiško knjigo na podlagi dokončne odločbe pristojnega organa z določitvijo statusa javnega dobra na tej nepremičnini.

Glede na navedeno je podelitev statusa grajenega javnega dobra lokalnega pomena upravičena.

Občinskemu svetu Občine Gornja Radgona predlagamo, da predlog sklepa obravnava in ga sprejme.

PREDLOG SKLEPA:

Občinski svet Občine Gornja Radgona sprejme predlog Sklepa o pridobitvi statusa grajenega javnega dobra lokalnega pomena, s katerim pridobi status grajenega javnega dobra lokalnega pomena 52 navedenih nepremičnin, ki so v celoti last občine in predstavljajo javne površine ter so v naravi kategorizirane občinske ceste.

Gornja Radgona, maj 2017

PRIPRAVIL:
Danilo VLAJ, l.r.

ŽUPAN
OBČINE GORNJA RADGONA
Stanislav ROJKO, l.r.